

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ «УжНУ»

Протокол № 1 від 26.01.2023 р.

**ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

**ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО), ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО)
ТА ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО)
РІВНІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

УЖГОРОД 2023

З М І С Т

Вступ	9
Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	10
Альтернативна мікроенергетика людини	10
Аналіз інвестиційних проєктів.....	11
Аналіз розвитку міжнародних відносин.....	12
Англійська мова для професійної комунікації (у сфері інформаційних технологій).....	13
Антропогенез - становлення людини як виду.....	14
Багатостороння економічна дипломатія	15
Бджільництво	16
Бонітування ґрунтів	17
Брендинг	18
Виборче право і виборчі технології.....	19
Види рухової активності за вибором.....	20
Військове право.....	21
Гендерне бюджетування.....	22
Гендерна рівність	23
Геохімія	24
Глобальні ланцюги постачання та їх трансформація	25
Господарська діяльність суб'єктів накопичувальної системи.....	26
Грантрайтинг	27
Громадянська освіта	28
Ґрунтознавство та оцінка якості ґрунтів.....	29
Демократія: від теорії до практики	30
Державна символіка України: історія та сучасність	31
Ділова іноземна мова (англійська).....	32
Екобезпека.....	33
Економічна дипломатія	34
Економічні ризики у міжнародних транзакціях	35
Електропостачання та електричні мережі	36
Етика ділових відносин	37
Етика ділового спілкування	38
Європейська політика України.....	39
Житлове право України	40
Засади сталого управління лісовими екосистемами	41
Захист персональних даних	42
Земельне право.....	43
Зобов'язальне право.....	44
Зовнішня політика України.....	45
Іноземна мова професійного спрямування (англійська).....	46
Іноземна мова професійного спрямування (англійська).....	47
Інформаційне право	48
Інформаційно-аналітична діяльність у дипломатії.....	49
Історія мистецтва	50
Історія науки і техніки.....	51

Історія світових цивілізацій	52
Історія становлення світових релігій та їх трансформація в сучасному світі	53
Історія сучасного світу	54
Історія філософії	55
Історія хімії та екології	56
Кадастр територій	57
Кваліфікація кіберзлочинів	58
Комп'ютерна обробка інформації	59
Комп'ютерні інтерфейси	60
Комунікативний менеджмент	61
Комунікації у професійній діяльності	62
Конституційне право людини на охорону здоров'я	63
Конституційно-правові засади захисту персональних даних та доступу до публічної інформації	64
Конфліктологія та теорія дипломатичних переговорів	65
Корисні рослини Українських Карпат та фітооздоровлення	66
Кроскультурний менеджмент	67
Культура повсякдення та ментальність античної людини	68
Культура та релігія туристичних регіонів	69
Культурологія	70
Лікарські рослини у косметології	71
Література, музика, кіно: аспекти взаємодії	72
Логіка	73
Майбутнє людини: релігійні, філософські, наукові і футурологічні інтерпретації та прогнози	74
Майстерня слова	75
Маркетинг в соціальних мережах	76
Маркетинг і менеджмент в діяльності підприємств та організацій	77
Медичне право	78
Медіаграмотність	79
Метрологія	80
Митне право	81
Міграційне право	82
Міжнародна економічна діяльність України	83
Міжнародна інформація	84
Міжнародний тероризм та протидія його проявам	85
Міжнародні комунікації	86
Міфологія та психоаналіз	87
Муніципальне право	88
Наукові основи раціонального природокористування	89
Онлайн сервіси та офісні додатки	90
Організаційна культура	92
Організаційна культура та соціальна відповідальність бізнесу	93
Основи STEM-освіти	94
Основи графічного дизайну	95
Основи екології	96
Основи екології та неоекології	97

Основи економіки та підприємництва	98
Основи заповідної справи.....	99
Основи інтелектуальної власності	100
Основи конфліктології.....	101
Основи міжнародного туризму	102
Основи моніторингу довкілля	103
Основи навчання в університеті.....	104
Основи педагогічних досліджень	105
Основи реклами	106
Основи фінансової грамотності.....	107
Особистий бренд.....	108
Особливості особистих немайнових прав особи в умовах диджиталізації	109
Охорона результатів творчої діяльності людини	110
Паблік рилейшнз в ІТ	111
Перша допомога при невідкладних станах	112
Підготовчий курс з іноземної мови (англійська, німецька, французька) до складання ЄВІ в магістратуру з іноземної мови	113
Податкове право	114
Політико-правові системи англосовітських країн	115
Політологія.....	116
Порівняльне сімейне право	117
Право на донорство в Україні.....	118
Правове регулювання бізнесу в сфері інформаційних технологій	119
Правове регулювання волонтерської діяльності	120
Правознавство.....	121
Практичні основи виноробства.....	122
Примиритися з минулим: глобальна історія Закарпаття від Королеви над Тисою до України над Дніпром (1 млн. років тому – 1946 р.).....	123
Природоресурсне право	124
Присадибне городництво.....	125
Присадибне садівництво	126
Проблеми штучного інтелекту	127
Психологія конфліктів	128
Психологія криз особистості	129
Психологія спілкування та комунікації	130
Психологія стресу.....	131
Публічна служба.....	132
Раціональне використання та охорона земель.....	133
Рекламний менеджмент	134
Релігієзнавство.....	135
Розробка стартап-проектів	136
Соціально-політичні процеси.....	137
Соціологічні студії та соціальні моделі	138
Соціологія	139
Соціологія міжнародних відносин	140
Сталий розвиток суспільства.....	141
Страховання у бізнесі.....	142

Сучасна українська література близького порубіжжя	143
Сучасне мистецтво Закарпаття.....	144
Сучасні банківські послуги	145
Сучасні страхові послуги	146
Тематичне картографування	147
Теорія міжнародних відносин	148
Топонімія Закарпаття як джерело позамовної інформації	149
Трансформаційна економіка та економічна політика держави	150
Управління проектами.....	151
Фешен право (Fashion Law)	152
Фізичні поля і живі організми	153
Фінанси.....	154
Фінансове право	155
Фінансові основи підприємництва	156
Фінансово-економічна грамотність.....	157
Цивільний захист та екологічне право	158
Шерингова економіка	159
Якість та безпека харчових продуктів	160
History of Philosophy	161
Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти	162
Англійська мова для професійної комунікації (у сфері інформаційних технологій).....	162
Банківське право	163
Бізнес-етика та ділові комунікації.....	164
Бізнес-комунікація та PR у міжнародному бізнесі	165
Будівельне право	166
Вибрані питання світової, європейської та української історії	167
Виробничий потенціал Закарпаття на основі природних сорбентів та регіональної сировини	168
Військове право.....	169
Гендерна рівність та права жінок	170
Гендерне бюджетування.....	171
Генетична та клітинна інженерія	172
Гігієна здорового способу життя.....	173
Гігієна харчування	174
Глобальний бізнес-менеджмент.....	175
Глобальний економічний розвиток.....	176
Глобальні екологічні проблеми	177
Глобальні проблеми сучасності	178
Еволюція поведінки та антропогенез	179
Європейське право.....	180
Жанр фентезі у світовій літературі	181
Захист від дискримінації: від теорії до практики	182
Інвестиційна політика, інформаційний менеджмент та маркетинг.....	183
Інтелектуальна власність в освіті.....	184
ІТ право	185
Конституційно-правові основи формування політичної юриспруденції.....	186

Контролінг праці	187
Концепція сталого розвитку та її реалізація у закладах освіти	188
Кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності	189
Лабораторна діагностика біологічних систем.....	190
Маніпулятивні інформаційні технології.....	191
Менеджмент міжнародних проектів	192
Методика викладання у вищій школі	193
Міжпредметна інтеграція у загальній середній освіті	194
Міф і література	195
Нутриціологія та сучасна персоніфікована дієтологія	196
Освітній менеджмент	197
Основи викладання медіаграмотності	198
Основи етології.....	199
Основи косметології.....	200
Основи менеджменту та маркетингу	201
Основи психогенетики.....	202
Паразитоценологія	203
Педагогіка вищої школи	204
Педагогіка сімейного виховання.....	205
Педагогіка та психологія вищої школи.....	206
Педагогічна майстерність	207
Педагогічні технології в умовах дистанційного та змішаного навчання	208
Питання української термінології	209
Поведінкова економіка	210
Політика ЄС з питань міграції, безпеки та добросусідства	211
Політична глобалізація	212
Політична система Європейського Союзу.....	213
Права людини в умовах особливого правового режиму	214
Право інтелектуальної власності	215
Право на життя і здоров'я в Україні та ЄС.....	216
Право просторового планування	217
Правова система України	218
Правові основи інвестиційної діяльності	219
Правові основи формування екологічної правосвідомості громадян	220
Практикум (ділова комунікація) з іноземної мови (англійської, німецької, французької) ..	221
Професійна етика та міжнародний етикет.....	222
Психологія професійного спілкування	223
Радіаційні технології в медицині і техніці	224
Регіональна політика.....	225
Регіонознавство.....	226
Роль жінки в історії.....	227
Світовий інноваційно-інвестиційний розвиток в умовах глобальних трансформацій економіки та безпеки.....	228
Соціальна відповідальність та корпоративна культура.....	229
Специфіка та особливості захисту результатів наукових досліджень.....	230
Сталий просторовий розвиток транскордонних громад і територій у системі глобально-глокальної бінарності (Cross-border без імітацій).....	231

Стратегічне планування.....	232
Стратегічний менеджмент	233
Студентоцентричний підхід у вищій школі.....	234
Субтропічні та нішеві культури.....	235
Сучасна українська література.....	236
Сучасні інформаційні технології при викладанні природничих дисциплін у школі	237
Сучасні технології здоров'язбереження	238
Трансформаційні процеси у правовому полі.....	239
Україна в інтеграційних процесах: сучасний стан та перспективи розвитку	240
Управління конкурентноспроможністю виробничих процесів	241
Управління проектами в Європейському Союзі	242
Управлінські компетенції та лідерство.....	243
Філософія міжнародного бізнесу.....	244
Філософія науки та методологія наукових досліджень.....	245
Філософія освіти.....	246
Філософія та методологія наукового пізнання.....	247
Фінансові технології та інновації	248
Цифрові інструменти в освітній діяльності вчителя.....	249
Communicative management	250
STEM-компоненти педагогічної майстерності	251
Tolerance as a component of professional activity	252
Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти	253
Міжнародне судочинство.....	253
Світовий інноваційно-інвестиційний розвиток в умовах глобальних трансформацій економіки та безпеки.....	254
Сталий просторовий розвиток транскордонних громад і територій у системі глобально-глокальної бінарності (Cross-border без імітацій).....	255
Універсалізм та регіоналізм у міжнародному праві	256
Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти	257
Академічна доброчесність	257
Аналітична хімія при оцінці медикаментозного лікування.....	258
Аптечка вдома: від А до парацетамолу. Основи долікарської допомоги	259
Біологічні та екологічні основи пандемій	260
Біологія поведінки людини.....	261
Біохімічна лабораторна діагностика	262
Вікова фізіологія.....	263
Генеалогія: практикум з дослідження власного родоvodu.....	264
Економіка	265
Економіка та урядування	266
Етика ділового спілкування	267
Застосування математичних пакетів до розв'язання прикладних задач.....	268
Іміджологія.....	269
Медична паразитологія.....	270
Методологічні аспекти сучасного природознавства	271

Мінеральні та термальні води України та країн Східної Європи.....	272
Мозок. Інструкція з використання.....	273
Науковий підхід до навчання та пізнання.....	274
Новітні цифрові технології в шкільній освіті.....	275
Основи апітерапії. Лікувальні властивості меду та продуктів бджільництва.....	276
Основи медичного спілкування.....	277
Основи мікроклонального розмноження.....	278
Основи радіохімії.....	279
Основи технології виробництва міцних крафтових напоїв.....	280
Педагогічна конфліктологія.....	281
Персональні фінанси.....	282
Підготовка науково-технічних текстів в системі LaTeX.....	283
Полікультурна освіта.....	284
Правове регламентування виникнення та припинення життя в медицині.....	285
Правове регулювання донорства крові та її компонентів і трансплантації анатомічних матеріалів людини.....	286
Практичний курс словацької мови.....	287
Практичний курс чеської мови.....	288
Прикладна ботаніка Карпат.....	289
Радник для молодих людей та майбутніх батьків.....	290
Соціальні комунікації.....	291
Спілкування в освітньому середовищі.....	292
Спортивне право.....	293
Сучасні інформаційні технології.....	294
Сучасні статистичні методи обробки та аналізу даних наукових досліджень.....	295
Телеметрія життєдіяльності людини та пристрої телемедицини.....	296
Угорська мова як іноземна (початковий рівень).....	297
Фізичні основи сучасної медичної діагностики.....	298
Філософія лідерства та самореалізації особистості.....	299
Філософія медицини.....	300
Філософія мови і теорія дискурсу.....	301
Філософія та біоетика.....	302
Фінансовий план-інструкція з використання або «Як добре жити і не працювати?!» (Інструменти дієвої економіки).....	303
Функціональна біомеделектроніка в медичній практиці.....	304

Вступ

Відповідно до розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р.), вибіркові дисципліни – дисципліни вільного вибору студентів для певного рівня вищої освіти, спрямовані на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. Обсяг вибірових навчальних дисциплін становить неменше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня освіти.

Каталог містить анотований перелік дисциплін, які пропонуються для обрання здобувачами вищої освіти згідно з навчальним планом на наступний навчальний рік відповідно до Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

- здобувачі 1 курсу обирають дисципліни для другого року навчання;
- здобувачі 2 курсу обирають дисципліни для третього року навчання;
- здобувачі 3 курсу обирають дисципліни для четвертого року навчання.

Здобувачі вищої освіти другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти обирають дисципліни згідно з навчальними планами на відповідні роки навчання в строки, визначені Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Для деяких вибірових дисциплін зазначається цільова аудиторія здобувачів вищої освіти в залежності від передумов вичення відповідних дисциплін. Мінімальна кількість здобувачів вищої освіти в групі для вивчення вибірових дисципліни із загальноуніверситетського каталогу визначається наказом ректора по університету.

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Альтернативна мікроенергетика людини

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальне розуміння фізичних явищ та елементарні знання з електроніки
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізики напівпровідників
Інформаційне забезпечення	презентації до лекційних занять, робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет ресурси
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Очікуваними результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачами є:

- Набуття нових знань про тіло людини, як джерела енергії для живлення біомедичних імплантів та пристроїв мобільної електроніки.
- Вміння використовувати різні фізичні явища для створення пристроїв живлення, які перетворюють рух, тепло, світло, коливання та/або хімічні речовини тіла людини в електроенергію.
- Знання методів перетворення напруги від первинних перетворювачів з метою їх адаптації для потреб імплантованих або вбудованих електронних пристроїв.
- Здатність створювати системи локального накопичення енергії для її подальшого використання.

Метою викладання навчальної дисципліни «Альтернативна мікроенергетика людини» є вивчення одного з напрямків сучасної альтернативної енергетики, яка на відміну від класичної, що використовує енергію вітра, морських хвиль або сонця, застосовує людське тіло в якості джерела живлення для біомедичних імплантів та пристроїв мобільної біомеделектроніки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Енергетика людини – тіло, як потенційне джерело живлення. Теплова енергія людського тіла. Піроелектричні перетворювачі та пристрої на основі ефекту Зеебека. Рух тіла при різних видах діяльності. П'єзоелектричні та магнітні генератори струму. Коливання, обумовлені життєдіяльністю людини та їх використання в трибоелектричних наногенераторах. Ендокохлеарні перетворювачі. Електромагнітні хвилі (радіосмог) як потенційне джерело енергії. Пряме каталітичне перетворення цукру в електричний струм для живлення імплантів. Електроліти людини та їх використання в джерелах живлення. Фотоелектричні перетворювачі енергії.

Комбіновані сегнетоелектричні джерела живлення. Системи накопичення та збереження енергії (Energy harvesting). Супер- та ультраконденсатори. Мультифункціональні підсистеми живлення для мобільної та імплантованої в тіло людини електроніки.

Аналіз інвестиційних проєктів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економіки і підприємництва
Інформаційне забезпечення	Інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Office; Microsoft Excel; система електронного навчання Moodle; внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ
Форма проведення занять	лекції, практичні
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
- Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.
- Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.
- Здатність обґрунтовувати управлінські рішення в сфері маркетингу та ціноутворення, застосовувати практичні навички щодо формування маркетингової політики, організації маркетингових заходів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Інвестиційна діяльність в Україні.

Концепція проєкту.

Життєвий цикл проєкту.

Основи фінансової математики.

Методологія проєктного аналізу.

Оцінка ефективності проєктів.

Оцінка ризиків у проєктному аналізі.

Аспекти проєктного аналізу.

Основи управління проєктами.

Аналіз розвитку міжнародних відносин

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальні знання з філософії, історії України, іноземної мови
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.
- Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням кроскультурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин .

Мета – вивчення основних понять науки про міжнародні відносини, теоретичних підходів та напрямків дослідження міжнародної політики, а також принципів функціонування, головних тенденцій і закономірностей розвитку міжнародних відносин. надання студентам теоретичних знань про сутність, структуру і закономірності та тенденції розвитку міжнародних відносин, сформувані у студентів ретроспективне бачення міжнародних відносин. Основними **завданнями** дисципліни є: зміст найважливіших категорій і понять міжнародних відносин; етапи розвитку міжнародних відносин; основні підходи до вивчення міжнародної політики; основні концепції світової політики та міжнародних відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Міжнародні відносини: рівні та різновиди.
- Сутність МВ та особливості формування міжнародної системи.
- Особливості структури міжнародної системи та її типи.
- Особливості та закономірності трансформації міжнародних систем.

Англійська мова для професійної комунікації (у сфері інформаційних технологій)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	англійська мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теорії та практики перекладу
Інформаційне забезпечення	силабус, навчально-методична література, фахова навчальна література, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів, система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета вивчення навчальної дисципліни «Англійська мова для професійної комунікації» (у сфері інформаційних технологій) полягає у практичному опануванні студентами іноземної мови професійного спрямування, формування фахової англомовної комунікативної компетентності для використання англійської мови в різних сферах професійної діяльності; у формуванні навичок читання англомовних текстів за фахом і вмінні передавати отриману інформацію в усній та писемній формах; у розвитку навичок сприйняття на слух англомовної інформації і її відтворенні у ситуаціях міжкультурного професійного спілкування.

Завданням курсу є оволодіння усіма видами мовленнєвої діяльності: – читанням (оглядовим, інформативним і глибинним) у роботі з фаховою літературою; – говорінням у ситуаціях професійно-ділового та повсякденного спілкування з урахуванням соціокультурного аспекту англійської мови; – аудіюванням на автентичному матеріалі англійською мовою за спеціальністю; – писемним мовленням в межах ділової і професійної тематики.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Структура та зміст навчальної дисципліни «Англійська мова для професійної комунікації» (у сфері інформаційних технологій) адаптовані до вимог навчального плану спеціальності. У процесі вивчення здобувачам пропонується фахова інформація за такими лексичними темами: «Кар'єра у сфері Інформаційних технологій», «Типи комп'ютерів», «Характеристики системних плат», «Програмне забезпечення», «Безпека в інтернеті», «Комп'ютерні мережі та доступ до інтернету», «Робота з Windows», «Пристрої зберігання даних», «Пристрої виведення даних», «Штучний інтелект».

Антропогенез - становлення людини як виду

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальні знання з біології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології
Інформаційне забезпечення	підручники, сайт електронного навчання сайти: https://ppt-online.org/646148 , https://ppt-online.org/592461 , https://ru.osvita.ua/vnz/reports/biolog/27333/ , інші електронні ресурси
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: загальна картина еволюції приматів, причини та хід еволюції, передумови та поява людей роду *Homo*.

Уміння та інші компетентності: 1. Розуміння цілісного процесу формування та становлення сучасної людини як виду. 2. Усвідомлення, розуміння та врахування гендерних, расових, територіально-поселенських проблем у суспільстві. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. Здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу. Здатність діяти соціально відповідально. Здатність до самовдосконалення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Метою дисципліни є: формування цілісної, об'єктивної картини походження людини. Основними завданнями дисципліни є: всебічне вивчення закономірностей еволюції приматів, передумов та наслідків появи сучасної людини.

Основні теми:

Тема 1. Походження протоприматів.

Тема 2. Поява власне приматів – перша адаптивна радіація у ранньому палеоцені.

Тема 3. Друга адаптивна радіація. Примати середнього палеоцену – раннього еоцену.

Тема 4. Третя радіація, поява древніх вищих приматів - широконосих і вузьконосих – рубіж еоцену і олігоцену.

Тема 5. Четверта радіація, розділення вузьконосих мавп на нижчих і вищих. Міоцен - період розвитку вищих мавп.

Тема 6. Ранні етапи еволюції предків людини – Дріопітеки, Австралопітеки, Людина уміла.

Тема 7. Архантропи – Людина працююча, Людина прямоходяча.

Тема 8. Палеоантропи – Неандертальці.

Тема 9. Неоантропи – Кроманьйонці.

Тема 9. Сучасна людина. Раси.

Багатостороння економічна дипломатія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальні знання з філософії, історії України, іноземної мови
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.
- Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Мета – формування у студентів розуміння сутності багатосторонньої економічної дипломатії як інструменту захисту національних інтересів держави у сфері зовнішньоекономічної політики, а також практичних аспектів дипломатичної роботи у сфері зовнішньоекономічної діяльності з метою досягнення стратегічних цілей держави.

Основним **завданням** курсу є: сформувати у студентів здатність коректно застосовувати загальнотеоретичні засади багатосторонньої економічної дипломатії та її інструментарію у зовнішньоекономічних зносинах і зовнішньоекономічній діяльності, використовувати тонкощі дипломатичного протоколу й етикету, техніки проведення переговорів, нормативне забезпечення багатосторонньої економічної дипломатії в практиці просування торговельно-економічних інтересів національного бізнесу за кордоном, а також в діяльності іноземних представництв багатосторонньої економічної дипломатії на території України.

Теми: Політичні стандарти багатосторонньої економічної дипломатії в Статуті ООН. Економічні засади та функції багатосторонньої економічної дипломатії. Види правових інструментів, які утворюють програмну інфраструктуру багатосторонньої економічної дипломатії. Чинники, що зумовлюють ріст міжнародної торгівлі, і, як наслідок, формують нові передумови для вироблення стандартів і цілей багатосторонньої дипломатії. Виділення загальних та специфічних функцій багатосторонньої дипломатії.

Бджільництво

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології
Інформаційне забезпечення	навчально-методичний посібник, монографія, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання з предметної області включають: морфологічні особливості різних порід бджіл; проблеми збереження генофонду бджіл; методи розведення у бджільництві; роль маток і трутнів у племінній роботі, їхні генетичні особливості; розмноження бджолиних сімей та умови застосування різних способів розмноження сімей; роль материнських сімей для ведення племінної роботи; найбільш розповсюджені види медоносних рослин в різних ґрунтово-кліматичних зонах, їх ботанічна та виробнича характеристика; класифікація медоносних рослин; методи та способи покращення кормової бази бджільництва; використання бджолиних сімей для запилення ентомофільних культур; підвищення запилювальної діяльності бджіл і спрямуванням їх на відповідні сільськогосподарські угіддя; роль диких комах у запиленні рослин і охорона їх у природному середовищі; форми організації бджільництва в багатогалузевих, міжгосподарських підприємствах, кооперативах, товариствах, на пасіках фермерів.

До практичних умінь та навичок входять: усвідомлення місця бджоли у системі тваринного світу, уявлення про еволюцію, філогенію та формування нині існуючої біологічної різноманітності; уміння виготовити та вивчити мікропрепарат за допомогою лупи, мікроскопа; володіння навичками морфологічного дослідження вологих та сухих препаратів і колекційного матеріалу; вміння проведення специфічних робіт на пасіці (відкачування меду, підготовку бджолосімей до зимівлі і тощо).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Модуль 1. Медоносна бджола, як найцінніший вид серед соціальних тварин та її практичне значення
Змістовий модуль 1. Біологія, технологія утримання бджолиних сімей і виробництва продукції бджільництва. Розведення бджіл і племінна робота на пасіках.
Тема 1. Вступ до курсу «Бджільництво». Основні етапи розвитку бджільництва.
Тема 2. Характерні особливості будови медоносною бджоли.
Тема 3. Розмноження бджіл. Життєдіяльність бджолиної сім'ї в різні періоди року.
Тема 4. Здатність сім'ї регулювати функціональну діяльність матки і бджіл. Роїння бджіл, як природний спосіб розмноження сімей.
Тема 5. Пристосування бджіл до зимівлі. Формування зимового клубу.
Тема 6. Правила поведінки поведінки з бджолами і техніка огляду сімей. Інвентар і приладдя для догляду за бджолами.
Модуль 2. Особливості кормової бази бджільництва, хвороби бджіл та шкідники бджолопродуктів.
Змістовий модуль 1. Кормова база, запилювальна робота, хвороби і вороги бджіл та шкідники бджолопродуктів.
Тема 7. Особливості кормової бази бджільництва, значення її для розвитку галузі та підвищення продуктивності бджолиних сімей.
Тема 8. Класифікація медоносних рослин. Пилконосні рослини. Спеціальні медоносні рослини.
Тема 9. Біологічний запас нектару і використання його бджолами. Покращення кормової бази бджільництва.
Тема 10. Загальні відомості про хвороби бджіл, причини виникнення їх на пасіках, поширення збудників.
Тема 11. Незаразні хвороби бджіл. Заходи запобігання і ліквідації.
Тема 12. Інфекційні хвороби бджіл, клінічна картина, заходи запобігання і боротьба з ними.
Тема 13. Інвазійні хвороби, клінічна картина, діагностика, профілактика, лікування. Шкідники та вороги бджіл, заходи боротьби з ними.

Бонітування ґрунтів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: мультимедійний проектор, відео матеріали з розділів дисципліни «Бонітування ґрунтів» та інші електронні ресурси. обладнання: ПК з програмним забезпеченням (Word, Excel, Power Point). Для дистанційного навчання: сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»; платформа дистанційного навчання Google meet.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання :

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- теоретичні основи бонітування ґрунтів;
- принципи, критерії і види бонітування ґрунтів;
- природно-сільськогосподарське районування;
- основні властивості ґрунтів, які використовуються при бонітуванні;
- методика бонітування ґрунтів;

Вміти:

- обґрунтовувати зони вирощування сільськогосподарських культур;
- проводити агровиробниче групування ґрунтів;
- складати шкали бонітету ґрунтів по окремих культурах;
- проводити вартісну оцінку ґрунтів;
- визначати втрати сільськогосподарського виробництва при пошкодженні ґрунтів;

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Тема 1. Поняття про бонітування ґрунтів, його завдання та призначення

Тема 2. Історія землеоціночних робіт та розвитку бонітування ґрунтів

Тема 3. Складові частини бонітування ґрунтів

Тема 4. Якісні показники ґрунту

Тема 5. Природно-виробниче районування України

Тема 6. Агровиробниче групування ґрунтів як передумова їх бонітування

Тема 7. Методологічні підходи у бонітуванні ґрунтів

Тема 8. Сучасна технологія бонітування ґрунтів

Тема 9. Бонітування ґрунтів природних зон України

Тема 10. Використання бонітетів

Брендинг

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	НМК з дисципліни (робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, індивідуальні завдання для самостійного виконання), підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси.
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: основні категорії: бренд-менеджмент, брендинг, марочна політика, індивідуальність бренду; особливості стратегії позиціонування бренду, структуру формування комунікації бренд менеджменту, моделі створення бренду, принципи організаційного моделювання в управлінні брендингом; стратегії розвитку бренду; можливості та принципи брендингу в управлінні маркетинговою активністю; можливості створення бренду та оцінка його потенціалу; принципи організації робіт із брендингу; основи моделювання в управлінні брендингом; критерії диференціація брендингових комунікацій; формування марочної стратегії та політики.

У результаті вивчення цієї навчальної дисципліни студент повинен *уміти*: практично застосовувати на практиці методи дослідження брендів, брендингу та їх впливу на успіх продукту; використовувати методи аналізу бізнес-комунікацій у бізнесі; застосовувати практично здобуті навички з підготовки моделей створення брендів та оцінювання їх потенціалу; розробляти типові схеми написання брендів у каналах товарообігу; володіти основами управління успіхом підприємства на основі брендів та брендингу; бути готовим до кооперації з колегами, роботи в колективі; знаходити організаційно-управлінські рішення та відповідати за них; оцінювати умови та наслідки прийняття організаційно - управлінських рішень; аналізувати взаємозв'язки між функціональними стратегіями компаній для підготовки збалансованих управлінських рішень; аналізувати поведінку споживачів і формування попиту; знати економічні основи поведінки організацій; аналізувати специфіку просування брендів на зовнішніх ринках.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Бренд-менеджмент: поняття, зміст. Класифікація брендів.
- Тема 2. Позиціонування та бренд-менеджмент.
- Тема 3. Моделі формування та розвитку бренду.
- Тема 4. Психологічні аспекти брендингу.
- Тема 5. Особливості управління брендингом.
- Тема 6. Стратегія розвитку бренду як рушійна сила стратегії розвитку бізнесу.
- Тема 7. Територіальний брендинг. Брендинг країни.
- Тема 8. Бренд – менеджмент. Розробка бренду.
- Тема 9. Вимірювання марочного капіталу. Аудит бренда.
- Тема 10. Просування бренда.

Виборче право і виборчі технології

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній
Обсяги дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники, силабус навчальної дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття,
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): застосовувати юридичні категорії та поняття з галузевої дисципліни, набути навиків критично мислити, правильно аналізувати типи виборчих систем, їх особливості у рамках українського та зарубіжного досвіду, проводити правовий аналіз виборчого процесу та забезпечення практичної реалізації кожного етапу, оцінювати ситуацію, розв'язувати проблеми та будувати ефективні аргументи щодо захисту виборчих прав суб'єктів виборчого права.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Доктрина виборчого права. Виборчі системи і виборчий процес. Виборчі спори: Юридична відповідальність за порушення виборчого права. Особливості захисту виборчих права (позасудовий та судовий).

Види рухової активності за вибором

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичного виховання
Інформаційне забезпечення	робоча програма з дисципліни
Форма проведення занять	лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- володіти основами методики фізичної культури і спортивного тренування;
- вміти здійснювати навчання руховим діям та розвиток фізичних якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами;
- використовувати засвоєні уміння й навички під час занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості;
- застосовувати набуті теоретичні знання для творчого розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів умінь та навичок до систематичних занять обраними видами рухової активності, покращення здоров'я та формування стійкої мотивації до активних занять фізичною культурою і спортом, що сприятиме їх фізичному вдосконаленню і самореалізації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна «Види рухової активності за вибором» розроблена на засадах особистісно-зорієнтованої парадигми освіти, враховує диференційований підхід до навчання у вищій школі. Дисципліна розглядається як варіативна складова змісту професійної підготовки майбутніх фахівців освітнього ступеня «бакалавр», укладена згідно загальноприйнятих педагогічних та методичних засад, має оздоровчо-рекреаційне спрямування. Вивчення дисципліни передбачає ознайомлення з історією розвитку популярних видів рухової активності та спортивного фітнесу, його традицій, правил організації і проведення змагань; використання термінології та класифікації вправ, оволодіння основами техніки базових вправ, зокрема із фітнесу, та різними варіантами рухів. Унікальність дисципліни полягає в тому, що здобувачам вищої освіти пропонуються різні варіанти рухової активності та способи оцінювання результатів занять за вибором.

Військове право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання законодавства у сфері виконання військового обов'язку, судової практики та міжнародних договорів у сфері військової діяльності держави; розуміння основних принципів правового регулювання відносин щодо військової діяльності держави; розуміння специфіки права пов'язаного з виконанням військового обов'язку, надходженням на військову службу за контрактом, проходженням військової служби, а також статусом військовослужбовців; вміння орієнтуватися у системі норм військового права; орієнтування в основних тенденціях удосконалення та розвитку військового законодавства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття та джерела військового права. Організаційно-правові питання захисту України. Правові основи військової безпеки України. Правове становище воєнної (військової) організації держави. Правові форми комплектування військової організації держави. Правові основи військової служби і статус військовослужбовців в Україні. Військовослужбовець як суб'єкт права. Правове регулювання виконання військової служби. Соціально-правовий захист військовослужбовців та юридична відповідальність військовослужбовців. Військові аспекти міжнародного права.

Гендерне бюджетування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Правознавство», «Економіка», «Політологія», «Публічне управління», «Соціологія», «Філософія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	Підручники і посібники з застосування гендерного підходу у бюджетному процесі, гендерного бюджетування, національні та міжнародні нормативно-правові акти, навчальні фільми, зокрема з гендерного бюджетування, документальні відеоматеріали та інші.
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар.
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни: вивчення сутності, змісту та особливостей застосування гендерного підходу в бюджетному процесі.

Завдання дисципліни: вивчення сутності та складових гендерної політики; вивчити застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі; засвоїти методiku та етапи проведення гендерного аналізу бюджетних програм; розкрити зміст гендерних розривів щодо використання ресурсів бюджетів різних рівнів; сформувати знання про значення оцінювання гендерного впливу у публічному управлінні та гендерному бюджетуванні.

Компетентності дисципліни: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування (у тому числі розробляти, аналізувати і реалізовувати публічну політику, приймати дієві державно-управлінські рішення, творчо, ефективно й результативно виконувати управлінські функції з забезпечення прав і свобод людини, сталого розвитку на основі світових та європейських стандартів) або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основними (базовими) поняттями навчальної дисципліни є: гендерний підхід, гендерний підхід у бюджетному процесі, гендерний бюджетний аналіз, цільова програма, бюджетна програма, гендерночутливі програми, гендернонейтральні програми, гендерносліпі програми, гендерночутливі результативні показники (індикатори).

Перелік тем:

- Гендерна політика як складова процесу управління.
- Гендерний підхід у бюджетному процесі.
- Методика проведення гендерного бюджетного аналізу.
- Прийняття рішень за результатами гендерного аналізу бюджетних програм.
- Моніторинг гендерночутливих бюджетних програм.
- Сутність та складові оцінки гендерного впливу.
- Гендерна статистика як інструмент гендерного аналізу та оцінки гендерного впливу.

Гендерна рівність

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор. обладнання: комп'ютер. програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

здатність визначення нових перспективних напрямів наукових досліджень у сфері актуальних проблем гендерного права; здатність аргументовано викладати у процесуальних документах свою правову позицію, а також логічно та послідовно її відстоювати; здатність обирати найоптимальніші процесуальні механізми охорони прав та свобод особи, у тому числі і відновлення порушених прав та свобод особи; здатність аргументовано висловлювати свою правову позицію з використанням посилань на нормативні акти, судову практику, матеріали роз'яснювального характеру державних органів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): правову характеристику гендерної дискримінації та дискримінації за ознакою статі; підходи до виявлення та визначення прямої та непрямої гендерної дискримінації та утиску; алгоритми надання правової допомоги у справах, пов'язаних з гендерною дискримінацією; норми національного законодавства та міжнародних актів у сфері гендерної дискримінації та прав жінок; особливості правового регулювання трансгендерів.

Тема 1. Гендерна рівність: поняття, розвиток та вплив на законодавство та права людини

Тема 2. Гендерна рівність у міжнародному праві

Тема 3. Тіло, влада, гендер і захист від гендерного насильства

Тема 4. Права жінок та чоловіків та медіа

Тема 5. Поняття гендерної дискримінації за національним та міжнародним правом

Тема 6. Гендерна дискримінація у спорах, які виникають з трудових правовідносин

Тема 7. Гендерна дискримінація у спорах, які виникають із сімейних правовідносин

Тема 8. Гендерна дискримінація у кримінальних справах

Геохімія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	неорганічної хімії
Інформаційне забезпечення	тексти лекцій, презентації, посилання на літературу та інтернет-ресурси, методичні розробки до виконання лабораторних та практичних робіт та інші дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач буде ознайомлений з основними теоріями походження хімічних елементів та їх поширеністю у природі; формами знаходження та геохімічною класифікацією хімічних елементів; особливостями розподілу та міграції хімічних елементів у геосферах Землі; геохімією ендегенних та екзогенних процесів; геохімічною еволюцією Землі. На основі одержаних відомостей здобувач отримує вміння оцінювати вплив різних факторів на перерозподіл атомів у природі; визначати міграційну здатність тих чи інших елементів за даних умов; за діагностичними ознаками визначати основні мінерали та гірські породи.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)

Походження хімічних елементів та їх поширеність у Всесвіті та геосферах Землі.
 Будова Землі та її хімічний склад.
 Геохімія геосфер.
 Міграція хімічних елементів, геохімічні процеси.
 Геохімічні цикли елементів.

Глобальні ланцюги постачання та їх трансформація

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Економіка підприємства (рівень середньої школи)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних економічних відносин
Інформаційне забезпечення	силабус дисципліни, електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вміння здійснювати пошук економічної інформації, проводити економічний, стратегічний аналіз та оцінку постачання підприємств та держав - учасників зовнішньоекономічної діяльності.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Навички міжособистісної взаємодії.

Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Здатність розробляти та управляти ланцюгами постачання.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні поняття, сутність та фактори розвитку глобальної логістики
2. Буденні уклади масового споживача та ланцюги постачання світової торгівлі: окови шаф і холодильників
3. Ланцюги постачання світової торгівлі : Ever given чутливість транспортної інфраструктури
4. Закупівлі на міжнародних ринках та економічна безпека
5. Логістика міжнародних запасів
6. Основи міжнародної складської логістики
7. Виробнича логістика та ключові постачальники: пандемічний та острівний синдроми
8. Світова матриця розподільчої логістики : мережі, «streams потоки » й «сезам печери»
9. Концептуальні основи сталості й удосконалення міжнародних ланцюгів постачання

Господарська діяльність суб'єктів накопичувальної системи

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	господарського права
Інформаційне забезпечення	робоча програма, лекції, навчально-методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- основні суб'єкти накопичувальної системи;
- організаційні форми їх господарської діяльності;
- основні положення щодо господарсько-договірних зобов'язань та господарсько-правової відповідальності;
- положення про обмеження монополізму та захист економічної конкуренцією п забезпечення якості продукції (робіт, послуг);
- регулювання окремих видів господарської діяльності суб'єктів накопичувальної системи.

вміти:

- орієнтуватися в системі нормативно-правових актів, які складають господарську діяльність суб'єктів накопичувальної системи;
- використовувати відповідні нормативно-правові акти, що регулюють відносини, пов'язані з діяльністю суб'єктів накопичувальної системи;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття накопичувальної системи. Поняття виплат в накопичувальній системі. Накопичувальний фонд. Компанії з управління активами. Радник з інвестиційних питань. Зберігач у накопичувальній системі. Страхові компанії в накопичувальній системі. Правові проблеми запровадження накопичувальної системи.

Грантрайтинг

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни в кредитах	3
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з іноземної мови
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	НМК з дисципліни (робоча програма, методичні рекомендації), сайт електронного навчання, навчальні посібники, електронні ресурси, бази даних, наукові публікації, персональні комп'ютери.
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): формування практичних умінь та навичок по застосуванню інструментів і механізмів планування, розробки та реалізації науково-дослідницьких проєктів; вміння формулювати ідею проєкту та її обґрунтування; формування практичних навичок по пошуку інформації про міжнародні програми і гранти, по підготовці, розробці та поданню проєктних заявок до міжнародних програм на отримання наукових грантів; управління проєктів з використанням міжнародних стандартів; вміння працювати з проєктною документацією, складати робочі плани та графіки реалізації проєкту, розраховувати кошторис і формувати бюджет проєкту, використовувати та поширювати результати проєкту; формування у майбутніх фахівців розуміння інноваційної значущості міжнародних проєктів, грантів і програм в умовах інтеграції до світової наукової спільноти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Науковий пошук, фандрайзинг. Інформаційні ресурси конкурсів про наукові гранти. Міжнародні програми і гранти як джерела фінансування досліджень.
2. Моделі, методи та критерії вибору наукових проєктів та програм.
3. Організаційний та фінансовий план наукового гранту, проєкту.
4. Алгоритм роботи над грантом. Розробка концепції проєкту. Групова генерація ідей та мети.
5. Підготовка заявок на грант, проєкт. Формування аплікаційних документів.
6. Управління проєктом, команда проєкту. Середовище проєкту, зовнішні фахівці.
7. Проєктний цикл, етапи реалізації наукового проєкту.
8. Звітування та презентація результатів наукового проєкту.

Громадянська освіта

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних студій та суспільних комунікацій
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання кафедри, навчально-методичні посібники, інші ресурси
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

1. Мислити абстрактно, аналітично, синтезувати інформацію
2. Використовувати інформаційні і комунікаційні технології
3. Здійснювати пошук, обробку та аналіз інформації з різних джерел
4. Бути критичним і самокритичним
5. Виявляти ініціативу та підприємливість
6. Використовувати ефективні навички міжособистісної взаємодії
7. Приймати обґрунтовані рішення
8. Мотивувати людей та рухатися до спільної мети
9. Генерувати нові ідеї (креативність)
10. Застосовувати знання у практичних ситуаціях
11. Планувати та управляти часом
12. Працювати в команді
13. Виявляти, ставити та вирішувати проблеми
14. Розробляти та управляти проектами
15. Цінування різноманітності та мультикультурності
16. Здатність бути критичним і самокритичним
17. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем
18. Визначеність та наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
19. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
20. Визнання людиною потреби брати на себе особисту, політичну та економічну відповідальність як громадянина
21. Повага до цінності та гідності кожної людини
22. Повага та довіра до інституцій влади; повага до верховенства права
23. Толерантність до поглядів та стилів життя, що відрізняються від власних
24. Відчуття здатності ефективно впливати на досягнення змін у своїй спільноті
25. Відчуття громадянської відповідальності, що розглядається як сприяння здоровій, дієвій демократії через поінформовану, вдумливу та ефективну участь у суспільному житті

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Філософські засади демократичного врядування. Принципи демократії. Права людини. Конституціоналізм та ліберальна демократія. Механізми демократії в Україні. Характеристики громадянського суспільства. Громадянське суспільство у східній Європі. Виклики, пов'язані з громадянським суспільством. Громадянство і демократія. Типи громадян. Активні громадяни.

Ґрунтознавство та оцінка якості ґрунтів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: мультимедійний проектор, відео матеріали з розділів дисципліни «Ґрунтознавство» та інші електронні ресурси. Обладнання: ПК з програмним забезпеченням (Word, Excel, Power Point). Для дистанційного навчання: сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»; платформа дистанційного навчання Google meet.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання :

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- особливості звітрювання гірських порід і біохімічні процеси при формуванні і розвитку ґрунту
- походження, склад, генетичне, агрономічне та екологічне значення мінеральної частини ґрунту
- джерела та особливості утворення органічних речовин в ґрунті, склад, властивості та колоїдно-хімічну природу гумусу

Вміти:

- робити постановку досліджень по екологічному стану ґрунтів як основного компоненту ландшафтів і давати економічну оцінку
- визначати основні фізичні та фізико-механічні властивості ґрунтів і їх кваліфіковано інтерпретувати
- давати екологічну та землевпорядну оцінку основним параметрам ґрунтів і економічну оцінку їх родючості

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1. Тема 1. Основи ґрунтознавства.

Тема 2. Генетико-морфологічна будова ґрунту. Процеси, чинники та умови ґрунтоутворення.

Тема 3. Склад, складники, структура та властивості ґрунту.

Тема 4. Режими ґрунту.

Тема 5. Основи класифікації ґрунтів.

Тема 6. Генезис, класифікація та географія ґрунтів України.

Модуль 2. Тема 7. Ерозія ґрунтів.

Тема 8. Особливості агровиробничого групування та бонітування ґрунтів.

Тема 9. Нормативна грошова оцінка земель.

Тема 10. Експертна оцінка земель.

Тема 11. Моніторинг ґрунтів.

Тема 12. Охорона ґрунтів.

Демократія: від теорії до практики

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Історія та культура України», «Філософія», «Соціологія», «Політологія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	підручники і посібники: «Демократія: від теорії до практики», «Путівник для викладачів», а також роздаткові матеріали для здобувачів вищої освіти.
Форма проведення занять	інтерактивні методики проведення занять з теоретичним засвоєнням знань через рольові ігри, вправи, оцінки методів громадської участі, практичні з реалізації 10 кроків розробки, презентації та рефлексії щодо отриманого досвіду реалізації студентського проекту у вирішенні суспільно важливих проблем.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни – формування знань демократичного управління, про права людини, громадянське суспільство, участь громадян, гендерну рівність, права меншин, виборчі системи, інклюзію та доступність для осіб з інвалідністю, практики передового врядування, верховенство права, медіаграмотність, різноманітність, роль грошей у політиці, роль молоді та протидію корупції.

Навчальна дисципліна «Демократія: від теорії до практики» покликана зміцнити навички й знання, які є ключовими для обізнаного та демократичного громадянина на сучасному етапі, через формування демократичних компетентностей і цінностей.

Вміння і навички – критичне мислення, активне слухання, вибудова компромісів, ораторське мистецтво, групова робота і вирішення проблем.

Здобувачі вищої освіти зможуть здобути компетенції активної громадянської участі і практичного досвіду в процесі усвідомлення конкретної суспільної проблеми, зокрема регіонального чи локального рівня, через розробку та реалізацію колективного проекту для вирішення проблеми, що дозволяє забезпечити розвиток теоретичних знань, ставлень, умінь здобувачів вищої освіти, надаючи їм практичної спрямованості і формуючи переконання у власній спроможності справляти реальний, відчутний вплив на суспільні процеси.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Філософські засади демократичного врядування.

Тема 2. Принципи демократії.

Тема 3. Права людини. Міжнародні конвенції та пакти про права людини.

Тема 4. Конституціоналізм, ліберальна демократія та їх розвиток в Україні. Механізм демократії в Україні.

Тема 5. Характеристики громадянського суспільства. Громадянське суспільство у демократичних реформах у країнах Східної Європи. Виклики, пов'язані з громадянським суспільством.

Тема 6. Громадянство і демократія. Типи громадян. Активні громадяни.

Тема 7. Підготовка до презентації студентських проектів. Презентації студентських проектів. Індивідуальна рефлексія щодо досвіду, отриманого в процесі роботи над проектом.

Державна символіка України: історія та сучасність

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проєктор для презентацій, ноутбук, наукова бібліотека УжН, віртуальне навчальне середовище Moodle, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс має на меті оволодіння студентами знаннями з історії тих українських гербів і прапорів, а також пісні «Ще не вмерла Україна», які на різних етапах історії українського народу набували статусу символів його держави. Студенти повинні навчитися блазонувати (описувати) герби і прапори, а також створювати їх відповідно до існуючих правил.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних **компетентностей**: *Інтегральна*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Загальні: Вправність мислення: Готовність до пізнання нового і неперервного навчання. *Розвиненість рефлексії*: Критичність і самокритичність мислення. *Інтелектуальна комунікація*: Увага і толерантність до іншої (й інакшої) думки. *Мовно-текстологічна здатність*: Пошук та узагальнення інформації з досліджуваної проблеми. *Особиста ціннісно-вольова налаштованість*: уникання плагіату та інших виявів недоброчесності. *Спеціальні (фахові, предметні)*: здатність виявляти та опрацьовувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти і узагальнювати цю інформацію. Здатність критичного усвідомлення зв'язків між теперішніми подіями та минулими процесами. Здатність брати участь у дискусії з певної наукової проблеми.

Короткий зміст дисципліни, що буде вивчатися (перелік тем):

Тема 1. Вступ. Герб, прапор і гімн – символи держави. Об'єкти, предмети, методи, принципи і завдання курсу. Характеристика джерел та історичної літератури.

Тема 2. Геральдика – наука про герби. Теоретична (формальна) геральдика. Вексилологія – наука про прапори. Теоретична (формальна) вексилологія.

Тема 3. «Знаки Рюриковичів» і прапори у Київській Русі-Україні (IX – п. пол. XIII ст.).

Тема 4. Герби та прапори Галицько-Волинського князівства (XIII – п. пол. XIV ст.).

Тема 5. Українські герби і прапори у Великому князівстві Литовському, Королівстві Польському та Речі Посполитій (др. пол. XIV – п. пол. XVII ст.).

Тема 6. Державні символи Гетьманщини та Війська Запорозького Низового (др. пол. XVII – 70-і рр. XVIII ст.).

Тема 7. Національні символи українського народу у бездержавний період його існування (1775-1917 рр.). Патріотична пісня-гімн «Ще не вмерла Україна».

Тема 8. Державні символи Української Народної Республіки (УНР), Української Держави П.Скоропадського та Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР).

Тема 9. Державні символи радянської України (1918-1991 рр.).

Тема 10. Використання українських символів (гербів і прапорів) на Закарпатті у 20-30-х рр. XX ст. Державні герб, прапор і гімн Карпатської України. Державні символи Закарпатської України.

Тема 11. Розробка і ухвалення державних символів сучасної України (1989-2021 рр.).

Ділова іноземна мова (англійська)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Рівень володіння англійською мовою – B2 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	полікультурної освіти та перекладу
Інформаційне забезпечення	Інструменти Google for Education. Google Class підтримка 24/7. Аутентичні підручники та сучасні поточні публікації професійного характеру
Форма проведення занять	практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після закінчення курсу «Ділова іноземна мова» студенти зможуть спілкуватися іноземною мовою в професійному міжнародному контексті з використанням сучасних інформаційних і комунікаційних технологій завдяки реалізації наступних *мовленнєвих вмінь* англійською мовою:

1. розуміти на слух основні ідеї та розпізнавати відповідну детальну інформацію в ході обговорень, офіційних доповідей, лекцій, телефонних розмов, бесід, що за темою пов'язані з фаховим навчанням та спеціальністю;
2. читати і детально розуміти автентичні тексти, пов'язані зі спеціальністю, службову кореспонденцію; визначити намір автора письмового тексту і комунікативні наслідки висловлювання (напр., службових записок, листів, звітів);
3. вести у стандартному форматі ділову та професійну кореспонденцію; точно фіксувати повідомлення по телефону та від відвідувачів; писати з високим ступенем граматичної коректності резюме, протоколи та ін.;
4. спілкуватися усно на професійну тематику, виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо широкого кола тем професійного спрямування; аргументувати свою думку стосовно актуальних тем академічного та професійного життя;
5. запитувати з метою пошуку інформації; знаходити конкретну інформацію англійською мовою, пов'язану зі спеціальністю.

Студенти *знатимуть* граматичні структури, правила англійського синтаксису, мовні форми. А також *володітимуть* широким діапазоном словникового запасу (зокрема, термінології), що є необхідними в академічній та професійній сферах для гнучкого вираження відповідних функцій та понять та для розуміння і продукування широкого кола усних та письмових висловлювань професійного мовлення.

Студенти *опанують соціолінгвістичними та прагматичними компетенціями* задля розуміння різних корпоративних культур в конкретних професійних контекстах; застосування міжкультурного розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування; належної поведінки в типових професійних ситуаціях відповідно правил взаємодії між людьми у таких ситуаціях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Ділові стосунки в різних культурах. Стереотипи.
2. Люди та компанії. Посадові інструкції.
3. Встановлення початкових ділових контактів між культурами.
4. Гостинність у різних культурах. Ділові відрядження.
5. Розуміння часу різними культурами. Пунктуальність.
7. Спілкування на роботі. Канали зв'язку.
7. Прийняття рішень у різних культурах.
8. Безпека праці на робочому місці.
9. Підбір та навчання персоналу: процедури та методи.
10. Переговори між культурами. Стилї переконання. Контракти між культурами.
11. Організація. Працевлаштування. Управління змінами.
12. Етика на робочому місці.
13. Управління та відносини між працівниками в різних культурах.
14. Мотивація на робочому місці.
15. Лідерство.

Екобезпека

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни в кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Безпека життєдіяльності, Екологія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	НМК з дисципліни (робоча програма, методичні рекомендації), підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси.
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): аналізувати потенційну загрозу подвійного використання біологічних об'єктів; визначати екологічні чинники, що впливають на поширення інфекційних захворювань; аналізувати механізми впливу екологічних факторів на прогресування епідемій; оцінювати ризики використання біологічних об'єктів у наукових дослідженнях; аналізувати етичні проблеми генної терапії та клонування людини і тварин; порівнювати і аналізувати статистичні дані щодо масштабів інвазій епідемічних захворювань; визначати основні екологічні та біологічні засоби ураження людей, тварин, рослин, продуктів, кормів, води, ґрунту; правові та нормативні міжнародні документи у галузі екобезпеки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття екобезпеки, екологічного ризику.

Небезпеки біологічного та екологічного походження.

Інфекційні агенти для людини, тварин, рослин.

Механізми передачі інфекції.

Біологічні основи механізмів розвитку епідемічного процесу.

Екологічні фактори впливу на поширення епідемій та пандемій.

Генетично-популяційні основи патогенності та вірулентності мікроорганізмів і вірусів.

Екологічна та біологічна зброя, біотероризм, агротероризм.

Історія використання екологічних та біологічних засобів.

Економічна дипломатія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальні знання з філософії, історії України
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності у мінливому середовищі
- Визначати економічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Мета сформувати в студента знання: про поняття та суть економічної дипломатії, її зміст та функції, ключових суб'єктів та головних об'єктів дипломатичної діяльності, роль економічної дипломатії у сучасних міжнародних відносинах та світовій політиці на основі плюралістичного, об'єктивного підходу до аналізу політичних й економічних процесів, що відбуваються у світі. Основним **завданням** курсу є засвоєння студентом комплексу знань про сутність та специфіку дипломатичної діяльності та економічної дипломатії, чинників, котрі впливають на роботу дипломатичних установ та суб'єктів економічної дипломатії, роль даної специфічної діяльності у міжнародних відносинах.

Теми: Етапи розвитку економічної дипломатії. Визначення чинників, що зумовлювали перехід до стандартів економічної дипломатії у міжнародних відносинах. Поглиблення міжнародного поділу праці як передумова до глобалізації ринків і модифікації на цій основі, стандартів, цілей та функцій економічної дипломатії.

Економічні ризики у міжнародних транзакціях

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах*	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	опанування таких навчальних дисциплін: статистика, міжнародна економіка
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економічної теорії
Інформаційне забезпечення	Управління ризиками [Електронний ресурс] : навчальний посібник / М. О. Кравченко, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 432 с. Стешенко О. Д. Ризикологія: Навч. посібник. – Харків: УкрДУЗТ, 2019. – 180 с Ризик-менеджмент: навчальний посібник /З.Д. Калініченко . Дніпро: ДДУВС, 2021. 224 с.
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економічні ризики у міжнародній комерції» професійна підготовка сучасних фахівців у галузі міжнародної економіки, що передбачає розуміння ними закономірностей, логіки та механізмів виявлення, формування, запобігання та нівелювання економічних ризиків у міжнародній комерції, а також отримання знань і практичних навичок щодо сучасних форм управління економічними ризиками у міжнародній комерції.

Відповідно до освітньої програми, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких знань, умінь та інших компетентностей:

1. Знання та розуміння основних властивостей та функцій ризику у міжнародній комерції
2. Мати знання щодо кількісних та якісних методів оцінки економічного ризику
3. Здатність використовувати увесь спектр управління економічними ризиками у міжнародній комерції
4. Здатність до розуміння економіко-правових наслідків завданої шкоди від економічних ризиків у міжнародній комерції
5. Здатність до розуміння та застосування інструментів виявлення, формування, запобігання та нівелювання економічних ризиків у міжнародній комерції.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сутність ризику як економічної категорії. Наукові погляди на феномен ризику. Ризик як економічна категорія. Основні властивості ризику. Функції ризику. Види ризиків.

Тема 2. Глобальні загрози міжнародній комерції. Глобальні ризики. Ризики у міжнародній комерції. Світові карти ризиків.

Тема 3. Кількісні та якісні методи оцінки економічного ризику. Якісні методи оцінки ризиків. Кількісні методи оцінки ризиків

Тема 4. Ризики в міжнародній комерції. Основні види ризиків в міжнародній комерції. Економічні ризики. Ризики, пов'язані з процесом митного оформлення. Транспортні ризики. Ризики, пов'язані з основними положеннями зовнішньоекономічного контракту. Ризик вибору і надійності партнера. Ризики реалізації.

Тема 5. Управління економічними ризиками в міжнародній комерції. Хеджування за допомогою форвардних і ф'ючерсних контрактів. Хеджування за допомогою своп угод. Опціон як інструмент хеджування. Страхування ризиків у міжнародній комерції. Порівняльна характеристика методів страхування та хеджування ризиків. Самострахування як метод управління ризиками.

Тема 6. Джерела фінансування ризику. Структура витрат за різних методів управління ризиком. Фінансування ризику й аналіз ефективності методів управління.

Електропостачання та електричні мережі

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з фізики
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	приладобудування
Інформаційне забезпечення	лабораторні столи-стенди з обладнанням, аналогові вольтметри, амперметри і ватметри різних діапазонів, цифрові мультиметри і осцилографи; генератори синусоїдних коливань низької частоти, генератори імпульсів, мікродвигуни постійного струму, асинхронні та синхронні двигуни різних типів, апарати управління і захисту, зокрема, автоматичні вимикачі, диференціальні автомати, магнітні пускачі, електромагнітні реле, навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

розуміння електротехнічної термінології, забезпечення можливості вибору необхідних електротехнічних матеріалів, пристроїв і обладнання, уміння їх експлуатувати в оптимальному режимі, інформованість стосовно правил і норм техніки безпеки при експлуатації електричних мереж.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)

Класифікація електричних кіл. Умовні графічні позначення елементів. Основні явища в електричних колах і величини, що їх характеризують

Електричні кола змінного струму.

Трифазні електричні кола.

Електромагнітні пристрої. Електричні вимірювання і прилади. Будова, принцип дії і застосування трансформаторів. Електричні машини.

Основи електропостачання. Розрахунок електричних мереж.

Безпечність експлуатації схем електропостачання. Апарати управління і захисту.

Етика ділових відносин

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	7/8
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	НМК з дисципліни (робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, індивідуальні завдання для самостійного виконання), підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси.
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання дисципліни «Етика ділових відносин» є розвиток у студентів комплексних знань у сфері менеджменту комунікацій, професійного спілкування та вміння ефективно організувати наради, співбесіди, ділові зустрічі й переговори, а також мати достатню кваліфікацію для проектування та розробки нових засобів і методів комунікації на підприємстві.

Завдання вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння методами управління інформаційною взаємодією в різних сферах предметної діяльності;
- вивчення основних задач, функцій та методів комунікативного менеджменту;
- оволодіння методами організації проведення комунікаційних досліджень;
- дослідження механізмів реалізації комунікативної політики організації.

Інтегровані вимоги до знань та умінь з навчальної дисципліни

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен знати:

- знати місце етики у діловому спілкуванні та у бізнесу, знати типи ділових стратегій та їх використання на підприємстві;
- специфіку символічної, візуальної, подієвої, міфологічної складової етики у діловому спілкуванні;
- якими є механізми впливу таких комунікативних технологій ділового спілкування як зв'язки з громадськістю (паблік рілейшнз); іміджмейкінг; менеджмент новин; реклама; пропаганда; риторика;
- основні засади та принципи ділового спілкування;
- основні методи, технології етики ділового спілкування;
- концептуальні основи і стратегії етики ділового спілкування;
- обов'язкові елементи та фази комунікативного спілкування;
- порядок формування ефективних комунікацій на підприємстві;
- соціальну природу поняття «етики ділового спілкування», його мету та зміст;
- канали, засоби, моделі комунікацій;
- особливості використання інформації в менеджменті;
- основні елементи забезпечення ефективних комунікацій;
- методи вирішення комунікаційних конфліктів;
- особливості формування іміджу менеджера та корпорації (організації);
- розробляти рекомендації, які допоможуть вирішити складні задачі, що постають перед сучасними керівниками в різних сферах комунікаційної діяльності.

Етика ділового спілкування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує вивчення дисципліни	археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання кафедри, навчальні посібники
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Етика ділового спілкування» є оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття практичних навичок дотримання етичних принципів та норм майбутньої професії, ознайомлення із ключовими принципами психолого-етичних аспектів ділового спілкування та набуття практичних навичок використання етичних норм. Курс орієнтований на те, щоб студенти самостійно апробували різні проблемно-орієнтовані ситуації та задачі що мають зв'язок з конкретними навчальними, дослідницькими чи виробничими проблемами та реалізацію шляхів їх розв'язання з урахуванням корпоративних інтересів.

Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

- Здатність робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хиби та вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації. Здатність раціонально організувати власну діяльність та ефективно використовувати час;
- Критичність і самокритичність мислення.
- Інтелектуальна комунікація. Увага і толерантність до іншої (й інакшої) думки, здатність аналізувати її зміст і структуру в процесі спілкування та адекватно на неї реагувати. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях, використовувати ввічливі форми звернення до опонента, концентруватися на значущих складових судження, не переходячи на особистості. Навички публічного мовлення, здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації. Навички роботи в групі, розподіл функцій в колективній роботі. Відкритість, здатність сприймати та враховувати зауваги, оптимізувати власну позицію в процесі обговорення, налаштованість на діалог, залучення у власні міркування висловлених слухних ідей. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- Здатність життєво та фахово реалізувати себе на основі ціннісно-світоглядних надбань людства (зокрема сприйняття людини не як засобу, а як цілі та цінності), що нерозривно поєднана з навичками критичного мислення, опануванням і обстоюванням громадянських чеснот і прав, соціальною відповідальністю, а також патріотичним піклуванням про продуктивний розвиток держави і суспільства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Предмет і категорії етики. Історичні типи моралі. Професійна етика. Адміністративна етика. Ділове спілкування в координатах етики і моралі. Основні засади формування та реалізації комунікаційної стратегії. Корпоративна культура та її вплив на розвиток організації. Національні особливості ділового етикету. Особистий імідж та основи його формування. Етика успіху. Майстерність публічного виступу. Основи полемічної майстерності.

Європейська політика України

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни; національні та міжнародні нормативно-правові акти.
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Ключова мета дисципліни: формування у студентів «європейського менталітету» та розуміння необхідності європейського вибору сучасної України.

Студенти повинні знати основні етапи європейської інтеграції України, вимоги до набуття Україною членства в Європейському Союзі.

Студенти повинні уміти реалізувати заходи із популяризації Європейського Союзу в Україні, давати об'єктивну оцінку негативному впливу російського путінізму на європейський вибір українців.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Перелік тем:

- Суспільно-політичні трансформації в Україні (1990-ті – 2020-ті рр.).
- Досвід вступу до європейського Союзу центральноєвропейських країн.
- Проблеми української зовнішньої політики: «нейтралітет» Л. Кучми, «євроатлантизм» В. Ющенко, «російський вектор» В. Януковича.
- Українські Майдани як фактор європейської інтеграції.
- Зміна вектору зовнішньої політики України після 2014 р.
- Угода про Асоціацію з Європейським Союзом.
- Вплив російсько-української війни на євроатлантичну інтеграцію України.

Житлове право України

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор. обладнання: комп'ютер. програмне забезпечення: windows, power point.
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): здатність засвоїти основні положення житлового права; здатність засвоїти основні нормативно-правові акти, що регулюють житлові правовідносини; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність працювати в команді при вирішенні практичних ситуацій із складанням процесуальних документів в галузі житлового права; здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції при вирішенні практичних ситуацій із житлового права; здатність до консультування з питань житлового права; здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

основні проблеми науки житлового права; основні джерела, необхідні для вивчення житлових правовідносин; принципи та методи житлового права; поняття, елементи житлових правовідносин; поняття, види та правовий статус суб'єктів житлового права; поняття, види об'єктів житлових правовідносин; особливості надання громадянам жилих приміщень у будинках державного та громадського житлового фондів; правову природу договорів щодо користування житлом, набуття права власності на житло тощо; механізм захисту суб'єктами житлового права своїм правам та інтересам тощо.

Тема 1. Поняття житлового права. Житлове законодавство

Тема 2. Управління житловим фондом.

Тема 3. Здійснення права користування жилими приміщеннями.

Тема 4. Житлово – комунальні послуги.

Тема 5. Приватизація державного житлового фонду.

Тема 6. Договори з житлом.

Тема 7. Відповідальність за порушення житлового права.

Тема 8. Вирішення житлових спорів.

Засади сталого управління лісовими екосистемами

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3
Мова викладання	українська
Передумова для вивчення дисципліни	Екологія, Основи економіки
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	Інформаційні технології та засоби навчання, сайт електронного навчання Moodle, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ.
Форма проведення занять	лекції, практичні.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення дисципліни фахівець повинен знати: структуру та основи функціонування лісової екосистеми та її компоненти; місце лісової екосистеми в типології екосистем; значення лісів, їх роль і функції; основи типології лісів; основи фітоценотичної характеристики лісів, основи лісокористування.

Уміти: оцінювати біологічне різноманіття лісових екосистем, методи оцінки біологічного різноманіття в лісах. Застосовувати принципи та підходи до створення та організації лісових об'єктів природно-заповідного фонду в Українських Карпатах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ. Ліс, як природна екосистема.

Тема 2. Ліс, як рослинно-ландшафтна категорія.

Тема 3. Основи типології лісів.

Тема 4. Основи фітоценотичної характеристики лісів.

Тема 5. Компоненти лісового фітоценозу.

Тема 6. Ліс як природний ресурс.

Тема 7. Лісокористування.

Тема 8. Природно-заповідні об'єкти Закарпатського держлісфонду, їх значення та перспективи розширення.

Тема 9. Біологічне різноманіття і проблеми його збереження; рівні біологічного різноманіття; оцінка біологічного різноманіття в лісах.

Тема 10. Пралісові екосистеми, проблеми вивчення та збереження: значення пралісових екосистем як еталонних лісових екосистем.

Захист персональних даних

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

здатність засвоїти основні положення про персональні дані; здатність засвоїти основні нормативно-правові акти, що регулюють персональні дані; здатність застосовувати знання захисту персональних даних у практичних ситуаціях; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність працювати в команді при вирішенні практичних ситуацій із складанням процесуальних документів із захисту персональних даних.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): основні засоби захисту персональних даних, їх організаційних та правових особливостей функціонування; співвідношення між міжнародними та національними засобами захисту персональних даних, можливості застосування міжнародного права при забезпеченні захисту персональних даних; оцінювання проблемних ситуацій з позиції гарантування прав суб'єктів персональних даних; застосовувати норми та положення законодавства щодо захисту і обробки персональних даних; проводити базовий аналіз конкретної ситуації для формування власної думки щодо наявності чи відсутності порушення у сфері захисту персональних даних; використовувати існуючі правові та організаційні інструменти для захисту персональних даних.

Тема 1. Поняття персональні дані та Джерела правового регулювання.

Тема 2. Принципи обробки персональних даних.

Тема 3. Вимоги та підстави обробки персональних даних

Тема 3. Суб'єкти обробки персональних даних (володілець, розпорядник).

Тема 4. Обробка персональних даних в державних органах та установах різних форм власності. Особливі вимоги до обробки чутливих персональних даних

Тема 5. Порядок здійснення контролю за додержанням законодавства про захист персональних даних.

Тема 6. Перспективи вдосконалення законодавства про захист персональних даних.

Тема 7. Тенденції розвитку світової та європейської системи захисту персональних даних.

Земельне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	-
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання предмету і завдань земельного права, його місце в системі інших юридичних та суміжних наук; аналіз земельних правовідносини, їх видів, змін та припинення; вміння аналізувати наявні відомості про стан застосування земельного законодавства щодо розподілу, використання та охорони земель; ефективного використання норми земельного законодавства для забезпечення: права власності на землю; права користування землею; права управління в галузі охорони земель тощо; успішне застосування групи норм земельного права з метою здійснення контролю за дотриманням правового режиму під час використання окремих категорій земель; виважене, науково обґрунтоване використання правових механізмів щодо проведення земельної реформи, приватизації землі; організація і проведення розкриття та розслідування окремих правопорушень у сфері використання та охорони земель.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття, предмет, методи та система земельного права України. Джерела земельного права України. Земельна реформа в Україні. Земельні правовідносини. Землі України. Право на землю. Набуття права власності та права користування на землю громадянами та юридичними особами. Набуття і реалізація права на оренду земельної ділянки в Україні. Припинення прав на землю. Гарантії прав на землю. Охорона земель. Державне управління в галузі використання і охорони земель України. Плата за землю. Державний земельний кадастр. Державний моніторинг земель. Землеустрій та землевпорядний процес. Земельні правопорушення та юридична відповідальність. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення. Правовий режим земель житлової та громадської забудови. Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Правовий режим земель оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення. Правовий режим земель лісогосподарського призначення. Правовий режим земель водного фонду. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Зобов'язальне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор. обладнання: комп'ютер. програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): здатність до абстрактного, логічного, критичного та креативного мислення, аналізу положень зобов'язального права; здатність до ефективного пошуку, оброблення та комплексного аналізу інформації, зокрема тієї, що міститься в міжнародних правових актах та національних нормативно-правових актах, із доступних, в тому числі цифрових, джерел; здатність аналізувати та оцінювати особливості розвитку договірного права; правильно застосовувати законодавство, що регулює зобов'язальні відносини; ефективно взаємодіяти з аудиторією і в команді, презентувати ідеї, проводити обговорення проблемних питань; аналізувати практичні казуси.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Засвоєння студентами джерела зобов'язального права та його структури; елементи зобов'язальних правовідносин; особливості суб'єктного складу зобов'язальних правовідносин; підстави припинення зобов'язань; специфіку договірних зобов'язань; підстави виникнення та припинення позадоговірних зобов'язань.

Тема 1. Правова природа зобов'язальних правовідносин.

Тема 2. Зобов'язання, що виникають внаслідок розпорядження майном.

Тема 3. Зобов'язання з виконання робіт.

Тема 4. Зобов'язання з надання послуг.

Тема 5. Зобов'язання у сфері інтелектуальної власності.

Тема 6. Зобов'язання, що виникають на підставі спільної діяльності.

Тема 7. Зобов'язання у сфері інвестицій та зовнішньоекономічній діяльності.

Тема 8. Недоговірні зобов'язання.

Зовнішня політика України

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з філософії та історії України
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.
- Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності у мінливому середовищі
- Визначати гео економічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Мета навчальної дисципліни – формування у студентів системи знань та навичок щодо розуміння рушійних сил, основних напрямів та цілей зовнішньої політики України у контексті регіонального та глобального (світового) політичного розвитку. **Завдання** дисципліни: роз'яснення змісту геополітичного становища України, її місця в системі міжнародних відносин; розкриття процесу формування й основних положень зовнішньополітичної концепції сучасної незалежної України, характеру взаємовідносин України зі світовим співтовариством і окремими його суб'єктами; формування активної національно свідомої громадської позиції студентів. Теми: Теоретичні засади зовнішньої політики України. Основні конституційні засади зовнішньополітичної концепції України. "Декларація про державний суверенітет України", "Основні напрямки зовнішньої політики України" та Конституція України як правова основа зовнішньої політики України.

Особливості становлення зовнішньої політики України, її характерні риси. Постанова ВР України "Про Основні напрямки зовнішньої політики України". Інституційна структура зовнішньополітичної служби України. Гарантування національної безпеки.

Іноземна мова професійного спрямування (англійська)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	рівень володіння англійською мовою – B1+ (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Полікультурної освіти та перекладу
Інформаційне забезпечення	Інструменти Google for Education. Google Class підтримка 24/7. Аутентичні підручники та сучасні поточні публікації професійного характеру.
Форма проведення занять	практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після закінчення курсу «Іноземна мова професійного спрямування» студенти зможуть спілкуватися іноземною мовою в професійному міжнародному контексті з використанням сучасних інформаційних і комунікаційних технологій завдяки реалізації наступних *мовленнєвих вмінь* англійською мовою:

- розуміти на слух основні ідеї та розпізнавати відповідну детальну інформацію в ході обговорень, офіційних доповідей, лекцій, телефонних розмов, бесід, що за темою пов'язані з фаховим навчанням та спеціальністю;
- читати і детально розуміти автентичні тексти, пов'язані зі спеціальністю, службову кореспонденцію; визначити намір автора письмового тексту і комунікативні наслідки висловлювання (напр., службових записок, листів, звітів);
- вести у стандартному форматі ділову та професійну кореспонденцію; точно фіксувати повідомлення по телефону та від відвідувачів; писати з високим ступенем граматичної коректності резюме, протоколи та ін.
- спілкуватися усно на професійну тематику, виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо широкого кола тем професійного спрямування; аргументувати свою думку стосовно актуальних тем академічного та професійного життя.
- запитувати з метою пошуку інформації; знаходити конкретну інформацію англійською мовою, пов'язану зі спеціальністю;

Студенти *знатимуть* граматичні структури, правила англійського синтаксису, мовні форми. А також *володітимуть* широким діапазоном словникового запасу (зокрема, термінології), що є необхідними в академічній та професійній сферах для гнучкого вираження відповідних функцій та понять та для розуміння і продукування широкого кола усних та письмових висловлювань професійного мовлення.

Студенти *опанують соціолінгвістичними та прагматичними компетенціями* задля розуміння різних корпоративних культур в конкретних професійних контекстах; застосування міжкультурного розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування; належної поведінки в типових професійних ситуаціях відповідно до правил взаємодії між людьми у таких ситуаціях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ до маркетингу та реклами
2. Робота та професійні обов'язки.
3. Дослідження ринку.
4. Корпоративна ідентичність. Фірмовий стиль,
5. Брендинг.
6. Розробка нового продукту.
7. Пошук замовника.
8. Планування маркетингової стратегії.
9. Створення реклами.
10. Маркетингові інструменти.

Іноземна мова професійного спрямування (англійська)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	рівень володіння англійською мовою – B1+ (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	полікультурної освіти та перекладу
Інформаційне забезпечення	Інструменти Google for Education. Google Class підтримка 24/7. Аутентичні підручники та сучасні поточні публікації професійного характеру
Форма проведення занять	практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після закінчення курсу «Іноземна мова професійного спрямування» студенти зможуть спілкуватися іноземною мовою в професійному міжнародному контексті з використанням сучасних інформаційних і комунікаційних технологій завдяки реалізації наступних *мовленнєвих вмінь* англійською мовою:

- розуміти на слух основні ідеї та розпізнавати відповідну детальну інформацію в ході обговорень, офіційних доповідей, лекцій, телефонних розмов, бесід, що за темою пов'язані з фаховим навчанням та спеціальністю;
- читати і детально розуміти автентичні тексти, пов'язані зі спеціальністю, службову кореспонденцію; визначати намір автора письмового тексту і комунікативні наслідки висловлювання (напр., службових записок, листів, звітів);
- вести у стандартному форматі ділову та професійну кореспонденцію; точно фіксувати повідомлення по телефону та від відвідувачів; писати з високим ступенем граматичної коректності резюме, протоколи та ін.;
- спілкуватися усно на професійну тематику, виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо широкого кола тем професійного спрямування; аргументувати свою думку стосовно актуальних тем академічного та професійного життя;
- запитувати з метою пошуку інформації; знаходити конкретну інформацію англійською мовою, пов'язану зі спеціальністю.

Студенти *знатимуть* граматичні структури, правила англійського синтаксису, мовні форми. А також *володітимуть* широким діапазоном словникового запасу (зокрема, термінології), що є необхідними в академічній та професійній сферах для гнучкого вираження відповідних функцій та понять та для розуміння і продукування широкого кола усних та письмових висловлювань професійного мовлення.

Студенти *опанують соціолінгвістичними та прагматичними компетенціями* задля розуміння різних корпоративних культур в конкретних професійних контекстах; застосування міжкультурного розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування; належної поведінки в типових професійних ситуаціях відповідно до правил взаємодії між людьми у таких ситуаціях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Ведення бізнесу в різних культурах. Стереотипи. 2. Люди та компанії. Посадові інструкції. 3. Встановлення початкових ділових контактів між культурами. 4. Гостинність у різних культурах. Ділові відрядження. 5. Результати діяльності компанії. 6. Розуміння часу рідними культурами. Пунктуальність. 7. Спілкування на роботі. Канали зв'язку. 8. Прийняття рішень у різних культурах. 9. Безпека праці на робочому місці. 10. Підбір та навчання персоналу: процедури та	- методи. 11. Переговори між культурами. Стилї переконання. 12. Міжнародний бізнес. Шляхи виходу на нові ринки. 13. Організація. Працевлаштування. Управління змінами. 14. Етика на робочому місці. 15. Управління та відносини між працівниками в різних культурах. 16. Мотивація на робочому місці. 17. Обслуговування клієнтів. Контракти між культурами. 18. Лідерство.

Інформаційне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання таких категорій, як: поняття інформації у праві, її види та особливості; роль інформаційного права в сучасному інформаційному суспільстві; уміння застосувати теоретичні і правові основи правової охорони права на інформацію в Україні; розуміння системи органів управління у сфері інформаційних правовідносин; знання особливостей правового регулювання окремих інститутів інформаційного права, таких, як державна таємниця, інформаційна безпека, засоби масової інформації, персональні дані та ін.; тлумачення та застосування чинного законодавства України, що регулює інформаційні правовідносини, інформаційну відповідальність; розуміння змісту нормативно-правових актів та використовувати їх на практиці; уміння висловити власну правову позицію з використанням посилань на нормативні акти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття інформаційного права як галузі права. Предмет та метод правового регулювання. Інформаційні правовідносини в Україні. Поняття інформації, як об'єкту інформаційних правовідносин. Права людини в сфері інформаційних правовідносин. Особливості доступу до інформації. Інформаційна безпека. Правові основи діяльності засобів масової інформації в Україні. Правове регулювання інформаційних правовідносин в мережі «Інтернет». Правове регулювання інституту державної таємниці в Україні. Інститут захисту персональних даних Поняття та види юридичної відповідальності в інформаційному праві. Поняття та особливості інформаційних правопорушень.

Інформаційно-аналітична діяльність у дипломатії

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.
- Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності у мінливому середовищі.
- Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Метою викладання курсу „Інформаційно-аналітична діяльність у дипломатії” є ознайомлення студентів із основними поняттями інформаційно-аналітичної діяльності у дипломатії взагалі та пов’язаної із зокрема, формування в них систематизованих знань і навичок щодо процесів пошуку й аналітичної обробки політичної інформації.

Основні завдання курсу: сформувати навички та вміння визначення основних факторів політичного оточення та їх впливу на ефективність міжнародних відносин; розкрити форми та методи створення інформаційної бази, моніторингу подій, оцінки інформації; навчити орієнтуватися у складних політичних процесах, аналізувати їх перебіг, моделювати та прогнозувати розвиток зовнішньої політики країн, обґрунтовувати прийняті рішення.

Теми: Об’єкт і предмет інформаційно-аналітичної роботи. Джерела міжнародної інформації. Процес інформаційно-аналітичної роботи і його основні стадії. Засоби інформаційно-аналітичної роботи. Інформаційна діяльність. Основні напрями інформаційної діяльності: політичний, економічний, соціальний, духовний, екологічний, науково-технічний, міжнародний тощо. Види інформаційної діяльності. Основні етапи інформаційної діяльності.

Історія мистецтва

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	4/6/7
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує вивчення дисципліни	археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання кафедри, навчальні посібники
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Історія мистецтва» є духовно-практичне освоєння художньо-естетичних досягнень вітчизняного та світового мистецтва. Курс покликаний сприяти збагаченню духовного світу студента, вихованню вміння бачити й розуміти твори мистецтва, сприймати художню культуру як невід'ємну частину загального розвитку і становлення компетентності сучасного фахівця.

Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

1. Знання: знати загальні відомості про художньо-історичний процес; особливості мистецтва різних культурних епох, їхні художні цінності та пріоритети; особливості, характерні ознаки, здобутки українського мистецтва; досягнення та персоналії в різних галузях світового та національного мистецтва; напрямки, види і жанри мистецтва; основні наукові концепції розвитку мистецтва; основні соціальні функції мистецтва; розвиток мистецтва України в різні історичні періоди.
2. Уміння: аналізувати процеси становлення та розвитку мистецтва; усвідомлювати природу різних жанрів художньої творчості й видів мистецтв; орієнтуватися в багатому світі художніх явищ; давати порівняльну характеристику напрямкам, видам та жанрам мистецтва в вітчизняної й зарубіжної культури; збагачувати власну духовну культуру шляхом самоосвіти.
3. Комунікація: використовувати набуті знання при веденні наукових дискусій з питань розвитку мистецтва; співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей; створювати умови для комунікації із представниками наукових, громадських і релігійних організацій.
4. Автономність та відповідальність: виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з відповідної проблематики; використовувати загальнонаукові та спеціальні методи історичного дослідження в науково-дослідній діяльності; виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Мистецтво як феномен культури. Морфологія мистецтва. Мистецтво первісного суспільства та Стародавнього світу. Античне мистецтво. Мистецтво Китаю і Японії. Мистецтво Південної Азії та країн ісламського світу. Візантійське мистецтво. Мистецтво західноєвропейського Середньовіччя. Давньоруське мистецтво. Європейське мистецтво епохи Ренесансу. Європейське мистецтво XVII-XVIII ст. напрямки в європейському мистецтві XIX ст. Мистецтво модернізму та постмодернізму.

Історія науки і техніки

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	нормативні курси з історії відповідних галузей наукового пізнання, курс філософії
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, бази даних, презентації, відеоматеріали, мультимедійне обладнання та програмове забезпечення, експозиції музеїв науки і техніки онлайн-ресурси
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:

інтегральної: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у процесі вивчення курсу; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність робити смислові узагальнення та висновки;

загальних компетентностей: здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; до смислових узагальнень та висновків, виявлення в інформаційних даних і концептах хиб та вразливих місць, суперечності та неповноти аргументації; готовності до пізнання нового, до опанування нових знань; здатності відрізнити суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних та аргументованих, вміння надавати перевагу останнім; до критичності і самокритичності мислення; схильності до самоперевірки отриманих результатів; турботи про якісне виконання професійних завдань;

фахових компетентностей: критичного усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами розвитку людської цивілізації та історії науки і техніки; здатності відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності у даній області знань джерела інформації (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати і т.п.); критичного усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах щодо історії різних цивілізацій, країн та регіонів світу; здатності використовувати у фаховій діяльності знання з історії науки і техніки, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища; здатності критичного усвідомлення зв'язків між теперішніми подіями та минулими процесами історії науки і техніки; здатності брати участь у дискусії з певної наукової проблеми, у різних формах наукової комунікації з історії науки та техніки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Еволюція поняття науки. Предмет, завдання та джерела історії науки і техніки..

Тема 2. Інформаційне середовище історії науки і техніки: концептуальні уявлення про світ і людину і їхній зв'язок з наукознавчими теоріями.

Тема 3. Рівень знань і технологічних можливостей доцивілізаційного етапу розвитку людства.

Тема 4. Рівень техніко-технологічного розвитку і наукових знань у стародавніх цивілізаціях Сходу.

Тема 5. Наукова і технічна культура античності.

Тема 6. Наукове знання і технологічні досягнення Стародавнього Риму.

Тема 7 Наукове знання і рівень техніки в середньовічній Західній Європі.

Тема 8. «Східна гілка» середньовічної науки і техніки (Далекий Схід, Індія, країни арабського Сходу, Київська Русь).

Тема 9. Зруйнування старого «космосу» і становлення нової картини світу в добу Відродження.

Тема 10. Наукова революція XVII ст. Сцієнтизація європейського суспільства.

Тема 11. Механістична картина світу і класична наука. Промислова революція.

Тема 12. Електродинамічна картина світу і початок формування основних елементів квантово-польової картини світу. Індустріалізація і неklasична техніка.

Тема 13. Системне бачення світу і постнеklasична наука і техніка. Прогрес технологій як фактор еволюції.

Тема 14. Сучасна наука як цілісна інформаційна система. Проблеми соціальної відповідальності вченого й інженера.

Історія світових цивілізацій

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	1. Андрущенко Т. Типологія цивілізацій: класичний і модернізаційний підходи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://social-science.uu.edu.ua/article/722 - http://social-science.com.ua/article/722 2. Арон Р. Мир і війна між націями: пер. с фр; Пер. Віктор Шовкун, Зоя Борисюк, Григорій Філіпчук.– Київ: Юніверс, 2000. – 688 с. 3. Павленко Ю. В. Історія світової цивілізації. Соціокультурний розвиток людства : навчальний посібник. – Київ: Либідь, 2001. – 360 с. 4. Цивілізації в історії людства: конспект лекцій. – Част. 2-га / О. І. Сич. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2009. – 60 с.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

- формування у здобувачів теоретичних знань та практичних навичок з історії світових цивілізацій;
- розуміння історичного процесу розвитку суспільства в цілому, вміння аналізувати сукупність явищ суспільного життя, з усіх його боків;
- знання логічного зв'язку у розвитку давніх і сучасних цивілізацій;
- вміння системно аналізувати основні етапи та шляхи історичного розвитку цивілізацій, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Вступ до курсу. Цивілізація як суспільно-історичне явище.
- Тема 2. Цивілізація стародавнього Єгипту.
- Тема 3. Індійська цивілізація.
- Тема 4. Китайська цивілізація.
- Тема 4. Арабо-мусульманська цивілізація.
- Тема 5. Антична цивілізація та її вплив на історію людства.
- Тема 6. Візантійська цивілізація.
- Тема 7. Цивілізації Доколумбової Америки.
- Тема 8. Північноамериканська цивілізація.
- Тема 9. Європейська цивілізація.
- Тема 10. Євразійська (російська) цивілізація.

Історія становлення світових релігій та їх трансформація в сучасному світі

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Античності, Середньовіччя та історії України до модерної доби
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, презентації
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів ґрунтовного комплексу знань і цілісного уявлення про історію світових релігій а також виявлення місця релігії у сучасному глобальному просторі, і тенденцій розвитку релігій в умовах глобалізації і суттєвого прискорення динаміки суспільства.

У результаті вивчення навчальної студенти повинен: **знати:** загальну історіографію курсу; основну хронологію історії світових релігій; понятійно-термінологічний апарат конкретної проблеми; основні тенденції і вимоги до спеціаліста в інформаційному суспільстві і використання їх у професійній діяльності. **Вміти:** застосовувати на практиці методологію і методи історичного дослідження; опрацьовувати історичні джерела та наукову літературу; аналізувати та узагальнювати конкретно-історичний матеріал, давати оцінку історичним подіям, явищам, постатям; використовувати конкретно-історичний та аналітичний матеріал для історичних реконструкцій; розуміти значення релігійного фактору в історії міжнародних відносин, вивчати конфесійну динаміку в умовах глобалізації; співставляти позиції традиційних релігій з позиціями нових релігійних течій; обґрунтувати власну світоглядну позицію щодо значення релігії у суспільному та особистому житті; аналізувати та прогнозувати тенденції та перспективи розвитку релігії в добу сьогодення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Релігія на тлі загальних глобалізаційних процесів.

Тема 2. Світові релігії: особливості, вплив на соціально-історичне життя людства, історичні трансформації.

Тема 3. Буддизм. Регіональні особливості буддизму.

Тема 4. Християнство. Сучасне християнство і міжнародні відносини.

Тема 5. Іслам. Іслам у сучасному світі.

Тема 6. Релігійні конфлікти та їх роль у сучасному суспільстві.

Тема 7. Релігійна свідомість і проблеми суспільного життя. Екуменізм і толерантність.

Історія сучасного світу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	1. Газін В. П. Всесвітня історія XX ст.: Навч. посіб. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2004. – 156 с. 2. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1918-1945 рр.). – Львів: Афіша, 2008. – 288 с. 3. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1945 р. - початок XXI ст.). – Львів: Тріада плюс, 2015. – 705 с. 4. Новітня історія країн Європи та Америки (1945-2013). – Київ: Слово, 2014. – 1052 с. 5. Світ у другій половині XX - на початку XXI ст.: основні тенденції політичного та соціально-економічного розвитку: навч. посіб. / Олександр Сич, Андрій Мінаєв. – Чернівці: Наші книги, 2010. – 199 с.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

- формування у здобувачів цілісного уявлення про історію сучасного світу;
- розуміння сучасних провідних тенденцій суспільно-політичного та соціально-економічного розвитку країн світу та їхні можливі перспективи;
- уміння аналізувати діяльність видатних історичних постатей XX – початку XXI ст.;
- уміння застосовувати набуті знання з історії для самостійної орієнтації в сучасних суспільно-політичних та соціально-економічних подіях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Головні тенденції політичного та соціально-економічного розвитку країн світу в XX – початку XXI ст.
- Тема 2. Історія США XX – початку XXI ст.
- Тема 3. Історія Німеччини XX – початку XXI ст.
- Тема 4. Історія Великобританії XX – початку XXI ст.
- Тема 5. Історія Франції XX – початку XXI ст.
- Тема 6. Історія Італії XX – початку XXI ст.
- Тема 7. Історія країн Центральної Європи XX – початку XXI ст.
- Тема 8. Історія росії XX – початку XXI ст.
- Тема 9. Історія Китаю XX – початку XXI ст.
- Тема 10. Історія Японії XX – початку XXI ст.

Історія філософії

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Історія філософії» має на меті виробити у студентів систему філософських знань, необхідних для формування філософської культури, розуміння місця і призначення людини у соціальних процесах і явищах.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія філософії» є: засвоєння знань щодо оволодіння студентами спеціальною філософською термінологією, категоріально-понятійним апаратом; поліфонією та плюралізмом філософського мислення та історико-філософського знання; прочитання ними спеціальної філософської літератури, оригінальних філософських текстів; розвиток у них навичок філософського діалогу, філософського дискурсу в цілому; формування незалежного толерантного мислення як світоглядно-діяльної цінності.

Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Інтегральна: набуття навичок володіння культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу та відтворення інформації; логічно правильно, аргументовано і чітко вибудовувати усну та письмову мову, до міжкультурних комунікацій.

Загальні: набуття навичок здатності дотримуватися етичних та правових норм, регульованих соціальною політикою держави відношень людини з людиною, суспільством, навколишнім середовищем; аналізувати соціально-значимі проблеми і процеси, використовувати методи соціальних, гуманітарних і економічних наук у вирішенні соціальних і професійних завдань.

Спеціальні (фахові, предметні): здатність здійснювати порівняльний аналіз різних філософських систем у межах одного історико-філософського періоду; аналізувати матеріал і самостійно проводити історико-філософську роботу з опрацювання текстів;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Вступ до історії філософії. Історія Стародавньої філософії, Середньовіччя та Відродження.

Тема 1. Історія філософії, її значення у розвитку цивілізації і культури. Історико-філософські концепції.

Тема 2. Східна філософія.

Тема 3. Західна філософія Середньовіччя.

Тема 4. Філософія Відродження.

Змістовий модуль 2. Філософія Нового часу та Новітніх часів.

Тема 1. Філософія Нового часу.

Тема 2. Французька філософія XVIII ст.

Тема 3. Німецька філософія Нового часу.

Тема 4. Новітня філософія XIX ст.

Тема 5. Сучасна західна філософія.

Тема 6. Українська філософська думка.

Історія хімії та екології

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	неорганічної хімії.
Інформаційне забезпечення	тексти лекцій, презентації, посилання на літературу та інтернет-ресурси, методичні розробки до виконання практичних робіт та інші дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)

В результаті засвоєння дисципліни здобувач знайомиться з історією розвитку знань про природу речовин і способи їх перетворень, про властивості речовин і їх здатність впливати на навколишнє середовище. Здобувач отримує знання про природу світу в хімічному аспекті, про вклад великих хіміків минулого в розшифровку будови речовин, їх властивостей та можливостей перетворень, про сьогодення у розвитку хімії та хімічної промисловості, про необхідність запобігати шкідливому впливу речовин та технологічних процесів їх одержання на навколишнє середовище. На конкретних прикладах розвитку хімічної науки та науки про екологію здобувач набуває вміння шляхом інтерпретації результатів експериментальних досліджень робити теоретичні висновки та висувати гіпотези, набуває здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, прагнення до збереження навколишнього середовища; здатність розпізнавати і аналізувати проблеми, здатність оцінювати ризики та формувати етичні та соціальні проблеми, які стоять перед хімією та екологією.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Загальна характеристика курсу. Практичні відомості з хімії у народів Стародавнього Світу.
- Тема 2. Натурфілософія в Стародавній Греції та Римській імперії.
- Тема 3. Арабська цивілізація і розвиток наук. Алхімія та ятрохімія.
- Тема 4. Початки практичної хімії. Перші хіміки-технологи.
- Тема 5. Хімія в Київській Русі та Московській державі (до середини XVII ст.)
- Тема 6. Період формування хімії як науки.
- Тема 7. Відкриття стехіометричних законів хімії. Атомно-молекулярне вчення в хімії.
- Тема 8. Систематизація хімічних елементів та хімічних сполук (друга пол. XIX ст.)
- Тема 9. Розвиток неорганічної хімії в XIX ст.
- Тема 10. Органічна хімія в XIX ст.
- Тема 11. Розвиток аналітичної та фізичної хімії в XIX ст.
- Тема 12. Основні напрямки розвитку хімії та екології в XX ст.
- Тема 13. Біоорганічна хімія в XX ст.
- Тема 14. Екологічні катастрофи.
- Тема 15. Екологічні проблеми в Україні.
- Тема 16. Історичний огляд розвитку хімії та екології в Україні.

Кадастр територій

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ», Windows. Технічні засоби: - дидактичні матеріали (електронний варіант лекцій, комплексні контрольні роботи; презентації тощо); - технічні пристрої (мультимедійні апарати, стенди, моделі, - пакети завдань для модульного та підсумкового контролю; - офісні додатки та сервіс Google Meet.
Форма проведення занять	лекції та лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання :

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- теоретичні основи ведення кадастру територій;
- види кадастрів;
- правовий режим використання земель;
- основи кадастрового зонування;
- особливості встановлення меж кадастрових зон та кадастрових кварталів;
- систему державної реєстрації земель на нерухомого майна;
- порядок отримання та використання інформації з кадастрів територій.

Вміти:

- визначати цільове використання земель;
- формувати необхідні бази даних кадастрів територій в залежності від правового режиму використання;
- вносити інформацію до кадастрів територій;
- використовувати необхідну інформацію при виконанні професійної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1. Тема 1. Теоретичні основи ведення кадастру територій.

Тема 2. Правовий режим використання земель.

Тема 3. Кадастрове зонування території.

Модуль 2. Тема 4. Геодезичні роботи для забезпечення кадастрових знімачів.

Тема 5. Основи реєстрації землі та нерухомості.

Тема 6. Практична реалізація теоретичних положень.

Кваліфікація кіберзлочинів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кримінального права та процесу
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знання методологічних питань, що стосуються поняття кіберзлочинів, їх класифікації, принципів, якими слід керуватися у ході кримінально-правової кваліфікації; - загальні правила кваліфікації злочинів при конкуренції норм, правил кваліфікації злочинів, вчинених за наявності кваліфікуючих та привілеюючих ознак складу злочину. Вміння здійснювати кваліфікацію кіберзлочинів, що посягають на конфіденційність, цілісність і доступність комп'ютерних даних і систем. Здатність розмежовувати кіберзлочини та інші правопорушення, цивільно-правові делікти; здійснювати пошук та критичний аналіз матеріалів правозастосовчої діяльності при вирішенні конкретних практичних завдань.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Загальна характеристика кримінальних правопорушень, що вчиняються з використанням програмних і технічних засобів інформаційно-телекомунікаційних систем (кіберзлочинів). Кваліфікація кримінальних правопорушень загальнокримінальної спрямованості, що вчиняються з використанням програмних і технічних засобів інформаційно-телекомунікаційних систем. Кваліфікація кіберзлочинів, що посягають на конфіденційність, цілісність і доступність комп'ютерних даних і систем. Кваліфікація кримінальних правопорушень, що вчиняються з використанням програмних і технічних засобів інформаційно-телекомунікаційних систем, пов'язаних зі змістом даних та порушенням авторського права та суміжних прав.

Комп'ютерна обробка інформації

Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання програмного забезпечення для обробки даних в обсязі першого рівня вищої освіти
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної фізики
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, мультимедійний проєктор персональні комп'ютери, ноутбуки, програмне забезпечення Windows 10, Microsoft Office, Paint Net, Origin, Grafula, AdobePS, CorelDraw.
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення курсу «Комп'ютерна обробка інформації» студенти повинні

знати: застосовувати ефективні технології, інструменти та методи експериментального дослідження, знати застосовувати фізичні, математичні та комп'ютерні моделі для дослідження фізичних явищ, розробки приладів і наукоємних технологій, знати основні терміни та поняття в області обробки інформації, знати види електронних даних, знати методи обробки електронних даних.

вміти: відшукувати необхідну науково-технічну інформацію в науковій літературі, електронних базах та інших джерелах інформації, вміти здійснювати аналіз, інтерпретацію науково-технічної інформації класифікацію в галузі прикладної фізики та її класифікацію, вміти визначити найбільш перспективний сегмент ринку наукової продукції та оцінити місткість ринку, вміти презентувати результати досліджень на ринку наукової продукції, володіти методами наукового підходу до управління організацією ставити цілі і формулювати завдання, пов'язані з реалізацією професійних функцій, вміти своєчасно виявляти внутрішньо-організаційні конфлікти і розробляти шляхи їх подолання, знати сутність та зміст комунікаційного процесу в організації, вміти здійснювати аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища організації, вміти оцінювати фінансові, матеріальні та інші витрати пов'язані з реалізацією наукового проєкту у сфері прикладної фізики.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Інформація. Способи її представлення. Файлова інформація. Комп'ютерна обробка файлової інформації. 2. Апаратне і програмне забезпечення персональних користувачів інформації. Інтерфейси і протоколи. Структура ПК та основна параметри пристроїв. 3. Комп'ютерна обробка текстової і графічної інформації. 4. Обробка чисельної інформації та управління базами даних за допомогою універсального програмного забезпечення. 5. Обробка експериментальної інформації в середовищі Origin. 6. Обробка аналогових експериментальних даних графічного типу програмними пакетами типу Grafula, AdobePS та CorelDraw. 7. Комп'ютерна обробка чисельної інформації мовами високого рівня. 8. Обробка аналітичної інформації і її графічне і анімаційне представлення.

Комп'ютерні інтерфейси

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	4
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Комп'ютерні та комунікаційні технології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	приладобудування
Інформаційне забезпечення	конспект лекцій, методичний посібник для виконання практичних робіт
Форма проведення занять	лекції, практичні
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: сутність інтерфейсу; основні режими обміну даними по комп'ютерних інтерфейсах; класифікацію інтерфейсів комп'ютера; порівняльні характеристики основних інтерфейсів; загальну характеристику комп'ютерних паралельних інтерфейсів та їх портів на базі міжнародного стандарту IEEE1284; фізичний і електричний інтерфейси стандарту IEEE128; режими передачі даних в стандарті IEEE 1284; особливості послідовних комп'ютерних інтерфейсів; особливості роботи послідовних сучасних портів USB й Fire Wire; моделі й протокол передачі даних в інтерфейсах USB; роль системної шини в архітектурі комп'ютера.

Уміти: аналіз перспектив розвитку та використання сучасних комп'ютерних інтерфейсів; розуміння принципів роботи сучасних паралельних і послідовних комп'ютерних портів та системної шини комп'ютерів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття інтерфейсу. Види інтерфейсів. Специфіка та завдання інформаційних систем. Типи користувацьких інтерфейсів і їх реалізація. Організація взаємодії комп'ютера і користувача. Засади проектування інтерфейсу. Програмна модель інтерфейсу. Поняття і створення «меню». Елементи управління програмного інтерфейсу. Поняття «Вікна». Критерії якості інтерфейсу.

Комунікативний менеджмент

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	НМК з дисципліни (робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, індивідуальні завдання для самостійного виконання), підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: знати місце комунікацій в менеджменті, знати типи ділових стратегій та їх використання на підприємстві, в чому специфіка комунікативного менеджменту в сучасному інформаційному суспільстві; специфіку символічної, візуальної, подієвої, міфологічної складової комунікативного менеджменту; в чому специфіка комунікативних технологій в межах комунікативного менеджменту; якими є механізми впливу таких комунікативних технологій як зв'язки з громадськістю (паблік рілейшнз); іміджмейкінг; менеджмент новин; реклама; пропаганда; риторика; основні засади та принципи комунікативного менеджменту; основні методи, технології комунікативного менеджменту; концептуальні основи і стратегії комунікативного менеджменту; обов'язкові елементи та фази комунікативного спілкування; порядок формування ефективних комунікацій на підприємстві; соціальну природу поняття "комунікативний менеджмент", його мету та зміст; канали, засоби, моделі комунікацій; особливості використання інформації в менеджменті; основні елементи забезпечення ефективних комунікацій; методи вирішення комунікаційних конфліктів; особливості формування іміджу менеджера та корпорації (організації); перспективи комунікативного менеджменту в інформаційному суспільстві.

Вміти: приймати управлінські рішення з метою підвищення комунікаційної ефективності організації; організувати та проводити за відповідними методиками комунікаційні дослідження; розробляти стратегію та тактику діяльності фірми в сфері комунікативного менеджменту; орієнтуватися в теоретичних концепціях сучасного комунікативного менеджменту і вміти застосовувати їхні алгоритми в реальному управлінні; аналізувати процеси, що відбуваються у комунікативному просторі; застосовувати соціологічні методи до вивчення символічної, візуальної, подієвої, міфологічної форм комунікативного менеджменту комунікативного простору; планувати роботу у сфері комунікативного менеджменту; оцінювати ефекти застосування форм комунікативного менеджменту; виявляти причини відхилення від плану, недоліків в роботі та виявленні невикористаних резервів в сфері організаційних комунікацій; самостійно розробляти моделі ефективних комунікацій на підприємстві; аналізувати ефективність автоматизованого робочого місця керівника підприємства та різних категорій спеціалістів; проводити функціональний аналіз та контролінг діяльності ділового середовища організації; самостійно розробляти програми залучення ЗМІ до поширення інформації про підприємство; розробляти рекомендації, які допоможуть вирішити складні задачі, що постають перед сучасними керівниками в різних сферах комунікаційної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Комунікативний менеджмент: основні положення і базові характеристики.

Тема 2. Стратегія комунікативного менеджменту.

Тема 3. Технології і інструменти комунікативного менеджменту.

Тема 4. Ділова комунікація як значущий засіб забезпечення цілісності і функціонування організації.

Тема 5. Форми ділового спілкування в комунікативному менеджменті.

Тема 6. Типологія ділових комунікацій.

Тема 7. Основні проблеми комунікацій в організації.

Тема 8. Ефективні ділові комунікації.

Тема 9. Ділове спілкування народів світу.

Тема 10. Конфлікти у діловій і професійній сферах. Методи та стратегії їх регулювання. Конфліктні правила вирішення конфлікту.

Тема 11. Характеристика вербальних і невербальних засобів спілкування.

Тема 12. Невербальні засоби спілкування. Особливості їх використання у діловому спілкуванні.

Комунікації у професійній діяльності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	електронний конспект лекцій, тестові завдання, робоча програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- володіти понятійним апаратом у теорії комунікації;
- вміти підбирати канали комунікації для передачі повідомлень;
- вміти налагоджувати внутрішні та зовнішні комунікації в установі;
- обирати канали комунікації, типи комунікаційних мереж з метою ефективної роботи установи, враховуючи її цілі, наявні обмеження, законодавчі та етичні аспекти;
- створювати та організовувати ефективні комунікації у діловому середовищі;
- набути навичок писемної та усної комунікації у діловому спілкуванні;
- вміти виявляти та долати помилки і труднощі у комунікаційному процесі;
- застосовувати на практиці інструменти цифрової комунікації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Спілкування та комунікації

Проблема та практика спілкування. Питання теорії комунікації. Соціальні інститути комунікації.

Ефективність комунікації в умовах ринку

Тема 2. Процес та види комунікацій

Процес комунікації. Види комунікацій. Форми комунікації. Структура спілкування

Тема 3. Система внутрішніх і зовнішніх комунікацій організації.

Взаємодія з групами цільової громадськості. Характеристика інструментів комунікаційної політики.

Комунікаційні ризики.

Тема 4. Труднощі та бар'єри комунікації

Труднощі комунікації. Помилки в спілкуванні. Фактори, які впливають на комунікацію. Бар'єри спілкування.

Тема 5. Ділові та службові комунікації

Етика ділового спілкування. Службовий етикет. Комунікативні принципи оптимізації службових відносин.

Методи комунікативного управлінського впливу.

Тема 6. Комунікативні конфлікти та їх наслідки

Соціально-психологічна характеристика конфлікту, його суть. Природа та джерело конфлікту. Зона, причина та привід конфлікту. Конфліктна взаємодія.

Тема 7. Писемна комунікація

Класифікація ділових листів. Стиль та тон ділового листа. Оформлення реквізитів листа. Правила ділового листування.

Тема 8. Цифрові комунікації в професійному спілкуванні.

Інформаційно-комунікаційні технології. Сучасні інструменти цифрових комунікацій. Вплив розвитку цифрових технологій соціальної комунікації.

Конституційне право людини на охорону здоров'я

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяги дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники, силабус навчальної дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання ключових принципів та механізмів захисту права людини на охорону здоров'я; знання місця права людини на охорону здоров'я у системі прав людини; знання поняття та значення основних позицій захисту права на охорону здоров'я; особливості структури права людини на охорону здоров'я; знання ролі та значення, механізмів здійснення права людини на охорону здоров'я;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Роль права людини на охорону здоров'я. Порівняльна характеристика права людини на охорону здоров'я у системі основоположних прав людини. Сутність законодавства у процесі реалізації права людини на охорону здоров'я. Дія нормативних актів у часі, просторі і за колом осіб щодо права людини на охорону здоров'я. Поняття і види систематизації медичного законодавства щодо реалізації права людини на охорону здоров'я. Право людини на охорону здоров'я і медична допомога: співвідношення і взаємозв'язок. Динаміка співвідношення права людини на охорону здоров'я і медичного регулювання. Прогалини в медичному законодавстві. Застосування права за аналогією до регулювання реалізації права людини на охорону здоров'я. Юридична відповідальність у сфері порушення права людини на охорону здоров'я: поняття, цілі, принципи, види, підстави, порядок накладання. Стимули та обмеження в процесі реалізації права людини на охорону здоров'я.

Конституційно-правові засади захисту персональних даних та доступу до публічної інформації

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	підручник, монографії, електронний формат лекцій
Інформаційне забезпечення	проектор, комп'ютер, програмне забезпечення: windows, paver point.
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Аналізувати процеси внутрішнього та міжнародного розвитку конституційно-правового регулювання захисту персональних даних та доступу до публічної інформації. Розуміти роль держави у забезпеченні прав людини на доступ до публічної інформації. Розмежовувати конституційно-правові засади забезпечення прав людини на приватність, захист своїх персональних даних та суспільну необхідність суспільства в отриманні своєчасної, достовірної і вичерпної інформації про діяльність держави, її посадових осіб та важливі політичні процеси. Самостійно обґрунтовувати і вирішувати питання про підстави притягнення до конституційно – правової відповідальності суб'єктів, уповноважених на збирання, зберігання та поширення персональних даних, а також, за надання доступу до публічної інформації. Готувати процедурні документи, моделювати і прогнозувати конституційно – правовий розвиток досліджуваного інституту в Україні у порівнянні із зарубіжними країнами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Конституційно-правове регулювання інституту доступу до персональних даних та публічної інформації. Теоретико-правові засади формування інституту «захисту персональних даних». Основні засади реалізації прав та обов'язків суб'єктів доступу до публічної інформації. Порядок здійснення контролю за додержанням законодавства про захист персональних даних та доступу до публічної інформації. Правопорушення у сфері захисту персональних даних та доступу до публічної інформації, як підстава конституційно-правової відповідальності державних органів, посадових осіб та інших учасників інформаційних правовідносин. Відповідальність державних органів і посадових осіб, уповноважених на захист персональних даних та доступу до публічної інформації: поняття, особливості та види. Сучасний стан регулювання правовідносин у сфері захисту персональних даних за умов розвитку та поширення інформаційно-комп'ютерних технологій та телекомунікаційних мереж в Україні та світі. Інформаційна політика держави як фактор утвердження демократичного суспільства.

Конфліктологія та теорія дипломатичних переговорів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	7
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Знання з дисциплін: філософія, історія України, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.
- Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності у мінливому середовищі.
- Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Мета - ознайомлення студента з різними психологічними, моральними чинниками ділових відносин, основними етапами проведення ділових переговорів, видами та методами розв'язання конфліктних ситуацій. Основним **завданням** курсу є: надання знань щодо історичного та теоретичного виникнення та конфліктів та шляхи їх вирішення; вивчення основних принципів та методів проведення ділових переговорів; визначення ролі та місця конфліктології та теорії переговорів у сучасній сфері міжнародних відносинах.

Теми: Об'єкт і предмет конфліктології. Принципи і методи конфліктології. Зв'язок з іншими науками. Становлення конфліктології. Сутність та класифікація ділових переговорів. Стратегії взаємодії з партнерами по переговорах. Алгоритм ведення ділових переговорів. Методи ведення переговорів.

Корисні рослини Українських Карпат та фітооздоровлення

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	шкільні знання з біології, зокрема ботаніки, географії та екології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ботаніки
Інформаційне забезпечення	презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Забезпечити оволодіння студентами базовими знаннями про корисні рослини регіону Українських Карпат. Знати основні види харчових та лікарських рослин, їх морфологічну характеристику та діагностичні ознаки. Опанувати методиками дослідження експлуатаційних запасів рослин, зокрема класичних методів пробних площ та облікових ділянок і модельних екземплярів. У процесі польових досліджень вміти експериментально визначати частку угруповань, де види, що вивчаються, є ресурсно значущими. Знати основні види їстівних шапинкових грибів, їх діагностичні ознаки. Оволодіти методикою вивчення експлуатаційних запасів грибів. Сформувати у студентів розуміння необхідності застосування стратегії раціонального природокористування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Загальний огляд корисних рослин Українських Карпат. Видове багатство лікарських рослин регіону Українських Карпат. Застосування та фармацевтичні особливості найбільш вживаних видів лікарських рослин Українських Карпат. Вивчення експлуатаційних запасів корисних видів дикорослих рослин. Тлумачення основних термінів. Нормативи спеціального використання природних рослинних ресурсів. Методики дослідження запасів лікарських рослин. Характеристика харчових дикорослих видів рослин Українських Карпат. Методики вивчення експлуатаційних запасів харчових дикорослих рослин. Загальна характеристика їстівних шапинкових грибів регіону Українських Карпат. Морфологічні особливості найбільш вживаних видів шапинкових грибів. Методики дослідження експлуатаційних запасів грибів. Основні положення стратегії раціонального природокористування. Виготовлення фіточаїв, настоянок, настоїв тощо. Отримання ефірних олій.

Кроскультурний менеджмент

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська, англійська
Передумови для вивчення дисципліни	при викладанні курсу англійською мовою рівень володіння – B2 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	полікультурної освіти та перекладу
Інформаційне забезпечення	конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс дасть можливість студентам:

- розширити і поглибити їхнє розуміння того, що таке культура і як вона впливає на організаційну і ділову практику;
- здобути знання основних понять міжкультурного менеджменту і вивчити його основні підходи й аспекти;
- уміти розрізняти культури в зіставленні з їхньою власною культурою;
- уміти оцінювати практичне значення культурних розходжень;
- розвивати уміння орієнтуватися в міжкультурних розходженнях, працюючи з людьми, що не поділяють їхні основні цінності і переконання;
- ідентифікувати основні навички й уміння, що сприяють успіхові в міжнародному менеджменті;
- стати більш обізнаними про різні культури і відповідні їм ситуації у бізнесі і управлінні підприємствами;
- аналізувати міжкультурні ситуації з метою адекватно реагувати на них;
- розширити їхню поінформованість і сприйнятливість до інших культур і співтовариств;
- розвивати навички міжкультурного спілкування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Культурна орієнтація суспільства. Рівні ментального програмування людини. Визначення міжкультурних розходжень у системі цінностей, відносин і стереотипів. Бізнес культура в зіставленні з національною культурою.
- Спілкування між культурами. Розуміння інших культур. Швидкі і повільні повідомлення. Високий і низький контекст. Простір як засіб комунікації. Час як засіб комунікації. Інформаційний потік. Послідовність дій. Узгодження.
- Параметр організації в культурному трикутнику. Систематичні організації. Органічні організації. Анархія й автоматизм як дві крайності європейських бізнес організацій. Параметр лідерства в культурному трикутнику. Колективізм і абсолютизм як дві крайні форми параметра лідерства. Культурні архетипи організації. Керування культурними розходженнями в організаціях. Витяг переваг з різноманіття.
- Культурні розходження в стилях управління. Варіанти поведінки на робочому місці в різних культурах. Теорії лідерства: культурні ситуації. Стил лідерства в різних культурах.
- Культурні параметри мотивації. Міжкультурні розходження в ієрархіях і при прийнятті рішень. Підходи до управління міжкультурними конфліктними ситуаціями.
- Ведення переговорів з іноземцями. Стил ведення переговорів у міжкультурному контексті.

Культура повсякдення та ментальність античної людини

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	ілюстративний матеріал, науково-популярні фільми
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни є систематичне, комплексне, об'єктивне вивчення та аналіз основ Античної цивілізації, творцями та носіями якої були стародавні греки й римляни, у вигляді її двох невід'ємних складових – сфери повсякдення (побуту та матеріальної культури) і ментальності (способу життя); аналіз нових тенденцій та наукових поглядів на окремі аспекти функціонування Античної цивілізації. Дослідження сфер повсякдення, побуту, способу життя та, пов'язаної з ними матеріальної культури, дозволяє реконструювати так зване «обличчя цивілізації», дозволяє відчутти своєрідний колорит епохи. До цього варто додати, що повсякденна історія відкриває для нас світ простих людей, які дуже рідко фігурують по історії, перебуваючи в тіні великих особистостей. Повсякденна історія безпосередньо пов'язана із ментальністю та поведінкою людини, її активністю та творчістю, специфіку мислення.

Названа дисципліна сприятиме формуванню у студентів комплексного бачення та сприйняття особливостей Античної цивілізації та її культури, її досягнень та внесків в історію та культуру європейської цивілізації та в історію усього людства. Також передбачено аналіз нових тенденцій в світовому та вітчизняному антикознавстві та новітніх наукових поглядів на окремі аспекти функціонування Античної цивілізації.

Завдання: в процесі вивчення курсу студенти-бакалаври повинні остаточно сформулювати уявлення про унікальність розвитку Античної (греко-римської) цивілізації, з'ясувати особливості і закономірні риси формування відповідної моделі відносин в суспільстві і специфіку мислення людини того часу. Завдяки вивченню названої дисципліни студенти спроможні сформулювати уявлення про специфіку розвитку Античної цивілізації, з'ясувати особливості і закономірні риси формування специфічної моделі відносин між людиною доби Античності та державними, політичними, ідеологічними, соціальними інститутами, різними сферами культурного й релігійного життя.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Вступ до курсу. Етимологія ключових понять.
- Тема 2. Сім'я та родинні відносини доби Античності.
- Тема 3. Жінка та дитина доби Античності.
- Тема 4. Культура харчування доби Античності.
- Тема 5. Поховальні традиції доби Античності.
- Тема 6. Медицина та культура догляду за тілом в добу Античності.
- Тема 7. Рабство доби Античності.
- Тема 8. Правова культура доби Античності.
- Тема 9. Релігія у ментальності та повсякденні античної людини.
- Тема 10. Побут античної людини.
- Тема 11. Сфера дозвілля античної людини.
- Тема 12. Видовища доби Античності.
- Тема 13. Музична культура доби Античності.
- Тема 14. Культура сексуальних відносин в добу Античності.
- Тема 15. Ментальність та поведінкові особливості стародавніх греків та римлян.

Культура та релігія туристичних регіонів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс навчання	3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни в кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Кафедра, яка забезпечує викладання дисциплін	туризму
Інформаційне забезпечення	навчальні підручники, посібники, навчально-методичні матеріали
Форма проведення занять	лекції, практичні
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Культура та релігія країн світу» є ознайомлення з сутнісними культурно-релігійними особливості країні світу (за регіонами), формування у здобувачів розуміння поліфонічної картини світової культури та релігії, єдності та багатоманітності світового культурного простору та використання і врахування таких особливостей у туристичній діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на розширення і поглиблення у здобувачів наступних компетентностей:

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

- Здатність працювати в міжнародному контексті

- Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал регіонів і локальних територій

- Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

Після вивчення курсу повинні бути сформовані такі програмні результати:

- Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук ПР05

Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території

- Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Програма навчальної дисципліни «Культура та релігія країн світу» охоплює питання генези культурно-духовних традицій регіонів Африки, Азії, Європи, Америки, їх особливості в окремих країнах регіонів та сучасну своєрідність культури та релігій у контексті міжнародної туристичної діяльності.

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічний аналіз проблеми культурного впливу духовно-релігійних традицій.

Тема 1. Духовно-релігійні традиції культури сучасного світу та їх наукове осмислення.

Змістовий модуль 2. Культурно-релігійні традиції країн Азії та Африки.

Тема 2. Культура та духовно-релігійні традиції країн Африки.

Тема 3. Своєрідність релігії та культур Близького Сходу та Північної Африки, традиції арабо-мусульманської цивілізації.

Тема 4. Культура та духовно-релігійні традиції країн Індії.

Тема 5. Культура та релігійні традиції Китаю.

Тема 6. Японська культура.

Змістовий модуль 3. Культурно-релігійні традиції країн Європи та Америки.

Тема 7. Європейські культурні традиції.

Тема 8. Духовно-релігійні корені культури слов'ян.

Тема 9. Латиноамериканський культурний регіон.

Тема 10. Розвиток культури країн Північної Америки.

Тема 11. Самобутність культури народів Австралії та Океанії народів.

Культурологія

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Культурологія» має на меті сформувати в студентів систему знань про закономірності культурного процесу, про культуру як специфічний та унікальний феномен людства, надати уявлення про типологічні структури культури, особливості культурних епох та стилів, навчити культурологічному аналізу процесів та явищ.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Культурологія» є: дослідження культури у всій повноті її проявів, її сутності й смислах, в усьому різноманітті її історичних формоутворень, структурних специфікацій та принципів функціонування; знайомство з культурологічними ідеями представників різних історичних епох, країн та культур; вивчення характерних рис української культури на сучасному етапі розвитку суспільства; систематизація сучасних західних та вітчизняних культурологічних концепцій.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: набуття навичок та вмінь застосування знань для визначення лінії особистої поведінки в умовах розмаїття культур; формування системи знань про закономірності культурного процесу, про культуру як специфічний та унікальний феномен людства;

загальні: набуття навичок всебічного загальнокультурного аналізу проблем суспільного і культурного життя з використанням відповідного категоріального апарату; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з колективом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та естетичні особливості особистості в професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Феномен культури в історії цивілізацій

Тема 1. Особливості культури східних цивілізацій.

Тема 2. Особливості культури західних цивілізацій.

Тема 3. Культура сучасної технологічної цивілізації.

Тема 4. Феномен української культури.

Тема 5. Перспективи розвитку української культури.

Змістовий модуль 2: Феномен культури в системі філософської теорії

Тема 1. Культура як предмет культурології.

Тема 2. Культура, цивілізація та культурна динаміка.

Тема 3. Культура як особлива інформаційна система.

Тема 4. Духовна культура та її система.

Тема 5. Наука як важливий елемент культури.

Лікарські рослини у косметології

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ботаніки
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання спектру лікарських рослин, їх властивостей та способів їх використання для естетичної косметології.

Уміння спеціалістів косметологічних клінік, салонів краси, фахівців з охорони здоров'я та превентивної медицини ефективно підбирати й застосовувати трав'яні збори, окремі рослини або окремі фітопрепарати та ароматичні олії на практиці для покращення стану шкіри та волосся, їх омолодження за рахунок відновлення порушених функцій, складати комплексні програми по догляду за шкірою та волоссям в тому числі і в домашніх умовах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Історія фітокосметології. Предмет і завдання. Термінологія.

Біологічно активні речовини у рослинах та їх дія на шкіру.

Класифікація лікарських рослин за їх дією на шкіру.

Косметичні засоби на основі лікарських рослин.

Професійний та домашній догляд за шкірою за допомогою лікарських рослин, ароматичних олій та їх особливості у різних вікових категоріях людей. Лікарські рослини та їх застосування при різноманітних проблемах пов'язаних з волоссям. Рослинні комплекси для покращення обміну речовин.

Складання комплексних програм догляду за шкірою та волоссям. Практичні рекомендації.

Література, музика, кіно: аспекти взаємодії

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	слов'янської філології та світової літератури
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни. Електронний конспект лекцій, робоча програма дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів, тести
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, семінар.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: сутність методологічних і методичних засад мистецької взаємодії в культурі; вплив постестетики постмодернізму на літературу та кіно; концепції і праці вчених щодо інтертексту, інтермедіальності, екфразису у компаративістиці; методику компаративних зіставлень творів літератури та мистецтва; визначні екранізації літературних творів та новаторські режисерські прочитання в національній та світовій культурі; поетику музичного екфразису в художньому творі.

вміти: типологізувати інтертекстуальні та інтермедіальні елементи за художньою структурою, напрямом, течією; зіставляти твори мистецтва та літератури у синхронії та діахронії; застосовувати історико-генетичні, історико-культурні та типологічні шляхи вивчення спільних явищ у національних літературах та культурах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Види мистецтва в їхньому історичному розвитку. Інтертекст, інтермедіальність, інтердискурсивність, рецептивність, алюзія, ремінісценція, екфразис у просторі культурного взаємозбагачення. Зв'язок літератури, живопису, музики із фольклором. Билинні та казкові теми у літературі, живописі, музиці, кіно. Романтична, реалістична, постмодерністська естетика в літературі і кіно. Екранізація художніх творів. Фільмографія, сценографія О. Довженка, Є. Кавалеровича, А. Вайди, М. Формана, А. Тарковського, К. Брани, К. Ріда, Г. Річі, П. Джексона. Екранізації класичних творів минулого: В. Шекспіра, Данте, Е. Бронте, Ч. Дікенса, О. Генрі, М. Твена, М. Гоголя. Екранізації епічних та історичних романів М. Мітчел, Г. Сенкевича, Л. Толстого, У. Фолкнера. Екранізації авантюрно-пригодницьких та детективних творів О. Дюма, Р.Л. Стівенсона, Ф. Купера, А.К. Дойла, А. Крісті, М. П'юзо Т. Харріса. Екранізації психологічних та філософських творів Ф. Достоєвського, В. Набокова, К. Кізі, С. Фіцджеральда, Е. Хемінгуея. Екранізації дитячої літератури – Г.К. Андерсена, братів Грім, А. Роулінг. Екранізації фантастики та фентезі Д. Толкієна, Г.Ф. Лавкрафта, бр. Стругацьких, К.С. Льюїса.

Тематичні та жанрово-стильові взаємовпливи літератури і кіно. Поява нових жанрів у літературі. Зміни хронотопів, включення елементів потойбічних світів та ірраціональності. Монтаж, колаж, пастиш у літературі та кіно. Розширення символіки літератури, семіотичне збагачення. Написання творів-пріквелів, постфільмових романів.

Музичний екфразис у літературі. Архітектонічні, психологічні, сюжетотворчі функції музики в художньому творі. Романи Х. Мураками, Е. Берджеса, Д. Керуака і їхні музичні образи.

Логіка

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Логіка» має на меті навчити студентів правильно мислити, запобігати помилковим судженням і умовиводам; забезпечувати правильність побудови думок, уміння логічно і аргументовано доводити істину або спростовувати хибні судження; показувати можливості логічного мислення у навчальній роботі студента, виробити в студентів вміння самостійно застосовувати основні теоретичні положення логіки у процесі пізнання та практичної діяльності. Знання та навички, отримані в курсі «Логіка», матимуть універсальне застосування як у повсякденному житті, так й у подальшій професійній діяльності студента.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хибні та вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації; аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту; здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї;

загальні: набуття навичок всебічного загальнокультурного аналізу проблем суспільного і культурного життя з використанням відповідного категоріального апарату; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;

спеціальні (фахові, предметні): мати професійні знання, бути переконаним у їх соціальній доцільності й корисності, вміти компетентно застосовувати їх у своїй професійній діяльності; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та естетичні особливості особистості в професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Предмет і значення логіки

Тема 1. Мислення і мова. Тема 2. Мова та метод логіки.

Тема 3. Поняття як форма мислення.

Тема 4. Судження як форма мислення.

Тема 5. Умовивід як форма мислення.

Змістовий модуль 2: Логіка та теорія аргументації

Тема 1. Основні закони логіки.

Тема 2. Модальна логіка.

Тема 3. Основи теорії аргументації. Тема 4. Логічний аналіз діяльності.

Тема 5. Гіпотеза, теорія та наукове передбачення.

Майбутнє людини: релігійні, філософські, наукові і футурологічні інтерпретації та прогнози

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Історія України», «Правознавство».
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	конспект лекцій, навчальний посібник: роздаткові матеріали для здобувачів вищої освіти
Форма проведення занять	інтерактивні методики проведення занять з теоретичним засвоєнням знань через дискусії, доповіді, обговорення відео та публікацій, презентації, мисленнєві вправи, розвиток уяви та рефлексії щодо перспектив людини як такої та творчих можливостей кожного як закономірного процесу саморозгортання свідомості і вияв неусвідомлюваних резервів психіки і духу власної неповторної індивідуальності.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни – формування наукових знань про сутнісну природу і майбутнє людини з позицій різноманітних світоглядних систем, можливі напрямки її еволюції, прихований потенціал духовних сил і їх творче розгортання в умовах кризи традиційних інститутів цивілізації, глобалізації, парадигмальних змін в науці, технологічних проривів та екзистенційних викликів перед українським суспільством й потребою духовного облагородження соціуму і людини з ясним баченням трендів, прогнозів, викликів щодо горизонтів бажаного й осяжного майбутнього людини, а також власних перспектив самореалізації та самозвершень в співпраці з іншими й творчим використанням набутих знань для критичного аналізу явищ минулого та сучасних процесів з реалістичною оцінкою перспектив реалізації власних життєвих планів.

Вміння і навички – критичне мислення, активне слухання, вміння вести діалог, переконливість аргументації, оцінювати ступінь реалістичності прогнозів щодо майбутнього людини, що висуваються експертами чи лідерами громадської думки, вибудова консенсусу та компромісів, ораторське мистецтво, групова робота і самовдосконалення, розробляти власні образи майбутнього відносно ймовірних сценаріїв свого особистого життєвого шляху із залученням творчо осмисленої психологічної, етичної, духовної, соціальної, наукової прогностики, креативної уяви, фантазії, інтуїції та внутрішніх прозрень і зрушень в свідомості.

Здобувачі вищої освіти зможуть здобути компетенції інтегрованого знання про ієрархічну будову власного Я та інших індивідуальностей в його релігійних, філософських, наукових, позанаукових та футурологічних інтерпретаціях, відповідально ставитися до еволюційних перспектив розвитку людини як закономірної психо-духовної інформаційно-енергетичної структури Універсуму, свідомо вибирати гармонійну самореалізацію бажаного для себе майбутнього з толерантним прийняттям виборів інших людей та їх груп, здатність формування образів майбутнього і прогнозування ймовірних сценаріїв і досягнення вершин розвитку власного життєвого шляху з врахуванням чи дистанціюванням від відповідних світоглядних ціннісно-сміслових орієнтацій, здійснювати аналіз та інтерпретацію цілей, мотивів, настанов та упереджень, як своїх власних, так і оточуючих, встановлювати ефективну спрямованість на розкриття свого творчого потенціалу, психологічний і ментальний добробут кожного, гуманістичну настанову на взаємодію і служіння, виявляти оптимізм щодо майбутнього в кризовому соціумі, позитивну Я-концепцію з усвідомленням ризиків некритичного ставлення до інновацій і відповідальності етичних виборів в процесі поступу до нових якісних станів самосвідомості на Благо всіх в добу технологічних зрушень та духовної трансформації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Занурення, пробудження, просвітлення, Воскресіння, Вознесіння: трансформаційні метаморфози людини в релігійних екзотеричних та езотеричних інтерпретаціях.

Тема 2. Божественна природа і космічна еволюція: філософсько-антропологічний вимір реалізації людиною її космічного права й еволюційного обов'язку.

Тема 3. Тейяр де Шарден про еволюційну спрямованість до точки Омега.

Тема 4. Психологія і парапсихологія про світ людини, її можливості, змінні стани свідомості.

Тема 5. Акемологія як рух людини до акме.

Тема 6. Етичні горизонти досконалості і проблема святості.

Тема 7. Людина майбутнього: класична, некласична, посткласична наука та новітні технології, тренди, прогнози, етичні виклики і духовні вчення (від людини-машини до відкритої інформаційно-енергетичної структури космічного співтворця).

Тема 8. Футурологічні обрії самозвершення: технологічні можливості (штучний інтелект, генна інженерія, квантова генетика, психолінгвістика, криогеніка...), уява, ризики і етичний вибір та відповідальність.

Тема 9. Гуманізм, трансгуманізм, постгуманізм і постлюдина доби метамоделі.

Тема 10. Наука Єдиного Життя і безмежна творча самореалізація якісної свідомості індивідуальності в Єдиному Бутті Єдиного.

Майстерня слова

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни; підручники; навчально-методичні посібники; матеріали на базі Наукової бібліотеки УжНУ, ЗОНУБ ім. Ф. Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси літературознавчого характеру (сайти «Чтиво», «Читомо», «ЛітАкцент» тощо)
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- здатність до усвідомлення національно-світоглядного, художньо-виховного, творчо-розвивального потенціалу словесного мистецтва, уміння враховувати національні, етнічні, регіональні особливості в процесі навчання, формувати національно свідому особистість, здатну на власну національну самоідентифікацію.
- здатність застосовувати знання із словесної майстерності в професійній діяльності;
- здатність володіти критичним мисленням, творчо використовувати знання із специфіки словесного самовираження в процесі розв'язання соціальних і професійних завдань;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її в професійній діяльності.
- здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності;
- уміння володіти культурою мислення, логічно, аргументовано будувати усне й письмове висловлення;
- знання основних прийомів написання різножанрових текстів;
- вміння користуватися різними техніками художнього письма й інструментами сторітелінгу;
- вміння створювати структуру й логіку оповіді, використовуючи художній інструментарій відомих письменників;
- вміння редагувати різні типи текстів: від дописів у соціальних мережах до медіатекстів і книжок.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Словесне самовираження та його специфіка.

Тема 2. Особливості художньої лабораторії творчої особистості.

Тема 3. Сучасні тренди в мистецтві: глобалізація, фемінізм, мультикультуралізм, війна. Їх вплив на формування сучасного літпроцесу та публіцистики.

Тема 4. Техніки художнього письма й інструменти сторітелінгу.

Тема 5. Література нон-фікшн та його специфіка.

Тема 6. Творення медіатекстів.

Тема 7. Сучасні книговидавництва. Книжковий маркетинг. Основні інструменти просування сучасної книжки. Кейси успішних авторів-прозаїків.

Тема 8. Букблогерство та буктюберство: специфіка самовираження в інтернет-просторі.

Маркетинг в соціальних мережах

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	робоча програма, кейси, власні кейси із
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою дисципліни «Маркетинг в соціальних мережах» є розвиток у студентів компетентностей у сфері просування продукції та послуг через соціальні мережі.

Основні завдання дисципліни: вивчення сутності інтернет-маркетингу, SMM, бізнесу онлайн; розуміння ролі фото та відеоконтенту у просування бізнесу через соціальні мережі; вивчення механізму таргетованої реклами та рекламних креативів; усвідомлення ролі копірайтингу в систему онлайн бізнесу; вивчення системи продажу в мережі та комунікацій в соціальних мережах.

Спеціальні компетенції: здатність логічно і послідовно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу в соціальних мережах; здатність критично аналізувати й узагальнювати положення предметної області сучасного маркетингу в соціальних мережах; здатність коректно застосовувати методи та інструменти маркетингу в соціальних мережах для просування бізнесу; здатність формувати цільову аудиторію та проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності через соціальні мережі; здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу в соціальних мережах на результати просування бізнесу; здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності; здатність технічно розробляти рекламні оголошення, аудиторії та налаштовувати таргетовану рекламу на платформах Інстаграм та Фейсбук

Перелік тем навчальної дисципліни:

1. Вступ до курсу «Маркетинг в соціальних мережах».
2. Стратегія маркетингу в соціальних мережах.
3. Сучасні платформи соцмереж у просування бізнесу.
4. Фото контент у SMM.
5. Відеоконтент у SMM.
6. Копірайтинг .
7. Блогери, інфлюенсери.
8. Механіки залучення аудиторії.
9. Таргетована реклама.

Маркетинг і менеджмент в діяльності підприємств та організацій

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	1. Белявцева М.І., Воробйова В.Н. Маркетинговий менеджмент: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2016. 407 с. 2. Жуков С.А. Основи економіки та підприємництва: навч. посіб. Ужгород. Вид-во УжНУ «Говрела», 2021. 400 с. 3. Зоріна О.І., Дергоусова А.О., Сиволовська О.В. Основи маркетингу та менеджменту: Навч. посібник. Харків: УкрДАЗТ, 2014. 319 с. 4. Jim Blythe. Essentials of Marketing. 2005. 335 p.
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень

Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації

Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень

Виявляти навички організаційного проектування

Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації

Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи

Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації

Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації

Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності

Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним

Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

Додаткові очікувані результати навчання з дисципліни:

Демонструвати навички застосування теоретичних знань з маркетингу та менеджменту в практичній діяльності підприємств

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні поняття маркетингу, його сутність, функції та принципи
2. Маркетингові дослідження
3. Маркетингова товарна політика
4. Маркетингове ціноутворення
5. Маркетингова політика розподілу
6. Маркетингова політика комунікацій
7. Управління маркетинговою діяльністю
8. Основні положення і сфера менеджменту
9. Організація як об'єкт управління
10. Планування як загальна функція менеджменту
11. Організація як функція менеджменту
12. Мотивація як загальна функція менеджменту
13. Контроль як загальна функція менеджменту
14. Забезпечення результатів управлінської діяльності

Медичне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

опанування головних теоретичних положень курсу і набуття навичок практичного застосування норм медичного права до конкретних, взятих з практики судових органів ситуацій; вивчення загальних понять і категорій науки медичного права в їхній системі; формування у студентів спеціальних знань щодо з'ясування у процесі навчання поняття та особливостей медико-правових відносин; оволодіння методикою правового аналізу норм медичного права й заснованої на них діяльності медичних закладів і суспільних інститутів; з'ясування впливу факторів політичного, економічного, культурного й морального характеру на медико-правові норми й практику їхнього застосування; у всім різноманітті варіантів медико-правового регулювання виділити найбільш доцільну модель, орієнтовану на загальнолюдські цінності, і з'ясувати можливості її застосування в тих або інших історичних умовах; вивчення загальних понять і категорій науки медичного права в їхній системі; оволодіння методикою правового аналізу норм медичного права й заснованої на них діяльності медичних установ і суспільних інститутів; з'ясування впливу факторів політичного, економічного, культурного й морального характеру на медико-правові норми й практику їхнього застосування; у всім різноманітті варіантів медико-правового регулювання виділити найбільш доцільну модель, орієнтовану на загальнолюдські цінності, і з'ясувати можливості її застосування в тих або інших історичних умовах; напрацювання студентами навичок тлумачення медико-правових норм, їх застосування при розв'язанні задач, виконанні тестових завдань; ознайомити правників із міжнародно-правовими стандартами в галузі прав людини та охорони здоров'я; розкрити національне законодавче забезпечення сфери охорони здоров'я, у тому числі надання медичної допомоги; висвітлити правовий статус суб'єктів медичних правовідносин; з'ясувати форми, способи і засоби захисту прав суб'єктів медичних правовідносин; окреслити правові умови і підстави здійснення окремих видів медичної діяльності; охарактеризувати види юридичної відповідальності в царині охорони здоров'я.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття та особливості медичного права. Законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні: історико-правовий огляд сучасний стан і перспективи розвитку. Права і обов'язки пацієнтів і медичних працівників. Правовий статус закладу охорони здоров'я. Медична допомога: поняття, види, порядок надання. Інформована згода на медичне втручання. Форми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері охорони здоров'я. Правове забезпечення лікарської таємниці. Правове регулювання здійснення певних видів медичної діяльності (трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів людини, психіатричної допомоги). Правове регулювання медичних експертиз. Правова кваліфікація дефектів надання медичної допомоги. Ятрогенна патологія і її медико-правове значення. Правове регулювання репродуктивних технологій. Правове регулювання репродуктивних технологій. Правове регулювання забезпечення населення лікарськими засобами. Правове регулювання сімейної медицини в Україні. Порівняльне медичне право. Поняття і принципи міжнародного медичного права.

Медіаграмотність

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	3/4/5/6
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	обладнання телерадіостудії, мультимедійне обладнання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування комплексу загальних та спеціальних компетентностей, необхідних для формування у студентської молоді механізму критичного мислення та корегування інформації, отриманої через різні види ЗМІ, відпрацювання особистісної системи ціннісних орієнтацій та формування умінь інтерпретації інформації, розуміння її суті, адресної спрямованості, мети інформування; створення ефективного механізму критичного осмислення і корегування інформації, отриманої через засоби масової інформації, відпрацювання особистісної системи ціннісних орієнтацій та формування умінь інтерпретувати інформацію, розуміти її суть, адресну спрямованість, мету інформування, викриття прихованого значення мають усунути негативний вплив на свідомість громадян, особливо учнівської та студентської молоді.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Інформація та масмедіа. Місце медіа та інформації у сучасному світі. Масмедіа, комунікація, журналістика, медіатекст. Поняття «медіаосвіти» і «медіаграмотності».

Тема 2. Різновиди медіа. Преса, фото, реклама. Радіо, кіно, телебачення. Інтернет, мобільний зв'язок. Свобода масмедіа як важливий показник демократичності суспільства.

Тема 3. Загальні тенденції в сфері нових медіа. Усвідомлене медіаспоживання.

Тема 4. Процес відбору новин. Носії і платформи нових медіа, їх характеристики (мобільність, мультимедійність, конвергентність, інтерактивність).

Тема 5. Засоби комунікації в інтернеті: соціальні мережі, форуми, чати. Історія, вплив, аналіз позитивних та негативних факторів використання. Поняття блогу та блогової журналістики (публіцистики). Онлайн-журналістика. Безпека та етика поведінки в мережі. Специфічна мова інтернет-середовища.

Тема 6. Маніпулятивні можливості масмедіа, профілактика маніпулятивних технологій масмедіа. Технології підсвідомого впливу ЗМІ. Пропаганда. Контрпропаганда.

Тема 7. Критичне сприйняття та протидія маніпуляціям масмедіа. Фейк як один з механізмів інформаційної маніпуляції. Критичний аналіз медіатекстів – основа медіаграмотності. Складові аналізу медіатексту: «категорія», «агентство», «технології», «мова», «аудиторія», «репрезентація».

Метрологія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	приладобудування
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, навчальні посібники
Форма проведення занять	лекції, практичні та лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- оволодіння студентами основних фундаментальних положень з області метрології;
- формування у студентів навиків експериментальної роботи на приладах і установках з наступною обробкою результатів вимірювань;
- одержання навичок застосування фундаментальних знань до розв'язку конкретних практичних метрологічних задач;
- застосовувати різні методики проведення вимірювань;
- навички самостійної роботи із проведенням вимірювань із забезпеченням необхідної їх якості та точності;
- демонструвати вміння визначення основних похибок вимірювань;
- вміння підготовки документів для організації метрологічного нагляду;
- забезпечувати метрологічне супроводження автоматизованих технологічних процесів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Роль метрології у забезпеченні єдності вимірювання. Види вимірів. Одиниці ФВ. Міжнародна система одиниць СІ. Похибки вимірів. Систематичні похибки. Випадкові похибки. Обробка результатів спостережень, які включають випадкові похибки. Засоби вимірювання. Похибки засобів вимірювання. Повірка та випробування засобів вимірювання. Метрологічна служба України. Міжнародне співробітництво в галузі метрології.

Митне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): володіння основами митного права; систематизація джерел вітчизняного та міжнародного митного права; аналіз структури та повноважень митних органів; оцінка здійснення митного контролю та митного оформлення; уміння охарактеризувати принципи регулювання зовнішньоекономічної діяльності, у тому числі міжнародні; уміння визначати порядок здійснення митних формальностей; здатність робити висновки щодо повноважень посадових осіб митниць в сфері правоохоронної діяльності та порядку провадження в справах про порушення митних правил; знання основ міжнародного співробітництва щодо припинення незаконного обігу окремих предметів, товарів та речовин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Основні засади митної справи. Митний контроль. Митне оформлення товарів Тарифне регулювання. Митні платежі. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Пропуск товарів та транспортних засобів через митний кордон. Особливості пропуску товарів громадян та пільги. Правоохоронна діяльність митних органів. Порушення митних правил. Провадження у справах про порушення митних правил. Міжнародне митне право. Спрощення та гармонізація митних процедур. Міжнародне співробітництво. Протидія митному шахрайству.

Міграційне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Знання основних понять та категорій правової науки у сфері міграційного права; Здатність визначати, формулювати проблемами правового регулювання у сфері міграції та міграційних відносин, аналізувати нормативно-правові акти, які регулюють розвиток правового регулювання міграційних процесів в Україні, здійснення аналізу правового статусу різних категорій мігрантів в Україні (іммігрантів, іноземців та осіб без громадянства, яким надається притулок, біженців, репатріантів); Здатність формулювати власну правову позицію із посиланнями на нормативні акти, судову практику, наукові джерела; Здатність застосовувати теоретичні знання на практиці, вирішувати практичні кейси (типові ситуації), складати проекти процесуальних документів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вступ до міграційного права. Міграційне право як галузь права. Суб'єкти міграційного права. Правове регулювання в'їзду в Україну та виїзду за її межі. Правове регулювання імміграції, притулку та репатріації. Правовий статус внутрішньо переміщених осіб. Юридична відповідальність у міграційному праві. Міжнародне міграційне право.

Міжнародна економічна діяльність України

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення Дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.
- Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності у мінливому середовищі
- Визначати економічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Законодавство, що регулює МЕД України. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність". Державне і недержавне регулювання МЕД. Роль держави в регулюванні зовнішньоекономічного сектора економіки. Цілі, принципи та рівні державного регулювання МЕД. Органи управління МЕД на національному рівні та їх основні функції. Інструменти державного регулювання МЕД. Режими регулювання МЕД. Механізм регулювання МЕД в Україні. Зовнішньоекономічна стратегія України.

Міжнародна інформація

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення Дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.
- Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності у мінливому середовищі

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Світовий інформаційний простір, його еволюція у другій половині ХХ ст. Міжнародна комунікація і проблеми глобального міжнародного розвитку. Глобалізація комунікацій. Критерії глобалізації. Вплив комунікаційних процесів на світову політику і економіку.

Концепція глобального інформаційного (постіндустріального) суспільства. Моделі становлення інформаційного суспільства. Формування інформаційної економіки. Компоненти інформаційної економіки. Продукти знань – результати функціонування інформаційної економіки.

Міжнародний тероризм та протидія його проявам

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний тероризм та протидія його проявам» є ознайомлення студентів з історичними, політичними, національними та релігійними передумовами виникнення тероризму, глибше зрозуміти суть державного та опозиційного тероризму, усвідомити необхідність об'єднання зусиль світової спільноти в боротьбі з його проявами, скласти уявлення щодо реалізації в практичній діяльності по боротьбі з тероризмом відповідних органів правових норм.

Основними завданнями вивчення дисципліни спекурсу «Міжнародний тероризм та протидія його проявам» є:

- ознайомити студентів з предметом, методикою та специфікою спекурсу «Міжнародний тероризм та протидія його проявам»;
- охарактеризувати історію становлення та основні напрямки розвитку сучасного тероризму;
- розкрити зміст основних категорій курсу;
- проаналізувати основні підходи до дефініцій тероризму та його класифікації;
- висвітлити етапи розвитку міжнародного тероризму ХХ-ХХІ ст.;
- розкрити місце та роль міжнародних та правоохоронних організацій в боротьбі з проявами міжнародного тероризму;
- дати аналіз нормативно-правовим документам, що регламентують діяльність спеціальних та правоохоронних органів по протидії міжнародному тероризму;
- домогтися розуміння студентами правових чинників забезпечення боротьби міжнародним тероризмом.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- історичні передумови становлення та розвитку міжнародного тероризму;
- соціально-психологічні особливості та середовища формування даного явища;
- типологію та класифікацію сучасного тероризму;
- теоретичні засади тероризму як соціально-політичного явища розвитку суспільства;
- основні методи боротьби з терористичними проявами;
- міжнародні угоди, Закон України про організацію боротьби з міжнародним тероризмом, інші нормативно-правові документи;

вміти:

- аналізувати політичні проблеми існування сучасного тероризму;
- давати характеристику основних течій міжнародного тероризму;
- створювати власне розуміння основних понять і категорій, спираючись на знання їх класичних і сучасних формулювань;
- застосовувати на практиці законодачу базу по боротьбі з проявами тероризму;
- використовувати отримані знання при проведенні диспутів, “круглих столів”, науковій роботі;

володіти навичками:

- інституційного аналізу основних категорій міжнародного тероризму;
- аналізу Конституції та законів України, міжнародних договорів та нормативно-правових актів держави;
- критичної оцінки причин виникнення та розвитку міжнародного тероризму;
- прогнозування та протидії проявам сучасного тероризму.

Крім того, вивчення вказаної навчальної дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти у подальшому аналізувати політичні проблеми існування сучасного тероризму; створювати власне розуміння основних понять і категорій, спираючись на знання їх класичних і сучасних формулювань; застосовувати на практиці законодачу базу по боротьбі з проявами тероризму; критично оцінювати причини виникнення та розвитку міжнародного тероризму; прогнозувати та протидіяти його проявам.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Визначення міжнародного тероризму та основні підходи до його класифікації.

Тема 2. Сутність, витоки та загроза проявів сучасного тероризму.

Тема 3. Політичні, національні расові та релігійні передумови міжнародного тероризму.

Тема 4. Особливості міжнародного тероризму ХХ – початку ХХІ ст.

Тема 6. Тероризм і "антитероризм" як стратегії непрямих дій в регіональних конфліктах

Тема 7. Основні засади боротьби з міжнародним тероризмом в Україні.

Тема 8. Стандарти антитерористичної діяльності і розвиток міжнародної співпраці.

Міжнародні комунікації

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення Дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.
- Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності у мінливому середовищі

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Мета – надання студентам теоретичних знань про сутність, структуру і закономірності міжнародної комунікації та практичних вмінь і навиків, необхідних для роботи з нею в міжнародних комунікаційних системах.

Основними завданнями дисципліни є:

- змісту основних понять інформаційних технологій та систем;
- ролі інформаційних технологій у проведенні фахових досліджень;
- базових понять правового захисту інформаційних технологій та систем;
- інформаційної конфігурації сучасного світу та процесів глобальної комунікації в міжнародних відносинах;
- законодавчого забезпечення механізму доступу до міжнародної інформації в розвинутих країнах світу;
- принципів правового регулювання інформаційного суспільства.

Теми: Поняття міжнародна комунікація та її місце в системі міжнародних відносин. Міжнародна публічна комунікація. Специфіка міжнародної комунікації. Комунікаційний простір. Комунікаційні ресурси. Комунікаційний потенціал. Національний комунікаційний продукт. Джерела міжнародної комунікації, їх структура і характеристика - міжособистісні і опосередковані, офіційні і неофіційні; друковані; електронні; усні; відкриті; закриті; конфіденційні. Вимоги до джерел комунікації: оперативність, новизна, повнота, достовірність.

Міфологія та психоаналіз

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української літератури
Інформаційне забезпечення	монографії, методичні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: завдання, мету, предмет етнопсихології як науки, усвідомлювати її зв'язок з міфологією; виявляти у світових міфах архетипні образи та сюжети, бачити їх зв'язок з процесом становлення особистості та людства; різновиди міфологічних образів, їх семантику та роль у відображенні української ментальності та психології окремої людини; трактування календарної обрядовості крізь призму теорій К.-Г. Юнга, Дж. Фрезера, Е. Нойманна та М. Еліаде; що таке архетип Тіні, як він об'єктивується в українській міфології в образах дводушників; етнопсихологічну специфіку магічних ритуалів, які супроводжували календарні та родинні свята; етнопсихологічну специфіку сюжетів космогонічних міфів.

вміти: аналізувати образи, мотиви, сюжетні ходи фольклорних творів крізь призму етнопсихології; виявляти в міфологічних текстах функціонування етноархетипів сонця, місяця, зорі, землі, води, тину, змія, гори, каменя, квітки, тура; досліджувати семантику демонологічних та анімістичних образів крізь призму психології; аналізувати метафізичний вимір просторово-часових уявлень та календарних обрядів в українській дохристиянській міфології; виявляти особливості формування людиною в надрах міфологічної свідомості етнопсихологічного знання про душу, безсмертя, жертвоприношення; з'ясувати співвідношення язичницького та християнського світоглядів в окремих фольклорних текстах; виявляти в міфологічних текстах функціонування екзистенціалів смерті, безсмертя, життя, жертвності, вічності, відповідальності; виявляти особливості формування людиною в надрах міфологічної свідомості філософського, морального знання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Зв'язок міфології, етнопсихології та психоаналізу. Архетипи та етноархетипи.

Тема 2. Психологічне підґрунтя уявлень про душу та дводушників в українській міфології (відьма, босоркун, упир, вовкун/перевертень, чорнокнижник, гонимарник, шаркань).

Тема 3. Етнопсихологічна семантика образів демонів. Чорт та домовик в українській міфології. Демон-помічник на полюванні та диво-рушниця. Лісовик та лісовий чорт у міфологічних оповідях. Етнопсихологічна специфіка образу водяника. Архетип Тіні.

Тема 4. Архетипна семантика жіночих міфологічних образів: русалка, мавка, повітруля, архетип Аніма.

Тема 5. Етнопсихологічна специфіка антропоморфних образів у фольклорі (Доля, Недоля, Смерть, хвороби).

Тема 6. Психологічне підґрунтя замовлянь та ритуалів, що їх супроводжують.

Тема 7. Етнопсихологічна специфіка різдвяної та великодньої обрядовості.

Тема 8. Психологічне підґрунтя купальських магічних ритуалів (любівні та лікувальні ритуали). Символіка рослин. Архетип Самості.

Тема 9. Психологічне підґрунтя образів язичницьких богів у реліктах космогонічних, теогонічних та етіологічних міфів (збережених у колядках, легендах, казках тощо).

Муниципальне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): здатність до аналізу та синтезу інформації та правових проблем, що стосується діяльності муніципальних органів; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (доктринальних, нормативних, правозастосовних); креативність та здатність продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та правового регулювання діяльності представницьких та виконавчих органів місцевого самоврядування; здатність застосовувати знання у практичній юридичній діяльності, вести діалоги й аргументувати під час наукових і ділових дискусій; здатність здійснювати аналіз законодавчих та підзаконних актів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Муніципальне право як галузь права та навчальна дисципліна. Теорії місцевого самоврядування. Міжнародно-правове регулювання місцевого самоврядування. Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування. Правовий статус місцевих рад. Правове регулювання порядку діяльності місцевих рад. Правовий статус сільських, селищних, міських голів, старост. Правовий статус виконавчих органів місцевого самоврядування. Правове регулювання служби в органах місцевого самоврядування. Матеріально-фінансове забезпечення місцевого самоврядування. Повноваження суб'єктів місцевого самоврядування щодо управління комунальною власністю. Відповідальність в системі місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування і державна влада: взаємозв'язок. Зарубіжний досвід організації та функціонування органів місцевого самоврядування. Реформа місцевого самоврядування в Україні.

Наукові основи раціонального природокористування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття, самостійні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: екосистема, її структура та види, природні ресурси, їх класифікація та економічна оцінка, охорона навколишнього середовища та її значення у збереженні природних ресурсів.

Уміння, навички та інші компетентності: уміти раціонально використовувати наявні природні ресурси, шукати рішення найбільш ефективного природокористування, розробляти заходи щодо збереження та відтворення природних ресурсів, вміти роз'яснити основні принципи природокористування всім оточуючим, а особливо тим, хто безпосередньо пов'язаний з природними ресурсами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ до дисципліни. Основні поняття та принципи природокористування.
2. Природні ресурси, їх класифікація та економічна оцінка.
3. Механізм природокористування.
4. Планування раціонального природокористування та охорони навколишнього природного середовища.
5. Світовий досвід і міжнародне співробітництво у сфері охорони навколишнього природного середовища.
6. Участь України у міжнародному співробітництві в галузі охорони довкілля та природокористування.

Онлайн сервіси та офісні додатки

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання по використанню персонального комп'ютера та сучасних операційних систем
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кібернетики і прикладної математики
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, Microsoft Office, Open Office, Kahoot, Prezi, Google-сервіси та ін.
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- знати можливості безкоштовних онлайн сервісів та офісних додатків для розв'язання стандартних прикладних задач в різних сферах діяльності;
- вміти ефективно використовувати та поєднувати онлайн сервіси зі стандартними офісними додатками;
- вміти якісно і наочно подавати результати роботи за допомогою стандартних інструментів Microsoft Office та їх безкоштовних онлайн аналогів;
- набути практичних умінь та навичок розробляти та ефективно поєднувати можливості VBA та Microsoft Office задля обробки різних типів даних (математичних, текстових, фінансових, статистичних тощо) та їх подальшої візуалізації, підготовки презентацій в PowerPoint та інших онлайн сервісах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вивчення корисних можливостей додатків Microsoft Office, порівняння їх з реалізацією подібних функцій в безкоштовних аналогах, таких як додатки OpenOffice, сервіси Google та інші.

Використання табличного процесора Excel для розв'язання економічних, фінансових, математичних і статистичних задач та порівняння їх з можливостями Google таблиць.

Створення макросів.

Побудова стандартних баз даних.

Експорт/імпорт та обробка даних.

Візуалізація інформації за допомогою PowerPoint, Google презентацій, Prezi та інших онлайн сервісів.

Застосування Kahoot та Google-форм для проведення опитувань та тестувань.

Ораторське мистецтво

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Промо курсу: https://youtu.be/SdpDuECR6z8
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета навчальної дисципліни – формування риторичних знань та харизми, вдосконалення комунікаційних та лідерських навичок на основі теоретичних засад ораторського мистецтва та їх практичного використання в професійній діяльності.

Знати: теорію ораторського мистецтва; види виступів; технології взаємодії оратора і цільової аудиторії; бар'єри публічного виступу; структуру та алгоритм підготовки до виступу; особливості роботи над кожним зі структурних розділів промови; психологічні методи роботи з аудиторією; технології активізації та утримання уваги аудиторії; культуру публічної мови; засоби невербальних методів впливу на цільову аудиторію.

Уміти: визначати та розрізняти цілі публічного виступу; формувати композицію виступу; розробляти стратегію промови та впливу на аудиторію; використовувати різні технології активізації уваги аудиторії під час виступу; застосовувати методи мовленнєвого впливу у виступі; формувати структуру виступу відповідно до професійної сфери; аналізувати успішність власного виступу за відповідними критеріями; моделювати комунікації з різними людьми під час і після виступу; вміти само презентувати себе та свої професійні навички.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Ораторська майстерність як основа успішної кар'єри
- Тема 2. Цілі виступу та цільова аудиторія оратора
- Тема 3. Подолання страху перед аудиторією
- Тема 4. Техніка ораторського мистецтва: сила голосу та емоції
- Тема 5. Техніка ораторського мистецтва: жести, пози, міміка
- Тема 6. Аргументація, кульмінація та акценти в публічному виступі
- Тема 7. Вплив харизми, іміджу та етики спілкування на успіх оратора
- Тема 8. Форми виступів: онлайн та офлайн
- Тема 9. Зміст та структура публічного виступу
- Тема 10. Самопрезентація у професійній діяльності
- Тема 11. Психологічні «фішки» під час виступу

Організаційна культура

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	НМК з дисципліни (робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, індивідуальні завдання для самостійного виконання), підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси.
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Студенти повинні:

знати: базові поняття курсу організаційна культура; основні теоретичні концепції організаційної культури; фактори і умови, що визначають організаційну культуру; зміст і показники аналізу організаційної культури; принципи і методи формування і підтримання організаційної культури; методи зміни культури організації; типологію організаційної культури.

вміти: аналізувати існуючу на підприємстві організаційну культуру; використовувати отриману інформацію для підвищення соціально-економічної ефективності функціонування підприємства; формулювати і вирішувати управлінські задачі у сфері формування і розвитку організаційної культури; визначати основні тенденції і особливості розвитку національного у організаційній культурі; використовувати вітчизняний і зарубіжний досвід організаційного проектування при формуванні організаційної культури на підприємстві.

мати компетентності: здатність застосовувати знання з теорії організаційної культури у професійній діяльності в сучасних організаціях; вміння використовувати у професійній діяльності досягнення наукових концепцій організаційної культури; володіння прийомами і методами формування та розвитку організаційної культури як ключового фактору конкурентоспроможності організацій; володіння інструментами оцінки організаційної культури; організувати процес зміни організаційної культури як необхідної умови адаптації організації до зовнішнього середовища і стратегії розвитку; здатність здійснювати ефективні міжособистісні комунікації; уміння адаптуватися до міжнародного бізнес-середовища.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

ТЕМА 1. Сутність організаційної культури.

ТЕМА 2. Основні елементи організаційної культури.

ТЕМА 3. Принципи і методи формування і підтримки організаційної культури.

ТЕМА 4. Методи зміни організаційної культури.

ТЕМА 5. Вплив організаційної культури на організаційну ефективність.

ТЕМА 6. Чинники, що впливають на особливості організаційної культури.

ТЕМА 7. Поняття і види субкультури. Сильна і слабка субкультура.

ТЕМА 8. Типологія організаційних культур, характеристика основних типів.

ТЕМА 9. Зміст і показники аналізу організаційної культури.

Організаційна культура та соціальна відповідальність бізнесу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економіки та підприємництва
Інформаційне забезпечення	інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Excel; система електронного навчання Moodle; внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; особистий кабінет викладача на основі відкритих медіа ресурсів корпорації Google.
Форма проведення занять	лекції, практичні
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Вміння застосовувати отримані знання та набуті навички для розуміння економічної основи бізнесу, його природи і на цій основі здійснювати обґрунтування управлінських рішень стосовно постановки та вирішення питань і проблем за різних практичних ситуаціях в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
- Системно використовувати отримані знання, навички та вміння з професійних та профільних дисциплін при розробці рішень щодо управління персоналом та економіки праці .
- Розуміти категорії бізнесу, підприємницької діяльності, свободи бізнесу та ін. й вміти знаходити зв'язок між їх теоретичним контентом та практичним наповненням.
- Вміти застосовувати механізм створення бізнесу на засадах соціальної відповідальності, доброчесності та економічної раціональності.
- Знати сучасні організаційно-правові форми підприємницької діяльності та вміти робити їх порівняльний аналіз в процесі створення власної справи.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Програма та тематичний план дисципліни «Організаційна культура та соціальна відповідальність бізнесу» орієнтовані на засвоєння теоретичних та прикладних засад соціальної відповідальності бізнесу та організаційної культури з позицій сучасних стандартів соціальної політики, етики бізнесу. Курс повинен сприяти формуванню висококваліфікованих фахівців у галузі внутріорганізаційного управління підприємством.

Тема 1. Економіка і бізнес. Природа бізнесу і його економічна основа.

Тема 2. Економічна свобода як основа бізнесу.

Тема 3. Підприємницька діяльність, її суть, функції та основні риси

Тема 4. Організація бізнесу. Формування структур підприємницького бізнесу

Тема 5. Механізм створення бізнесу (власної справи)

Тема 6. Управлінські рішення: методика прийняття та контроль за їх реалізацією

Тема 7. Управління ризиками підприємницької діяльності бізнес-організацій

Тема 8. Новітні течії в бізнесі

Тема 9. Бізнес-план та методика його складання

Тема 10. Моделі підприємницької діяльності за кордоном

Тема 11. Звітність зарубіжних компаній як основа прийняття управлінських рішень в бізнесі

Основи STEM-освіти

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	твердотільної електроніки та інформаційної безпеки
Інформаційне забезпечення	робоча програма, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), а також оволодіння інноваційними технологіями навчання STEM-освіти з акцентом на лабораторно-практичну та проектно-дослідницьку діяльність.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

зміст і технології STEM-освіти; дієві методи впровадження принципів наукового методу та інженерного дизайну в загальну середню та позашкільну освіту; основні технології і методи активного навчання та розвитку навичок необхідних для успішної соціалізації молоді, а також вибору професій у сфері STEM

уміти:

використовувати понятійний апарат і термінологію STEM-освіти; визначати та використовувати методи STEM-навчання для різних вікових категорій учнів; використовувати відкриті STEM ініціативи та сучасні цифрові лабораторії; розробляти та реалізовувати власні інтегровані STEM-проекти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. STEM-освіта: стан впровадження та перспективи розвитку в Україні
2. Науково-теоретичні та методичні аспекти розвитку напрямів STEM/STREAM - освіти в дошкільній, загально середній та позашкільній освіті
3. Проектна/дослідницька діяльність та мейкерство: дієві інструменти формування soft skills
4. Робототехніка та STEM: модельні навчальні програми міжгалузевих інтегрованих курсів
5. Практика використання цифрових лабораторій в закладах загальної середньої та позашкільної освіти
6. Дискусія за результатами навчання. STEM-педагог: можливості та ризики

Основи графічного дизайну

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	матеріали для вивчення дисципліни доступні на сайті https://dyskurs.info – спеціально розробленій онлайн-платформі. Використання безкоштовних вебсервісів на основі облікових записів у домені @student.uzhnu.edu.ua.
Форма проведення занять	лекційні, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення дисципліни студенти опанують новітні інструменти для створення якісних візуальних матеріалів (призначених для використання онлайн і для друку), навчатися створювати матеріали для оприлюднення своїх досягнень – від анімованих презентацій результатів наукових досліджень до публікацій у соцмережах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Особливості роботи з різними форматами зображень. Робота зі шрифтами. Робота з кольором. Створення за допомогою сучасних програм ділових матеріалів: резюме; візитні картки; бланки листів; проектні пропозиції, звіти; брошури (буклети) тощо. Підготовка анімованих презентацій для представлення результатів наукових досліджень. Робота з інструментами для створення матеріалів для соцмереж. Основи створення відео для YouTube, Facebook тощо.

Основи екології

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, відео матеріали з розділів дисципліни «Основи екології» та інші електронні ресурси. ПК з програмним забезпеченням (Word, Excel, Power Point). сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»; платформа дистанційного навчання Google meet.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання :

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- основні закони і закономірності;
- поняття і визначення екології;
- нормативно-правову базу, контроль і моніторинг природного середовища в Україні;
- особливості екології землекористування та агроекологічного зонування сільськогосподарських земель.

Вміти:

- обґрунтовувати та впроваджувати засоби обмеження та запобігання надходження забруднюючих речовин в навколишнє середовище;
- формулювати практичні пропозиції для поліпшення стану навколишнього природного середовища та раціоналізації природокористування;
- розробляти заходи по зведенню забруднення довкілля до норми;
- розробляти планування раціонального природокористування.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1. Тема 1. Екологія як загально біологічна та гуманітарна наука.

Тема 2. Екологічні фактори та їх класифікація.

Тема 3. Вчення про біосферу.

Тема 4. Забруднення навколишнього середовища.

Тема 5. Нормативно-правова база, контроль і моніторинг природного середовища в Україні.

Модуль 2. Тема 6. Екологічні принципи та особливості планування раціонального природокористування.

Тема 7. Ефективність здійснення природозахисних заходів.

Тема 8. Основні принципи охорони природи.

Тема 9. Екологія землекористування та агроекологічне зонування сільськогосподарських земель.

Тема 10. Концептуальні засади екологізації землекористування в Україні на сучасному етапі.

Основи екології та неоекології

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	екології та охорони навколишнього середовища
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, презентації, тестові завдання, електронні носії
Форма проведення занять	лекції, практичні
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи екології та неоекології» студент повинен:

знати: роль і завдання екології як науки і її роль в загальній проблемі виживання людства; взаємозв'язок елементів навколишнього природного середовища, особливості функціонування природних, природно-антропогенних і антропогенних екосистем; загальні закони стійкості компонентів довкілля і можливі наслідки впливу на живу природу господарської діяльності людини; організацію природоохоронної діяльності людини, систему екологічного менеджменту; міжнародну і державну політику в галузі охорони природи; шляхи мінімізації антропогенного впливу на природу та забезпечення екологічної безпеки в Україні;

вміти: самостійно працювати з науковою літературою екологічного і природоохоронного змісту; робити висновки і узагальнення про стан об'єктів навколишнього природного середовища, компонентів живої і неживої природи; оцінювати досконалість системи екологічного менеджменту та ефективності діяльності державних і недержавних інституцій природоохоронного спрямування; застосовувати набуті теоретичні знання на практиці, показувати роль екологічних знань у різних галузях діяльності людини.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Історія становлення екології як науки. Структура, завдання та методи сучасної екології.

Тема 2. Традиційна екологія. Аутоекологія. Демкологія. Синекологія.

Тема 3. Традиційна екологія. Екосистемологія. Біосферологія.

Тема 4. Вплив діяльності людини на природу, причини і прояви сучасної екологічної кризи. Основні принципи природоохоронної діяльності, реалізація екологічного менеджменту. Стратегії виживання людства.

Тема 5. Моніторинг довкілля. Проблеми екологічної безпеки. Нормування якості об'єктів довкілля та антропогенного навантаження на них.

Тема 6. Вплив людини на стан атмосфери. Охорона повітряного середовища.

Тема 7. Вплив людини на стан водних об'єктів. Охорона водного середовища.

Тема 8. Охорона та раціональне використання земель. Проблема твердих промислових і побутових відходів.

Тема 9. Основи охорони ландшафтів, рослинного та тваринного світів.

Тема 10. Основи радіаційної екології. Захист людини та довкілля від дії іонізуючого випромінювання.

Основи економіки та підприємництва

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Демонструвати знання і розуміння теоретичних основ та принципів провадження маркетингової діяльності.
- Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.
- Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.
- Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.
- Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів.
- Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.
- Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
- Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.
- Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
- Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
- Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

Додаткові очікувані результати навчання з дисципліни

- Аналізувати такі категорії, як зайнятість, безробіття, інфляція та вміти їх регулювати.
- Класифікувати та визначити типи економічних систем на основі співвідношення механізмів державного і ринкового регулювання, державної і приватної форм власності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Виникнення та основні етапи розвитку економіки
- Тема 2. Економічний розвиток суспільства. Сучасні економічні системи
- Тема 3. Суспільне виробництво: елементи, фактори, трансформаційний розвиток
- Тема 4. Товарне виробництво. Теорії вартості і грошей
- Тема 5. Ринок як економічна форма функціонування економіки
- Тема 6. Конкуренція в ринковій економіці
- Тема 7. Роль держави в ринковій економіці
- Тема 8. Домогосподарство як суб'єкт ринкових відносин
- Тема 9. Основи підприємницької діяльності. Підприємство: функції, види та система управління
- Тема 10. Витрати і доходи підприємства. Механізм ціноутворення
- Тема 11. Державне регулювання підприємницької діяльності.

Основи заповідної справи

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної географії та раціонального природокористування
Інформаційне забезпечення	мультимедійна техніка, Інтернет ресурси з доступом під час лекції; Дидактичні матеріали: матеріали презентацій до лекцій, пакети завдань для модульного та підсумкового контролю тощо, а також матеріали лектора до дисципліни в системі віртуального навчання «Moodle».
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.
- Здатність доцільно і критично використовувати географічні поняття, концепції, парадигми, теорії, ідеї, принципи для пояснення письмовими, усними та візуальними засобами явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, державному, локальному).
- Здатність розуміти та пояснювати особливості природних компонентів і об'єктів у сферах географічної оболонки, взаємозв'язки в ландшафтах.
- Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей.
- Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати й пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України та свого регіону.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Задачі курсу, його місце в структурно-логічній схемі спеціальності «Географія».
- Тема 2. Сутність, цілі та основні завдання державної системи заповідної справи в Україні.
- Тема 3. Законодавчо-нормативна база заповідної справи в Україні.
- Тема 4. Суб'єкти управління природо-заповідними територіями та об'єктами.
- Тема 5. Класифікація заповідних територій та об'єктів за національним законодавством та її адаптація до міжнародної системи.
- Тема 6. Основні заповідні об'єкти та території ПЗФ України, які включено до природного та історикокультурного спадку ЮНЕСКО.
- Тема 7. Процедура створення заповідних територій та об'єктів місцевого значення.
- Тема 8. Процедура та етапи створення заповідних територій та об'єктів загальнодержавного значення.
- Тема 9. Функціональне зонування природозаповідних територій загальнонаціонального рівня.
- Тема 10. Міжнародна співпраця України та її регіонів у сфері розвитку заповідної справи.

Основи інтелектуальної власності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	підручник, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання законодавства у сфері правового регулювання інтелектуальної власності; основні нормативні правові акти у сфері правового регулювання інтелектуальної власності; розуміння основних принципів правового регулювання відносин щодо інтелектуальної власності; розуміння специфіки правового регулювання інтелектуальної власності, особливості використання інтелектуальної власності у цивільному обігу і порядок введення об'єктів інтелектуальної власності підприємства в господарський обіг; основні інститути права інтелектуальної власності: авторське та суміжні права; патентне право; право на селекційні досягнення; право на топологію інтегральних мікросхем; право на секрет виробництва (ноухау); право на засоби індивідуалізації юридичних осіб, товарів, робіт, послуг і підприємств; право на використання результатів інтелектуальної діяльності в складі єдиної технології; законодавство про захист прав на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації; вміння орієнтуватися у системі норм права інтелектуальної власності;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): основні поняття і категорії в сфері правового регулювання інтелектуальної власності; основні нормативні правові акти у сфері правового регулювання інтелектуальної власності; роль і значення результатів інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації в сучасному суспільстві, особливості використання інтелектуальної власності у цивільному обігу і порядок введення об'єктів інтелектуальної власності підприємства в господарський обіг; основні інститути права інтелектуальної власності: авторське та суміжні права; патентне право; право на селекційні досягнення; право на топологію інтегральних мікросхем; право на секрет виробництва (ноухау); право на засоби індивідуалізації юридичних осіб, товарів, робіт, послуг і підприємств; право на використання результатів інтелектуальної діяльності в складі єдиної технології; законодавство про захист прав на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації; основні способи використання інтелектуальної діяльності як додаткового джерела фінансових ресурсів господарюючих суб'єктів; види відповідальності за порушення прав на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації.

Тема 1. Інтелектуальна власність як право на результат творчої діяльності людини.

Тема 2. Система інтелектуальної власності.

Тема 3. Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 4. Інноваційне підприємництво та управління правами інтелектуальної власності.

Тема 5. Економіка інтелектуальної власності.

Тема 6. Захист прав інтелектуальної власності.

Основи конфліктології

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	навчальні підручники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: предметної області конфліктології та розуміння її значення для професійної діяльності; базових понять та категорій конфліктології, методів дослідження конфліктів, природних та соціальних витоків, а також, причин виникнення конфліктів; особливостей структури, форм та видів, динаміки конфліктів; засобів та механізмів попередження, вирішення та розв'язання конфліктів, в тому числі й альтернативних методів їх розв'язання.

Уміння: вільно володіти та використовувати загальні поняття та категорії конфліктології; грамотно та аргументовано обґрунтовувати власну позицію щодо актуальних проблем конфліктології; знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел для якісного та правильного аналізу конфліктної ситуації; діагностувати конфлікт; виявляти причини конфлікту; розробляти ефективні механізми та стратегії для попередження та розв'язання конфліктів; професійно, швидко та якісно реагувати на конфліктні ситуації та вирішувати їх; застосовувати на практиці альтернативні способи та методи розв'язання конфліктів.

Компетентності: здатність визначати належні та прийнятні для аналізу факти в умовах виникнення конфлікту; здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації для підвищення ефективності виявлення, запобігання та врегулювання конфліктів; здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань в умовах конфліктної ситуації та з повагою ставитися до права й закону; здатність надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів людини в умовах виникнення конфліктних ситуацій.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Конфліктологія як наука та навчальна дисципліна. Конфлікт як явище соціальної дійсності.. Поняття конфліктології, її предмет, об'єкт і методологія. Сутність та природа конфлікту. Соціальний конфлікт. Загальна характеристика складових елементів конфлікту. Причини та умови виникнення конфліктів. Структура та динаміка конфлікту. Типологія та критерії класифікації конфліктів. Керування конфліктною ситуацією. Теорія та практика вирішення, розв'язання та запобігання конфліктам. Основні технології, засоби та методика врегулювання конфліктних ситуацій. Альтернативні способи розв'язання конфліктів.

Основи міжнародного туризму

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Рівень володіння англійською мовою студентами 4 року навчання – B2-C1 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	полікультурної освіти та перекладу
Інформаційне забезпечення	Інтернет-ресурси, аудіо та відеоматеріали, електронні підручники, презентації, дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів, пакети завдань для оцінювання рівня засвоєння матеріалу
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення курсу «Основи міжнародного туризму» є оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками в галузі міжнародного туризму як складової сучасної зовнішньоекономічної діяльності та поглиблення рівня володіння іноземною мовою.

В результаті вивчення дисципліни «Основи міжнародного туризму» студенти здобуть глибокі знання про історичні аспекти розвитку міжнародного туризму, принципи законодавчого забезпечення, регулювання, організації та управління туристичним бізнесом у світовому і національному масштабі, наукове розуміння особливостей формування міжнародних туристичних потоків та перспективи розвитку туризму в світі та в Україні.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню у студентів загальних та професійно орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетентностей для забезпечення їхнього ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі, розвитку здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, становленню критичного самоусвідомлення та вмінь спілкуватися і робити вагомий внесок у міжнародне середовище.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. З історії міжнародного туризму.
2. Поняття та визначення туризму.
3. Статистика міжнародного туризму.
4. Міжнародний туристичний бізнес та його розвиток в сучасних умовах.
5. Міжнародні туристичні організації.
6. Міжнародний туризм у країнах, що розвиваються.
7. Антиконтурентна практика, що впливає на сталість туризму.
8. Державне регулювання міжнародного туризму.

Основи моніторингу довкілля

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної географії та раціонального природокористування
Інформаційне забезпечення	мультимедійна техніка, інтернет ресурси з доступом під час лекції; дидактичні матеріали: електронний варіант навчального посібника «Моніторинг довкілля».
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.
- Здатність доцільно і критично використовувати географічні поняття, концепції, парадигми, теорії, ідеї, принципи для пояснення письмовими, усними та візуальними засобами явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, державному, локальному).
- Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі (світу), материків і океанів, України.
- Здатність розуміти та пояснювати особливості природних компонентів і об'єктів у сферах географічної оболонки, взаємозв'язки в ландшафтах.
- Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей.
- Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати й пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України та свого регіону.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Мета та основні завдання дисципліни, її зв'язок з іншими предметами спеціальності.
- Тема 2. Законодавча та нормативно-правова база системи моніторингу довкілля в Україні, її адаптація до європейських стандартів.
- Тема 3. Структура функціонування та ієрархічні рівні ДСМД.
- Тема 4. Класифікація видів забруднення навколишнього природного середовища (фізичне, радіаційне, радіоактивне та хімічне).
- Тема 5. Сутність загального (стандартного), кризового (оперативного) та фонового (наукового) екологічного моніторингу стану довкілля.
- Тема 6. Критерії та показники оцінки екологічної ситуації та екологічного стану території.
- Тема 7. Моніторинг атмосферного повітря.
- Тема 8. Моніторинг поверхневих і підземних вод.
- Тема 9. Моніторинг ґрунтів.
- Тема 10. Моніторинг поводження із відходами.
- Тема 11. Біомоніторинг.
- Тема 12. Радіоекологічний моніторинг.

Основи навчання в університеті

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фармацевтичних дисциплін
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання УжНУ
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна є своєрідним курсом молодого бійця для студентів-новачків. Куди я потрапив і що мене чекає далі? Як функціонує університет? Звідки вчитись і де шукати потрібну інформацію? Які я маю права і як ними користуватись? За що мене можуть виключити? Як працювати з сайтом електронного навчання? – На усі ці питання ви знайдете відповідь, якщо будете вивчати курс «Основи навчання в університеті». Також цей курс забезпечить необхідною базою для можливої роботи експертним представником студентства у процедурах забезпечення якості освітніх програм та при акредитаційній експертизі.

Очікувані результати навчання: здатність демонструвати розуміння системи освіти в Україні та обізнаність із сучасними напрямками освітніх інновацій; здатність демонструвати розуміння принципів та норм Болонського процесу щодо гармонізації вищої освіти у Європі; спираючись на сучасне українське законодавство, пояснювати вимоги, правила та особливості освітнього процесу в Україні; демонструвати обізнаність із правами студентів та способами їх реалізації; демонструвати знання структури УжНУ, функцій різних підрозділів та університетських положень, що стосуються організації навчального процесу, проведення контрольних заходів, стипендіального забезпечення тощо; демонструвати обізнаність із освітньою інфраструктурою УжНУ: науковою бібліотекою, офіційним сайтом УжНУ та інфоцентром, сайтом електронного навчання, електронним репозиторієм УжНУ; виявляти прихильність та неухильно дотримуватись принципів академічної доброчесності у освітній діяльності, брати участь у внутрішньому забезпеченні якості освітньої програми.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Система освіти. Рівні і форми освіти. Інновації в освіті.
2. Болонський процес та гармонізація вищої освіти у Європі.
3. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система.
4. Вища освіта в Україні.
5. Структура і життя університетів в Україні.
6. Права здобувачів вищої освіти та їх реалізація. Студентське самоврядування. Студентський профком.
7. Індивідуальна освітня траєкторія. Академічна мобільність. Визнання результатів формальної та неформальної освіти. Питання відрахування і поновлення здобувачем вищої освіти. Атестація
8. Знайомство з УжНУ: підрозділи, персони, цікаві особливості.
9. Організація навчального процесу в УжНУ. Оцінювання навчальних досягнень студента. Стипендіальне забезпечення.
10. Освітня інфраструктура УжНУ: наукова бібліотека, інфоцентр, сайт електронного навчання, електронний репозиторій.
11. Академічна доброчесність.
12. Процедури внутрішнього забезпечення якості освітніх програм.

Основи педагогічних досліджень

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Загальна психологія», «Сучасні інформаційні технології», «Теорія виховання», «Філософія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

знати:

- основні поняття та категорії, що пов'язані з організацією та проведенням педагогічних досліджень; організацію науково-дослідної роботи студентів; принципи педагогічного дослідження; принципи і норми академічної доброчесності; сутність основних методів педагогічних досліджень; основні етапи педагогічного дослідження; типову структуру наукового тексту та загальні вимоги до його викладу; вимоги щодо оформлення результатів педагогічного дослідження (деяких видів навчальних та навчально-наукових текстів) та його презентації; вміння: організувати проєкти та наукові дослідження в умовах закладів освіти, працювати в команді, узагальнювати та впроваджувати результати дослідження у шкільну практику; застосовувати найбільш поширені теоретичні, емпіричні та математичні методи дослідження;
- типову структуру наукового тексту та загальні вимоги до його викладу; вміння: уміти аналізувати, узагальнювати і поширювати передовий педагогічний досвід; оцінювати результативність застосування традиційних та експериментальних технологій навчання і виховання, формулювати необхідні узагальнення;
- принципи педагогічного дослідження; принципи і норми академічної доброчесності; вміння: застосовувати найбільш поширені теоретичні, емпіричні та математичні методи дослідження; з метою самовдосконалення проводити самооцінку рівня власних досягнень у різних видах діяльності (навчальна, дослідницька, педагогічна); використовувати здобуті знання і сформовані вміння в умовах навчальної, навчально-професійної (педпрактика) та майбутньої професійної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Педагогіка в системі наук
- Тема 2. Академічна доброчесність. Науково-дослідна робота студентів
- Тема 3. Методологічні основи та методи наукового дослідження
- Тема 4. Логіка та етапи педагогічного дослідження
- Тема 5. Пошук та опрацювання наукової інформації
- Тема 6. Наукові тексти: підготовка та презентація

Основи реклами

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	НМК з дисципліни, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси.
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи реклами» є вивчення тем, що не входять до основного лекційного курсу, але необхідні для всебічного та глибокого опанування дисципліни, оволодіння знаннями теоретичних та практичних основ рекламної діяльності, навичками створення рекламного продукту, планування, здійснення й оцінювання ефективності рекламної кампанії; вивчення теорії і практики сучасної рекламної діяльності в Україні та за кордоном; усвідомлення сутності й особливостей основних типів рекламної діяльності, рекламної кампанії, рекламної стратегії; аналізу особливостей і перспектив застосування основних і допоміжних засобів реклами.

Основне завдання — сформувати у студентів необхідні знання про рекламу, дати змогу набути практичних навичок з планування, здійснення та оцінювання ефективності рекламної діяльності. Завдання включають:

- з'ясування місця дисципліни «Основи реклами» у навчальному процесі, розкриття її основної мети та основних категорій;
- розкриття сутності реклами і рекламної діяльності, а також особливостей рекламної комунікації;
  - розкриття функції реклами як соціального інституту;
  - ознайомлення з основними та допоміжними засобами реклами;
  - розкриття змісту рекламної діяльності, вивчення основних типів рекламної діяльності;
  - дослідження ролі відділу реклами, агентства з реклами та засобів масової інформації у рекламній діяльності;
- вивчення основних принципів виробництва реклами, створення рекламних повідомлень, планування і проведення рекламної кампанії, розробки рекламної стратегії;
- вивчення основних правових та етичних принципів реклами, їх відображення у вітчизняному і міжнародному законодавстві, яке регулює рекламу і рекламну діяльність;
- ознайомлення з основними прийомами дослідження реклами і оцінювання ефективності рекламної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Реклама в системі маркетингу у сучасних умовах господарювання.
- Тема 2. Основи розробки рекламного звернення.
- Тема 3. Сучасні рекламні дослідження в ринкових умовах господарювання.
- Тема 4. Планування рекламної діяльності в світі.
- Тема 5. Організація рекламної діяльності як механізму стимулювання збуту.
- Тема 6. Контроль та ефективність рекламної діяльності.
- Тема 7. Регулювання рекламної діяльності в Україні та за кордоном.
- Тема 8. Психологічні аспекти реклами.
- Тема 9. Рекламний процес та його учасники.
- Тема 10. Методи оцінки ефективності реклами.
- Тема 11. Стимулювання збуту: визначення, типологія та особливості
- Тема 12. Методи стимулювання збуту.

Основи фінансової грамотності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати:

- нормативні документи, що визначають державну політику в галузі економічної та фінансової освіти;
- основи функціонування та розвитку сучасних фінансових систем, принципи державного регулювання фінансової сфери, її значення в політичному і соціально-економічному житті;
- теоретико-методологічні засади впровадження фінансової грамотності.

вміти:

- реалізовувати теоретичні фінансові знання у практичній діяльності;
- планувати сімейний бюджет, грамотно управляти витратами;
- заощаджувати, накопичувати капітал, інвестувати;
- грамотно управляти власними ресурсами, створювати джерела пасивного доходу;
- правильно вибирати джерела фінансування, кредити;
- розумно користуватися банківськими послугами;
- проектувати подальшу власну фінансову безпеку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1. Власні фінанси, валютні операції та фінансова безпека

Тема 1. Сутнісна характеристика фінансів та підхід до грошей

Тема 2. Планування та облік особистих фінансів

Тема 3. Фінансова безпека

Тема 4. Іноземна та крипто валюти і операції з ними

Змістовий модуль 2. Взаємодія з фінансовими установами: банки, податкова, страхові та інвестиційні компанії

Тема 5. Операції банків та взаємодія з ними

Тема 6. Податки та взаємодія з податковою інспекцією

Тема 7. Інвестиції та взаємодія з інвестиційними установами

Тема 8. Страхування та пенсійне забезпечення

Особистий бренд

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	3/4/5/6
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Промо курсу: https://youtu.be/3GoANUUEUNc
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна «Особистий бренд» корисна майбутнім економістам, медикам, юристам, інженерам, архітекторам, спортсменам та всім тим, хто планує розвивати власний бізнес та отримувати додаткові бонуси внаслідок добре сформованого іміджу.

Кожний фахівець має вміти професійно формувати та підтримувати свій імідж. Знання теоретичних основ побудови персонального бренду забезпечує ефективну взаємодію з клієнтами, інвесторами та іншими учасниками зовнішнього оточення, яке впливає на ефективність бізнесу, фінансову свободу та успішну кар'єру, що і формує мету дисципліни.

Основні завдання в межах мети дисципліни:

- подати базові знання щодо сутності особистого бренду, його структури, ролі у професійній діяльності;
- сформувані розуміння комунікативних процесів в процесі управління персональним брендом;
- пояснити концепцію особистого бренду у системі управління успіхом та кар'єрою;
- навчити технології формування моделі ідентичності персонального бренду;
- навчити просувати персональний бренд через соціальні мережі;
- вміти застосувати отримані знання для практичного використання у конкретній сфері професійної діяльності для створення власного персонального бренду.

Спеціальні компетентності та навички:

- вміти оцінювати власні професійні компетенції та здібності й на основі них вибудовувати стратегію особистого бренду;
- навички публічних виступів та самопрезентації;
- емоційні навички інтелекту (EQ), себто здатність управляти своїми емоціями, аналізуючи та зчитуючи емоції інших людей;
- комунікативні навички та технології для ведення успішних переговорів, виступів перед аудиторією та іншими стейкхолдерами у процесі просування власного бренду;
- навички просування в соціальних мережах, як основного інструменту взаємодії з цільовою аудиторією та просування персонального бренду.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Концепція особистого бренду
2. Компоненти персонального бренду
3. Види особистих брендів у медіапросторі
4. Технології формування ділового іміджу
5. Самопрезентація як основа успішної кар'єри
6. Емоційний інтелект та особистий бренд
7. Ораторське мистецтво у просування персонального бренду
8. Харизма професіонала
9. Стратегія просування особистого бренду
10. Просування персонального бренду через соціальні мережі.

Особливості особистих немайнових прав особи в умовах диджиталізації

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор. обладнання: комп'ютер. програмне забезпечення: windows, power point.
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

здатність засвоїти основні положення законодавчого регулювання особистого немайнового права в Україні та ЄС;
здатність засвоїти основні нормативно-правові акти, що регулюють особисте немайне право в Україні та ЄС;
здатність застосовувати знання із правового регулювання особистого немайнового права в Україні та ЄС у практичних ситуаціях.

Студент повинен знати: джерела правового регулювання особистого немайнового права в Україні та ЄС;
визначення основних категорій та понять у сфері захисту особистого немайнового права в Україні та ЄС;
ознайомитись із змістом нормативних актів та з науковими роботами з проблем питань пов'язаних із захистом особистого немайнового права, а також із судовою практикою.

Студент повинен вміти: застосовувати правові норми у сфері захисту особистого немайнового права в Україні та ЄС.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Формування поняття особистого немайнового права в сфері диджиталізації.

Тема 2. Регламент про рамки для вільного потоку не персональних даних в ЄС.

Тема 3. Місце технології AI у поєднанні з верховенством права, прав людини, демократичних цінностей.

Тема 4. Права на віртуальний світ людини.

Тема 5. Права на індивідуальність в соціальних мережах.

Тема 6. Права особи у процесі проведення фото- кіно- відео зйомок,

Тема 7. Права особи на вільне пересування в мережі інтернет.

Тема 8. Правове регулювання нових технологій, таких як криптовалюти чи дрони.

Тема 9. Кіберправа визнають право осіб на доступ, використання, створення та публікацію цифрових медіа, а також право доступу до комп'ютерів, електронних пристроїв і телекомунікаційних мереж. Кіберсквотинг.

Тема 10. Захист особистих немайнових прав особи в умовах диджиталізації.

Охорона результатів творчої діяльності людини

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з правознавства в обсязі середньої школи
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної фізики
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, мультимедійний проєктор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність працювати автономно;
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проєктів;
- здатність брати участь у впровадженні результатів досліджень та розробок;
- здатність до постійного розвитку компетентностей у сфері прикладної фізики, інженерії та комп'ютерних технологій;
- здатність використовувати сучасні теоретичні уявлення в галузі фізики для аналізу фізичних систем;
- здатність використовувати методи і засоби теоретичного дослідження та математичного моделювання в професійній діяльності;
- здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проєктах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ. Інтелектуальна власність як навчальна дисципліна. Право інтелектуальної власності. 2. Авторське право і патентне право. 3. Авторське право і суміжні права. 4. Поняття промислової власності. 5. Право на одержання патенту. 6. Процедура подання заявки на одержання патенту України на винахід. 7. Реалізація патентних прав. 8. Правові засоби індивідуалізації учасників товарного обороту, товарів і послуг. 9. Захист права інтелектуальної власності.

Паблік рилейшнз в ІТ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	матеріали для вивчення дисципліни доступні на сайті https://dyskurs.info – спеціально розробленій онлайн-платформі.
Форма проведення занять	лекційні, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення дисципліни студенти матимуть уявлення про сферу зв'язків з громадськістю загалом і про особливості PR в ІТ зокрема. Студенти здобудуть знання про основні технології та інструменти PR, навчатися створювати текстовий та аудіовізуальний контент для презентації та просування ІТ-продукту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сутність та зміст PR, основні етапи розвитку сфери зв'язків із громадськістю. Інструментарій PR. PR як механізм маркетингу. Особливості зв'язків з громадськістю у сфері ІТ. Внутрішні функції зв'язків з громадськістю щодо досягнення ефективності роботи в ІТ-компанії. Зовнішні комунікаційні функції зв'язків з громадськістю. Формування іміджу ІТ-фахівця й ІТ-компанії. Засоби реалізації завдань PR. Створення текстових, аудіовізуальних матеріалів для презентації власних розробок, для формування власного іміджу й іміджу компанії.

Перша допомога при невідкладних станах

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальні знання з біології (шкільна програма)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	Презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни є набуття студентами теоретичних знань і оволодіння компетентностями зі своєчасної діагностики та правильного надання долікарської медичної допомоги у невідкладних станах.

Основні завдання вивчення дисципліни: оволодіння знаннями, вміннями та навичками долікарської діагностики; оволодіння знаннями, вміннями та навичками щодо забезпечення повного та своєчасного проведення серцево-легеневої реанімації; оволодіння компетентностями надання долікарської медичної допомоги при розладах функціонування серцево-судинної, дихальної, травної системи; оволодіння компетентностями надання першої долікарської допомоги при травмах, кровотечах, нещасних випадках; оволодіння знаннями, вміннями та навичками щодо накладання пов'язок та транспортування, відповідального ставлення до власного життя та здоров'я, а також життя та здоров'я оточуючих як до найвищих соціальних цінностей; виховання культури здоров'я особистості.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття, завдання та пріоритети надання долікарської медичної допомоги у невідкладних станах.

Тема 2. Основні розлади функціонування серцево-судинної системи, невідкладні стани при них та перша допомога.

Тема 3. Основні розлади функціонування дихальної системи, невідкладні стани при них та перша допомога.

Тема 4. Основні захворювання травної системи, невідкладні стани при них та перша допомога.

Тема 5. Гострі хірургічні захворювання органів черевної порожнини.

Тема 6. Основні захворювання сечовидільної системи, невідкладні стани при них та перша допомога.

Тема 7. Загальні поняття про нервові захворювання, психоневрологічні порушення.

Тема 8. Методика і техніка виконання найпростіших медичних маніпуляцій.

Тема 9. Загальна характеристика травм.

Тема 10. Перша долікарська допомога при ранах і кровотечах.

Тема 11. Перша долікарська допомога при зупинці дихання і кровообігу.

Підготовчий курс з іноземної мови (англійська, німецька, французька) до складання ЄВІ в магістратуру з іноземної мови

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній (5, 7), весняний (6, 8)
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська, німецька, французька
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з обраної іноземної мови
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра іноземних мов
Інформаційне забезпечення	друковані та електронні підручники та посібники, навчально – методичні посібники та методичні рекомендації, освітні ресурси інтернету, дистанційне навчання
Форма проведення занять	практичне заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- формування системи мовленнєвих умінь з говоріння, читання, письма та аудіювання.
- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування;
- обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; - ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.

Короткий зміст дисципліни:

V семестр

1. Іноземна мова в моєму житті.
2. Сучасне суспільство. Людина і суспільство.
3. Моє студентське життя.
4. Організація дозвілля.
5. Спорт. Спортсмени та досягнення.
6. Мій вихідний день. Моє хобі.
7. Харчування та дієта. Замовлення в ресторані.
8. Здоровий спосіб життя.
9. Лікування. У лікарні.
10. Здоров'я та нещасні випадки. Захворювання та травми.

VI семестр

1. Сімейне життя. Типи сімей та відносини у сім'ї.
2. Подорожі.
3. Географічні особливості. Погода та клімат.
4. Країни та культури.
5. Я б полетів у Іспанію, тому що ...
6. Відкриття та винаходи.
7. Найкращі та найгірші відкриття та винаходи людства.
8. Гроші не приносять щастя.
9. Амбіції та мрії.
10. Уявіть собі, що ....

VII семестр

1. Життя в місті та селі. Переваги та недоліки.
2. Робота. Види роботи та професії. Я шукаю роботу.
3. ЗМІ. ІТ – технології та дистанційне навчання.
4. Заощадження та банківська справа.
5. Покупки та оплата. Товари та послуги.
6. Трапеза. В гостях у друзів.
7. Навколишнє середовище.
8. Стихійні лиха. Катастрофи, спричинені людиною.
9. Нова епідемія - ковід 2021.
10. Я вивчаю іноземну мову, тому що....

VIII семестр

1. Мій кращий друг. Зовнішній вигляд та риси характеру.
2. Життя молоді у місті та селі.
3. Культурне життя молоді: мистецтво, кіно, театри, музеї.
4. Злочинність серед молоді.
5. Меншини на Закарпатті. Міграція та інтеграція.
6. Форми державного управління: монархія, диктатура, демократія.
7. Релігія.
8. Моє улюблене свято.
9. Місто моєї мрії.
10. Якби я був президентом....

Податкове право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	система електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): набуття теоретичних знань і практичних навиків нарахування і сплати податків і зборів, їх адміністрування, здійснення контролю за своєчасними і повним надходженням платежів до бюджету, необхідністю удосконалення податкового законодавства; вміння скласти розрахунки (декларації) по основних видах податків і зборів; знання порядку подання та строки сплати податків, існуючої систему відповідальності за порушення податкового законодавства, особливо за умисне ухилення від сплати податків.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття, предмет і метод податкового права. Податкова система. України. Порядок адміністрування податків і зборів. Податок на прибуток підприємств. Податок на доходи фізичних осіб. Податок на додану вартість. Акцизний податок. Місцеві податки і збори. Рентна плата. Екологічний податок.

Політико-правові системи англomовних країн

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	7
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Рівень володіння англійською мовою студентами 4 року навчання – B2-C1 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	полікультурної освіти та перекладу
Інформаційне забезпечення	інтернет-ресурси, аудіо та відеоматеріали, електронні підручники, презентації, дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів, пакети завдань для оцінювання рівня засвоєння матеріалу
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою дисципліни «Політико-правові системи англomовних країн (іноземною мовою)» є формування у студентів цілісного уявлення про політичну сферу суспільства англomовних країн, основних політичних партій, основ правової системи, а також поглиблення знань в галузі англійської мови.

Відповідно до освітньої програми, студенти володіють такими компетентностями:

- здатністю до міждисциплінарної взаємодії, налагодження та здійснення комунікаційної діяльності із зовнішнім середовищем, спілкування з експертами з інших галузей;
- здатністю діяти з позиції соціальної відповідальності, займати активну життєву та громадянську позицію, розвивати лідерські якості;
- здатністю до безперервного навчання та саморозвитку, самостійної і автономної праці, використання системного підходу до розроблення та реалізації проєктів;
- здатністю і готовністю здійснювати фахову діяльність у визначенні та інтерпретації особливостей розвитку країн світу в їх типологічному і структурному розмаїтті, готовність виконувати аналітичні, консультативні, експертні функції щодо особливостей розвитку окремих країн та регіонів і тим самим забезпечувати відповідні міжнародні контакти у сфері державних та недержавних зовнішніх зносин.

Студенти матимуть глибоке розуміння того, що таке політична система як основна категорія наукового пізнання у рамках суспільно-політичних наук; наукове розуміння особливостей формування правових систем англomовних країн; навчити студентів застосовувати теоретичні поняття при аналізі практичних рішень у сфері політико-правових відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Загальний аналіз політичних та правових систем. Політико-правові системи Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Сполучених Штатів Америки, Канади, Австралії та Нової Зеландії.

Політологія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни; національні та міжнародні нормативно-правові акти.
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати:

- окремі розділи політології (політична філософія, політична соціологія, порівняльна політологія, теорія міжнародної політики, політична історія, прикладна політологія, теоретична політологія, геополітика);
- методи політологічного аналізу, інформування і прогнозу відносно поточних політичних ситуацій;
- сутність влади як суспільного явища, суб'єкта й об'єкта політичної влади.

вміти:

- використовувати базові політичні цінності та норми політичної поведінки для формування активної громадянської позиції;
- здійснювати політичну комунікаційну діяльність;
- розпізнавати різні види владних відносин, специфіку політичної влади, її сутність, структуру, характерні ознаки, типи і функції;
- орієнтуватись у проблемах поділу влади, формах державного устрою і формах державного правління;
- розпізнавати прояви прямої і представницької демократії, сприяти їх утвердженню в сучасному українському суспільстві;
- давати раціонально-критичну оцінку діям різних політичних партій і лідерів з позицій загальнонаціональних інтересів;
- орієнтуватись в міжнародному політичному житті, геополітичній обстановці, мати уявлення про місце і статус України в сучасному світі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Генеза і розвиток світової політичної думки.
- Політико-правові вчення в історії політичної думки України.
- Основні напрямки сучасної зарубіжної політології.
- Політична влада і політична система суспільства.
- Політичні партії в політичній системі.
- Політична свідомість і політична культура.
- Політичний процес.

Порівняльне сімейне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	посібник, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції та практичні (очно/дистанційно)
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

поняття, категорії та інститути сімейного права; особливості правового регулювання міжнародних сімейних відносин; правове регулювання укладення та припинення шлюбу в сімейному праві України та зарубіжних держав; особливості правового регулювання правовідносин подружжя в законодавстві України та зарубіжних держав; правове регулювання правовідносин батьків та дітей в сімейному праві України та зарубіжних держав; міждержавне усиновлення; особливості правового регулювання опіки та піклування в сімейному праві України та зарубіжних держав.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

«Поняття та предмет порівняльного сімейного права», «Принципи сімейного права», «Джерела сімейного права України та зарубіжних держав», «Інститут шлюбу: порівняльний аспект», «Особисті немайнові та майнові відносини подружжя за законодавством України та зарубіжних держав», «Визначення походження дитини. Особисті немайнові та майнові відносини батьків і дітей», «Форми влаштування дітей без батьківського піклування».

Право на донорство в Україні

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства, достатніх для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни , методичні рекомендації, силабус навчальної дисципліни
Форми проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння, інші компетентності): застосовувати юридичні категорії та поняття з галузевої дисципліни, набути навиків практично мислити та застосовувати теоретичні навички проаналізувати умови і порядок здійснення донорства в Україні, охарактеризувати сучасний стан реалізації права на донорство в Україні, розв'язувати проблеми та моделювати ефективні способи щодо реалізації та захисту права уповноважених суб'єктів у відповідній сфері.

Короткий зміст дисципліни(що буде вивчатись): еволюція прав людини: теорія поколінь прав людини; суб'єкти; поняття та принципи донорства; поняття «донора» та умови для донорства; поняття та характеристика діяльності, пов'язаної з трансплантацією; види донорства; донорство органів та тканин; донорство крові та її компонентів; порядок надання згоди на донорство; проблеми правового регулювання донорства в Україні.

Правове регулювання бізнесу в сфері інформаційних технологій

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	господарського права
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Сьогодні бізнес у сфері ІТ є найприбутковішим та найактуальнішим бізнесом у нашій країні. Популярність цієї сфери вимагає кваліфікованих юристів. Після вивчення зазначеного курсу студент зможе надавати професійні консультації з приводу створення та функціонування ІТ бізнесу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- ТЕМА 1.ІТ-бізнес: структурування в Україні
- ТЕМА 2. Договори в ІТ
- ТЕМА 3. Інтелектуальна власність в ІТ
- ТЕМА 4. Загальні положення про GDPR
- ТЕМА 5. Dispute Resolution в ІТ
- ТЕМА 6. Правове регулювання віртуальних активів
- ТЕМА 7. Обшуки в ІТ праві.
- ТЕМА 8. Стартап в ІТ: від ідеї до реалізації.

Правове регулювання волонтерської діяльності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	господарського права юридичного факультету
Інформаційне забезпечення	робоча програма, лекції, навчально-методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- положення актів, які регулюють волонтерську діяльність в Україні та міжнародних договорів щодо правового регулювання договірних та недоговірних зобов'язань при здійсненні волонтерської діяльності;
- основні положення правової доктрини з питань волонтерства;
- підходи судової практики щодо тлумачення і застосування законодавства України, що регулюють волонтерську діяльність в Україні,

вміти:

- правильно тлумачити правові норми;
- застосовувати правові норми для вирішення конкретних практичних ситуацій (казусів);
- складати проекти договорів та інших документів., що виникають у процесі здійснення волонтерської діяльності та її захисту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Волонтерська діяльність як об'єкт правового дослідження.

Тема 2. Поняття волонтерства як суспільного явища в Україні.

Тема 3. Державна політика у сфері волонтерської діяльності.

Тема 4. Нормативно-правове регулювання волонтерської діяльності.

Тема 5. Суб'єкти надання волонтерської допомоги

Тема 6. Отримувачі волонтерської допомоги.

Тема 7. Правовий статус волонтера в Україні.

Тема 8. Правовий статус волонтерської організації в Україні.

Тема 9. Волонтерська діяльність в окремих сферах суспільного життя.

Тема 10. Перспективи розвитку регулювання волонтерської діяльності в Україні.

Правознавство

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	3/4
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	робоча програма, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Знання основних понять та категорій правової науки; Здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення; Уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; здатність використовувати інформаційно-комунікативні технології; Здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації; Здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань, з повагою ставитися до права й закону; Уміння діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури; Розуміння необхідності поваги до честі та гідності особи, захисту прав і свобод людини і громадянина.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Основні характеристики держави. Основні характеристики права. Основи конституційного законодавства України. Судова система та правоохоронні органи України. Правозахисна діяльність. Цивільне законодавство. Житлове законодавство. Сімейне законодавство. Трудове законодавство. Законодавство про соціальний захист. Господарське та фінансове законодавство. Екологічне і земельне законодавство. Основи адміністративного права. Основи кримінального права.

Практичні основи виноробства

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	мати загальні уявлення про вирощування винограду
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	плодоовочівництва і виноградарства
Інформаційне забезпечення	робоча навчальна програма
Форма проведення занять	лекційні і практичні завдання
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення дисципліни "Практичні основи виноробства" є оволодіння її теоретичними основами і формування навичок із практичного їх застосування в домашньому чи крафтовому виноробстві, зокрема освоїти практику виготовлення білих та червоних столових вин від моменту збору винограду до моменту розливу вина у пляшки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Класифікація виноградних вин.

Характеристика кондиційних показників сировини для виноробства. Вплив різних факторів на склад і якість винограду.

Основи біохімії вина і бродіння.

Технологічні прийоми виноробства.

Загальна технологія виноградних вин та особливості технології білих і червоних столових вин.

Вади і хвороби вин.

Примиритися з минулим: глобальна історія Закарпаття від Королева над Тисою до України над Дніпром (1 млн. років тому – 1946 р.)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія України у школі, Всесвітня історія у школі, Історія та культура України в університеті
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	бібліотеки, музеї, архівні установи, сайт електронного навчання, робоча програма, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Оволодіння здобувачами освіти теоретичними знаннями та набуття практичних навичок з історії найзахіднішої області України – Закарпаття. ознайомлення з глобальною історією «землі з багатьма іменами» протягом тривалого лінійного часу від Королівської археологічної стоянки раннього палеантропа, до входження краю до складу України після 1945 р.; набуття студентами практичних навичок використання теоретичних знань про історію підкарпатського регіону Європи у професійній діяльності фахівця середньоосвітнього та вищого навчального закладу, архівних, бібліотечних і музейних установ, органах місцевого та державного управління.

Дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти наступних компетентностей: *інтегральна*: здатність розв'язувати комплексні/спеціалізовані та практичні проблеми у галузі освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики; *загальні*: здатність до науково-пошукової діяльності в освітній галузі та галузі історії, аналізу результатів дослідження; здатність вчитися протягом всього життя; здатність працювати в команді; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо; *спеціальні (фахові, предметні)*: здатність професійно й компетентно розрізняти навчально-виховне та дослідницько-академічне призначення крайової історії в загальнонаціональних та регіональних дискурсах; здатність вільно володіти фактичним матеріалом з історії Закарпаття від найдавніших часів до тепер; здатність самостійно тлумачити фактографічні, понятійні та термінологічні особливості крайової історії; здатність вести науково-пошукову роботу з вивчення історії найзахіднішого регіону України – Закарпаття.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ до предмету «Примиритися з минулим: глобальна історія Закарпаття від Королева над Тисою до України над Дніпром».
2. Давні археологічні культури на території сучасного Закарпаття (1 млн. років тому – I ст. до н. е.).
3. Територія Верхнього Потисся під владою даків, аварів, болгар, мораван, угорців, печенігів та інших (I ст. до н. е. – X ст.).
4. Під владою династії Арпадів: «Руська марка» в складі Угорського королівства в XI –/на початку XIV ст.
5. Під владою європейських династій Анжу, Люксембургців, Матяша Гуняді Корвіна та Ягелонів: верхні комітати Угорського королівства у 1308–1526 рр.
6. Під владою династії Габсбургів: верхні комітати Угорського королівства в складі Священної римсько-німецької імперії 1526–1804 рр. Ужгородський дистрикт (1785–1790).
7. Під владою династії Габсбургів: «Угорська Русь» в складі Австрійської імперії 1806–1867 рр. Ужгородський руський дистрикт (1849–1850).
8. Під владою династії Габсбургів: «Угорська Русь» в складі Австро-Угорської монархії 1867–1918 рр.
9. Руська Крайна в складі Угорської Республіки (грудень 1918 – березень 1918 – червень 1919 р.).
10. Губернія Підкарпатська Русь в складі Чехословацької Республіки (вересень 1919 – жовтень 1938 р.).
11. Автономна Підкарпатська Русь та Карпатська Україна в складі Чехо-Словацької Федеративної Республіки (11 жовтня 1938 – 15 березня 1939 р.).
12. Окупована Підкарпатська територія в складі Угорського Королівства (18 березня 1939 – 23 жовтня 1944 р.).
13. Квазі-державна Закарпатська Україна (26 листопада 1944 – 22 січня 1946 р.).
14. Закарпатська область в складі України від 22 січня 1946 р.

Природоресурсне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання природоресурсного законодавства, судової практики та міжнародних договорів у сфері використання та охорони природних ресурсів; розуміння основних принципів правового регулювання відносин щодо використання природних ресурсів; розуміння специфіки права власності на природні ресурси та права природокористування та особливостей правового режиму власності та використання окремих природних об'єктів; вміння надавати загальну характеристику правових відносин, що виникають під час використання природних ресурсів; аналіз способів реалізації суб'єктивних екологічних прав та юридичних обов'язків у сфері використання природних ресурсів; уміння аналізувати і тлумачити чинне природоресурсне законодавство; орієнтування в основних тенденціях удосконалення розвитку природоресурсного законодавства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття та система природоресурсного права. Джерела природоресурсного права. Право власності на природні ресурси. Право природокористування та його основні види. Правове забезпечення управління в галузі природокористування. Юридична відповідальність у галузі природокористування. Правове регулювання особливості використання земельних ресурсів. Правовий режим використання, відтворення і охорона вод. Правове регулювання використання альтернативних джерел енергії. Правове регулювання, відтворення, захисту і охорони лісів. Правовий режим використання рослинного світу. Правовий режим використання тваринного світу. Правове регулювання використання курортних, лікувально-оздоровчих і рекреаційних зон. Правовий режим використання природно-заповідного фонду.

Присадибне городництво

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	плодоовочівництва і виноградарства
Інформаційне забезпечення	посібники, журнали, інтернет-ресурси
Форма проведення занять	лекції, лабораторні, практичні, семінарські
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою дисципліни є надання студентам теоретичних знань та формування професійних навичок з вирощування високих та якісних урожаїв овочевих культур на присадибних ділянках.

В результаті засвоєння дисципліни студент повинен *знати*: роль овочів для здорового харчування людини, їхні лікарські властивості, особливості вирощування на присадибній ділянці. Знати основні правила розміщення овочевих культур, правильно доглядати за ними під час вегетації для отримання високого та якісного врожаю.

Вміти: вибрати і підготувати ділянку під город та підтримувати на ній родючість ґрунту; розробляти заходи щодо вирощування овочів на присадибній ділянці. Вміти підібрати перспективні сорти, придатні для городництва та правильно організувати їхнє чергування, враховуючи біологічні особливості культур та вимоги до умов навколишнього середовища. Вміти розробляти основні прийоми догляду та збирання врожаю овочевих культур на присадибній ділянці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Теми лекцій:

1. Роль овочів для здорового харчування людини.
2. Підбір ділянки та підготовка ґрунту під овочеві культури.
3. Способи вирощування овочів на присадибній ділянці.
4. Підбір овочевих культур та сортів для вирощування на присадибній ділянці.
5. Основні правила чергування овочевих культур у городництві.
6. Розмноження овочів у присадибному городництві.
7. Догляд за овочевими культурами на ділянці.
8. Особливості захисту овочевих культур від бур'янів, шкідників та хвороб на присадибній ділянці.
9. Збір урожаю та його зберігання у домашніх умовах

Теми занять (лабораторні, практичні, семінарські):

1. Класифікація овочевих культур, їх походження та різноманітність продуктивних органів.
2. Малопоширені й перспективні овочеві культури для присадибного городництва.
3. Вимоги овочевих культур до умов зовнішнього середовища.
4. Вибір насіння та вирощування розсади для присадибної ділянки.
5. Розрахунок потреби у насінні та розсаді для ділянки.
6. Біологічний метод захисту рослин у присадибному городництві.

Присадибне садівництво

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	плодоовочівництва та виноградарства
Інформаційне забезпечення	презентації, лабораторні у електронному вигляді, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, лабораторні, практичні, семінарські
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета – ознайомитися з вимогами щодо розміщення багаторічних культур на присадибних ділянках та особливостями проектування і закладання саду за інтенсивної технології вирощування, індивідуальних садах та з метою одержання екологічно чистої продукції саду і винограду, ознайомлення з сортовим потенціалом та елементи технологій і вирощування садивного матеріалу. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен володіти матеріалами сучасних агротехнологій багаторічних насаджень нових типів садів, потенціал та елементів технології з метою відображення всіх вимог при закладанні присадибного саду, усвідомлювати проблеми та перспективи українського садівництва і виноградарства та ефективно їх вирішувати, впроваджувати новітні технології вирощування у даних реаліях господарювання. Вміти організувати проектну роботу та самостійно виконувати проекти для закладання саду різних типів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні біологічні особливості та господарські ознаки плодючих насаджень та їх народногосподарське значення.
2. Вимоги до вирощування та закладання саду: плодючі насадження, виноградні насадження Ягідні насадження .
- 3.Планування та проектування плодючих насаджень. Впорядкування території садів у рівнинних умовах. Загальні вимоги до вибору ділянки під багаторічні плодючі насадження.
4. Завдання і зміст упорядкування території саду. Розміщення порід і сортів..
- 5.Впорядкування території ягідників.Розміщення порід. Розміщення сівозмін, полів, кварталів, кліток і сортосмуг. Впорядкування території виноградників у рівнинній місцевості Розміщення сортів і рядів.
6. Особливості впорядкування території багаторічних насаджень та винограду на схилах Вибір ділянки для терасування схилів під плодючі, ягідні та виноградні насадження.
7. Особливості впорядкування території виноградників. Проектування спеціальних протиерозійних заходів.
- 8.Впорядкування території зрошуваних садів, ягідників і виноградників. Взаємозв'язок зрошувальної меліорації з елементами упорядкування території плодючих і ягідних насаджень Розміщення рядів насаджень.
- 9.Організація і впорядкування території розсадників. Значення і завдання розсадників.
10. Закладання і упорядкування території виноградного розсадника.

Проблеми штучного інтелекту

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кібернетики і прикладної математики
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати:

- Специфіку функціонування та розвитку штучного інтелекту, його предмет і методологію досліджень.
- Особливості науково-філософської дискусії щодо ШІ.
- Основні ідеї трансгуманізму, роботоетики і концепції дружнього штучного інтелекту.
- Основні тенденції розвитку правових аспектів функціонування ШІ.

Вміти:

- Розрізняти види моделей та методів ШІ.
- Аналізувати основні філософські, етичні, правові проблеми штучного інтелекту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Історія та передумови виникнення штучного інтелекту (ШІ). Задачі та сфери застосування ШІ. Інтелектуальні системи. Підходи до побудови систем штучного інтелекту: моделі представлення знань, експертні системи, нейронні мережі, класичні моделі. Філософські проблеми ШІ. Етичні проблеми ШІ. Правові аспекти функціонування ШІ. Перспективи застосування ШІ в Україні.

Психологія конфліктів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	психології
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність працювати в команді.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Конфлікт: загальні та особливі характеристики.

Тема 2. Динаміка конфлікту. Форми - результати і критерії завершення конфліктів.

Тема 3. Типологія і класифікація конфліктів. Причини і наслідки.

Тема 4. Внутрішньоособистісний конфлікт. Стилi поведінки особистості в конфлікті.

Тема 5. Міжособистісні конфлікти: аналіз, попередження, вирішення конфліктів. Конфлікти в організаціях.

Тема 6. Сімейні конфлікти. Психологічна допомога в їх попередженні та вирішенні.

Психологія криз особистості

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	психології
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність працювати в команді.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття кризи

Тема 2. Особливості переживання кризової ситуації та типи ситуаційних реакцій.

Тема 3. Класифікація екстремальних ситуацій.

Тема 4. Правила першої допомоги у кризових ситуаціях для психологів.

Тема 5: Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР).

Тема 6. Діагностичні критерії ПТСР.

Тема 7. Особливості прояву ПТСР.

Тема 8. Психотерапія при ПТСР.

Тема 9. Психотерапевтичні методи при ПТСР.

Тема 10. Синдром втрати, стадії і завдання втрати, класифікація втрати.

Тема 11. Етапи психологічної допомоги при синдромі втрати.

Психологія спілкування та комунікації

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	наук про здоров'я
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проєктор, комп'ютери, навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні та проєктні роботи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

Професійні:

- навички розуміння комунікації:

як обміну інформацією;

як способу взаємовпливу один на одного;

як способу розуміння співрозмовника;

як здатності аналізувати зворотній зв'язок та керувати бесідою;

- уміння у визначенні індивідуальних та типових способів спілкування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Зміст курсу охоплює спектр питань психології спілкування та комунікації з акцентом на розвиткові базисних комунікативних компетентностей. В рамках курсу студенти засвоюють структуру спілкування, набувають орієнтування у таких аспектах, як соціальна перцепція, соціальна інтеракція і, власне, комунікація; визначають індивідуальні та типові способи спілкування; знайомляться з характерними ознаками феномену маніпуляції; вчать розпізнавати спроби маніпулювання; набувають умінь протистояння маніпулятивній аргументації у спілкуванні.

Психологія стресу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	психології
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні, семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;
- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сучасні наукові дослідження та вплив стресу на суспільство. Теорії та моделі стресу. Види, ступені вираження та стадії розвитку. Фізіологічні механізми стресу. Психологічна природа стресу. Оцінка рівня та динаміка протікання стресу. Резильєнтність. Навики поступового відновлення. Стресостійкість та підтримка. Способи зміни погляду на проблему. Спеціальні прийоми виходу зі стресових ситуацій.

Публічна служба

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	6/8
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знати сутність основних категорій у сфері публічної служби, її систему та складові, місце державної служби в системі публічної служби, її принципи, види та правові засади, основні моделі державної служби, організаційно-правові засади управління державною службою, правовий статус державних службовців, особливості проходження державної служби та запобігання корупції у сфері публічної служби, особливості державної служби в окремих органах публічної влади та служби в органах місцевого самоврядування; уміти використовувати отримані знання у практичній діяльності, вільно орієнтуватись у системі нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері публічної служби, правильно тлумачити та застосовувати правові норми, що регулюють відносини у сфері публічної служби, використовувати досягнення юридичної науки для вирішення професійних завдань у сфері публічної служби, застосовувати наукову та спеціальну літературу, електронні та інші інформаційні джерела; аналізувати теоретичні положення, формулювати власні позиції, можливості і шляхи протидії корупції на публічній службі; проводити порівняльний аналіз положень національного законодавства із відповідним законодавством зарубіжних країн, зокрема країн ЄС.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття, принципи та завдання державної служби. Посади публічної служби. Прийняття на публічну службу. Види публічних службовців. Правовий статус публічних службовців. Проходження публічної служби. Дисциплінарна відповідальність публічних службовців. Припинення публічної служби.

Раціональне використання та охорона земель

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: мультимедійний проектор, відео матеріали з розділів дисципліни «Раціональне використання та охорона земель» та інші електронні ресурси. Обладнання: ПК з програмним забезпеченням (Word, Excel, Power Point). Для дистанційного навчання: сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»; платформа дистанційного навчання Google meet.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання :

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- сучасний стан земельних ресурсів України;
- принципи оптимізації структури сільськогосподарських угідь;
- особливості раціонального використання еродованих, кислих, засолених, осушених, зрошуваних, техногенно і радіаційно забруднених земель;
- наукові основи переходу до адаптивно-ландшафтного землекористування.

Вміти:

- здійснювати аналіз стану використання земельних ресурсів в агроландшафтах;
- визначати вплив існуючих систем землекористування на структуру агроландшафту;
- оцінити ступінь прояву де градаційних процесів на землекористуваннях;
- складати схеми ґрунтозахисних сівозмін, впроваджувати їх у виробництво;
- запропонувати оптимальні управлінські рішення.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1. Тема 1. Значення раціонального використання й охорони земель.

Тема 2. Земельний фонд України як об'єкт використання та охорони.

Тема 3. Стандартизація та нормативно-методичне забезпечення охорони й раціонального використання ґрунтів.

Тема 4. Агроландшафтна організація території сільськогосподарських підприємств.

Тема 5. Рекультивация порушених земель.

Модуль 2. Тема 6. Раціональне використання та охорона земель с-г призначення.

Тема 7. Раціональне використання та охорона меліорованих земель.

Тема 8. Раціональне використання та охорона земель водного фонду.

Тема 9. Раціональне використання та охорона земель лісового фонду.

Тема 10. Раціональне використання та охорона земель природно-заповідного фонду.

Рекламний менеджмент

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	робоча програма, кейси.
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення дисципліни «Рекламний менеджмент» є формування когнітивних, афективних та моторних компетентностей у сфері рекламного менеджменту:

- здобування знань з теорії реклами;
- формування теоретичних знань і практичних навичок в організації та проведення рекламних кампаній на підприємстві;
- формування знань щодо створення рекламних звернень, організації рекламної діяльності, оцінки ефективності реклами, а також набуття навичок застосування цих компетентностей у професійній діяльності.

Предметом дисципліни є управління рекламною діяльністю підприємства.

Спеціальні професійні компетенції: навички аналізу результатів останніх теоретичних досліджень у сфері рекламної діяльності та можливостей їх застосування на практиці; уміння творчого підходу до розробки рекламної стратегії та просування компанії; здатність розробляти та формувати ефективні канали розповсюдження реклами для бізнесу; навички розробки рекламних оголошень в тому числі в соціальних мережах; навички налаштування таргетованої реклами в соціальних мережах; психологічні навички взаємодії з цільовою аудиторією.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сутність рекламного менеджменту
2. Основні класифікаційні ознаки реклами
3. Механізм дії реклами
4. Психологічні основи рекламного менеджменту
5. Ринок реклами в сучасних умовах
6. Дослідження конкурентів та ринку
7. Рекламні оголошення та програмне забезпечення їх розробки
8. Особливості рекламного менеджменту в соціальних мережах
9. Стратегія рекламної діяльності та планування рекламних кампаній
10. Суть та налаштування таргетованої реклами в соціальних мережах
11. Контроль ефективності рекламної діяльності бізнесу

Релігієзнавство

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Релігієзнавство» спрямований на формування знань про феномен релігії, її місце та роль у суспільному житті, причини виникнення релігії та її еволюцію, методологічних навичок аналізу релігійних явищ, знань з історії релігієзнавчих досліджень, історії та доктринальних і культурних особливостей окремих релігій.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Релігієзнавство» є оволодіння системою понять, обґрунтування основних положень щодо релігійних систем, роз'яснення конфесійної ситуації в Україні й світі, формування в студентів уявлення про роль релігії не лише в суспільному, але й особистому житті кожної людини, сформувати власний погляд на релігійні явища та події церковного життя.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: формування теоретичних засад світогляду, концептуальних принципів духовного розвитку особистості та інтегрального розуміння особливостей соціокультурного розвитку людства;

загальні: здатність абстрактного, логічного мислення, аналізу і синтезу; здатність оперувати філософським та загальнонауковим понятійно-категоріальним апаратом; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з пацієнтом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виваженого рішення у професійній діяльності; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та інші особливості особистості в професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Релігія як духовний і суспільно-історичний феномен

Тема 1. Релігія як суспільне явище та складова духовної культури людства. Тема 2. Предмет релігієзнавства та особливості дослідження релігії.

Тема 3. Національно-державні релігії. Тема 4. Буддизм як світова релігія.

Тема 5. Іслам як світова релігія.

Змістовий модуль 2: Християнство та сучасний стан релігії в Україні й світі

Тема 1. Особливості формування християнства. Тема 2. Головні течії християнства.

Тема 3. Сучасна релігійна ситуація в світі. Тема 4. Релігійна ситуація в Україні.

Тема 5. Релігійна ситуація в Закарпатті.

Розробка стартап-проектів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кібернетики і прикладної математики
Інформаційне забезпечення	1. Розробка стартап-проектів: Конспект лекцій: навч. посіб. / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 188 с. 2. Розробка стартап-проектів: практикум: навч. посіб. / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 116 с. 3. Кращі бізнес-стартапи в Україні. URL: https://bankchart.com.ua/biznes/biznes_start/statt_i/kraschi_biznes_startapi_v_ukrayini#12 Як створити стартап. URL: https://courses.prometheus.org.ua/
Форма проведення занять	лекції, семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати сутності основних понять і категорій стартапу, принципів та функцій стартапу, змісту процесів та технології управління стартапами; ефективності стартапу.

Отримання навиків створення стартапів; уміння формування команди, пошуку та вибору бізнес-ідеї, валідації ідеї стартапу, створення портрету клієнта та ціннісної пропозиції, дослідження клієнтів, дослідження ринку, аналізу конкурентів; формування мислення та практичних навичок щодо створення стартапів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сутність та особливості стартап-проектів.

Формування команди стартапу.

Розробка продукту для стартапу.

Бізнес-модель стартапу.

Маркетингове планування стартапу.

Бізнес-план стартап-проекту.

Правові аспекти реалізації стартапів, інтелектуальна власність та патентування.

Інвестиційне та фінансове забезпечення стартап-проектів.

Презентування стартап-проекту.

Соціально-політичні процеси

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники, силабус навчальної дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): аналізування процесів внутрішнього та міжнародного політичного життя, геополітичної обстановки, місця, ролі і статусу України в сучасному світі; вміння застосувати соціально-політичні знання в своїй професійній та громадській діяльності; вміння визначати та розкривати сутність актуальних соціально-політичних проблем, конфліктів сучасного суспільства, їх умови і чинники виникнення та врегулювання; критично оцінювати знання про соціально-політичні явища та процеси, яке представлено в масовій свідомості, публікаціях в ЗМІ та в соціальних інтернет-мережах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Сучасні науки про суспільство. Особистість як суб'єкт і об'єкт суспільних відносин. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура суспільства. Політична влада. Політична система суспільства. Держава як основний інститут політичної системи. Вибори і виборчі системи. Світовий політичний процес. Соціально-політичні конфлікти. Громадські об'єднання та рухи. Особистість і політика.

Соціологічні студії та соціальні моделі

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	соціології та соціальної роботи
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни; національні та міжнародні нормативно-правові акти
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дана дисципліна повинна допомогти студентам оволодіти соціологічним фокусом розуміння та інтерпретації поведінкових моделей та пов'язаних з ними процесів.

Метою дисципліни «Соціологічні студії та соціальні моделі» є формування у студентів системи соціологічних знань щодо тенденцій розвитку та функціонування поведінкової сфери у взаємозв'язку та взаємозалежності з іншими суспільними сферами.

Завдання курсу: зміст курсу «Соціологічні студії та соціальні моделі» є доступним для студентів бакалаврів всіх спеціальностей ФСН й розрахований на засвоєння його кожним студентом. Основним завданням викладача є формування у студентів теоретичних знань щодо особливостей соціологічної артикуляції основних проблем суспільства, розуміння специфіки функціонування поведінкових моделей та патернів у соціальному континумі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Теоретичні та методологічні аспекти соціології
2. Класичні соціологічні теорії
3. Соціологічні концепції ХХ століття.
4. Сучасні соціологічні теорії
5. Суспільство як цілісна система
6. Соціальна взаємодія, соціальні зміни, соціальні інститути та соціальні організації
7. Соціологія особистості
8. Методика та методи соціологічного дослідження

Соціологія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	соціології та соціальної роботи
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни; національні та міжнародні нормативно-правові акти
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дана дисципліна повинна допомогти студентам оволодіти соціологічним фокусом розуміння та інтерпретації різних явищ.

Метою дисципліни засвоєння студентами загальнотеоретичних відомостей з соціології, розкриття специфіки різноманітних галузей соціологічних знань, оволодіння методикою і технікою соціологічних досліджень, аналізу соціологічної інформації.

Завдання курсу: формування у студентів знань з теоретичних основ організації та здійснення соціологічного дослідження; вироблення практичних навичок користування соціологічною інформацією; стимулювання творчої активності в ході самостійної роботи та виконання науково-дослідних завдань.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Теоретичні та методологічні аспекти соціології
2. Класичні соціологічні теорії
3. Соціологічні концепції ХХ століття.
4. Сучасні соціологічні теорії
5. Суспільство як цілісна система
6. Соціальна взаємодія, соціальні зміни, соціальні інститути та соціальні організації
7. Соціологія особистості
8. Методика та методи соціологічного дослідження

Соціологія міжнародних відносин

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами.
- Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.
- Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- Вміти застосовувати кумулятивні знання, наукові досягнення, інформаційні технології при здійсненні досліджень у сфері міжнародних економічних відносин; інтерпретувати результати проведених досліджень, вміти їх презентувати, знаходити засоби розв'язання проблем і прогнозувати майбутні наслідки прийнятих рішень.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціологія міжнародних відносин» є формування у студентів систематизованих знань про сукупність форм міжнародних відносин, які розглядаються в якості об'єктивних соціальних взаємодій суб'єктів міжнародних відносин.

Основними **завданнями** дисципліни є:

- співвідношення соціології міжнародних відносин та соціологічної науки в цілому;
- основні поняття та критерії міжнародних відносин;
- особливості середовища системи міжнародних відносин;
- типологію, цілі, засоби та стратегії учасників міжнародних відносин;
- специфіку, особливості та техніки збору та обробки соціологічної інформації з міжнародної тематики.

Теми: Міждисциплінарний характер знань про міжнародні відносини. Поняття і критерії визначення міжнародних відносин. Світова політика. Взаємозв'язок внутрішньої та зовнішньої політики. Сутність і предмет соціології міжнародних відносин. Структура і функції соціології міжнародних відносин. Категоріально-понятійний апарат соціології міжнародних відносин. Міждисциплінарне співтовариство міжнародних досліджень.

Сталий розвиток суспільства

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних студій та суспільних комунікацій
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, навчально-методичні посібники, інші ресурси
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу формування у студентів цілісного екоцентричного світогляду щодо напрямів розвитку цивілізації, шляхів гармонізації екологічних, економічних та соціальних аспектів людської діяльності на глобальному, локальному та місцевому рівнях, а також фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності з позиції сучасних стандартів соціальної політики, соціальної звітності, етики бізнесу й прав людини в умовах інтеграції концепції сталого розвитку і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- основні відомості про глобальні проблеми сучасної цивілізації (економічні, ресурсні, соціально-політичні, етичні, екологічні та демографічні);
- взаємозв'язки між факторами розвитку суспільства;
- основні положення сучасних моделей розвитку суспільства;
- основні поняття і принципи концепції сталого розвитку суспільства;
- загальні характеристики індикаторів сталого розвитку суспільства.
- інструментарій реалізації концепції сталого розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях
- сутність, види, категорії, еволюцію, концепції, моделі та рівні соціальної відповідальності;
- особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку;
- критерії, показники та методику оцінювання соціальної відповідальності;
- екологічні аспекти соціальної відповідальності та їх нормативно-правове регулювання;
- сутність, структуру, вимоги та особливості міжнародних стандартів соціальної звітності.

вміти:

- визначати пріоритетні потреби територій та пріоритетні напрями реалізації концепції сталого розвитку;
- розраховувати локальні та регіональні індикатори сталого розвитку;
- здійснювати моніторингові дослідження природних і соціально-економічних систем;
- обґрунтовувати рішення, пов'язані з забезпеченням сталого розвитку соціально-економічних систем;
- формувати алгоритми побудови планів дій для сталого розвитку територій;
- формувати механізм управління соціальною відповідальністю;
- забезпечити ефективну взаємодію роботодавців зі співробітниками на засадах соціальної відповідальності;
- визначати напрями активізації індивідуальної та колективної соціальної відповідальності;
- посилювати соціальну відповідальність суб'єктів суспільного розвитку через соціальне партнерство;
- здійснювати моніторинг соціальної відповідальності;
- розвивати корпоративну соціальну відповідальність в контексті сталого суспільного розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Глобальні проблеми та сучасні концепції розвитку людства і біосфери.

Тема 2. Концепція сталого розвитку суспільства: формування та розвиток. Роль ООН.

Тема 3. Економічні, екологічні та соціальні аспекти сталого розвитку.

Тема 4. Ресурси та потенціал сталого розвитку.

Тема 5. Методологія розрахунку індикаторів сталості розвитку: глобальний, національний, регіональний, місцевий та локальний рівні.

Тема 6. Науковий та освітній виміри сталого розвитку суспільства.

Тема 7. Сталий розвиток України: реалізація концепції на рівні держави, регіонів, територіальних громад.

Тема 8. Соціальна мобілізація для сталого місцевого розвитку.

Тема 9. Стратегічне планування сталого місцевого розвитку.

Тема 10. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку Концептуальні основи соціальної відповідальності.

Тема 11. Соціальне (інституційне) партнерство як інструмент реалізації соціальної відповідальності з метою сталого місцевого розвитку та оцінювання її ефективності.

Страховання у бізнесі

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, семінарські і практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук;

Загальні компетентності:

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ; знання та розуміння предметної сфери та розуміння професійної діяльності; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність генерувати нові ідеї (креативність); цінування та повага різноманітності та мультикультурності; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

Спеціальні компетентності:

здатність діяти соціально відповідально і свідомо; розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності; розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності; здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання:

Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сутність, принципи і роль страхування.

Класифікація страхування.

Страхові ризики та їх оцінка.

Страховий ринок.

Страхова організація.

Державне регулювання страхової діяльності.

Практичні аспекти страхової діяльності.

Особисте страхування.

Майнове страхування.

Страховання відповідальності.

Перестраховання і співстраховання.

Доходи, витрати і прибуток страховика.

Фінансова надійність страхової компанії.

Сучасна українська література близького порубіжжя

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення Дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української літератури
Інформаційне забезпечення	Наукова бібліотека УжНУ, ЗОНУБ ім. Ф. Потушняка, філіал ЗОХМ ім. Й. Бокшая «Народний літературний музей», мережа бібліотек області, платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знає художні твори, основні літературознавчі джерела; *уміє* працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології; *пояснює* особливості перебігу літературного процесу в культурному контексті; *розуміє* зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; *визначає* жанрово-стильову своєрідність художнього твору, його місце в літературному процесі, зв'язок твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Українське літературне життя Словаччини ХХ століття та розвиток красного письменства на сучасному етапі; мала проза Івана Яцканина, Єви Бісс, Василя Дацея; поетичний світ Степана Гостиняка; жанр мініатюри у творчості Мілана Бобака.

Український літературний простір Угорщини; прозова творчість Сергія Степи; художній світ поезії Валентини Зінченко.

Розвиток української літератури Румунії на сучасному етапі: художні особливості української новелістики Румунії; художній світ малої прози Корнелія Регуша та Корнелія Ірода; творчість Івана Ковача: поезія і проза; Михайло Гафія Трайста: літературний портрет.

Сучасний стан української літератури в Польщі (Іван Златокудря, Юрій Гаврилюк, щорічник «Український літературний провулок»); поетичний світ Тадея Карабовича; ліричне слово Мілі Лучак.

Сучасне мистецтво Закарпаття

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, презентації
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Сучасне мистецтво Закарпаття» є формування у студентів розуміння закономірностей розвитку мистецтва краю, уміння аналізувати еволюцію сучасних мистецьких практик, та використовувати набуті знання у музейній, пам'яткоохоронній діяльності, культурології, навчально-виховному процесі закладів освіти..

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні: **знати:** загальну історіографію курсу; теоретичні основи дисципліни; понятійно-термінологічний апарат; функції та види мистецтва; жанри, напрямки, стилі та мистецькі течії др. пол XX – XXI ст.; життя та творчість відомих представників сучасного Закарпатського мистецтва. **Володіти:** матеріалом курсу; аналізувати літературу з історії та теорії мистецтва; розрізняти і характеризувати художні напрями, течії та стилі сучасності; встановлювати стилістичні та жанові особливості сучасних мистецьких творів закарпатських митців; здатністю використовувати отримані знання під час вивчення інших дисциплін та у подальшій професійній діяльності. **Вміти:** застосовувати на практиці методологію і методи історичного та мистецького дослідження; опрацьовувати наукову літературу та мистецькі каталоги, альбоми; аналізувати та узагальнювати мистецький матеріал, давати оцінку мистецьким подіям, явищам, постатям; користуватися історичною та мистецькою термінологією; обґрунтувати власну світоглядну позицію щодо значення мистецтва у суспільному житті; аналізувати та прогнозувати тенденції та перспективи розвитку мистецтва Закарпаття в добу сьогодення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сучасні стильові мистецькі течії і напрями.

Тема 2. Стильові особливості та основні представники постмодернізму у живописі Закарпаття.

Тема 3. Еволюція графіки в др. пол. XX – XXI ст. Комп'ютерна графіка і дизайн.

Тема 4. Скульптура Закарпаття епохи постмодернізму.

Тема 5. Розвиток декоративно-прикладного мистецтва на Закарпатті у др. пол. XX – XXI ст.

Тема 6. Сучасне мистецтво Закарпаття як форма соціальної комунікації

Сучасні банківські послуги

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	електронний конспект лекцій, тестові завдання, робоча програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни, навчальні посібники
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- знати будову банківської системи, види банків і порядок їх створення в Україні;
  - розуміти організацію діяльності банку;
  - усвідомлювати механізм операцій банків щодо формування ресурсів;
  - володіти знаннями щодо здійснення депозитних операцій банків;
  - володіти знаннями та навичками безготівкових операцій банків;
  - застосовувати знання операцій банків з готівкою та платіжними картками;
  - володіти знаннями та навичками здійснення кредитних операцій банків;
  - застосовувати вміння при використанні послуг дистанційного банківського обслуговування;
- Курс «Сучасні банківські операції» має на меті сформувати у студентів базове розуміння сфери різноманітних банківських операцій – від традиційних депозитно-кредитних і розрахунково-касових операцій, які становлять основу банківської справи – до найновітніших форм грошово-кредитних і фінансових інструментів, які використовуються банківськими установами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Банківська система України та її роль у сучасній економіці.
- Тема 2. Операції банків з обслуговування платіжного обороту.
- Тема 3. Банківські депозитні операції
- Тема 4. Банківські кредитні операції
- Тема 5. Валютні операції банків
- Тема 6. Електронні платежі та дистанційне банківське обслуговування клієнтів.

Сучасні страхові послуги

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	електронний конспект лекцій, тестові завдання, робоча програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- знати, розуміти необхідність, сутність та роль страхування та страхових послуг у сучасних умовах розвитку економіки,
- орієнтуватися в законодавчо-нормативних актах, що регулюють страхову діяльність,;
- аналізувати особливості та механізм функціонування страхових послуг на страховому ринку України.;
- знати основні складові процесу формування і розробки страхової послуги, як товару;
- володіти знаннями щодо способів формування попиту на страхову послугу і методи стимулювання її збуту;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, а саме: аналізувати й оцінювати страхові ризики; укладати основні види договорів страхування; визначати збитки та страхові відшкодування за видами страхування;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Страхові послуги та особливості їх реалізації.
- Тема 2. Порядок укладання та ведення страхової угоди.
- Тема 3. Страхування життя та пенсій.
- Тема 4. Страхування від нещасних випадків.
- Тема 5. Медичне страхування.
- Тема 6. Автотранспортне страхування.
- Тема 7. Страхування майна і відповідальності громадян.

Тематичне картографування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ», ноутбук, комп'ютер, ПЗ Digitala Технічні засоби: - дидактичні матеріали (електронний варіант лекцій, комплексні контрольні роботи; презентації тощо); - пакети завдань для модульного та підсумкового контролю; - офісні додатки та сервіс Google Meet.
Форма проведення занять	Лекції та лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання :

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- поняття тематичної карти і класифікацію тематичних карт;
- вимоги до виготовлення тематичних карт;
- етапи укладання тематичних карт;
- способи і методи розробки легенд тематичних карт.

Вміти:

- проводити аналіз існуючих картографічних творів;
- обирати способи і методи укладання різних типів тематичних карт;
- проектувати умовні позначення тематичних карт;
- компоновати і виготовляти тематичні карти з використанням комп'ютерних технологій.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Тема 1. Тематичне картографування.

Тема 2. Систематизація сучасних картографічних творів.

Тема 3. Дизайн тематичних карт.

Тема 4. Проектування, укладання та видання карт.

Тема 5. Цифрова інформація про місцевість. Цифрові та електронні карти.

Тема 6. Особливості тематичного картографування природних процесів і явищ.

Тема 7. Особливості тематичного картографування соціально-економічних процесів і явищ.

Тема 8. Методи укладання землевпорядних тематичних карт.

Тема 9. Особливості укладання історичних карт.

Тема 10. Особливості використання тематичних карт при топографо-геодезичних роботах.

Теорія міжнародних відносин

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.
- Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням кроскультурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Мета – вивчення основних понять науки про міжнародні відносини, теоретичних підходів та напрямків дослідження міжнародної політики, а також принципів функціонування, головних тенденцій і закономірностей розвитку міжнародних відносин. надання студентам теоретичних знань про сутність, структуру і закономірності та тенденції розвитку міжнародних відносин, сформувати у студентів ретроспективне бачення міжнародних відносин. Основними **завданнями** дисципліни є: засвоєння методологічних основ і базових теоретичних засад; розкрити поняття та сутність основних теорій міжнародних відносин; аналізувати події сучасного міжнародного життя.

Теми: Сутність і предмет теорії міжнародних відносин(ТМВ). Структура і функції ТМВ. Понятійно-категоріальний апарат ТМВ. Сутність, цілі та принципи міжнародної політики. Поняття та взаємозв'язок внутрішньої та зовнішньої політики держави.

Топонімія Закарпаття як джерело позамовної інформації

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української мови
Інформаційне забезпечення	тексти лекцій, презентації
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- місце топоніміки у системі наук;
- основні ознаки топонімів, принципи їх класифікації, закономірності творення;
- теоретичні засади вивчення топонімів;
- діяльність головних ономастичних осередків, видавничих ресурсів тощо;
- основні етапи становлення і розвитку закарпатських топонімічних студій;
- формування та функціонування топонімії Закарпаття (географічні, історичні тощо);
- місце топонімікону Закарпаття в загальноукраїнській онімній системі.

уміти:

- виокремлювати топоніми в лексичному складі мови;
- фіксувати топонімний матеріал, формувати картотеку для укладання словника топонімів, уживаних у говірці певного населеного пункту, з урахуванням екстралінгвальної інформації функціонування топоніма;
- здійснювати комплексний аналіз топонімів (мотиваційні зв'язки, семантичні особливості, походження, функційний аспект тощо);
- використовувати зібраний та опрацьований матеріал з практичною метою (в історико-політичних, культурознавчих, географічних студіях, у туризмознавчій сфері тощо);
- визначити роль і місце топонімів у пізнанні мовної картини світу зокрема та загальнонаціональній картині світу загалом, історії та культури власного народу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Топонімія Закарпаття як джерело позамовної інформації».

Тема 2. Студії з української топоніміки: загальна характеристика.

Тема 3. Наукове зацікавлення топонімією Закарпаття в XIX ст.

Тема 4. Розвиток досліджень топонімії Закарпаття в кінці XIX – 30-х рр. XX ст.

Тема 5. Дослідження топонімії Закарпаття в 30-х – 40-х рр. XX ст.

Тема 6. Дослідження топонімії Закарпаття в післявоєнний період (1945– до сьогодні).

Тема 7. Топонімія Закарпаття як об'єкт наукового вивчення науковців Ужгородського університету.

Тема 8. Теоретичні аспекти вивчення топонімного матеріалу.

Тема 9. Прикладні аспекти дослідження власних назв географічних об'єктів Закарпаття.

Тема 10. Проблемні питання кодифікації ойконімів Закарпаття. Топонімікон Закарпаття через призму декомунізації.

Трансформаційна економіка та економічна політика держави

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, семінари, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Інтегральна компетентність:

– Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук

Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

Спеціальні компетентності:

- Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища
- Здатність визначати перспективи розвитку організації

Програмні результати навчання:

- Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень
- Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації
- Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Метою вивчення дисципліни «Трансформаційна економіка та економічна політика держави» є формування у студентів ґрунтовних знань щодо закономірностей формування і реалізації економічної політики, теоретичних та практичних аспектів регулюючої діяльності державних інститутів у трансформаційних економіках.

Тема 1. Трансформація сучасного капіталізму.

Тема 2. Соціалізація економіки та соціальна держава.

Тема 3. Людський, соціальний та інтелектуальний капітал як форми існування інформаційного суспільства.

Тема 4. Передумови та цілі системної трансформації соціалізму.

Тема 5. Інституціональні основи системної постсоціалістичної трансформації.

Тема 6. Трансформація відносин власності.

Тема 7. Становлення ринку факторів виробництва.

Тема 8. Сутність, цілі та еволюція концепцій економічної політики.

Тема 9. Інструменти та методи сучасної економічної політики в трансформаційній економіці.

Тема 10. Політика економічного зростання у перехідний період.

Тема 11. Фіскальна та монетарна політика як складові фінансової стабілізації в трансформаційній економіці.

Тема 12. Зайнятість, доходи населення та соціальна політика в умовах ринкових перетворень.

Тема 13. Принципи формування підприємницького середовища у перехідній економіці.

Тема 14. Регіональна економічна політика у перехідній економіці.

Управління проєктами

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська/англійська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	навчально-методична література, сайти Європейської Комісії, Міністерства економіки України, інші веб-ресурси, інформаційно-комунікаційні ресурси ДВНЗ «УжНУ», зокрема середовище «E-learn» та Moodle.
Форма проведення занять	інтерактивні методики проведення занять через рольові ігри, вправи, застосування методу case study, презентації, розроблення на практиці авторського (колективного) проєкту.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета навчальної дисципліни – формування знань та навичок про основні принципи, логічно-структурні схеми та технології розробки, реалізації та забезпечення сталості проєктів у різних сферах соціально-економічного, просторового та гуманітарного розвитку. Курс побудований за схемою «теорія засвоюється через практику» і передбачає як інтегральний результат розробку слухачами на основі здобутих знань та навичок власного проєкту,

Дисципліна забезпечує набуття студентами таких *компетентностей*:

- Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні чинники поточного функціонування та розвитку певного об'єкту та/чи системи з метою планування його майбутнього.
- Спроможність визначати та комунікувати з стейкхолдерами певного об'єкту чи системи для реалізації спільних завдань.
- Вміння застосовувати стратегічний та проєктний підхід до розвитку різних сфер (об'єкту чи системи).
- Володіння навичками застосування специфічної проєктної термінології, схем життєвих циклів проєктів, інформаційно-технічних рішень, можливостей спеціалізованих інформаційних ресурсів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Історія та теорія проєктного менеджменту.
2. Методи проєктного менеджменту.
3. Обґрунтування доцільності проєкту.
4. Планування проєкту.
5. Управління реалізацією проєкту.
6. Фінансування проєкту.
7. Моніторинг та оцінювання проєкту.
8. Проєктні ризики.

Фешен право (Fashion Law)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

здатність до абстрактного та критичного мислення про фешен право; здатність визначення нових перспективних напрямів наукових досліджень у сфері актуальних проблем модної індустрії; здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в сфері модної індустрії, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності; здатність забезпечення захисту прав інтелектуальної власності та уникнення порушень і підробок у модній індустрії; здатність визначити причини порушення прав людини в модній сфері; розуміння природи правових недоліків та знаходження шляхів їх вирішення для майбутнього розвитку фешен права в Україні.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): правове регулювання діяльності у сфері фешен права, правове регулювання діяльності в індустрії моди, здійснення та охорону прав інтелектуальної власності в індустрії моди, захист прав інтелектуальної власності в індустрії моди.

Тема 1. Юрист у модному бізнесі.

Тема 2. Структурування модного бізнесу.

Тема 3. Авторське право в модній індустрії.

Тема 4. Патентування технологій і дизайну в моді.

Тема 5. Бренди і знаменитості.

Тема 6. Договори, як запорука успіху у фешн-бізнесі.

Тема 7. Митниця і фешн-індустрія.

Тема 8. Fashion: на перетині моди, науки та технологій.

Тема 9. Порушення у модному просторі.

Тема 10. Інтелектуальна власність в США. Що потрібно знати індустрії моди.

Фізичні поля і живі організми

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Фізика (рівень середньої школи)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	підручники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Формулювати логічні висновки та обґрунтовані рекомендації щодо оцінки, експлуатації та впровадженні біотехнічних, медико-технічних та біоінженерних засобів і методів. Розуміти теоретичні та практичні підходи до створення та керування медичним обладнанням та медичною технікою. Надавати рекомендації щодо вибору обладнання для забезпечення проведення діагностики та лікування. Вміти аналізувати сигнали, які передаються від органів на прилади, та проводити обробку діагностичної інформації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ. Основні особливості курсу. Поняття фізичного поля. Проблемні питання. Коротка характеристика фізичних полів. Засоби захисту.

Тема 2. Постійні електричні і магнітні поля та їх характеристики. Природні та штучні джерела полів.

Тема 3. Електромагнітні поля. Фізичні характеристики і їх вимірювання. Закономірності виникнення та поширення. Засоби захисту.

Тема 4. Акустичне поле. Фізичні характеристики і їх вимірювання. Фізика акустичних коливань. Закономірності виникнення та поширення. Інфразвук. Ультразвук. Фізика ультразвуку та його отримання.

Тема 5. Гравітація. Гравітаційне поле Землі. Гравітаційна та динамічна маси. Фізична суть явищ перевантаження та невагомості.

Тема 6. Живі організми як джерела електромагнітних полів. Електромагнітні властивості біоструктур.

Тема 7. Вплив іонізуючого електромагнітного випромінювання на біооб'єкти і його дозиметрія. Дія різних джерел. Вплив іонізуючого випромінювання на біоструктури. Рентгенівське та гама-випромінювання. Апаратура для променевої терапії і хірургії. Процеси репарації.

Тема 8. Вплив випромінювання оптичного діапазону на біооб'єкти. Поглинання та люмінесценція молекул біоструктур. Фотобіологічні процеси.

Закони теплового випромінювання. Дія інфрачервоного випромінювання на біооб'єкти. Фотосинтез як приклад перетворення енергії біооб'єктами. Джерела оптичного випромінювання. Використання неіонізуючого випромінювання в медицині.

Тема 9. Вплив неіонізуючого випромінювання. Радіочастотний діапазон. Моделі дії радіочастотного діапазону на біооб'єкти та використання в медицині. Терапевтичний діапазон та його вплив на живі системи. Терапевтичне випромінювання в медицині.

Тема 10. Дія акустичного поля на біооб'єкти. Розповсюдження звукових хвиль в біологічних середовищах. Звукові механорецептори та вестибулярний апарат. Біологічна дія інфразвукових коливань. Використання інфразвуку в медицині. Ультразвук. Дія ультразвуку на організм людини. Ультразвукова терапія.

Тема 11. Дія гравітаційного поля на біооб'єкти. Макроскопічні прояви невагомості в умовах космосу на організм людини. Вплив космофізичних факторів на фізіологічні параметри. Гравітаційна терапія.

Фінанси

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	5/6
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, семінарські (практичні) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- сутність фінансів, грошей банків;
- структуру фінансової системи;
- основні види банківських продуктів;
- способи накопичення капіталу та інвестування;
- сутність надходжень та видатків.

вміти:

- розраховувати вартість грошей;
- розраховувати кількість грошей, необхідних для обігу;
- розраховувати вартість акцій та облігацій;
- складати особистий бюджет.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1. Власні фінанси, валютні операції та фінансова безпека.

Тема 1. Власні фінанси та підхід до грошей.

Тема 2. Планування та облік особистих фінансів.

Тема 3. Фінансова безпека.

Тема 4. Іноземна та крипто валюти і операції з ними.

Змістовий модуль 2. Взаємодія з фінансовими установами: банки, податкова, страхові та інвестиційні компанії.

Тема 5. Операції банків та взаємодія з ними.

Тема 6. Податки та взаємодія з податковою інспекцією.

Тема 7. Інвестиції та взаємодія з інвестиційними.

Фінансове право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	6/8
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	підручники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	іспит

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Демонструвати та застосовувати фундаментальні знання і розуміння сучасних правових доктрин, принципів та категорій фінансового права. Визначати сутність, структуру фінансової системи України, а також зв'язки між ланками фінансової системи, шляхи її вдосконалення. Визначати сутність публічних фінансів та їх спрямування у відповідні фонди. Застосовувати знання структури бюджетної системи України, визначати взаємозв'язки між ланками бюджетної системи та шляхи її вдосконалення. Надавати правову оцінку складу фінансового правопорушення та виявляти факти таких правопорушень. Виокремлювати юридично значущі факти й формулювати обґрунтовані правові висновки при застосуванні норм фінансового права. Проаналізувати альтернативи вибору напрямів підвищення ефективності використання публічних фінансів. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів суб'єктів фінансового права. Визначати дефіцит бюджету та знаходити шляхи його подолання. Самостійно знаходити шляхи вдосконалення та підвищення ефективності валютного регулювання з огляду на світовий досвід у цій сфері. Визначати правовий статус та завдання всіх органів фінансового контролю та розмежовувати їх повноваження.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття, предмет та метод фінансового права. Правове регулювання фінансових правовідносин. Фінансова діяльність держави. Фінансова система та її елементи. Фінансовий контроль. Бюджетна система України. Бюджетний процес. Правове регулювання державних доходів. Правові основи державного кредиту. Фінансово-правові аспекти страхування. Правовий режим державних видатків. Правове регулювання фінансового моніторингу. Банківська система України. Правові основи грошових розрахунків. Валютна система і валютне регулювання.

Фінансові основи підприємництва

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, електронний конспект лекцій, робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: сутність підприємництва, його функції, значення, принципи; форми і види підприємницької діяльності та їх характеристику; основні кроки підготовки до започаткування власної справи; джерела формування підприємницького капіталу; основні організаційно-правові форми господарювання суб'єктів підприємництва та їх характеристику; порядок їх створення, управління, обсяг прав та відповідальності; основи грошових розрахунків; основи організації фінансової роботи; методологію розробки бізнес-плану; систему оподаткування та кредитування підприємницької діяльності; процедуру припинення підприємницької діяльності.

Вміти: складати установчі документи для реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності; визначати величину капіталу, необхідного для початку підприємницької діяльності; проводити грошові розрахунки; розраховувати доходи та витрати підприємницької діяльності; складати бізнес-план, розраховувати та сплачувати податкові та інші обов'язкові платежі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Економічна природа підприємництва
2. Функції та правовий статус підприємця
3. Суб'єкти підприємницької діяльності
4. Основи бізнес-планування
5. Організація грошових розрахунків
6. Організація фінансів суб'єкта підприємництва
7. Оподаткування підприємницької діяльності
8. Кредитування підприємницької діяльності
9. Завершення підприємницької діяльності

Фінансово-економічна грамотність

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, електронний конспект лекцій, завдання для самостійної роботи студентів, тестові завдання до модульного контролю, інформаційні джерела (навчальні посібники, підручники, наукові статті і публікації), інші інформаційні ресурси (вітчизняні і зарубіжні інформаційні веб-портали)
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Фінансово-економічна грамотність» студент повинен:

- знати закономірності функціонування національної економіки та об'єктивно оцінювати економічні процеси, які відбуваються в суспільстві;
- розуміти роль фінансів в розвитку ринкових відносин, знати склад та механізм функціонування системи державних фінансів;
- розуміти економічну сутність податків та механізм оподаткування;
- знати види фінансових послуг та розуміти принципи функціонування ринку фінансових послуг;
- розуміти економічну природу страхування, та володіти знаннями про види страхових послуг та порядок їх надання;
- знати правила управління особистими фінансами;
- розуміти суть та види підприємницької діяльності; знати основи організації фінансів підприємств та вміти управляти прибутком;
- знати основи організації, джерела фінансування та систему оподаткування малого бізнесу в Україні;
- розуміти суть та економічний зміст інвестицій, знати форми та напрями інвестування;
- розуміти сутність та розрізняти види інвестиційних проєктів, вести бізнес-планування інвестиційного проєкту та володіти способами їх реалізації

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема № 1. Сучасні економічні системи. Економічний розвиток суспільства.

Тема № 2. Основні показники функціонування національної економіки.

Тема № 3. Податково-бюджетна система та фіскальна політика.

Тема № 4. Економічна сутність та види фінансових послуг (банківські послуги, депозитні послуги, послуги у сфері страхування, кредитування, фінансовий лізинг та інші)

Тема № 5. Базові концепції фінансової грамотності. Основи управління власними фінансами.

Тема № 6. Підприємництво як форма господарювання. Основи організації фінансів підприємств.

Тема № 7. Фінанси та оподаткування малого бізнесу.

Тема № 8. Основи інвестування. Обґрунтування доцільності інвестування.

Цивільний захист та екологічне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	безпека життєдіяльності, загальні знання з правознавства (шкільна програма)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у слухачів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь та навичок щодо управління в умовах надзвичайних ситуацій, а також розробки та впровадження в практичну діяльність управлінських рішень по запобіганню та подоланню надзвичайних ситуацій природного й техногенного характеру, обґрунтування та формування державної політики захисту населення і територій.

Основними завданнями дисципліни є: вивчення методологічних основ із питань цивільного захисту, розкриття процесів управління в умовах надзвичайних ситуацій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми слухачі повинні:

- **знати:** функції та структуру системи цивільного захисту населення та територій; термінологію, основні поняття, які використовуються в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень в умовах надзвичайних ситуацій; особливості запобігання, методика прогнозування, виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій та специфіку управління при їх ліквідації;

- **уміти:** приймати рішення та здійснювати управління державними структурами в галузі цивільного захисту населення та територій.

Дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

- інтегральна: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у біології, у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідження і/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні.

Тема 2. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.

Тема 3. Медичний, біологічний і психологічний захист населення.

Тема 4. Основи проведення рятувальних та інших невідкладних робіт. Організація цивільного захисту лікувального закладу.

Шерингова економіка

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	основи економічних знань (рівень середньої школи)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних економічних відносин
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Вміння відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.
- Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- Здатність розробляти та управляти проектами.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Дисципліна спрямована на здобуття студентами знань щодо розвитку нового модного тренду глобальної економіки, на основі якого формується сучасна модель споживання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Економіка сталого розвитку та її значення у сучасному світовому господарстві.
2. Шеринг та шерингова економіка: сутність та передумови формування.
3. Шерингові Інтернет-платформи як основні суб'єкти шерингової економіки.
4. Тренди розвитку шерингової економіки.
5. Цифрова трансформація міжнародного бізнесу.
6. Бізнес – моделі в умовах шерингу.
7. Шерингова економіка та розвиток ІТ.
8. Шеринг – технології в освіті.
9. Шерингова економіка в умовах глобальних викликів.
10. Шерингова економіка в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.

Якість та безпека харчових продуктів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Хімія» (рівень середньої школи)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	аналітичної хімії
Інформаційне забезпечення	підручники, навчально-методичні видання, конспект лекцій, презентації, тестові завдання, тощо.
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: Фізіологічні аспекти хімії харчових речовин. Схеми процесів перетравлювання макронутрієнтів. Теорії і концепції харчування. Принципи раціонального харчування. Теоретичні основи та можливості практичного використання методів аналітичного контролю для оцінки якості продовольчої сировини і продуктів харчування. Нормативно-технічну документацію, яка регламентує вимоги до якості харчових продуктів і сировини. Вимоги до якості харчових продуктів і сировини. Методи визначення фізико-хімічних, органолептичних, хіміко-токсикологічних показників якості харчових продуктів і продовольчої сировини.

вміти: розробляти рекомендації для здорового харчування закладів сфери обслуговування. Провести оцінку якості харчової продукції. Вибрати найбільш практично прийнятний метод аналітичного контролю для вирішення конкретного завдання. Проводити відбір проб продуктів харчування з врахуванням особливостей досліджуваних зразків. Виконувати визначення індивідуальних показників якості харчових продуктів закладів громадського харчування.

Загальні компетентності:

Здатність оволодівати сучасними знаннями, самостійно проводити дослідження, застосовувати знання у практичній діяльності. Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій в невизначених ситуаціях.

Фахові (спеціальні) компетентності:

Здатність організувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність.

Здатність управляти поточною діяльністю підприємств ресторанного та готельного бізнесу, розраховувати основні фінансово-економічні показники та оцінювати ефективність діяльності підприємств.

Здатність здійснювати відбір технологічного устаткування та обладнання, вирішувати питання раціонального використання просторових та матеріальних ресурсів.

Здатність виявляти, визначати й оцінювати ознаки, властивості і показники якості продукції та послуг, що впливають на рівень забезпечення вимог споживачів у сфері гостинності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Розуміння факторів нормального функціонування організму людини.

Тема 2. Закон України про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини.

Тема 3. Класифікація показників якості продуктів харчування.

Тема 4. Визначення органолептичних показників якості харчових продуктів.

Тема 5. Визначення фізико-хімічних показників якості харчових продуктів.

Тема 6. Визначення радіонуклідів у харчових продуктах і сировині.

Тема 7. Визначення хіміко-токсикологічних показників у деяких харчових продуктах.

Тема 8. Роль тест-методів аналізу для контролю якості продуктів харчування.

Тема 9. Особливості контролю та методи контролю якості готових блюд у закладах громадського харчування.

Тема 10. Формування хімічного складу харчового продукту.

Тема 11. Сучасні концепції здорового та раціонального харчування.

History of Philosophy

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

Philosophy begins in the human's experience of reality, being the most ancient of all intellectual disciplines; philosophy is the mother of the human and natural sciences. As the love of wisdom, Philosophy is more than just knowledge, seeking to open its students' minds to critically become aware of illusions, fraudulent claims, and flawed reasoning. Philosophy attempts to explore wisdom in world' intellectual traditions, making ourselves relevant to the changing socio-cultural environment of our continent.

The *aim* of the course «History of Philosophy» is to give students a complete understanding of the peculiarity of philosophical knowledge, the specifics of solving philosophical problems. The course introduces us to the great thinkers and their ideas, starting with Plato, Aristotle and the other founders of Western thought; thousand years of medieval philosophy; rich intellectual legacy of Christian thinkers like Augustine, Aquinas; great works of Descartes, Hobbes, Locke, Leibniz, Spinoza and Kant, which remain essential reading today; in the nineteenth and twentieth centuries, Hegel, Mill, Nietzsche, Freud and Wittgenstein again transformed the way we see the world.

The basic idea of the course is to reveal the creative role of philosophy in contemporary culture and to substantiate the need of philosophical knowledge for students. Today philosophical thought is applied to almost every component of life, from science to warfare, politics to artificial intelligence. There are certain themes which have been constant concerns of philosophy since its early beginnings: the fundamental questions of what exists and how we can know about it; the nature of humanity, the mind, truth, and meaning; the place of God in the universe; how we should live and how society should be ordered.

According to the requirements of the discipline standard, students acquire the following competencies:

Integral: ability to solve complex specialized tasks and practical issues in the field of philosophy and humanities or in the learning process, which is characterized by complexity and uncertainty of conditions and involves the application of philosophical theories and methods.

General: ability to think abstractly, analyze and synthesize; ability to learn and master modern knowledge; ability to apply knowledge in practical situations; ability to work in a team; interpersonal skills; ability to communicate in a foreign language; ability to act socially responsibly and consciously; ability to act on ethical considerations.

Professional: ability to use knowledge about the development of basic philosophical ideas, teachings and trends in professional activities; ability to analyze modern philosophical problems and teachings; ability to realize the multiplicative nature of European cooperation based on knowledge of the historical and philosophical heritage.

Brief content of the discipline (what will be studied, list of topics):

Content Module 1. Introduction to the history of philosophy. The history of Ancient philosophy, Medieval philosophy and the Renaissance.

Topic 1. The history of philosophy, its importance in the development of civilization and culture. Historical and philosophical concepts.

Topic 2. Ancient Eastern Philosophy.

Topic 3. Ancient Greek Philosophy.

Topic 4. Medieval Philosophy.

Topic 5. Renaissance philosophy.

Content Module 2. The Rise of Modern Philosophy.

Topic 6. Early Modern Philosophy.

Topic 7. Philosophy of Enlightenment.

Topic 8. Classical German Philosophy.

Topic 9. Modern Western Philosophy (the second half of the XIX–XX cc.)

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти

Англійська мова для професійної комунікації (у сфері інформаційних технологій)

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	англійська мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теорії та практики перекладу
Інформаційне забезпечення	силабус, навчально-методична література, фахова навчальна література, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів, система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Практична мета курсу «Англійська мова для професійної комунікації» (у сфері інформаційних технологій) полягає у формуванні в магістрів загальних та професійно-орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетенцій (лінгвістичної, соціолінгвістичної і прагматичної) для забезпечення їх ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі на рівні, що відповідає С1 згідно Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Завдання курсу – формувати у студентів рецептивні і продуктивні уміння і навички через такі види мовленнєвої діяльності, як аудіювання, читання, говоріння (монологічне та діалогічне мовлення), письмо. Завдання курсу передбачають, що студенти можуть резюмувати довгі, складні фахові тексти, комунікувати під час практичних занять на теми своєї сфери інтересів та майбутньої професії, чітко та структуровано викладати свою точку зору, наводити відповідні приклади на надавати логічні висновки як усно, так і письмово.

Загальні компетентності: здатність до самонавчання, пошуку, оброблення та аналізу фахової інформації з різних джерел; міжособистісні навички та вміння, здатність до наукової комунікації іноземною мовою; здатність здійснювати науково-дослідну діяльність.

Фахові компетентності включають здатність пропонувати практичні рішення за фахом іноземною мовою.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Структура та зміст навчальної дисципліни «Англійська мова для професійної комунікації» (у сфері інформаційних технологій) адаптовані до вимог навчального плану спеціальності. У процесі вивчення здобувачам пропонується фахова інформація за такими лексичними темами: «Інформаційні системи», «Системи управління базами даних», «Комп'ютерні мережі», «Мережеве обладнання», «Кібербезпека», «Криптологія в інформаційній сфері», «Електронна комерція», «Хмарні технології», «Презентація власного проєкту», «Робота у команді», «Системи штучного інтелекту».

Банківське право

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання термінології банківського права; розуміння принципів, методів, функцій та системи банківського права; обізнаність у колі відносин, що регулюється банківським правом; знання джерел банківського права та норм банківського законодавства та банківських звичаїв; розуміння специфіки банківсько-правових інститутів; вміння юридично правильно кваліфікувати факти, що мають місце у банківській практиці; можливість коментувати та тлумачити норми банківського права; уміння складати необхідні документи, в т. ч. договірною характеру.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Банківська система та банківський нагляд. Банківські рахунки та банківська інформація. Правове регулювання безготівкових розрахунків. Правове регулювання готівкового обігу. Правове регулювання кредитних відносин. Валютне регулювання та валютний контроль. Правове регулювання операцій з цінними паперами та іншими фінансовими активами. Правове регулювання банківських гарантій.

Бізнес-етика та ділові комунікації

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

в результаті вивчення дисципліни фахівець повинен:

знати:

- теоретичні засади бізнес-етики та ділових комунікацій, їх основні принципові положення, форми, методи та засоби формування ділових переговорів;
- основні елементи вербальної та невербальної комунікації;
- етику та етикет ділового спілкування;
- основні положення кодексу етики і корпоративної відповідальності
- методи підготовки до публічних виступів, переговорів інших форм ділового спілкування.

вміти:

- визначати поведінку співрозмовника за вербальними і невербальними засобами комунікації;
- організовувати та проводити ділові бесіди, переговори, зустрічі тощо;
- обирати правильну стратегію поведінки в ділових стосунках, в тому числі в конфліктних ситуаціях;
- кваліфіковано оформляти ділові папери та вести ділову переписку.

Вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН) як: вміти розвивати та підвищувати загальнокультурний та професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління; обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї; мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; дотримуватись норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з колективом, споживачами, контактними аудиторіями; вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами; вміти впливати на поведінку партнерів для вирішення професійних задач; вміти використовувати технології ділової взаємодії на практиці.

Загальні компетентності:

- вміння виявляти, ставити та вирішувати питання;
- здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- здатність генерувати ідеї;
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- уміння працювати в професійному середовищі та оцінювати міжкультурні цінності та інтереси;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1 Основні складові формування поняття бізнес етики.

Тема 1. Бізнес етика та її особливості.

Тема 2. Корпоративна етика.

Тема 3. Роль іміджу у соціокультурній сфері.

Змістовий модуль 2 Ділові комунікації у соціокультурній діяльності.

Тема 4. Вербальні засоби та невербальні засоби спілкування.

Тема 5. Діловий етикет в професійній сфері.

Тема 6. Ділові переговори та методи їх підготовки.

Бізнес-комунікація та PR у міжнародному бізнесі

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог. ПРН5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
- Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.
- Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Метою вивчення дисципліни «Бізнес-комунікація та PR у міжнародному бізнесі» є формування системи теоретичних та практичних знань: про роль бізнес-комунікацій у міжнародних відносинах, їх принципи та застосування у роботі міжнародних корпораціях та ТНК, їх значення у спілкуванні висококваліфікованих менеджерів та маркетологів які можуть займати відповідні посади в компаніях, міжнародних корпораціях та ТНК.

Вплив та особливості PR у роботі компаній та просуванні їх продукції та послуг.

Особливості місця іміджу у міжнародному бізнесі та вплив PR на компанії та їх сприйняття конкурентами.

Темі: Поняття та структура ділової комунікації. Характеристика та особливості бізнес комунікації. Бізнес-комунікації у міжнародному бізнесі. Конфлікти та їх вирішення в бізнес-комунікаціях. Поняття та значення PR. PR – поняття, характеристика та особливості. Види PR та їх особливості. Принципи, функції та шляхи реалізації задач PR. Місце та значення PR в системі забезпечення підприємства. Зв'язки з громадськістю — передумова успіху в маркетингу і менеджменті. Міжнародний PR: лобізм як складова. Міжнародні зв'язки з громадськістю (PR).

Будівельне право

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність генерувати нові ідеї щодо вирішення практичних ситуацій у сфері правовідносин, пов'язаних з правовим регулюванням проведення будівельних робіт, проектування, прийняття в експлуатацію, здатність приймати обґрунтовані рішення у сфері правового регулювання будівельної діяльності, здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм будівельного права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): I. Предмет регулювання та завдання підгалузі. Конституційні положення будівельного права. Забудова території. Режим території забудови. Призначення земельної ділянки та його зміна. Будівельний паспорт земельної ділянки. Класи наслідків (відповідальності) будівель і споруд. Проектна документація на будівництво. Об'єкти будівництва. Суб'єкти правовідносин із проектування. Вихідні дані для проектування. Стадії проектування. Порядок затвердження проектної документації на будівництво. Право на виконання будівельних робіт. Повідомлення про початок виконання підготовчих робіт. Повідомлення про початок виконання будівельних робіт. Дозвіл на виконання будівельних робіт: процедура отримання та анулювання. Прийняття в експлуатацію закінчених об'єктів. Знесення самочинно збудованих об'єктів. Паспортизація об'єктів. Будівельні норми. Організація нормування на будівництві. Методи нормування у будівництві. Державний архітектурно-будівельний контроль та нагляд. Повноваження органів контролю. Повноваження органів нагляду. Притягнення до відповідальності.

Вибрані питання світової, європейської та української історії

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	цикл соціо-гуманітарних та історичних дисциплін під час здобуття ОС «бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі Інтернету, наукова бібліотека УжНУ, віртуальне навчальне середовище Moodle, навчальна програма та робочий навчальний план, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс має на меті оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття практичних навичок з історіографії центральноєвропейської історії.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: *інтегральна*: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії у процесі навчання та професійної діяльності, що передбачає застосування теорії і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і неповторністю умов; *загальні*: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина України; *спеціальні (фахові, предметні)*: усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності; усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних історичних контекстах; усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією; здатність працювати з історичними текстами і документами, критично аналізувати та коментувати їх відповідно до певних критеріїв, методів дослідження та методології; знати головні тенденції розвитку історії людства, вибрані питання світової, європейської та української історії; вміти презентувати та обговорювати результати наукових досліджень.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ до предмету «Вибрані питання світової, європейської та української історії».

Тема 2. Як слід писати історію та бути добрим істориком.

Тема 3. Когнітивна революція: поява Землі та історія походження розумної людини.

Тема 4. Аграрна революція: історія поневолення людини природою та державою.

Тема 5. Глобальна революція: історія об'єднання людства у світові імперії.

Тема 6. Наукова революція: історія розумних, які існують тому що мислять.

Тема 7. Енергетична революція: промисловий / індустріальний перевороту в історії людства.

Тема 8. Революція цінностей: історія прав людини і громадянина.

Тема 9. Мілітарна революція: історія світових війн та конфліктів.

Тема 10. Геноцид, голодомор, Голокост...: надцять уроків ХХ століття.

Тема 11. Релігії, культури, цивілізації: історія взаємин та зіткнень.

Тема 12. Традиційне (партикулярне) та модерне (глобальне) суспільство.

Тема 13. Нації та націоналізм у глобальну епоху.

Тема 14. Ідентичність: цінності людини між політикою скривдженості та потребою в гідності.

Тема 15. 26-й процент, або як подолати історію примирившись із минулим.

Тема 16. Тварина, яка прагне стати Богом: доречність розмов про останню розумну людину та кінець історії.

Виробничий потенціал Закарпаття на основі природних сорбентів та регіональної сировини

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базується на загальних компетентностях випускників ОС «Бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної та колоїдної хімії ДВНЗ «УжНУ»
Інформаційне забезпечення	презентації лекцій; електронні матеріали; офіційний веб-сайт ДВНЗ «УжНУ» (http://www.uzhnu.edu.ua); мережа Інтернет; фонди та електронні бази ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/) з навчально-методичними матеріалами; наукова бібліотека УжНУ; віртуальне навчальне середовище Moodle (https://elearn.uzhnu.edu.ua/)
Форма проведення занять	лекції та лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Загальні компетентності: знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність до пошуку, критичного аналізу та обробки інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

Розуміти можливості сучасних наукових методів пізнання природи, суспільства, соціуму, їх особливості й володіти ними на рівні, необхідному для вирішення науково-дослідних завдань та проблем виробничої діяльності висококваліфікованого фахівця;

Вміти застосовувати знання сучасних підходів і принципів безперервної освіти та освіти в інтересах сталого розвитку, до їх використання в професійній і соціальній діяльності;

Вміти здійснювати наукові дослідження та впровадження їх результатів в практику та виробництво, володіти навичками користування сучасними науковими технологіями обробки та оформлення результатів наукових досліджень;

Здатність використовувати знання методології і методів наукових досліджень, принципів комплексного захисту природних екосистем і людського суспільства від екологічно небезпечних природних і техногенних процесів (явищ);

Здатність застосувати знання сучасних підходів і принципів безперервної освіти та освіти в інтересах сталого розвитку, здатність до їх використання в професійній і соціальній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): дисципліна має на меті: забезпечити розуміння студентами виробничого потенціалу Закарпаття на основі місцевих природних сорбентів та іншої регіональної сировини; освоєння студентами сучасних технологій лісохімічного виробництва; переробки цеолітів та створення на їх основі ефективних каталізаторів, адсорбентів, лікарських препаратів тощо; сформувати розуміння потенціалу промислового та рекреаційного розвитку Закарпаття завдяки місцевим мінеральним і термальним водам; освоїти основи сучасних наукових досліджень та виробничих технологій у газо- та нафтовидобуванні, газо- й нафтопереробній промисловості; розуміння суті та принципових можливостей сучасних фізико-хімічних методів для вирішення конкретних проблем розвитку сучасних виробництв на Закарпатті; одержання сучасної якісної професійної підготовки при формуванні висококваліфікованого фахівця, сформувати уявлення у студентів про напрямки та перспективи виробничого розвитку та потенціалу Закарпаття, що принесе вагому користь та економічний зиск як підприємству, регіону, так і державі загалом.

Перелік тем: Тема 1. Сучасні проблеми виробничого потенціалу Закарпаття на основі використання природних сорбентів та регіональної сировини, шляхи їх вирішення та перспективи. Тема 2. Сучасні технології лісохімічного виробництва Закарпаття.

Тема 3. Наукові та виробничі технології покращення фізико-хімічних властивостей цеолітів Закарпаття та їх ефективної переробки для різних промислових галузей. Тема 4. Сучасні технології виробництва каталізаторів та адсорбентів на базі закарпатської сировини для різних галузей промисловості. Тема 5. Мінеральні та термальні води Закарпаття та Євро регіону. Особливості та перспективи розширення їх виробничого, лікувального та бальнеологічного потенціалу. Тема 6. Основи наукових досліджень та перспективи газовидобувної та газопереробної промисловості регіону. Тема 7. Сучасний стан та виробничий потенціал Закарпаття у нафтовидобуванні та нафтопереробній промисловості. Тема 8. Перспективні каолінові родовища та виробництва Закарпатського регіону. Тема 9. Технології та промислові перспективи переробки природних руд і мінералів Закарпаття. Тема 10. Інші види перспективних регіональних ресурсів, шляхи їх ефективної переробки та можливості використання.

Військове право

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання законодавства у сфері виконання військового обов'язку, судової практики та міжнародних договорів у сфері військової діяльності держави; розуміння основних принципів правового регулювання відносин щодо військової діяльності держави; розуміння специфіки права пов'язаного з виконанням військового обов'язку, надходженням на військову службу за контрактом, проходженням військової служби, а також статусом військовослужбовців; вміння вільно орієнтуватися у системі норм військового права; орієнтування в основних тенденціях удосконалення та розвитку військового законодавства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття та джерела військового права. Організаційно-правові питання захисту України. Правові основи військової безпеки України. Правове становище воєнної (військової) організації держави. Правові форми комплектування військової організації держави. Правові основи військової служби і статус військовослужбовців в Україні. Військовослужбовець як суб'єкт права. Правове регулювання виконання військової служби. Соціально-правовий захист військовослужбовців та юридична відповідальність військовослужбовців. Військові аспекти міжнародного права.

Гендерна рівність та права жінок

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання чинного міжнародного та національного законодавства, судової практики у сфері забезпечення гендерної рівності; розуміння основних принципів гендерної рівності та забезпечення прав жінок; уміння аналізувати і тлумачити чинне законодавство у сфері забезпечення гендерної рівності; орієнтування в основних тенденціях удосконалення законодавства у сфері гендерної рівності з метою подолання дискримінації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Гендерна рівність та фемінізм: поняття, розвиток та вплив на законодавство та права людини. Феміністська теорія права: основні підходи та її значення для розвитку права. Фемінізм у міжнародному праві. Міжнародно-правовий захист прав жінок у світлі феміністської теорії. Міжнародне право як кар'єра для жінки: труднощі та можливості. “Гендерна чутливість проти гендерної сліпоти” і природа гендерного насильства. Правові механізми боротьби з гендерним насильством. Гендерна рівність у медіа. Видимість, адвокаційні компанії з прав жінок, вплив медійної картинки на правосуддя. Професійна етика, експертна відповідальність, правозахисний фокус. Протидія сексизму. Механізми оскарження сексистських висловлювань публічних осіб. Сексистська реклама. Поняття гендерної дискримінації за національним та міжнародним правом. Дискримінація за ознакою статі - міжнародні норми та норми національного законодавства. Форми гендерної дискримінації та їх ідентифікація.

Гендерне бюджетування

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	підручники і посібники з застосування гендерного підходу у бюджетному процесі, гендерного бюджетування, національні та міжнародні нормативно-правові акти, навчальні фільми, зокрема з гендерного бюджетування, документальні відеоматеріали та інші.
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни: вивчення сутності, змісту та особливостей застосування гендерного підходу в бюджетному процесі.

Завдання дисципліни: вивчення сутності та складових гендерної політики; вивчити застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі; засвоїти методiku та етапи проведення гендерного аналізу бюджетних програм; розкрити зміст гендерних розривів щодо використання ресурсів бюджетів різних рівнів; сформувати знання про значення оцінювання гендерного впливу у публічному управлінні та гендерному бюджетуванні.

Компетентності дисципліни: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування (у тому числі розробляти, аналізувати і реалізовувати публічну політику, приймати дієві державно-управлінські рішення, творчо, ефективно й результативно виконувати управлінські функції з забезпечення прав і свобод людини, сталого розвитку на основі світових та європейських стандартів) або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основними (базовими) поняттями навчальної дисципліни є: гендерний підхід, гендерний підхід у бюджетному процесі, гендерний бюджетний аналіз, цільова програма, бюджетна програма, гендерночутливі програми, гендернонейтральні програми, гендерносліпі програми, гендерночутливі результативні показники (індикатори).

Перелік тем:

- Гендерна політика як складова процесу управління.
- Гендерний підхід у бюджетному процесі.
- Методика проведення гендерного бюджетного аналізу.
- Прийняття рішень за результатами гендерного аналізу бюджетних програм.
- Моніторинг гендерночутливих бюджетних програм.
- Сутність та складові оцінки гендерного впливу.
- Гендерна статистика як інструмент гендерного аналізу та оцінки гендерного впливу.

Генетична та клітинна інженерія

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базується на загальних компетенціях випускників ОС «Бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	залік

Метою вивчення навчальної дисципліни «Генетична та клітинна інженерія» є сформувати у студентів системні уявлення про ключові аспекти клітинної та генної інженерії, основні їх прийоми і використання цих галузей науки в практиці. Ознайомлення з прикладами практичного використання генно-інженерних методів створення рекомбінантних мікроорганізмів з метою отримання біологічно активних сполук, використання інтенсивних технологій у рослинництві і тваринництві, внесок генної інженерії в генну діагностику та терапію людини, а також створення лікарських засобів на основі олігонуклеотидів.

Завдання вивчення дисципліни «Генетична та клітинна інженерія» наступні:

- сформувати уявлення про сучасні методи клітинної та генетичної інженерії;
- дати здобувачам уявлення про сучасні тенденції в біотехнології для майбутньої професійної орієнтації;
- сформувати уявлення про переваги та ризики, пов'язані з використанням різних продуктів генетичної та клітинної інженерії;
- здатність оцінювати, які нові лінії організмів можна створити генно-інженерними методами.

За результатами вивчення дисципліни здобувачі повинні **знати**:

- Терміни, поняття та основні методи, що використовуються у генній та клітинній інженерії.
- Переваги та ризики, пов'язані з використанням різних продуктів генетичної та клітинної інженерії.
- Особливості генетично змінених організмів та механізми їх контролю.

Вміти:

- Обирати методи клітинної та генетичної інженерії для вирішення певної дослідницької задачі.
- Оцінювати, які нові лінії організмів, зокрема, рослинні лінії можна створити за допомогою того чи іншого методу.
- Проводити аналіз отриманих об'єктів та самостійно вивчати наукову літературу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Місце генетичної інженерії в сучасній біологічній науці. Сучасний стан розвитку генно-інженерних досліджень.

Тема 2. Ферменти, що використовують в генетичній інженерії. Векторні конструкції для генетичної інженерії.

Тема 3. Селективні та репортерні гени. Способи введення генів в клітину. Генетична трансформація та вибір трансгенних клітин.

Тема 4. Культура клітин, злиття клітин. Особливості культури клітин рослин. Асиметрична та симетрична соматична гібридизація рослин.

Тема 5. Клонування тварин і рослин.

Тема 6. Генетично модифіковані організми.

Тема 7. Контроль досліджень в галузі клітинної та генетичної інженерії

Тема 8. Значення генетичної інженерії для вирішення глобальних проблем людства.

Гігієна здорового способу життя

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	вивчення дисципліни базується на знаннях отриманих в межах шкільної програми з біології, валеології та загальних уявленнях про принципи безпечної життєдіяльності людини
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Володіти методами гігієнічної оцінки факторів та об'єктів навколишнього середовища, вміти аналізувати вплив таких факторів на організм людини. Вміти провести аналіз на наявність санітарно-показових мікроорганізмів різних об'єктів навколишнього середовища. Вміти провести аналіз основних токсичних речовин в об'єктах довкілля.

Вміти використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові гігієнічні знання.

Вміти використовувати під час навчання та виконання професійних завдань гігієнічні вимоги до організації навчально-виховного процесу в школі, закономірності і особливості розвитку дитячого організму.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Предмет і завдання гігієни як науки. Галузі гігієнічної науки.

Тема 2. Гігієна навколишнього середовища. Оцінка стану об'єктів довкілля. Повітря. Фізичні властивості повітря: температура, вологість, атмосферний тиск, рух повітря. Хімічний склад атмосферного повітря і його значення для життєдіяльності організму. Мікробіологічний стан повітря, методи визначення.

Тема 3. Гігієна води. Значення води для людини та її гігієнічна оцінка. Фізичні властивості води. Фізіологічне, епідеміологічне і господарське значення води. Хімічний склад води. Мікроелементи води, жорсткість води. Органічні речовини у воді. Загальне мікробне число і колі-індекс. Джерела та системи водопостачання. Очистка і знезараження питної води

Тема 4. Гігієнічна характеристика ґрунту. Санітарна оцінка ґрунту. Склад ґрунту. Ксенобіотики.

Тема 5. Гігієна харчування Фізіологічне значення харчових речовин, якісний склад їжі: білки, жири, вуглеводи, мінеральні солі, вітаміни, вода. Поняття про раціональне харчування. Харчові продукти тваринного та рослинного походження, їх гігієнічна оцінка. Калорійність харчування, норми калорійності

Тема 6. Санітарно-мікробіологічна оцінка продуктів харчування.

Тема 7. Особиста гігієна. Поняття про інфекційні хвороби та їх поширення. Види патогенних мікроорганізмів, джерела інфекції, інкубаційний період

Тема 8. Профілактика інфекційних захворювань. Вакцинація

Тема 9. Попередження поширення інфекційних захворювань. Догляд за тілом.

Тема 10. Гігієна сну та відпочинку. Режим дня. Фізична активність. Імунітет

Гігієна харчування

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	вивчення дисципліни базується на знаннях отриманих в межах шкільної програми з біології, валеології та загальних уявленнях про принципи безпечної життєдіяльності людини
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Володіти методами гігієнічної оцінки продуктів харчування. Знати гігієнічні вимоги до раціонального харчування. Вміти провести санітарно-мікробіологічний та токсикологічний аналіз продуктів харчування. Вміти скласти раціональний режим дня школяра, враховуючи динаміку його працездатності впродовж доби і тижня. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові гігієнічні знання та здатність до інтегрування знань про принципи, шляхи та умови ведення здорового способу життя.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Гігієна харчування як наука та галузь практичної діяльності, основні етапи та шляхи розвитку. Закони та нормативно-технічні документи в галузі гігієни харчування, нормування харчування, основні принципи організації раціонального харчування населення та застосування фізіологічних норм харчування людини.

Тема 2. Значення та функції їжі: енергетична, пластична, біорегуляторна, регуляторна, імунорегуляторна, реабілітаційна, мотиваційна. Фармакологічна дія окремих видів продуктів.

Тема 3. Гігієнічна характеристика макро- мікронутрієнтів та їх значення в харчуванні. Гігієнічна характеристика складових частини харчових продуктів: білки, жири, вуглеводи, мінеральні речовини, вітаміни, захищені та рафіновані вуглеводи тощо.

Тема 4. Гігієна харчування Фізіологічне значення харчових речовин, якісний склад їжі: білки, жири, вуглеводи, мінеральні солі, вітаміни, вода. Харчові продукти тваринного та рослинного походження, їх гігієнічна оцінка.

Тема 5. Калорійність харчування, норми калорійності. Особливості харчування при різному режимі фізичної активності.

Тема 6. Санітарно-мікробіологічна оцінка якості продуктів харчування.

Мікробіологічні показники якості продуктів харчування.

Тема 7. Санітарно-показові мікроорганізми м'ясних, молочних, кондитерських виробів, риби та консервів.

Тема 8. Токсикологічна оцінка продуктів харчування. Ксенобіотики та їх нормування. Харчові добавки та стабілізатори.

Тема 9. Гігієнічні основи розрахунку потреб організму в окремих харчових речовинах для різних груп населення. Особливості норм харчування для дітей і підлітків. Особливості харчування хворих дітей. Класифікація основних груп харчових продуктів, які використовуються в шкільному харчуванні.

Тема 10. Режим харчування, його гігієнічне значення. Вимоги до режиму харчування різних груп населення. Алгоритм розрахунку та оцінки кількісного та якісного складу харчового раціону.

Глобальний бізнес-менеджмент

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Метою - є формування системи теоретичних знань і практичних навичок, розвиток фахових компетентностей щодо принципів, методів, технології та інструментарію управління міжнародним бізнесом, який функціонує у динамічному висококонкурентному глобальному середовищі, для забезпечення фундаментальної підготовки професіоналів у сфері бізнесадміністрування. Основні **завдання** навчальної дисципліни: – формування системи теоретичних знань щодо змісту, цілей, функціональних складових, методів і технологій глобального бізнесменеджменту для здійснення професійної діяльності у сфері управління міжнародним бізнесом; – розуміння змісту, чинників, рушійних сил глобалізаційних процесів, теорій інтернаціоналізації міжнародної економічної діяльності як концептуальної основи глобального бізнес-менеджменту, що уможливить обґрунтування ефективних стратегій розвитку міжнародних компаній.

Теми: Глобальний бізнесменеджмент у системі міжнародного бізнесу. Функції глобального бізнесменеджменту. Управлінські рішення ТНК та суперечності розвитку у глобальному бізнес-середовищі.

Глобальний економічний розвиток

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базується на загальних компетентностях випускників ОС « Бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	інформаційне забезпечення: електронний конспект лекцій, робоча програма навчальної дисципліни, НМК; інформаційні технології та засоби електронного навчання: пакет Microsoft Office; система електронного навчання Moodle; внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; сервіси Google, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ»
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення даного курсу магістрант повинен *знати*:

- базові засади, тенденції глобалізації та багатовимірність процесу глобальних змін;
- природу, закономірностей становлення глобальної економіки та парадигму глобального економічного розвитку;
- тренди глобалізації економічного розвитку;
- особливості формування системи глобального управління;
- основні глобальні проблеми та шляхи їх вирішення;
- наслідки впливу російсько-української війни на економіки країн світу
- асиметрії, виклики, суперечності, ризики та перспективи сучасної глобальної економіки.

У результаті вивчення курсу магістрант повинен *вміти*:

- застосовувати отримані знання при дослідженні сучасних політичних, економічних та соціальних процесів у світі та Україні;
- аналізувати різноманітні джерела інформації з метою формування власної позиції щодо глобального економічного розвитку та наслідків глобальних процесів для позиціонування країн світу та України зокрема;
- розробляти аналітичні документи на основі статистичних, соціологічних даних, міжнародних актів, стратегій та програм розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Парадигма глобального економічного розвитку та його суперечності

Тема 2. Тенденції глобалізації економічного розвитку

Тема 3. Сталий розвиток та процеси глобалізації

Тема 4. Глобальні проблеми сучасності і шляхи їх вирішення

Тема 5. Глобальна економіка і глобальне управління

Тема 6. Асиметрії глобальної економіки

Тема 7. Виклики, суперечності та ризики сучасної глобальної економіки

Тема 8. Глобальні тенденції сучасного економічного розвитку в Україні та світі

Тема 9. Економічні наслідки впливу війни на економіки країн світу

Тема 10. Перспективи глобальної економіки: сучасні тренди-парадокси та прогнози

Глобальні екологічні проблеми

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної географії та раціонального природокористування
Інформаційне забезпечення	1) дидактичні матеріали (електронний варіант лекцій, комплексні контрольні роботи; презентації; підручники та навчальні посібники; нормативні документи тощо). 2) мультимедійні засоби (електронні підручники, стенди, моделі, ресурси Інтернету) для пред'явлення дидактичного матеріалу; 3) пакет завдань для модульного та підсумкового контролю.
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Вступ. Сутність екологічної проблеми: глобальний та регіональний виміри.
- Тема 2. Теоретичні основи екології як фундамент екологічної глобалістики.
- Тема 3. Структура природного середовища: біосфера – глобальна геоекосистема Землі.
- Тема 4. Екологічні проблеми Світового океану та регіональних морів.
- Тема 5. Демографічна проблема. Світова демографічна ситуація та демографічна політика.
- Тема 6. Продовольча проблема. Причини продовольчої проблеми.
- Тема 7. Інтерсоціальні проблеми людства. Загроза світової війни.
- Тема 8. Організації охорони довкілля та міжнародні природоохоронні структури
- Тема 9. Співробітництво в галузі охорони довкілля

Глобальні проблеми сучасності

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базується на загальних компетентностях випускників ОС «Бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	інформаційне забезпечення: електронний конспект лекцій, робоча програма навчальної дисципліни, НМК; інформаційні технології та засоби електронного навчання: пакет Microsoft Office; система електронного навчання Moodle; внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; сервіси Google, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ»
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення даного курсу магістрант повинен **знати**:

- класифікацію та сутність сучасних глобальних проблем в політичній, економічній, безпековій, екологічній та культурній сфері;
- основні напрями вирішення глобальних проблем сучасності;
- економічні наслідки глобальних проблем людства;
- проблеми сталого розвитку та процесів глобалізації;
- проблеми глобального управління;
- роль і місце сучасних конфліктів, війн та тероризму в сучасному світі;
- негативні наслідки глобалізації як проблема сучасності.

У результаті вивчення курсу магістрант повинен **вміти**:

- застосовувати отримані знання при дослідженні сучасних політичних, економічних та соціальних процесів у світі та Україні;
- аналізувати різноманітні джерела інформації з метою формування власної позиції щодо шляхів вирішення глобальних проблем і їх місця в сучасному світі;
- розробляти аналітичні документи на основі статистичних, соціологічних даних, міжнародних актів, стратегій та програм розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Визначення глобальних проблем сучасності, критерії глобальності
- Тема 2. Шляхи вирішення глобальних проблем людства
- Тема 3. Сталий розвиток і процеси глобалізації
- Тема 4. Економічна нерівність як глобальна проблема сучасності
- Тема 5. Збройні конфлікти як глобальна проблема сучасності
- Тема 6. Тероризм як глобальна проблема сучасності
- Тема 7. Конфлікти між державами в сучасному світі як глобальна проблема
- Тема 8. Російсько-українська війна і її глобальні наслідки
- Тема 9. Проблеми глобального управління
- Тема 10. Негативні наслідки глобалізації як проблема сучасності

Еволюція поведінки та антропогенез

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1, 2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна "Еволюція поведінки та антропогенез" охоплює: вивчення розвитку та становлення людини як біологічного виду, порівняльний аналіз анатомо-морфологічних особливостей та поведінки гомінід загалом, древньої людини, сучасних мавп та людини зокрема, визначення спільних та специфічних механізмів реалізації поведінкових реакцій, аналіз появи та розвитку психіки. В ході вивчення дисципліни наводиться та демонструється значення знань антропогенезу та еволюційної етології для фізіології людини та тварин, психофізіології, нейробіології поведінки людини, психології соціальних комунікацій, а також зоології, еволюційної та екологічної фізіології. 4. Завдання (навчальні цілі): 1) розглянути місце людини, як біологічного виду, в природі; 2) ознайомити студентів з основними етапами антропогенезу; 3) проаналізувати біологічні та соціальні фактори антропогенезу; 4) прослідкувати процес розвитку головного мозку людини, його когнітивних функцій та мови впродовж всього часу антропогенезу; 5) дати студентам наукові уявлення про пристосувальну функцію та еволюційний розвиток поведінки тварин. 6) сформувати уявлення про закономірності формування поведінки і психіки

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Лекція 1. Гіпотези виникнення неоантропів. Місце і час виникнення людства. Ранні етапи еволюції гомінід.
 2 Лекція 2. Перші представники роду Номо. Неоантропи: гіпотези виникнення. Порівняльна характеристика архантропів, палеоантропів та неоантропів. Міграційні хвилі людини розумної. Лекція 3. Роль природного добору та соціальних факторів в антропогенезі. Теорія розуму. 4 Лекція 4. Еволюція головного мозку людини. Розвиток когнітивних функцій під час антропогенезу. Фактори, що призвели до виникнення мови. 4 Лекція 5. Генетичні відмінності між неандертальцями та кроманьйонцями. Сучасне уявлення про раси та расо утворення. Класифікації рас. Роль соціальних факторів в антропогенезі. Лекція 6. Інстинкт і навчання. Вроджена і набута поведінка. Види навчання. Основні методи вивчення інстинктів. Імпринтинг і його роль у формуванні різних форм поведінки. Облігантне навчання і його роль у формуванні поведінки. 4 Лекція 7. Репродуктивна поведінка і статевий відбір. Розвиток поведінки. Специфіка змісту діяльності в дитинстві в порівнянні з дорослим життям. Орієнтовно -дослідницька діяльність: роль у поведженні тварин, зміст, структура. 4 Лекція 8. Тваринні угруповання. Основні форми поведінки тварин. Типи тваринних співтовариств. Організація угруповань ссавців. Домінування та ієрархія. Типи домінування. Територіальна поведінка. Агресивна поведінка та агресивність. Природа агресії. Альтруїстична поведінка.

Європейське право

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з дисциплін: філософія, правознавство, історія України, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Мета - підготовка фахівця, що володіє знаннями з європейського права і професійними компетенціями, необхідними у правозастосовній діяльності; ознайомлення з особливостями, основними поняттями, категоріями, інституціями і галузями європейського права, а також отримання навичок роботи з міжнародними договорами та іншими міжнародними нормативно-правовими актами, їх тлумачення стосовно до конкретних ситуацій міжнародного життя.

Теми: Етапи розвитку права європейських співтовариств. Створення Європейського союзу. Поняття, структура, суб'єкти та джерела права Європейського союзу. Співвідношення права Європейського союзу з міжнародним правом та внутрішнім правом держав-членів Євросоюзу. Договірний механізм регулювання інтеграції в Європейському союзі. Система актів інститутів Європейського союзу Права людини в Європейському союзі. Європейське громадянство. Інституційний механізм ЄС у сфері захисту прав людини.

Жанр фентезі у світовій літературі

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	слов'янської філології та світової літератури
Інформаційне забезпечення	інтернет-ресурси, презентації, навчально-методичні матеріали з дисципліни, електронний конспект лекцій, робоча програма дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів, тести.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, презентація, лекція-бесіда
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- когнітивні компетентності включають: сформованість позитивного ставлення до жанру фентезі як до нового, самостійного, актуального жанру сучасної світової «високої» літератури;
- знання і розуміння характерних ознак фентезі, що виділяють його серед інших жанрів фантастичної літератури;
- усвідомлення взаємозв'язку фентезі і міфу;
- вміння аналізувати і визначати різновиди фентезі;
- здатність передбачити модифікації жанру фентезі у сучасному літературному процесі; уміння зіставляти художні тексти фентезі з їх кіно-, театральною, ігровою інтерпретацією; застосовувати набуті знання під час написання рефератів та розробки презентаційних матеріалів, у роботі з учнями шкіл та коледжів, у журналістських оглядах та есе.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Історія виникнення фентезі; шляхи дослідження; особливості фентезі як літературного жанру; фентезі і міфологія; відмінності фентезі від фантастики; фентезі і казка; класифікація фентезійних творів; філософська проблематика трилогії Р.Р. Толкіна «Володар перснів»; семантика можливих світів у «Хроніках Нарнії» К. Льюїса; фентезі у творчості Т. Пратчетта, Р. Желязни; Урсули ле Гуїн, Дж. Роулінг, А. Сапковського, М. Семенової, С. Лук'яненка, М. та С. Дяченків. Досягнення українського фентезі.

Захист від дискримінації: від теорії до практики

Рівень вищої освіти	другий (магістрський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	для вивчення курсу студенти потребують базових знань з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни , методичні рекомендації, силабус навчальної дисципліни
Форми проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння, інші компетентності): розуміти та застосовувати юридичні категорії та поняття з галузевої дисципліни; відрізнити дискримінацію від інших порушень юридичної рівності; аргументувати правову позицію у справах про дискримінацію як з позиції позивача, так і з позиції відповідача; користуватись правовими засобами для захисту від дискримінації, практику комітетів ООН та ЄСПЛ в питаннях захисту від дискримінації; основні способи аргументації для звинувачення в дискримінації і для захисту від таких звинувачень.

Короткий зміст дисципліни(що буде вивчатись): поняття та форми дискримінації; дискримінації в різних сферах відносин; Суб'єкти, наділені повноваженнями щодо запобігання та протидії дискримінації; антидискримінаційна експертиза; історичні витоки і тенденції розвитку засобів захисту від дискримінації; практика комітетів ООН та ЄСПЛ в питаннях захисту від дискримінації; відповідальність за порушення законодавства про запобігання та протидію дискримінації.

Інвестиційна політика, інформаційний менеджмент та маркетинг

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України, основи економічної теорії, політологія, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Мета курсу – надання студентам теоретичних та базових знань про сутність, структуру і закономірності інформаційного менеджменту та маркетингу. Вивчення завдань, дій та операцій, пов'язаних з інформацією в усіх її формах і станах. Інформаційний менеджмент охоплює весь життєвий цикл інформаційних систем – від планування до використання, з метою цілеспрямованого використання інформації як ресурсу. А також набуття студентами навичок необхідних для управління інформаційними ресурсами. Основними **завданнями** дисципліни є: надання теоретичних та методологічних основ інформаційного менеджменту та маркетингу, пояснити концептуальні та прикладні аспекти дисципліни, розкрити сутність управління інформаційними системами, засвоїти основні поняття та категорії інформаційного менеджменту та маркетингу, розглянути предмет інформаційного менеджменту, що є управління інформацією, якою володіють люди.

Теми: Поняття інвестиційної політики. Принципи і типи інвестиційної політики, Становлення регіональної інвестиційної політики в Україні, Напрями та принципи здійснення регіонального інвестиційного процесу, Інформаційне управління, Інформаційні ресурси установи, Інформаційні системи і технології, Фінансове посередництво при формуванні інвестиційної політики та інструментарії його здійснення.

Інтелектуальна власність в освіті

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проектор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- знати основні поняття системи правової охорони інтелектуальної власності; норми законодавства України про інтелектуальну власність; суть і природу об'єктів і суб'єктів права інтелектуальної власності; інституційну структуру системи охорони прав інтелектуальної власності в освіті; види правопорушень у сфері права інтелектуальної власності; способи захисту прав інтелектуальної власності в разі їх порушення в освіті;
- використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності та знати основні прояви академічної нечесності та шляхи її подолання; види плагіату та способи його виявлення; способи захисту інтелектуальної власності;
- визначати результати інтелектуальної, творчої діяльності людини, що підлягають охороні права інтелектуальної власності; з'ясувати, до якої категорії об'єктів права інтелектуальної власності належить той чи інший об'єкт; захищати свої права в разі їх порушення;
- виявляти наявність порушення прав інтелектуальної власності, зокрема таких, як плагіат (академічний плагіат), піратство тощо; компетентно застосовувати правові норми національного та міжнародного законодавства з питань інтелектуальної власності в освітній сфері;
- успішно самостійно вирішувати юридичні завдання і ситуації з питань інтелектуальної власності в освітній сфері; обирати належний спосіб захисту порушених прав інтелектуальної власності в освіті;
- чинити протидію девіантній суспільній практиці; виявляти плагіат і захищати свою і чужу інтелектуальну власність; використовувати правові технології у процесі створення проекту, програми;
- здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук, використовувати правові технології у процесі створення проекту, програми;
- ефективно працювати та забезпечувати професійну комунікацію в полікультурному освітньому середовищі, захищати інтелектуальний продукт у полікультурному середовищі.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Загальні положення про інтелектуальну власність.
- Тема 2. Авторське право та суміжні права.
- Тема 3. Право промислової власності. Патентне право.
- Тема 4. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності. Розпорядження правами інтелектуальної власності.
- Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності в освіті.
- Тема 6. Інтелектуальна власність на наукове відкриття, раціоналізаторську пропозицію, комерційну таємницю.
- Тема 7. Інтелектуальна власність у сфері інноваційної діяльності.
- Тема 8. Проблеми розвитку відносин інтелектуальної власності в цифровому просторі.
- Тема 9. Академічна доброчесність та її порушення.
- Тема 10. Актуальні проблеми та тенденції розвитку інтелектуальної власності в сучасному світі.
- Тема 11. Інноваційна діяльність та трансфер технологій в освіті.

ІТ право

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Знання основних понять та категорій правової науки у сфері правового регулювання ІТ відносин; Здатність визначати, формулювати проблемами правового регулювання ІТ відносин в Україні, аналізувати нормативно-правовими актами, які регулюють ІТ відносини в Україні; Уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; здатність використовувати інформаційно-комунікативні технології; Здатність застосовувати теоретичні положення на практиці, результативно використовувати здобуті знання; Здатність аналізувати та вирішувати практичні кейси в ІТ сфері.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): ІТ право як галузь законодавства. Поняття та ознаки правовідносин у цифровому середовищі. Правовий режим веб-сторінки. Правове регулювання надання телекомунікаційних послуг. Електронний документ, електронний підпис. Електронні гроші. Криптовалюта. Комерційні позначення та об'єкти патентного права, які використовуються в мережі Інтернет. Реклама в Інтернеті. Регулювання адміністрування адресного простору мережі Інтернет в Україні. оподаткування сфери ІТ послуг.

Конституційно-правові основи формування політичної юриспруденції

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники, силабус навчальної дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): формування суспільної свідомості громадян, їх соціальної та правової поведінки; усвідомлення взаємозв'язку між такими результатами людської діяльності, як політика і право, що виступають сполучною ниткою щодо збереження та трансляції спадщини людства у правовому та політичному просторі; знання загальних принципів функціонування та закономірностей розвитку інститутів судочинства і конституційного контролю; основного змісту законності, правової визначеності, пропорційності та рівності як елементів принципу верховенства права; аналізування політико-правових аспектів взаємодії міжнародних і національних стандартів верховенства права.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Вступ до дисципліни «Політична юриспруденція»; Діалектико-матеріалістичний та феноменологічний підходи до «політичної юриспруденції»; Конституційна юстиція і політична юриспруденція в Україні; Незалежність правосуддя: міф чи реальність? Конституційна законність і політична доцільність в діяльності публічної влади; Верховенство права і межі політичного розсуду; Конституційні революції: верховенство права переможців? Декомунізація: між політикою і правом; Люстрація, або чи можливо очистити владу правовими методами? Антикорупційна реформа і практика Конституційного Суду України.

Контролінг праці

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економіки і підприємництва
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники та інша навчальна література
Форма проведення занять	лекції, практичні
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

фахових компетентностей:

- Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
- Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.
- Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.
- Здатність обґрунтовувати управлінські рішення в сфері маркетингу та ціноутворення, застосовувати практичні навички щодо формування маркетингової політики, організації маркетингових заходів.

програмних результатів навчання:

- Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
- Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
- Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
- Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
- Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.
- Демонструвати навички управління витратами, розробки цінової та маркетингової політики, організації маркетингових заходів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основи контролінгу. 2. Контролінг забезпечення ресурсами. 3. Контролінг виробництва управління ними.
4. Контролінг маркетингу. 5. Фінансовий контролінг. 6. Контролінг інвестицій управління ними.
7. Контролінг інноваційних процесів. 8. Планування та бюджетування в системі контролінгу

Концепція сталого розвитку та її реалізація у закладах освіти

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базується на загальних компетенціях випускників ОС «Бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	залік

Метою вивчення навчальної дисципліни є надання здобувачам систематизованих знань, що стосуються концепції сталого розвитку суспільства, комплексного підходу до вирішення актуальних проблем суспільства, суть основних екологічних загроз економічної діяльності, роль освіти у подоланні екологічної кризи й розвитку суспільства.

Завданнями вивчення дисципліни є формування уявлення про структуру та властивості біосфери з урахуванням особливостей таких її складових як техносфера і соціосфера, принципи її розвитку як динамічної системи, глобальні проблеми сучасної цивілізації (економічні, ресурсні, соціально-політичні, етичні, екологічні та демографічні), які є наслідком формування у суспільстві споживацького відношення до природи, сучасні 4 концепції розвитку людства і біосфери (концепція ноосфери, концепція біотичної регуляції навколишнього середовища, концепція коеволюції природи і суспільства тощо), загальні характеристики якісних і кількісних показників (індикаторів) сталого розвитку і головних положень сучасних моделей розвитку суспільства, загальні аспекти застосування індикаторів сталого розвитку при вирішенні соціально-екологічних проблем на місцевому, регіональному і глобальному рівнях, роль освіти у подоланні екологічної кризи й розвитку суспільства

За результатами вивчення дисципліни здобувачі повинні володіти наступними **знаннями й вміннями**:

1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу фактів та аргументів в галузі педагогічних, біологічних та суміжних з ними наук.
3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел та формування на основі доведених фактів власної наукової позиції.
4. Здатність у майбутній професійній діяльності реалізовувати стратегію освіти сталого розвитку та екологізацію свідомості учнів/студентів засобами навчальних дисциплін

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теоретичні основи стратегії сталого розвитку. Історія формування концепції сталого розвитку суспільства. Формування закономірностей взаємодії людини і природи. Механізми та характеристики стійкості систем. Механізми зворотного зв'язку: негативний зворотний, позитивний зворотний.

Тема 2. Глобальні проблеми людства. Сутність глобалізації, її ефекти, етапи, її позитивні та негативні наслідки, економічна та культурна глобалізація. Положення "Порядку денного на 21 століття". Науково-технічні причини глобальної екологічної кризи. Глобалізаційні процеси та їх вплив на соціально-економічний розвиток України.

Тема 3. Роль ООН у визначенні засад сталого розвитку. Конференція ООН з навколишнього середовища і розвитку в Ріо-де-Жанейро (1992р.) Світовий саміт зі сталого розвитку в Йоганнесбурзі (2002р.).

Тема 4. Принципи забезпечення стійкого розвитку соціально-економічних систем. Принципи суспільної організації в просторі або принципи «екологічної республіки». Принципи екологічних цілей, або від задоволення потреб – до формування життєблаготворних комплексів. Індикатори сталого розвитку. Розрахунок індексу людського розвитку.

Тема 5. Міжнародна кооперація в напрямі сталого розвитку. Міжнародне співробітництво, парадигма розвитку, стратегічні імперативи, зміна якості зростання, задоволення основних потреб людей, збереження і збільшення ресурсної бази, переорієнтація технологій та управління ризиками, процеси прийняття рішень, збалансоване використання природно-ресурсного потенціалу, глобальні зміни, складові сталого розвитку, соціальна сфера, забруднення, забруднюючі речовини, загроза екологічній безпеці. Ноосфера.

Тема 6. Екологічні детермінанти сталого розвитку. Природно-техногенна та екологічна безпека сталого розвитку. Формування стратегічного потенціалу сталого розвитку у сфері поводження з відходами. Сучасні підходи до утилізації сміття.

Тема 7. Освітній вектор сталого розвитку. Інституційні детермінанти забезпечення соціального вектору сталого розвитку територій. Освіта і формування глобального освітнього простору в моделі сталого розвитку. Збереження стабільності існуючих суспільних систем, недопущення руйнівних соціальних конфліктів, шляхом справедливого розподілу благ між людьми. Становлення динамічної концепції освіти в інтересах сталого розвитку. Роль туризму і рекреації у забезпеченні сталого розвитку територій.

Тема 8. Безпека сталого розвитку суспільства. Гарантування безпеки сталого розвитку територій. Формування якісно нового етапу суспільного розвитку, обумовленого ступенем задоволення потреб населення. Перехід України до формування новітньої національної політики досягнення збалансованості між соціально-економічним прогресом та потребами збереження довкілля. Упровадженням принципів сталого розвитку, зміни структури споживання, збереження, невиснажливого використання і відтворення природних ресурсів, екологічній безпеці в регіональну політику. Формування національної стратегії сталого розвитку у сфері гарантування економічної, соціальної, екологічної безпеки (ЕБ). Раціоналізація природокористування.

Кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кримінального права та процесу
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності). За результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні знати національне законодавство в сфері захисту інтелектуальної власності; основні міжнародно-правові акти в сфері інтелектуальної власності; основні положення доктрини про кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності; основні інститути права інтелектуальної власності, а також уміти самостійно аналізувати наукову літературу з дисципліни; ставити наукові проблеми і шукати шляхи їх вирішення; проводити порівняльно-правовий аналіз; самостійно аналізувати і узагальнювати судову практику.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Теоретичні аспекти кримінально-правової охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності. Форми захисту прав інтелектуальної власності. Загальна кримінально-правова характеристика злочинів у сфері захисту прав інтелектуальної власності. Кримінальна відповідальність та кримінальні покарання за порушення прав інтелектуальної власності. Аналіз правозастосування і правотворчості у сфері кримінально-правової охорони права інтелектуальної власності в Україні. Проблеми протидії злочинам у сфері інтелектуальної власності. Кримінально-правова охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні: перспективи розвитку та гармонізації з європейським законодавством.

Лабораторна діагностика біологічних систем

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	мікробіологія, біохімія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати сучасні методи досліджень у бактеріологічних, імунологічних, вірусологічних лабораторіях; особливості підготовки проби біоматеріалу для дослідження, біологічні властивості збудників бактеріальних, вірусних, грибкових інфекцій тощо; етіологічний та патогенетичний принципи класифікації основних патологічних процесів, механізм розвитку, клінічні прояви, лабораторну діагностику інфекційних захворювань; вміти застосовувати тест-системи, автоматизовані методи дослідження та експрес-методи діагностики; проводити диференціальну діагностику збудників за результатами досліджень; виконувати всі види бактеріологічних досліджень; знати принципи організації роботи мікробіологічної, імунологічної, вірусологічної лабораторій тощо; принципи інфекційного контролю в бактеріологічній, вірусологічній, імунологічній та інших лабораторіях; знати показники норм мікробіологічних, імунологічних, вірусологічних досліджень та їх зміни при патологічних процесах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Мікробіологічна діагностика інфекційних захворювань. Діагностичні мікробіологічні, вірусологічні й імунологічні лабораторії. Базові, режимні та інші лабораторії. Правила роботи в мікробіологічній лабораторії. Групи патогенності мікробів.

Тема 2. Матеріали для лабораторного дослідження. Зберігання та транспортування. Мікроскопічний, культуральний методи, серологічна діагностика. Алргологічний та біологічний методи. Експрес-діагностика інфекцій. Особливості бактеріологічного, вірусологічного методів діагностики. Діагностика мікозів. Генетичні методи мікробіологічної діагностики.

Тема 3. Мікробіом організму людини. Автохтонна та аллохтонна мікробіота. Мікробіом шкіри, ротової порожнини, шлунково кишкового тракту. Формування мікробіому у постанальний період. Дисбактеріоз та його лабораторна діагностика. Фактори порушення якісного та кількісного складу мікробіоти організму людини. Методи корекції мікробіому. Пробиотики, пребіотики, синбіотики.

Тема. 4 Інфекційні захворювання людини, викликані вірусною інфекцією. Лабораторна діагностика вірусних інфекцій. Віруси. Загальна характеристика. РНК-геномні віруси. ДНК-геномні віруси. Ретровіруси. Вірус ВІЛ-інфекції

Тема 5. Інфекційні захворювання, викликані бактеріями. Лабораторна діагностика бактеріальних інфекцій. Бацили сибірської виразки. Клостридії ранової анаеробної інфекції, ботулізму. Бордетели коклюшу та паракоклюшу.

Тема 7. Мікробіом рослин. Епіфітна та ризосферна мікробіота.

Тема 8. Фітопатогенні мікроорганізми. Бактеріози, мікози, вірусні захворювання рослин.

Тема 9. Лабораторна діагностика бактеріозів, грибкових та вірусних захворювань рослин.

Тема 10. Методологія імунологічних реакцій інфекційних та інвазійних захворювань людини методом ІФА; Полімеразна ланцюгова реакція.

Маніпулятивні інформаційні технології

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	матеріали для вивчення дисципліни доступні на сайті https://dyskurs.info – спеціально розробленій онлайн-платформі.
Форма проведення занять	лекційні, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати основні поняття у сфері маніпулятивних інформаційних технологій, ознайомитися з історією використання маніпулятивних технологій у світі; розпізнавати види й методи інформаційного впливу, специфіку й засади використання різних технологій у масовій комунікації; аналізувати вплив когнітивних упереджень на ефективність комунікації. Дисципліна повинна сприяти підвищенню рівня медіаграмотності студентів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Маніпулятивні технології: визначення, основні поняття. Критичне мислення. Когнітивні передумови маніпулятивного впливу. Еволюція феномена маніпуляції; особливості сприйняття в різних культурних традиціях. Давньокитайські страггеми. Методи інформаційно-психологічного впливу. Вплив медіа на людину. Пропагандистська модель ЗМІ. Маніпуляції в рекламі. Соціальні мережі, їх алгоритми. Соцмережі як простір для маніпуляцій. Інформаційна війна. Пропаганда. Фейки і наративи, способи їх розпізнавання. Захист від маніпулятивного інформаційного впливу.

Менеджмент міжнародних проектів

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Мета - полягає у забезпеченні студентам уявлення про методологію підготовки й реалізації, способи та засоби побудови міжнародних проектів, залучення ресурсів для реалізації цих проектів і механізмів управління ними. **Завдання** дисципліни полягають у тому, щоб дати студентам не тільки визначену кількість знань, а сформувати професійні навички, що дозволили б на основі отриманої інформації знаходити рішення в різноманітних ситуаціях на міжнародному ринку.

Теми: Основні поняття менеджменту проектів. Підготовка до роботи над проектом. Планування проекту. Управління ризиками у проекті. Управління проектними командами. Підтримання графіка робіт.

Методика викладання у вищій школі

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: критерії відбору, принципи структурування змісту навчального курсу у вищій школі; зміст навчання та його компоненти, права та обов'язки учасників освітнього процесу, сучасні інтерактивні методи навчання здобувачів освіти, отримання від них зворотнього зв'язку; сутність, особливості, методи, прийоми навчання у вищій школі; педагогічні уміння діяльності викладача вищої школи; методику організації та проведення самостійної роботи, консультацій та індивідуальних занять; особливості вербальної і невербальної комунікації.

Вміти: створювати особисту методичну систему навчання здобувачів вищої освіти, адаптувати її до різних умов освітнього процесу; критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування освіти в Україні у перебігу розв'язання складних задач у невизначених ситуаціях; аналізувати, планувати та організовувати різноманітні види навчальних і позааудиторних занять, використовувати найбільш ефективні методи навчання, виховання і розвитку здобувачів вищої освіти; упроваджувати інноваційні технології навчання у закладі вищої освіти; володіти вміннями й навичками організації навчання в умовах кредитно-модульної системи організації освітнього процесу; апробувати найбільш ефективні прийоми і методи навчання, що застосовуються в системі педагогічної діяльності; аналізувати різноманітні педагогічні ситуації.

Короткий зміст дисципліни:

Тема 1. Загальні питання методики викладання у вищій школі. Вища освіта в Україні: історія і сучасність.

Тема 2. Особливості розвитку здобувача вищої освіти як суб'єкта соціального життя.

Тема 3. Сутність та особливості освітнього процесу у вищій школі.

Тема 4. Освітнє середовище закладу вищої освіти.

Тема 5. Методи навчання у вищій школі.

Тема 6. Форми організації навчання у вищій школі.

Тема 7. Організація контролю як зворотнього зв'язку у вищій школі.

Тема 8. Майстерність професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

Міжпредметна інтеграція у загальній середній освіті

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	технічні засоби (комп'ютер, проектор), необмежений доступ до мережі Інтернет; ресурси наукової бібліотеки ДВНЗ УжНУ, читальні зали; віртуальне навчальне середовище Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

- Знання про міжпредметну інтеграцію у загальній середній освіті.
- Уміти здійснювати аналіз умов, що забезпечують міжпредметну інтеграцію.
- Знати основні напрямки, засади, принципи, та механізми інтеграції галузей знань соціології, освіти, медицини, культурології тощо.
- Знати особливості досвіду європейських країн у міжпредметній інтеграції галузей загальної середньої освіти.
- Знати методи, форми, засоби міжпредметної інтеграції у загальній середній освіті.
- Вміти організовувати освітні заходи із використанням міжпредметної інтеграції у загальній середній освіті.
- Вміти застосовувати на практиці міжпредметну інтеграцію.
- Вміти використовувати діагностичні методики для визначення ефективності використання міжпредметної інтеграції у загальній середній освіті.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Категоріальний апарат та взаємозв'язки між основними поняттями теми.
- Тема 2. Загальна характеристика процесу міжпредметної інтеграції.
- Тема 3. Галузі науки, їх різновиди та можливості інтегрування у загальній середній освіті.
- Тема 4. Інтеграція у мовно-літературній освітній галузі.
- Тема 6. Особливості інтегрування математичної освітньої галузі.
- Тема 7. Природнична освітня галузь: можливості інтеграції навчального матеріалу.
- Тема 8. Технологічна освітня галузь як результат міжпредметної інтеграції.
- Тема 9. Використання цифровізації як засіб міжпредметної інтеграції у загальній середній освіті.

Міф і література

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української літератури
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: типи міфів та їх основні характеристики; архетипічні та мандрівні сюжети міфів та їх проєкцію в літературних творах; категорії та зміст поняття «міфопоетика»; семантику міфологічних та символічних образів у поетичних та прозових творах; специфіку вияву ініціального міфу в літературних творах; зв'язок жанру фантастики з космогонічними, антропогенічними та есхатологічними міфами; вплив апокрифічних (старозавітних) міфів та легенд на художню літературу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти**: здійснювати міфопоетичний аналіз художнього твору; розрізняти групи міфів за змістом; виділяти архетипічні основи міфологічного світогляду в художніх творах; виокремлювати міфологічне підґрунтя літературних творів; окреслювати міфологічні мотиви літературних творів та їх художню інтерпретацію письменником; аналізувати образи-символи, етноархетипи, вплетені в канву літературного твору.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Зв'язок міфу і літератури.

Тема 2. Рецепція та інтерпретація різних тематичних груп міфів та легенд в українській та світовій літературі.

Тема 3. Переосмислення космогонічних та теогонічних міфів у романі Доріс Лессінг «Шикаста» та романах Докії Гуменної («Благослови, Мати», «Минуле пливе в прийдешнє»).

Тема 4. Художня інтерпретація антропогенічних та антропологічних міфів у романі Д. Лессінг «Ущелина».

Тема 5. Переосмислення демонологічних легенд про мертвого коханого та перелесника у творах П. Куліша (роман «Огнений змій», оповідання «О том, от чего в местечке Воронеж высох Пешевцов став»).

Тема 6. Міфологічні образи та мотиви в повісті М. Трайсти «У ніч на святого Андрія» та новелах Ф. Потушняка.

Тема 7. Міфологічне підґрунтя мотиву подорожі у часі у повісті Докії Гуменної «Небесний змій» та новелі М. Трайсти «Людина з того світу».

Тема 8. Міфологічні образи та мотиви у романах Дари Корній («Гонихмарник», «Петрусь-химородник», тетралогія «Зворотній бік світів»).

Тема 9. Модерна інтерпретація есхатологічних міфів та демонологічних легенд у романі М. та С. Дяченків «Відьомська доба».

Тема 10. Переосмислення міфологічних оповідей про самогубців у романі Михайла Рошка «Ревнощі з того світу».

Тема 11. Міфи та демонологічні образи у романі Тараса Завітайла «Зброя вогню» та «Казці старого мельника» Сергія Ухачевського.

Нутриціологія та сучасна персоніфікована дієтологія

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	вивчення дисципліни базується на наступних курсах: «Медична біологія», «Анатомія людини», «Фізіологія», «Біохімія», «Фармакологія», «Мікробіологія, вірусологія, імунологія», «Біоорганічна хімія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	клініко-лабораторної діагностики та фармакології
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вивчення дисципліни передбачає формування у здобувачів освіти теоретичних знань та практичних навичок, які необхідні для усвідомлення значення нутрієнтів харчових продуктів для харчування в життєдіяльності людини, біохімічних процесів перетворень окремих компонентів їжі та їх вплив на діяльність фізіологічних систем організму, в тому числі на мікробіом людини; набуття загальних знань та навичок із загальних підходів та принципів персоніфікованого, раціонального і профілактичного харчування людини на різних вікових етапах шляхом застосування сучасних наукових положень нутриціології та 3П медицини.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде знати:

- значення нутриціології та персоніфікованого харчування
- основи фізіологічно обґрунтованого харчування здорової людини – раціонального харчування;
- нутриціологічні характеристики основних харчових продуктів, їх складу, властивостей, харчової та біологічної цінності;
- симптоми дефіцитів поживних речовин та біологічно активних компонентів.
- вплив продуктів харчування та різних дієт на мікробіом людини;
- принципи, методики та інструменти створення персоніфікованих планів харчування для профілактики та лікування захворювань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде вміти:

- вміти користуватися сучасними інформаційними та літературними джерелами;
- проводити консультації з питань: 1) хімічного вмісту та енергетичної цінності харчових продуктів; 2) збалансованого харчування; 3) харчового статусу людини; 4) дефіцитів поживних речовин та біологічно активних компонентів; 5) попередження несприятливого впливу негативних факторів оточуючого чи виробничого середовища на організм;
- проводити інформаційну роботу щодо питань якості та застосування БАДів, пробіотиків, пребіотиків, біопрепаратів, спеціальних харчових продуктів тощо.
- розробляти плани харчування для профілактики та лікування захворювань різних верств населення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Основи нутриціології та дієтології.

Тема 2. Харчування як засіб оздоровлення.

Тема 3. Сучасні проблеми харчування людини.

Тема 4. Нутриціологічні основи раціонального харчування.

Теми 5. Спеціальні дієти.

Тема 6. Нетрадиційні види харчування.

Тема 7. Макронутрієнти в харчуванні людини.

Тема 8. Мікронутрієнти в продуктах харчування.

Тема 9. Сучасна класифікація та властивості харчових волокон та ферментів.

Тема 10. Біологічно активні й харчові добавки в продуктах та функціональному харчуванні.

Тема 11. Бази даних продуктів харчування.

Тема 12. Нутриціологічна характеристика рослинного походження.

Тема 13. Нутриціологічна характеристика продуктів тваринного походження.

Тема 14. Вплив продуктів харчування на мікробіом людини.

Тема 15. Принципи, методики та інструменти створення персоніфікованих планів харчування для профілактики та лікування захворювань.

Освітній менеджмент

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проектор.
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

здатність представляти для обговорення результати освітньої, професійної діяльності, презентувати результати наукових досліджень та інноваційних проєктів, демонструючи вільне володіння державною та іноземною мовами усно і письмово;

здатність проєктувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук та забезпечувати організаційно-управлінську діяльність для його реалізації (зокрема, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти);

здатність розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм;

володіти вміннями здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність;

вміти приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, з опорою на чинне законодавство, нормативно-правове регулювання освітньої діяльності та виявляти креативність у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття про освітній менеджмент. Генеза і сутність менеджменту освіти

Тема 2. Методологічні засади сучасного освітнього менеджменту

Тема 3. Структура освітньої системи України та стратегічне управління в освітньому менеджменті

Тема 4. Управління освітніми закладами: системний підхід

Тема 5. Управління вищою освітою: світові тенденції і національні досягнення

Тема 6. Педагогічний менеджмент як система

Тема 7. Освітній процес як об'єкт менеджменту

Тема 8. Проєктний менеджмент як невід'ємна складова сучасної освіти

Тема 9. Моніторинг якості освітнього процесу

Тема 10. Дидактичний менеджмент як складова освітнього.

Тема 11. Управління розвитком особистості у освітньому процесі

Тема 12. Поняття тайм-менеджменту. Само менеджмент.

Основи викладання медіаграмотності

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	обладнання телерадіостудії, мультимедійне обладнання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни є навчити студентів-магістрантів основних навичок методики викладання фахового предмету як цілісної і логічно-послідовної системи знань з урахуванням вікової категорії споживачів медійного продукту та постійної мінливості інформаційного ландшафту, виробити в них навички використання різноманітного інструментарію для викладання медіаграмотності як сукупності знань, навичок та умінь, що дозволяють людям аналізувати й критично оцінювати різноманітні повідомлення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Методика викладання медіаграмотності як суспільно важлива проблема. Основні етапи розвитку закордонної та вітчизняної медіаосвіти. Місце та роль масмедіа у формуванні сучасної картини світу: пошук об'єктивності та балансу думок.

Тема 2. Інформаційна грамотність, медіаграмотність та медіаосвіта як способи розвитку критичного мислення. Методи профілактики сучасних маніпулятивних технологій в масмедіа. Масмедіа та масмедійна діяльність в освітньому процесі закладів освіти. Протидія деструктивному інформаційному впливу.

Тема 3. Критерії медіаграмотності. Загальні й індивідуальні компетентності та суспільні чинники як основні виміри медіаграмотності.

Тема 4. Традиційні методи викладання та просування медіаграмотності серед різних вікових категорій, проблема формування компетентностей. Інноваційні методи («тематичного пошуку» «рольової гри», «аналізу конкретної ситуації» (кейс-стаді), «контекстного аналізу» «трансляції» та ін.) в методиці викладання медіаграмотності.

Тема 5. Маніпуляції в ЗМІ, їх типи та принципи дії. Пошук вигодоотримувача від застосування маніпуляції чи розповсюдження фейків.

Тема 6. Соцмережі як ЗМК, їх вплив на суспільство. «Альтернативна реальність», «інформаційна бульбашка». «Ботоферми» як приклад конструювання необхідної точки зору.

Основи етології

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення курсу «Основи етології» є формування більш глибоких теоретичних знань з питань фізіологічних механізмів та функцій поведінки, що забезпечують виживання тварин у їх природному середовищі, особливостей соціальної поведінки різних видів тварин, особливості появи, форм прояву та закономірностей психічних процесів тварин, як у онтогенезі, так й при встановленні шляху еволюції психічних здібностей у тваринному світі. Завдання курсу: теоретичні: опанування понятійного апарату, об'єктивних і суб'єктивних методів вивчення поведінки тварин, історії спостережень і досліджень; вивчення основних сучасних напрямів дисципліни, розуміння природженого і надбаного у поведінці тварин, онтогенетичні та філогенетичні особливості проявів; оволодіння системою знань про форми розсудливої діяльності тварин і розум тварин як самостійне явище, формування на основі спеціальних етологічних понять загально біологічних. Крім того, вивчення курсу дає можливість більш чітко розуміти місце людини у тваринному світі, причини та особливості прояву власних поведінкових реакцій, витоки появи культури, ритуалів, звичок тощо. Практичні – сформулювати вміння проводити спостереження за поведінкою тварин, організувати дослідження, аналізувати та передбачати поведінкові реакції диких, хатніх та свійських тварин в залежності від статі, віку, пори року тощо.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Етологія – наука про поведінку тварин. Інстинктивна поведінка тварин. Класифікація типів поведінки. Індивідуальна поведінка. Біологічна обумовленість онтогенезу поведінки тварин. Особливості формування внутрішньовидових відносин. Типи комунікації тварин. Шлюбно-сімейні взаємовідносини у тварин. Батьківська поведінка. Адаптивність поведінки її роль у видоутворенні.

Основи косметології

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Вивчення дисципліни базується на наступних курсах: «Медична біологія», «Анатомія людини», «Фізіологія», «Біохімія», «Фармакологія», «Мікробіологія, вірусологія, імунологія», «Біоорганічна хімія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	клініко-лабораторної діагностики та фармакології
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс за вибором «Основи косметологія» спрямований на поглиблення теоретичних і практичних знань, умінь, навичок, професійної кваліфікації у галузі косметології. Вивчення курсу включає: принципи роботи та застосування апаратних та інструментальних методів у косметології, широкий спектр косметологічних процедур, догляд за здоровою шкірою різних типів та віку. Головним завданням при викладанні курсу за вибором «Основи косметологія» є набуття практичних навичок, які ґрунтуються на знаннях засобів та методів профілактики та корекції проявів основних недоліків шкіри та її похідних дозволить майбутнім фахівцям на високому рівні виконувати свої професійні обов'язки. Крім того постійне зростання кількості косметологічних засобів, їх технологічне вдосконалення потребують від спеціаліста мистецтва уміння орієнтуватися у цьому розмаїтті та точно і найефективніше призначати ті або інші косметологічні засоби чи технології.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Введення в косметологію. Роль косметології в житті людини. Організація косметологічної допомоги в Україні. Організація роботи косметологічного кабінету. Дезінфекція і стерилізація
- Тема 2. Анатомія, гістологія, фізіологія шкіри та її придатків з точки зору косметології
- Тема 3. Визначення стану шкіри
- Тема 4. Хімія у косметології
- Тема 5. Косметична сировина
- Тема 6. Щоденний догляд за шкірою обличчя
- Тема 7. Професійний догляд за шкірою
- Тема 8. Маски для обличчя. Класифікація та технологія раціонального застосування. Показання та протипоказання.
- Тема 9. Пілінги. Види. Технологія раціонального застосування. Показання та протипоказання.
- Тема 10. Карбокси- і гідроксітерапія. Технологія раціонального застосування. Показання та протипоказання.
- Тема 11. Спеціальний догляд за тілом, волоссям, руками та нігтями
- Тема 12. Старіння та старіння шкіри зокрема.

Основи менеджменту та маркетингу

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економіки і підприємництва
Інформаційне забезпечення	робоча програма навчальної дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи менеджменту та маркетингу» є сформувати у студентів необхідний обсяг теоретичних і практичних знань про менеджмент і маркетинг та навичок практичної їх реалізації у сучасному виробництві. Ознайомити студентів із основними поняттями та термінологією менеджменту і маркетингу. Вивчити та оцінити ефективність застосування функцій менеджменту та маркетингу. Сформувати у студентів уміння використовувати інструменти маркетингу та менеджменту.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи менеджменту і маркетингу» є забезпечення студентів знаннями з основ менеджменту та маркетингу, а також отримання навичок використання інструментів маркетингу та менеджменту.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- основні поняття і термінологія менеджменту та маркетингу;
- області застосування основ менеджменту та маркетингу;
- основні принципи менеджменту та маркетингу;
- основні функції менеджменту та маркетингу;
- інструменти маркетингу та менеджменту;
- оцінювати ефективність застосування основ менеджменту та маркетингу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Суть та значення менеджменту в діяльності організації. Суть та значення маркетингу в діяльності організації. Поняття лідерства, як однієї з функцій менеджменту. Значення делегування повноважень в менеджменті. Використання методів мотивації в системі менеджменту. Влада та вплив, суть та види стилів керівництва. Управління конфліктами та стресами. Ефективне управління часом. Інструменти менеджменту та маркетингу. Суть та види досліджень ринку. Сегментація та місткість ринку. Суть та види реклами.

Основи психогенетики

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базується на загальних компетенціях випускників ОС «Бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	залік

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Основи психогенетики**» є вивчення ролі спадковості і умов довкілля у формуванні психічних і психофізіологічних властивостей людини, інтелектуальних здібностей, прояву девіантної поведінки і психічних розладів.

Завдання вивчення дисципліни «**Основи психогенетики**» наступні:

- ознайомлення основними генетичними поняттями, закономірностями наслідування;
- дослідження фізіологічних механізмів пристосування організму до змін довкілля;
- ознайомлення з основними методами які використовуються в психогенетиці людини;
- ознайомлення з генетикою психічних розладів; прояву аномальної і девіантної поведінки; генетикою сенсорних особливостей рухових функцій темпераменту, інтелекту.

У процесі вивчення курсу важливо зосередити увагу на *засвоєнні знань* про:

- основні генетичні поняття, закономірності спадковості;
- основні методи, які використовуються в психогенетиці людини;
- генетику психічних розладів;
- психогенетику аномальної і девіантної поведінки;
- психогенетику сенсорних особливостей рухових функцій темпераменту.

Під час семінарських занять та самостійної роботи студенти *набувають уміння та навички*:

- визначають загальнобіологічні та спеціальні поняття;
- застосовують конкретні знання для пояснення психічних розладів, хромосомних аберацій і поведінки людини;
- володіють методами психофізіології і фізіології;
- визначають коефіцієнт інтелекту між групами людей.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ. Предмет і принципи психогенетичних досліджень. Визначення психогенетики. Основні генетичні поняття, закономірності спадковості.

Тема 2. Основні методи, які використовуються в психогенетиці людини.

Тема 3. Генетика психічних розладів. Хромосомні аберації і поведінка людини.

Тема 4. Психогенетика аномальної і девіантної поведінки.

Тема 5. Психогенетика сенсорних особливостей рухових функцій темпераменту.

Тема 6. Генетика психофізіологічних і фізіологічних показників.

Тема 7. Психогенетичне дослідження інтелекту.

Тема 8. Дослідження геніальності.

Паразитоценологія

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумова для вивчення дисципліни	базується на загальних компетентностях випусників ОС «Бакалавр» ОП «Біологія», «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини», «Екологія», «Медсестринство», «Фізична терапія, ерготерапія», «Дошкільна освіта», «Садівництво та виноградарство», «Лісове господарство»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	інформаційні технології та засоби навчання, система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Вміння оцінити паразитарні системи різних рівнів складності організації на основі знань про морфо-фізіологічні властивості паразитів і процесів, які відбуваються на організмовому рівні організації життя під впливом паразитів; на основі знань про цикли розвитку паразитичних тварин, моделювати шляхи їх потрапляння до організму хазяїна та особливості структури паразитоцезів; на основі знань про екологічні зв'язки паразитичних організмів із середовищем їх існування, визначати чинники, що регламентують географічне поширення цих паразитозів; фізіологію процесів взаємодії організмів паразита і хазяїна, механізми впливу на ці процеси.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Предмет паразитоценології. Історія паразитоценології. Основні поняття та терміни паразитоценології.

Тема 2. Загальна паразитологія, її фауністичний, зоогеографічний, екологічний аспекти. Взаємовідносини в системі паразит-хазяїн.

Тема 3. Основні типи взаємовідносин живих істот. Поняття про симбіоз (співжиття) та його основні форми (мутуалізм, коменсалізм, паразитизм).

Тема 4. Поширення паразитизму у тваринному світі.

Тема 5. Походження паразитизму. Філогенез та еволюція паразитів. Походження паразитизму, преадаптації та шляхи переходу до паразитичного способу життя.

Тема 6. Система «паразит-хазяїн». Типи систем „паразит-хазяїн”. Динаміка чисельності в системі «паразит-хазяїн». Життєві цикли паразитів, їх головні типи.

Тема 7. Паразит і середовище, сезонні та багаторічні зміни паразитофауни.

Тема 8. Вплив людини на паразитофауну. доместикація і паразитофауна.

Тема 9. Паразити як компоненти біоценозів; циркуляція паразитів в екосистемах, поняття про паразитарні системи.

Тема 10. Екологічна паразитологія, зоонози.

Педагогіка вищої школи

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності) – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня повинні:

Знати: загальні основи педагогіки вищої школи та методи педагогічного впливу розвитку особистості в освітньому процесі, основні етапи становлення системи вищої освіти в Україні; принципи дидактики вищої школи; організаційні форми та методи навчання у закладі вищої освіти, види контролю знань, умінь і навичок здобувачів освіти; зміст педагогічного менеджменту; специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи; організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук; управляти освітньою діяльністю; об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти; розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

Вміти: опанувати систему психологічних та педагогічних знань, які формуються умовами освітнього процесу у закладі вищої освіти, досліджувати пріоритетні напрями розвитку освіти в Україні, виокремлювати тенденції підготовки фахівців у вищій школі з погляду перспектив її удосконалення (Національна доктрина розвитку освіти), критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування освіти в Україні, у перебігу розв'язання складних задач у широких контекстах удосконалювати навички самостійної навчальної роботи, на основі самопізнання формувати власний стиль науково-педагогічної діяльності та професійного спілкування, аналізувати типовий навчальний підручник чи навчальний посібник зі свого фаху й оцінювати його зміст із погляду врахування дидактичних вимог, здійснювати педагогічний аналіз ефективності форм і засобів виховання студентської молоді у закладі вищої освіти.

Короткий зміст дисципліни:

Тема 1. Поняття про педагогіку вищої школи. Предмет, об'єкт, завдання педагогіки вищої школи.

Тема 2. Сутність та особливості освітнього процесу у вищій школі. Болонський процес і освіта в Україні.

Тема 3. Особливості розвитку здобувача освіти як суб'єкта соціального життя, як майбутнього фахівця з вищою освітою. Сутність процесу виховання студентської молоді, його специфіка, компоненти.

Тема 4. Роль і місце науково-педагогічного працівника в розвитку суспільства, його функції.

Тема 5. Психологія діяльності та особистості викладача вищої школи.

Тема 6. Методи навчання у вищій школі

Тема 7. Форми організації навчання у вищій школі

Тема 8. Система контролю освітнього процесу у вищій школі. Якість освіти.

Тема 9. Освітній менеджмент у закладі вищої освіти.

Педагогіка сімейного виховання

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Загальна психологія», «Педагогіка»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи, підручники і посібники з основ сімейного виховання, національні та міжнародні нормативно-правові акти, сімейний кодекс України, навчальні фільми, інтернет-посилання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- вміння встановлювати злагоджену взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями на засадах партнерства;
- вміння визначати педагогічний сенс взаємодії школи із родиною;
- вміння застосовувати принципи особистісно-орієнтованої педагогіки;
- знання про специфіку сімейного виховання;
- здатність якісно забезпечувати ефективність власних дій у процесі надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дитині з особливими освітніми потребами;
- здатність аналізувати чинники виховання в конкретній сім'ї і для кожної дитини зокрема;
- здатність передбачати можливості негативного впливу сім'ї на розвиток дитини та коригувати його;
- вміння встановлювати партнерські відносини з родиною вихованців та орієнтуватися в методах педагогічного впливу батьків та доцільності їх використання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Сім'я – основний інститут становлення та розвитку особистості.
- Тема 2. Функції та типологія сучасної сім'ї.
- Тема 3. Роль членів родини у вихованні та спілкуванні дитини.
- Тема 4. Сім'я як об'єкт соціальної роботи.
- Тема 5. Проблеми родинного виховання дітей з особливими освітніми проблемами.
- Тема 6. Методика сімейного виховання.
- Тема 7. Особливості виховання дітей у різних типах сімей.
- Тема 8. Негативні тенденції у процесі сімейного виховання.
- Тема 9. Виховний потенціал сім'ї.
- Тема 10. Педагогічна взаємодія з батьками в умовах індивідуального виховання.

Педагогіка та психологія вищої школи

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності) – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня повинні:

Знати: понятійний апарат цієї галузі науки; історичні етапи розвитку вищої освіти в Україні; тенденції розвитку вищої освіти в Україні та зарубіжних країнах; сутність освітнього процесу у вищій школі; принципи структурування змісту навчального курсу у вищій школі; освітні технології; норми, критерії оцінювання знань, умінь студентів; психологічні особливості розвитку людини; психологічні та педагогічні аспекти навчання та виховання студентської молоді; механізми функціонування психіки людини; категорії та методи педагогічного впливу розвитку особистості в освітньому процесі; суперечності, психічні функції, особливості розвитку молоді людини; сутність та особливості виховання студентської молоді; особливості діяльності педагога вищої школи.

Вміти: визначати певні психічні явища та категорії психологічних та педагогічних знань, які породжуються умовами освітнього процесу у ЗВО; визначати характеристики і типи психічних явищ; пов'язувати їх між собою у роботі цілісного психічного механізму; характеризувати певні прояви поведінки та діяльності людини за типовими особливостями; удосконалювати навички самостійної навчальної роботи; на основі самопізнання формувати власний стиль науково-педагогічної діяльності та професійного спілкування; визначати, планувати структуру змісту навчального заняття; самостійно проводити лекційні, практичні, семінарські заняття; ефективно застосовувати традиційні й інноваційні технології та методи навчання у вищій школі.

Короткий зміст дисципліни:

Тема 1. Поняття про педагогіку та психологію вищої школи. Предмет, об'єкт, завдання педагогіки та психології вищої школи.

Тема 2. Особливості розвитку студента як суб'єкта соціального життя.

Тема 3. Історія розвитку педагогічної думки і школи в Україні. Історія розвитку вищої освіти.

Тема 4. Сутність та особливості освітнього процесу у вищій школі. Болонський процес і освіта в Україні.

Тема 5. Психологія діяльності та особистості викладача вищої школи.

Тема 6. Виховання особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою.

Тема 7. Індивідуальні особливості студента та його адаптація до навчання у вищій школі.

Тема 8. Психологія спілкування в умовах вищої освіти.

Тема 9. Методи навчання та форми організації навчання у вищій школі

Тема 10. Методи контролю знань у вищій школі.

Тема 11. Сутність процесу виховання, його специфіка, компоненти. Концепції виховної роботи з урахуванням особливостей і традицій закладу вищої освіти.

Тема 12. Освітній менеджмент у закладі вищої освіти.

Педагогічна майстерність

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	перелік дисциплін, які вивчаються раніше: «Загальна психологія», «Соціологія», «Педагогіка».
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

з'ясувати напрями діяльності фахівця, їх функціональні обов'язки; права і обов'язки суб'єктів освітнього процесу; основні вимоги, які ставить сучасне суспільство перед фахівцем; сутність, компоненти і шляхи розвитку педагогічної майстерності;

оволодіти методами, організаційними формами і засобами освітнього процесу в освіті; особливостями та інструментарієм;

вміти добирати оптимальні стилі і моделі педагогічного спілкування, менеджменту освіти, професійно-педагогічної підтримки;

визначити напрямок власної професійної діяльності, його конкретні цілі і завдання на кожному етапі роботи; проєктувати власну педагогічну траєкторію у фаховій освіті; критично оцінювати свою діяльність;

керувати власним розвитком, проявами психічних станів, мімічною і пантомімічною виразністю, мовленням; формувати педагогічну увагу, спостережливість, увагу; вміння переконувати, навіювати, слухати учасників освітнього процесу;

організувати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу із використанням новітніх технологій;

організувати освітню діяльність в нестандартних умовах, здійснювати організацію освітнього процесу з використанням елементів інклюзивної освіти.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Зміст майстерності сучасного фахівця.

Тема 3. Професійне партнерство (наставництво, супервізія, інтервізія тощо).

Тема 4. Професійне спілкування, його сутність і особливості.

Тема 5. Авторитет як показник рівня професійного розвитку.

Тема 6. Конфлікт і конфліктна ситуація в професійному середовищі. Способи його уникнення та вирішення.

Тема. 7. Конкурентоздатність сучасного фахівця як багатовимірна характеристика розвитку професійної майстерності.

Тема 8. Інноваційні маркетингові технології власних професійних послуг на ринку праці.

Тема 9. Сучасні можливості формування індивідуальної траєкторії розвитку професійної майстерності.

Педагогічні технології в умовах дистанційного та змішаного навчання

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	основи знань щодо інформаційних технологій та вмінь їх використання
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	платформа Moodle, Classroom
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Інтегральна (здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері педагогічних технологій в умовах дистанційного/змішаного навчання, що передбачає проведення дослідження, застосування теорій та методів педагогічної науки у практиці професійної діяльності, яка характеризується комплексністю та невизначеністю).

Загальні (Нормативно-правова: здатність організувати діяльність здобувачів системи освіти та/або власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності та академічної доброчесності тощо).

Спеціальні (Управлінська: здатність планувати, організувати та контролювати діяльність здобувачів системи освіти та/або власну професійну діяльність. Соціально-психологічна: здатність забезпечувати оптимальні соціально-психологічні умови освітньої діяльності. Науково-методична та інноваційно-дослідницька: здатність запроваджувати інноваційні технології навчання; конструктивно-критично оцінювати зміст освіти; використання інтерактивних технологій (технологій колективно-групового навчання, кооперативного навчання – мозковий штурм, коло ідей, робота в малих групах, акваріум, рольові ігри, мікрорекламання та ін.); використання цифрових інструментів під час навчання та контролю результатів навчання методом тестування/e-learning, проведення онлайн опитування та опрацювання отриманих результатів тощо; здатність на основі теоретичного та емпіричного дослідження вирішувати науково-практичні завдання адаптації здобувачів освіти до навчання тощо. Компетентність з професійно-особистісного розвитку: здатність здійснювати освітню (самоосвітню) діяльність з метою самовдосконалення на основі самодіагностики особистісних та професійних якостей (мотивація діяльності, професійна спрямованість, рефлексивність, комунікативні та організаційні здібності тощо). Інформаційно-комунікаційна: здатність запроваджувати сучасні цифрові технології в освітній процес.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Наукова та навчально-методична інформація: пошук та опрацювання.

Тема 2. Технології інтерактивного навчання у закладах освіти.

Тема 3. Навчальні завдання як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, підходи до розв'язування та складання.

Тема 4. Тестування в системі діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Тема 5. Цифрові інструменти Google для змішаного та дистанційного навчання. Classroom як ефективна платформа для змішаного та дистанційного навчання.

Тема 6. Система е-навчання Moodle: створення навчальних курсів та їх наповнення.

Питання української термінології

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української мови
Інформаційне забезпечення	тексти лекцій, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення курсу студент повинен **знати**:

- коротку історію української наукової термінології;
- основні характеристики наукової термінології;
- джерела формування української термінології;
- історію окремих терміносистем української мови;
- найголовніші проблеми сучасної української наукової термінології;

уміти:

- оцінювати наукову галузеву термінологію з погляду лінгвістичного.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Предмет, мета і завдання курсу «Питання української термінології».

Тема 2. Основні характеристики наукової термінології.

Тема 3. Джерела української термінології. Термінологічний словотвір.

Тема 4. Лінгвістичні основи впорядкування галузевих терміносистем.

Тема 5. Головні етапи формування української наукової термінології.

Тема 6. Розвиток української мовознавчої термінології.

Тема 7. Формування ботанічної термінології української мови.

Поведінкова економіка

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, семінари і практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища; здатність визначати перспективи розвитку організації; здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту; здатність діяти соціально відповідально і свідомо; розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності; здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички. Програмні результати навчання:

виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень; оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації; демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності; демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поведінкова економіка в системі економічного знання. Когнітивна психологія та економічна поведінка. Продуктивне мислення. Психологія прийняття рішень. Нейроеконіміка. Соціальні аспекти поведінкової економіки. Грошова поведінка. Податкова поведінка. Підприємницька поведінка. Експериментальна економіка. Нейромаркетинг

Політика ЄС з питань міграції, безпеки та добросусідства

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України, політологія, правознавство, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.

Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Метою вивчення дисципліни «Політика ЄС з питань міграції, безпеки та добросусідства» є формування системи теоретичних та практичних знань стосовно політики ЄС з питань міграції, безпеки та добросусідства.

Теми: Теоретико-понятійний апарат дослідження міжнародної міграції. Соціально-економічна сутність міграції у міжнародному вимірі. Інституційні рамки регулювання міграційних процесів в ЄС. Правове регулювання нелегальної міграції. Політика ЄС з питань міграції, безпеки та добросусідства. Сучасні тенденції міграційних процесів в країнах Європи та виклики для міграційної політики ЄС. Міграційні процеси та політика в країнах Центральної Європи. Організаційно-економічний механізм розвитку національної міграційної політики України на прикладі країн-членів ЄС.

Політична глобалізація

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України, політологія, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.
- Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.
- Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.
- Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.
- Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Мета – сформувати знання про роль політичної глобалізації на даному етапі розвитку людської цивілізації та глобалізаційних процесів. Значення політичної глобалізації для міжнародних відносин. Вплив політичної глобалізації на суверенітет держави.

Завдання дисципліни – засвоєння студентом комплексу знань про політичну глобалізацію, її роль на даному етапі розвитку міжнародних відносин; розвиток у студента вміння визначати вплив політичної глобалізації на міжнародні відносини, організації та держави; формування в студентів чіткого розуміння ролі та місця політичної глобалізації в міжнародних відносинах, політиці держави та світовій політиці.

Теми: Суперечності сучасного етапу глобалізації. Антиглобалізм та Альтерглобалізм, Напрями глобалістики та концепції глобалізації, Прогрес як концепція історичного розвитку, Основні провідники глобалізму: країни, міжнародні організації, неофіційні структури і провідні геополітики, «Палкий лібералізм» Ф. Фукуями, погляди Ж. Аталі і концепція Міланського Інституту міжнародних політичних досліджень.

Політична система Європейського Союзу

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	ультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Мета – вивчення основних особливостей виникнення, розвитку і трансформації європейської інтеграції, проблем і тенденцій розвитку ЄС, сучасної співпраці України з країнами Європейського Союзу, головних проблем і перспектив її вступу до ЄС.

Теми: Зовнішні відносини Європейського Союзу. Концептуальні засади зовнішньополітичної діяльності ЄС. Особливості реалізації євроатлантичної взаємодії: ЄС-США – відносини ad hoc. Нормативні засади та інституційні механізми реалізації Спільної зовнішньої та політики безпеки ЄС. Принципи функціонування та реалізації Спільної безпекової та оборонної політики ЄС. Інтеграційні механізми у здійсненні зовнішньої політики ЄС. Транскордонне співробітництво і моделі «єврорегіонів».

Права людини в умовах особливого правового режиму

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати:

- поняття прав людини, їх основні ознаки, зокрема універсальність та невідчужуваність;
- зміст поняття «необхідно у демократичному суспільстві»;
- поняття воєнного стану, надзвичайного стану, пандемії, поняття вакцинації;
- умови та законність обмеження здійснення прав людини в умовах воєнного стану та пандемії;
- заходи протидії пандемії;
- особливості впровадження військового стану та правового режиму протидії COVID-19 в Україні.

Вміти:

- роз'яснювати сутність поняття «необхідно у демократичному суспільстві»;
- давати оцінку правомірності заходам, які вживає держава в умовах особливого правового режиму, зокрема військового та пандемії;
- розрізняти чи впровадження військового стану та обов'язкова вакцинація становить державне втручання до прав людини і чи призводять ці міри до обмеження прав і свобод людини;
- обрати методи впровадження вакцинації з боку держави, а також співвідношення у них санкцій закону та переконання суспільства.

Короткий зміст дисципліни, що буде вивчатися (перелік тем):

Права людини: поняття та ознаки. Поняття особливого правового режиму. Поняття воєнного та надзвичайного стану: особливості. Поняття пандемії. Основні джерела та аргументи на користь обов'язкової вакцинації. Обмеження здійснення прав людини. Втручання до прав людини. Тест на пропорційність державного втручання. «Необхідно у демократичному суспільстві». Особливості впровадження військового стану та правового режиму протидії COVID-19 в Україні.

Право інтелектуальної власності

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): науково-теоретичні та практичні положення про інтелектуальну власність; особливості правового регулювання суспільних відносин у сфері охорони інтелектуальної власності; основні міжнародно-правові акти; норми чинного законодавства України, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності, порядок застосування вищевказаних норм законодавства України правовий захист майнових і немайнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності; спеціальну науково-методичну та іншу юридичну літературу; правильно визначати види, об'єкти і суб'єкти інтелектуальної власності; визначати порядок захисту порушених майнових та особистих немайнових прав інтелектуальної власності; володіти знаннями з правил оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності; визначати істотні умови необхідні для укладення договорів у сфері інтелектуальної власності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Загальні положення про право інтелектуальної власності. Авторське право. Суміжні права. Право промислової власності. Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту. Нетрадиційні результати інтелектуальної власності. Оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти інтелектуальної власності. Договори у сфері інтелектуальної власності.

Право на життя і здоров'я в Україні та ЄС

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	підручник, монографії
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): здатність засвоїти основні положення законодавчого регулювання права на життя і здоров'я в Україні та ЄС; здатність засвоїти основні нормативно-правові акти, що регулюють право на життя і здоров'я в Україні та ЄС; здатність застосовувати знання із правового регулювання права на життя і здоров'я в Україні та ЄС у практичних ситуаціях; застосовувати правові норми у сфері захисту права на життя і здоров'я в Україні та ЄС.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): : джерела правового регулювання права на життя і здоров'я в Україні та ЄС; визначення основних категорій та понять у сфері захисту права на життя і здоров'я в Україні та ЄС; ознайомитись із змістом нормативних актів та з науковими роботами з проблем питань пов'язаних із захистом права на життя і здоров'я в Україні та ЄС.

Тема 1. Формування поняття права на життя та здоров'я як основного права людини.

Тема 2. Поняття права на життя та здоров'я фізичної особи.

Тема 3. Сутність права на життя та здоров'я.

Тема 4. Поняття змісту права на життя та здоров'я.

Тема 5. Репродуктивні права та право на лікування.

Тема 6. Права пацієнта на медичну допомогу.

Тема 7. Проблема евтаназії.

Тема 8. Поняття захисту права на життя та здоров'я фізичної особи.

Тема 9. Захист життя та здоров'я шляхом компенсації моральної шкоди.

Право просторового планування

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання законодавства у сфері просторового планування на державному, регіональному та місцевому рівнях; розуміння основних принципів правового регулювання відносин щодо просторового планування; розуміння специфіки права пов'язаного з розробкою та реалізацією планів різного рівня, вміння вільно орієнтуватися у системі норм права просторового планування; орієнтування в основних тенденціях удосконалення та розвитку права просторового планування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Предмет регулювання та завдання підгалузі. Конституційні положення. Рівні просторового планування. Просторове планування на рівні держави. Просторове планування на регіональному рівні. Просторове планування на рівні територіальних громад. Органи та процедури. Органи. Процедури. Правовий захист.

Правова система України

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі права або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин та принципів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Знання та розуміння основних концепцій, базових категорій, юридичних понять. Здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань, з повагою ставитися до права й закону. Здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення. Уміння діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури. Розуміння необхідності поваги до честі та гідності особи, захисту прав і свобод людини і громадянина. Уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Теоретико-методологічні основи модернізації правової системи. Зміст, структура та умови ефективності функціонування правової системи в умовах дії глобалізаційних процесів. Поняття механізму модернізації правової системи. Критерії ефективності функціонування правової системи. Вплив глобалізації на правові системи світу. Специфіка реформування правової системи України.

Правові основи інвестиційної діяльності

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	господарського права
Інформаційне забезпечення	робоча програма, лекції, навчально-методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- положення актів інвестиційного законодавства України та міжнародних договорів щодо правового регулювання договірних та недоговірних зобов'язань, підприємницької діяльності;
- основні положення правової доктрини з питань інвестиційного права;
- підходи судової практики щодо тлумачення і застосування законодавства України, що регулюють інвестиційні зобов'язання,

вміти:

- правильно тлумачити інвестиційно-правові норми;
- застосовувати господарсько-правові норми для вирішення конкретних практичних ситуацій (казусів);
- складати проекти інвестиційних договорів та інших документів., що виникають у процесі використання норм інвестиційного права та його захисту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1 Правовий режим іноземного інвестування.

Тема 2. Проблемні питання залучення іноземних інвестицій в Україну.

Тема 3. Правовий статус підприємств з іноземними інвестиціями.

Тема 4. Правове регулювання базових умов здійснення інвестиційної діяльності.

Тема 5. Правове регулювання дозвільної системи у сфері інвестування.

Тема 6. Система і правовий статус органів державного управління інвестиційною діяльністю.

Тема 7. Концесійне інвестування.

Тема 8. Правове регулювання спеціального режиму інвестування.

Тема 9. Правове регулювання підтримки інвестиційної діяльності.

Тема 10. Здійснення регулювання державно-приватного партнерства.

Правові основи формування екологічної правосвідомості громадян

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники, силабус навчальної дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання теоретичних основ абстрактного мислення, операцій аналізу та синтезу; логічних основ теорії аргументації; знання основних понять, категорій, сучасних методик та технологій організації та реалізації освітнього процесу у ВНЗ; основних положень, законів, методів та досягнення природничих наук; основні світові тенденції та підходи до вирішення екологічних проблем; вміння вести аналіз системних об'єктів; адаптувати сучасні досягнення науки до освітнього процесу; використовувати принципи методів експерименту; робити висновки та збирати факти, аналізувати інформацію, синтезувати нові ідеї.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Введення у дисципліну «Формування екологічної правосвідомості громадян»; Концепція сталого розвитку як основа формування сучасної екологічної культури; Екологічний вимір сталого розвитку; Глобальні екологічні виклики та екологічні проблеми у соціо-культурному, політичному та економічному контексті. Міжнародні угоди у сфері охорони навколишнього середовища Екологічна політика держави: механізми та фактори формування екологічної правосвідомості; Участь громадськості у прийнятті екологічно значимих рішень та методів вирішення екологічних конфліктів; Формування екологічної культури молоді та пріоритетів екологічної політики України; Екологічна правосвідомість бізнес-діяльності; Регіональні та муніципальні програми екологічної освіти.

Практикум (ділова комунікація) з іноземної мови (англійської, німецької, французької)

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська/ німецька/ французька
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з обраної іноземної мови
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	іноземних мов
Інформаційне забезпечення	друковані та електронні підручники та посібники; навчально-методичні посібники та методичні рекомендації; освітні ресурси інтернету;
Форма проведення занять	практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є :

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних фахових текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати професійне спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування;
- обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб;
- ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.

Короткий зміст дисципліни:

1 семестр:

1. Поїздка за кордон. Інформаційне бюро.
2. Подорож залізницею.
3. В аеропорту.
4. Подорож автомобілем.
5. У порту.
6. У готелі. Замовлення готелю. Послуги.
7. У місті.
8. Гроші і споживання. У банку.
9. Медичне обслуговування. У аптеці. У лікаря.
10. У ресторані.

2 семестр:

1. Перший робочий день. Знайомство та представлення. Плани на майбутнє.
2. Біографія.
3. Телефонна розмова.
4. Ділова зустріч. Ведення переговорів.
5. Обговорення контракту.
6. Бізнес- кореспонденція.
7. Короткий словник термінів ділової переписки.
8. Ділова комунікація та сучасний дрес-код.
9. Людина та професії майбутнього.
10. Презентація.

Професійна етика та міжнародний етикет

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Історія української та зарубіжної культури», «Філософія», «Соціологія», «Педагогіка»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	слов'янської філології та світової літератури
Інформаційне забезпечення	електронний конспект лекцій, робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів, тести
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- ознайомлення студентів із сутнісними особливостями професійної етики, моральним змістом професійної діяльності, службовим етикетом та формами ділового спілкування,
- розвиток морально-етичної культури здобувачів вищої освіти, формування гуманістичного ставлення до професійної діяльності, формування у здобувачів вищої освіти почуття професійного і громадянського обов'язку, гуманності, толерантності, поважного ставлення до закону, чесності, відповідальності та інших моральних якостей, необхідних у професійній діяльності;
- вивчення проблеми морального вибору і моральних конфліктів у професійній діяльності; формування навичок ділового спілкування і службового етикету, а також обізнаності в галузі міжнародного етикету.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Історія розвитку уявлень про етику та етикет. Професійна етика як теоретико-прикладна дисципліна. Види професійної етики та її гуманістична спрямованість. Основи етичної поведінки. Візити та прийоми гостей. Етикет за столом. Імідж ділової людини та його основні характеристики. Основи ділового етикету та протоколу. Мистецтво спілкування та культура мовлення. Усний та писемний мовленнєвий етикет. Форми організації спілкування (дискусія, мозкова атака, рольові ігри). Правила проведення ділових нарад. Культура ведення суперечки. Психологія ділового спілкування. Моделі, стилі, зони спілкування. Психологічні типи співрозмовників. Невербальні засоби спілкування. Правила підготовки до ділових виступів. Типові помилки в мовленні українців (лексичні, морфологічні, стилістичні, синтаксично-стилістичні). Етика телефонного спілкування. Етикет письмового ділового спілкування. Види ділових листів. Вимоги до оформлення візитних карток. Педагогічна етика. Поняття педагогічної деонтології в контексті історичного розвитку. Етичні норми професійної поведінки вчителя. Національні особливості спілкування.

Психологія професійного спілкування

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	психології
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблем;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Структура і зміст спілкування.
- Тема 2. Спілкування та індивідуальні якості особистості.
- Тема 3. Комунікативний аспект спілкування.
- Тема 4. Спілкування як взаємодія (інтерактивна сторона спілкування).
- Тема 5. Спілкування як сприйняття людьми один одного (перцептивна сторона спілкування).
- Тема 6. Успішне спілкування. Ефективні техніки слухання.
- Тема 7. Бар'єри спілкування. Причини виникнення труднощів у спілкуванні.
- Тема 8. Особливості ділового спілкування. Імідж ділової людини.
- Тема 9. Спілкування в групах і колективах. Психологічні механізми здійснення впливів.
- Тема 10. Конфлікти і конфліктні ситуації у спілкуванні.
- Тема 11. Соціально-культурні впливи на комунікаційний процес.

Радіаційні технології в медицині і техніці

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання загальної фізики
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теоретичної фізики
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, наукові статті
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

-знати методи застосування радіації в медичній діагностиці

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Будова речовини. Масштаби фізичних величин. Шкала електромагнітних хвиль. Радіоактивність. Взаємодія випромінювання з речовиною. Радіаційні методи в медичній діагностиці. Види томографії (комп'ютерна, позитрон-емісійна, одно фотонна, магніто-резонансна). Радіація і терапія. Прискорювачі заряджених частинок. Активаційний аналіз. Гальмівний гамма спектр. Комп'ютерне моделювання фізичних процесів. Дозиметрія. Радіаційна безпека.

Регіональна політика

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України, політологія, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
- Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.
- Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.
- Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Метою вивчення дисципліни «Регіональна політика» є формування системи теоретичних та практичних знань стосовно регіональної політики.

Теми: Поняття та особливості регіональної політики. Регіональна економічна політика й особливості регіонального розвитку. Особливості європейського регіоналізму. Система показників, що характеризують розвиток регіону. Фактори регіонального розвитку. Поняття Єврорегіон. Пріоритети регіональної політики ЄС. Інститути, що забезпечують регіональний розвиток.

Регіонознавство

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	туризму
Інформаційне забезпечення	система електронного навчання Moodle; карта світу (фізична і політична) та України, мультимедійнеобладнання
Форма проведення занять	гібридна (змішана): лекції та семінарські заняття – очно/дистанційно
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.
- Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.
- Здатність до організації та управління туристичним процесом на локальному і регіональному рівнях, в туристичній дестинації, на туристичному підприємстві.
- Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.
- Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.
- Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
- Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Регіонознавство як наукова дисципліна.
- Тема 2. Макрорегіони світу.
- Тема 3. Європа.
- Тема 4. Азія.
- Тема 5. Африка.
- Тема 6. Америка.
- Тема 7. Австралія й Океанія.
- Тема 8. Регіональна політика України.

Роль жінки в історії

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	презентації
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Роль жінки в історії» має на меті з'ясувати роль жіноцтва в історії людства; висвітлити маловідомі факти жіночої історії; повернути забуті імена для повнішого відтворення історичного минулого; зрозуміти, якою мірою долучались жінки до різноманітних суспільно-історичних подій, як вплинула на долю жінок певної верстви чи регіону конкретна історична доба, як змінювалося життя жінок під впливом історичних перетворень.

Метою курсу є усунути, в певній мірі, дисбаланс історичної науки у висвітленні історичного розвитку людства як суто «чоловічої історії». Феміністки 1970-х назвали це явище «його-історією» (HisStory) і закликали виправити цю несправедливість - створити натомість власне жіночу історію, «її-історію» (HerStory), яка всебічно й неупереджено вивчала б і висвітлювала життя та діяльність жінок у минулому, які були витіснені у сферу приватного простору (дому й родини).

Для вивчення історії людства в цілому, необхідним бачиться врахування особливостей жіночого досвіду й перегляд усталених оцінок різних історичних подій.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:

- інтегральна: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у процесі вивчення курсу; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність робити смислові узагальнення та висновки;
- загальні: здатність критично аналізувати сучасні проблеми суспільного розвитку на основі засвоєних знань; цінування та повага різноманітності та мультикультурності; здатність діяти соціально відповідально та з усвідомленням громадянської позиції; здатність до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій;
- спеціальні: здатність здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук; здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії; здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Суть поняття «жіноча історія».
- Тема 2. Жіночі рухи у світі загалом та Україні зокрема.
- Тема 3. Жінки Європи у Першій світовій війні (1914-1918 р.). Жіночі батальйони.
- Тема 4. Жінки України в роки окупації (1941-1944 рр.).
- Тема 5. Жінки в політиці (XX-поч. XXI ст.).
- Тема 6. Наукові відкриття жінок в медичній галузі.
- Тема 7. Велика київська княгиня Ольга.
- Тема 8. Життя й діяльність Анни Ярославни.
- Тема 9. Діяльність письменниці й поетеси Лесі Українки.
- Тема 10. Легенда оперної сцени Соломія Крушельницька.
- Тема 11. Провідна зірка українського театру кінця XIX і початку XX століть Марія Заньковецька.
- Тема 12. "Орлеанська дівка" як жіночий образ Столітньої війни.
- Тема 13. Катерина II й епоха «освіченого абсолютизму» в Російській імперії.
- Тема 14. Роль «залізної леді» у зміцненні міжнародного авторитету Великобританії.
- Тема 15. Вплив Коко Шанель на розвиток модних світових тенденцій.
- Тема 16. Леді Лавлейс - перший програміст планети.
- Тема 17. Наукові досягнення зірки телеекрану 1930-40-х рр. Хеді Ламарр.

Світовий інноваційно-інвестиційний розвиток в умовах глобальних трансформацій економіки та безпеки

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базується на загальних компетентностях випускників ОС «Бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних економічних відносин
Інформаційне забезпечення	силабус дисципліни, електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Дисципліна спрямована формування системи теоретичних знань щодо інноваційно-інвестиційного розвитку в умовах поліструктурних трансформацій глобальної економіки загалом та в окремих її середовищах, секторах.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Відданість професійному самовдосконаленню, усвідомлення необхідності толерантності та готовності до інновацій.
- Здатність до формування пропозицій та прийняття обґрунтованих рішень щодо інноваційно-інвестиційного розвитку на всіх рівнях їх реалізації.
- Вміння застосовувати кумулятивні знання в умовах розвитку нової економіки, проявів закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.
- Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму та дивергенцій глобального розвитку.
- Вести спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі міжнародних відносин.
- Уміти використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел.
- Уміння формулювати наукову проблему з огляду на стан її наукової розробки та сучасні наукові тенденції.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сутнісні аспекти та середовища функціонування і розвитку глобальної та суверенних національних систем інноваційно-інвестиційної розвитку
2. Секторальні, національно-суверенні та просторові детермінанти трансформації інноваційно-інвестиційного простору
3. Особливості управління системами інноваційно-інвестиційного розвитку в умовах глобальних трансформацій: роль міжнародних економічних організацій та вплив латентних структур світової політики.
4. Виклики, загрози і наслідки російської агресії та гібридної війни проти України і країн демократії як детермінанти трансформації системи міжнародної економічної та міжнародної інвестиційної безпеки.

Соціальна відповідальність та корпоративна культура

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів та банківської справи
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання УжНУ, електронний конспект лекцій, робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни
Форма проведення занять	лекції, семінарські/практичні заняття, самостійна робота, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вивчення дисципліни забезпечує формування наступних компетентностей:

- здатність використовувати сучасні теоретичні положення про соціальну відповідальність бізнесу, чинники і умови, що забезпечують ефективне управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва;
- здатність розробляти систему моніторингу ефективності діяльності підприємства (організації, установи) у сфері соціальної відповідальності та оцінювати результативність програм соціальної відповідальності;
- здатність ідентифікувати, аналізувати і ранжувати очікування зацікавлених сторін з позицій концепції соціальної відповідальності; узагальнювати матеріали аналізу для формування пропозицій щодо удосконалення програм соціальної відповідальності;
- здатність розробляти та реалізувати стратегію соціальної відповідальності на підприємстві; використовувати сучасні методи та інструменти соціальної звітності;
- здатність мотивувати колектив та рухатися до спільної мети на основі володіння принципами, методами та інструментарієм соціальної відповідальності та корпоративної культури;
- здатність спілкуватися та співпрацювати з представниками усіх стейкхолдерів ринкових відносин;
- здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у різних сферах діяльності на основі впровадження концепцій соціальної відповідальності та корпоративної культури.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Концептуальні основи розвитку соціальної відповідальності

Тема 2. Засади формування і розвитку соціальної відповідальності бізнесу

Тема 3. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю

Тема 4. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності

Тема 5. Формування відносин бізнесу з контрагентами ринку на засадах соціальної відповідальності

Тема 6. Екологічна компонента соціальної відповідальності

Тема 7. Соціальна звітність у корпоративній інформаційній політиці.

Тема 8. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності підприємств

Специфіка та особливості захисту результатів наукових досліджень

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з правознавства в обсязі першого рівня вищої освіти
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної фізики
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, мультимедійний проєктор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення курсу „Специфіка та особливості захисту результатів наукових досліджень” студенти повинні **знати**: законодавство України з питань інтелектуальної і промислової власності та їх охорони, структуру державних органів з питань інтелектуальної власності в Україні, авторське та патентне право, знати, що таке винахід, корисна модель, промисловий зразок, знаки для товарів і послуг, фірмові позначення, розумітися в патентній документації, знати порядок оформлення та подання заявки на одержання патенту, ознаки, що застосовуються для характеристики винаходу, умови надання правової охорони винаходу, умови патентоспроможності винаходу, вимоги до оформлення заявки на винахід, орієнтуватися в Міжнародній патентній класифікації, знати процедуру розгляду заявки в патентному відомстві, права та обов'язки автора заявки на винахід, права та обов'язки власника патенту на винахід, методи реалізації патентних прав.

Після вивчення курсу „Специфіка та особливості захисту результатів наукових досліджень” студенти повинні **вміти**: визначати об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності; грамотно провести патентні дослідження пошук та володіти інструментами для його проведення; вільно орієнтуватися в патентній інформації і документації; грамотно досліджувати і правильно формувати ознаки новизни в пропонованих об'єктах, допомагати в створенні нових технологічних процесів; підготувати первинні документи для оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності; грамотно оформляти заявку на винахід; грамотно аналізувати технічні рішення з метою визначення їх охороноздатності і патентної чистоти; грамотно реалізовувати авторські права та право на винахід; вибрати підходи до комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності; вибрати підходи й методи для оцінки вартості прав інтелектуальної власності; оцінювати характер порушення прав інтелектуальної власності, якщо такі є; визначати загальні підстави притягнення до цивільно-правової, адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення законодавства про інтелектуальну власність.

В процесі вивчення дисципліни студенти мають опанувати наступні **кваліфікаційні компетентності**:

загальні компетентції: креативність, здатність до системного мислення, адаптивність, комунікабельність, здатність до самонавчання, здатність до критичного аналізу, оцінки і передбачення сучасних наукових досягнень та перспектив створення на їх основі об'єктів інтелектуальної власності, здатність до організації спільної (командної) науково-дослідницької діяльності; володіння культурою мислення, вміння логічно вірно, аргументовано та ясно будувати усну і письмову мову; здатність застосувати основні висновки теорії мотивації, лідерства і влади для вирішення управлінських завдань; знання змісту процесу цілеспрямованого професійного та особистісного розвитку, його особливості та способи реалізації при вирішенні професійних завдань, виходячи з етапів кар'єрного зростання і вимог ринку праці в сфері обраних наукових досліджень; вміння слідувати нормам, прийнятим в науковому спілкуванні при роботі в українських і міжнародних дослідницьких колективах з метою вирішення наукових і науково-освітніх завдань в обраній області наукових досліджень.

професійні компетентції: володіння сучасними методами патентного пошуку, готовність до втілення результатів наукових досліджень в об'єктах інтелектуальної власності; володіння основними методами, способами і засобами отримання патентної інформації; наявність навичок навички роботи з комп'ютером як засобом управління інформацією; здатність працювати з інформацією в глобальних комп'ютерних мережах; готовність брати участь у впровадженні результатів наукових досліджень у виробництво; знання сучасних концепцій організації спільної наукової діяльності і готовність до їх застосування; здатність здійснювати аналіз ринкового попиту на об'єкти інтелектуальної власності, аналіз новизни пропонованих об'єктів інтелектуальної праці та специфічних ризиків при впровадженні наукових розробок у виробництво.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Розкриття сутності поняття «наукові результати та їх захист», ознайомлення з основами законодавства з питань інтелектуальної власності (авторське право і патентне право) та охорони прав на об'єкти промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки), структурою державних органів з питань інтелектуальної та промислової власності в Україні, надання відомостей про вимоги щодо оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності, його особливості та складові частини заявки на отримання патенту на об'єкти промислової власності, ознайомлення з процедурою розгляду заявок в патентному відомстві, методами реалізації та захисту патентних прав.

1. Вступ. Специфіка та особливості захисту результатів наукових досліджень як навчальна дисципліна. 2. Авторське право і патентне право.. 3. Поняття промислової власності. 4. Право на одержання патенту. 5. Процедура подання заявки на одержання патенту України на винахід. 6. Реалізація патентних прав. 7. Захист результатів наукових досліджень та науково-дослідних розробок.

Сталий просторовий розвиток транскордонних громад і територій у системі глобально-глокальної бінарності (Cross-border без імітацій)

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базується на загальних компетентностях випускників ОС «Бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних економічних відносин
Інформаційне забезпечення	силабус дисципліни, електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Дисципліна спрямована на здобуття нових знань про складові світового порядку, глобальної та регіональної економік і соціуму, в яких поширення просторових імпульсів глобалізації може трансформуватись властивостями локального середовища.

Розглядається глокалізаційні стратегії, за допомогою яких суб'єкти центральної влади та місцевого самоврядування досягають довгострокових цілей розвитку держави чи її частини, орієнтованих або на експлуатацію локальних особливостей і конкурентних переваг території, або на захист локального соціально-економічного середовища.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

– Відданість професійному самовдосконаленню, усвідомлення необхідності проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

– Знання сутності та інноваційних форм міжнародних, міжрегіональних та міжнародних економічних відносин, розвитку транскордонної економіки, державного управління транскордонним співробітництвом та геопросторовим і гео економічним розвитком, їх еволюції та факторів розвитку в ретроспективі- від виникнення найстаріших їх форм до функціонування та середовищ розвитку їх сучасних форм, вміння аналізувати та прогнозувати роль та місце в них власної країни.

– Вести спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі міжнародних транскордонних відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сталий геопросторовий та гео економічний розвиток територій на тлі глокалізаційних трансформацій .
2. Поляризація виробництва й добробуту та її вплив на середовище транскордонних асиметрій.
3. Взаємодія полюсів розвитку із національними та глобальними економічними та фінансовими потоками як основа формування нових просторових глокальностей: «Благословенна трійця» «нового регіоналізму».
4. Інституційні основи сталого просторового розвитку та їх роль у процесах транскордонного співробітництва : «Чотири «і» регіональної креативності.
5. Діагностика міжнародних економічних та соціо-культурних зв'язків громад Карпатського (Центрально-Східного) регіону. Три «Трьохкордоння» Центру Європи.
6. Північно-європейська практика функціонування структур євро регіональної співпраці та транскордонне співробітництво в Карпатському регіоні (порівняльний аналіз).
7. Перспективні механізми та інструменти залучення інноваційного підприємництва до процесів інтенсифікації розвитку міжнародних економічних зв'язків транскордонних територій
8. Інноваційний розвиток транскордонних територій на засадах формування транскордонних кластерів та глокальності освітньо-інноваційного простору .
9. Баланс локальних, національних та пан'європейських інтересів як основа європейських та національних програми регіонального розвитку і міжрегіонального економічного співробітництва. Спільна програма просторового розвитку країн Вишеградської групи 4+2 як бенчмарк національних програм розбудови транскордонних осей розвитку та стимулювання полюсів розвитку
10. Стратегії глокалізації та подолання розривів між диверсифікованими локаціями у фокусі територіальної когезії (згуртованості). Транскордонне співробітництво та процеси інтеграції і дисоціації в Карпатському (Центрально-Східному) регіоні.
11. Перспективні тенденції формування та розвитку гео економічного та соціо-культурного простору Карпатського (Центрально-Східного) регіону Європи.

Стратегічне планування

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних студій та суспільних комунікацій
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання кафедри, навчально-методичні посібники, інші ресурси
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- теоретичні аспекти стратегічного планування та його зв'язок з іншими галузями управління на регіональному та місцевому рівнях;
- зміст законодавчих та інших нормативних актів, які визначають зміст стратегічного планування;
- основи державної регіональної політики та політики підтримки місцевого розвитку в Україні;
- перелік можливих етапів та інструментів, що використовуються у процесі стратегічного планування;
- принципи сталого розвитку, які можна використовувати на місцевому рівні.

вміти:

- формувати алгоритм стратегічного планування на регіональному та місцевому рівнях;
- реалізовувати в управлінській діяльності основні етапи стратегічного планування;
- використовувати різні форми залучення громадян до процесу стратегічного планування;
- розробляти операційні програми і плани дій;
- застосовувати методи моніторингу і оцінки стратегічних планів;
- здійснювати організаційне, інформаційне та ресурсне забезпечення стратегій регіонального і місцевого розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сутність стратегічного планування і взаємозв'язок з іншими сферами.

Тема 2. Система стратегічного планування в Україні.

Тема 3. Основні етапи стратегічного планування.

Тема 4. Залучення громадськості до стратегічного планування.

Тема 5. Формування нової системи планування розвитку регіонів.

Тема 6. Етапи розробки та реалізації стратегічного плану розвитку громад.

Тема 7. Розгляд успішних практик формування та реалізації стратегічних планів в Україні.

Тема 8. Стратегічне планування на Закарпатті та Ужгорода.

Стратегічний менеджмент

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Мета: формування у майбутніх фахівців вміння з теоретико-методологічних аспектів розроблення стратегій, стратегічних планів, проектів і програм; створення системи стратегічного менеджменту та забезпечення її функціонування в динамічному ринковому середовищі. **Завдання:** полягає в забезпеченні науково-методологічного підґрунтя опанування студентами основних інструментів стратегічного менеджменту, вивчення сучасних концепцій стратегічного управління підприємством, методів аналізу та прогнозування розвитку зовнішнього і внутрішнього середовища, принципів формування цілей організації, моделей і методів розроблення системи стратегій з урахуванням обраної політики ведення бізнесу, аналіз систем стратегічного управління організаціями. **Теми:** Сучасна концепція стратегічного менеджменту та її значення. Стратегічний контекст підприємства. Стратегічний менеджмент на корпоративному рівні. Аналіз стратегічного потенціалу підприємства. Стратегії бізнесу. Стратегія диверсифікації діяльності підприємства. Корпоративна стратегія підприємства. Альтернативність у стратегічному виборі. Декомпонування корпоративної стратегії підприємства. Загальна характеристика функціональної стратегії. Стратегічні аспекти у функціональних сферах діяльності підприємства.

Студентоцентризований підхід у вищій школі

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	освітній менеджмент, психологія і педагогіка вищої школи
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Студентоцентризований підхід у вищій школі» студенти повинні: **знати:**

- особливості предметної ідентифікації студентоцентризованого підходу у вищій школі;
- напрями реалізації студентоцентризованого підходу;
- сутність студентоцентризму, як соціокультурного феномену;
- методологічні засади студентоцентризму;
- цілі, цінності, ідеали та результати освіти;
- вплив освіти на розвиток особистості і суспільства;
- основні завдання реалізації студентоцентризму;
- про якість освіти як складова освітнього та суспільного розвитку;
- результати освіти та критерії їх оцінки;
- володіти цілісним обсягом знань про можливості і права студентів у розбудові сучасної вищої освіти;
- про проєктування індивідуальної траєкторії освітнього розвитку

уміти:

- приймати участь у забезпеченні якості освіти, у проведенні анкетувань студентів;
- приймати участь у обговоренні освітніх програм;
- організовувати і проводити наукові дослідження за кафедральними науково-дослідними тематиками ;
- вирішувати конфліктні ситуації;
- створювати індивідуальні траєкторії освітнього процесу;
- пропонувати зміни до освітніх програм. .

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Основні поняття студентоцентризму: темпоральний і просторовий виміри проблеми студентоцентризму.

Тема 2. Філософські засади розвитку ідеї студентоцентризму.

Тема 3. Нормативно-правове регулювання студентоцентризму.

Тема 4. Вища школа у контексті сучасних європейських тенденцій та національних надбань.

Тема 5. Студент як суб'єкт педагогічної діяльності.

Тема 6. Організація самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Тема 7. Науково-дослідна робота студентів магістратури.

Тема 8. Поняття тайм-менеджменту. Піраміда Франкліна. Матриця Ейзенхауера.

Тема 9. Академічна мобільність для здобувачів освітніх ступенів: дієві механізми її впровадження.

Тема 10. Розвиток soft-skills у студентоцентризованому середовищі.

Субтропічні та нішеві культури

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	плодоовочівництва і виноградарства
Інформаційне забезпечення	посібники, журнали, інтернет-ресурси
Форма проведення занять	лекції, лабораторні, семінарські
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни – надати студентам глибокі теоретичні знання та практичні навички з вирощування субтропічних та нішевих культур.

У результаті вивчення курсу студенти повинні *знати*:

- сучасний асортимент субтропічних і нішевих культур України та їх біологічні особливості;
- технології вирощування садивного матеріалу, закладання насаджень і догляду за ними.

Студенти повинні *вміти*:

- володіти інформацією про внутрішній та світовий ринки субтропічних культур та визначати його перспективи;
- визначати перспективні для вирощування нішеві культури;
- використовувати закономірності росту і розвитку субтропічних та нішевих культур для отримання високої їх продуктивності;
- формувати власне бачення проблеми та перспектив розвитку сучасних технологій вирощування субтропічних та нішевих культур;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Загальні відомості про субтропічні культури та їх значення у аграрному секторі України. Ботаніко-біологічні особливості субтропічних культур. Цитрусові субтропічні культури (лимон, апельсин, мандарин, грейпфрут і ін). Вирощування садивного матеріалу. Технологія вирощування плодів. Різноплідні субтропічні культури (маслина, гранат, хурма, зізіфус, ківі, інжир, авокадо і ін.) та їх вирощування. Горіхоплідні субтропічні культури (пекан, фісташка, мигдаль, каштан їстівний) та їх вирощування. Вирощування чаю. Загальні відомості про нішеві культури. Класифікація видів нішевих овочевих культур. Значення та завдання нішевих овочевих культур. Групи капустяних, гарбузових і зеленних нішевих овочевих культур та їх вирощування. Групи пасльонових, бульбоплідних, багаторічних нішевих овочевих культур та їх вирощування.

Сучасна українська література

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни; підручники; навчально-методичні посібники; матеріали на базі Наукової бібліотеки УжНУ, ЗОНУБ ім. Ф. Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси літературознавчого характеру (сайти «Чтиво», «Читомо», «ЛітАкцент» тощо)
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

здатність до усвідомлення національно-світоглядного, художньо-виховного, творчо-розвивального потенціалу сучасного словесного мистецтва, уміння враховувати національні, етнічні, регіональні особливості в процесі навчання, формувати національно свідому особистість, здатну на власну національну самоідентифікацію;

здатність застосовувати знання із сучасного літературного процесу в професійній діяльності;

здатність володіти критичним мисленням, творчо використовувати знання із сучасної літератури в процесі розв'язання соціальн ь до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її в професійній діяльності;

здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності;

уміння володіти культурою мислення, логічно, аргументовано будувати усне й письмове висловлення щодо питань розвитку сучасної літератури;

здатність здійснювати філологічний аналіз літературного твору на рівні взаємодії змісту і форми, визначати особливості сучасного літературного процесу, специфіку творчої манери українських митців початку ХХІ століття;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сучасні тренди у словесному мистецтві: глобалізація, фемінізм, мультикультуралізм, постмодернізм, війна. Їх вплив на формування українського літпроцесу ХХІ століття.

Тема 2. Постмодернізм у сучасній літературі.

Тема 3. Художня інтерпретація травматичних досвідів у сучасній українській прозі: «жіночий» досвід (твори Марії Матіос («Нація», «Майже ніколи не навпаки», «Букова земля») і «чоловіча» рецепція української історії (Василь Шкляр, історична романістика «Маруся», «Троша»).

Тема 4. Тема війни в осмисленні сучасних авторів («Інтернат» С. Жадана, «Доця» Тамари Горіха Зерня; лірика часів війни (С. Жадан, Гліб Бабич, Марина Пономаренко, Тетяна Власова, П. Вишебаба та ін.)).

Тема 5. Творче розмаїття української прози ХХІ ст.: іронія та постмодерністська гра з читачем у романістиці Ю. Винничука; готичний вектор прози Г. Пагутяк; нові жанри в прозі М. Кідрука.

Тема 6. Художній світ сучасної поезії (С. Жадан, Ю. Издрик, М. Савка, М. Кіяновська).

Тема 7. Сучасна українська драма (Неда Неждана, Павло Ар'є).

Тема 8. Українська література у творчому освоєнні сучасного кіномистецтва (серіал «Спіймати Кайдаша» Н. Ворожбит та фільм «Віддана» (за мотивами роману С. Андрухович «Фелікс Австрія»)).

Тема 9. Сучасна есеїстика (О. Забужко «І знову я сідаю в танк») та жанр тревелогу в письменстві ХХІ ст. (А. Любка «У пошуках варварів...»).

Тема 10. Сучасне книговидавництво та книжковий маркетинг. Основні інструменти просування сучасної книжки. Кейси успішних авторів.

Сучасні інформаційні технології при викладанні природничих дисциплін у школі

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	методика викладання хімії, біології, фізики, географії у школі
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної та колоїдної хімії
Інформаційне забезпечення	електронні матеріали, презентації лекцій
Форма проведення занять	лекції, практичні
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: основні етапи становлення методики застосування комп'ютерної техніки при розв'язанні завдань з природничих дисциплін шкільного курсу, сучасні комп'ютерні технології для проведення навчально-виховного процесу. Знати про основи методики навчання природничих дисциплін (хімії, фізики, біології, географії), теоретичні відомості згідно вимог програми по даному курсу, основні методи розв'язування шкільних та ускладнених завдань; основні види задач та тестів, їх класифікацію та структуру, основні способи та види діяльності вчителя під час застосування комп'ютерної техніки.

Вміти: застосовувати навчальні завдання на різних видах занять та в різноманітних навчальних ситуаціях, проводити підбір необхідного навчально-методичного матеріалу та його обробку з метою підготовки електронного варіанту плану-конспекту уроку та лекції, розробки його мультимедійної презентації з використанням програм текстового редактора MS Word, редактора формул, ChemOffice, Origin, Excel, PowerPoint тощо. Застосовувати різні онлайн-платформи (GoogleMeet, Zoom, Moodle, GoogleClassroom) для проведення онлайн-уроків та контролю знань, умінь та навичок учнів при вивченні природничих дисциплін (хімії, фізики, біології та географії).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сучасні форми організації систем навчання, навчально-виховного процесу.

Тема 2. Комп'ютерні системи тестування знань учнів.

Тема 3. Комп'ютерні програми для створення тестів.

Тема 4. Методологія дистанційного навчання.

Тема 5. Засоби та інструментарій дистанційного навчання.

Тема 6. Платформа для дистанційного навчання Moodle.

Тема 7. Платформа для дистанційного навчання GoogleMeet.

Тема 8. Платформа для дистанційного навчання Zoom.

Тема 9. Платформа для дистанційного навчання GoogleClassroom.

Тема 10. Використання інтерактивної дошки на уроках дисциплін природничого циклу (хімії, фізики, біології та географії).

Сучасні технології здоров'язбереження

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	основ медицини
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання кафедри; сучасні технології здоров'язбереження: навчальний посібник; інформаційні ресурси Всесвітньої організації охорони здоров'я
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Забезпечити оволодіння здобувачами базових знань про основні складові здоров'я людини та фактори, які на нього впливають; методи оцінки індивідуального здоров'я; структурні компоненти здорового способу життя; методичні і організаційні підходи до збереження і зміцнення здоров'я, формування культури здоров'я; фактори ризику та методи профілактики поширених неінфекційних захворювань сучасності; сучасні підходи до забезпечення здорового старіння і активного довголіття.
- Опанувати методи оцінки способу життя людини та виявляти негативні моменти і фактори ризику для здоров'я; диференційовано підходити до вибору методів і засобів збереження і зміцнення здоров'я, використовувати сучасні науково-обґрунтовані технології здоров'язбереження; розробляти рекомендації щодо дотримання здорового режиму харчування, рухової активності, психічної та соціальної активності, режиму праці та відпочинку тощо; застосовувати сучасні методи проведення просвітницьких і профілактичних заходів щодо збереження і зміцнення здоров'я, запобігання розповсюджених «хвороб цивілізації», формування здорового способу життя та культури здоров'я дітей та дорослих.
- Розвинути здатність здобувачів до творчого поєднання теоретичних знань і практичних навичок, практично використовувати набуті знання щодо збереження і зміцнення власного здоров'я, втілювати принципи здорового способу життя під час здійснення професійної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Сучасні технології здоров'язбереження: загальна характеристика і систематизація.
- Сучасні технології здоров'язбереження, спрямовані на забезпечення здорового харчування людини.
- Сучасні технології здоров'язбереження, спрямовані на підвищення фізичної активності.
- Сучасні технології здоров'язбереження, спрямовані на корекцію психоемоційного стану і покращення психічного здоров'я.
- Фактори ризику і профілактика розповсюджених неінфекційних захворювань (НІЗ) сучасності з використанням сучасних оздоровчих стратегій.
- Сучасні технології здоров'язбереження, спрямовані на попередження старіння і сприяння активному довголіттю.

Трансформаційні процеси у правовому полі

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники, силабус навчальної дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання основних теорій трансформаційних станів правового поля; закономірностей руху правових систем; цілей, методів та інструментів трансформації держаних відносин; основних тенденцій та інституціональних форм глобалізації та її вплив на трансформаційні процеси в Україні; вміння самостійно аналізувати трансформаційні процеси, правову політику України в період масової глобалізації та інтеграції правових систем.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Введення у дисципліну «Трансформаційні процеси у правовому полі»; Інтернет та міжнародна інституційна складова управління Інтернетом; Права людини в онлайн-середовищі; Право міжнародних комунікацій. Вирішення спорів онлайн; Міжнародні правові аспекти боротьби із кіберзлочинністю; Захист авторського права в мережі Інтернет; До питання про формування електронної держави.

Україна в інтеграційних процесах: сучасний стан та перспективи розвитку

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	обоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники, силабус навчальної дисципліни.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, круглі столи.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання основних засад інтеграційних процесів; механізму оптимізації національно-наднаціональних моделей науково-технічного співробітництва; механізмів та інструментів інтеграційних процесів; абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами; уміння використовувати методику розробки та етапність реалізації спільних горизонтальних політик країн; збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних правових завдань.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сутність інтеграції як складової частини міжнародних процесів. Інтеграція та співробітництво. Об'єктивні та суб'єктивні передумови інтеграційних процесів. Розвиток інтеграційних процесів в контексті глобалізації. Взаємозалежність та інтеграція. Чинники поглиблення та поширення інтеграційних процесів. Теоретичні моделі європейської інтеграції. Зародження та розвиток ідей європейської єдності. Європейська ідентичність. Передумови та початок інтеграційних процесів в Європі після Другої світової війни. Створення Європейського Економічного Союзу. Політична інтеграція в Європі. Інституціональна основа європейської інтеграції. Україна та процеси Європейської інтеграції. Україна і проблеми євроатлантичної безпеки.

Управління конкурентноспроможністю виробничих процесів

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання та розуміння курсу «Економіка», «Менеджмент та маркетинг»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	технології машинобудування
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання дисципліни «Управління конкурентноспроможністю виробничих процесів» є володіння сучасними методами та засобами маркетингового дослідження ринкового простору.

Дисципліна «Управління конкурентноспроможністю виробничих процесів» ставить перед собою завдання дати студентам загальні відомості про управління якістю продукції на міжнародному рівні, про міжнародну стандартизацію та сертифікацію, національну систему УкрСЕПРО, а також теорію та практику маркетингового дослідження ринку товарів та виробничих процесів галузі машинобудування.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

- основні принципи побудови систем якості за міжнародними стандартами;
- функції коригувальних та запобіжних дій системи якості;
- нормативно-технічну документацію (НТД) на продукцію та методи випробувань;
- організаційну структуру систем якості.

вміти:

- проводити маркетинг та вивчення ринку.
- розробляти системи якості на підприємстві
- проводити аудит систем якості
- використовувати статичні методи управління та регулювання якості

Загальні компетентності.

Здатність виявляти, ставити та вирішувати інженерно-технічні та науково-прикладні проблеми.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Фахові компетентності.

Здатність застосовувати відповідні методи і ресурси сучасної інженерії для знаходження оптимальних рішень широкого кола інженерних задач із застосуванням сучасних підходів, методів прогнозування, інформаційних технологій

Здатність до самостійної роботи і ефективного функціонування в якості керівника групи.

Програмні результати навчання.

Розробляти і ставити на виробництво нові види продукції, зокрема виконувати дослідно-конструкторські роботи та/або розробляти технологічне забезпечення процесу їх виготовлення;

Використовувати сучасні методи оптимізації параметрів технічних систем

засобами системного аналізу, математичного та комп'ютерного моделювання, зокрема за умов неповної та суперечливої інформації;

Самостійно ставити та розв'язувати задачі інноваційного характеру, аргументувати і захищати отримані результати та прийняті рішення;

Розробляти управлінські та/або технологічні рішення за невизначених умов та вимог, оцінювати і порівнювати альтернативи, аналізувати ризики, прогнозувати можливі наслідки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Загальна характеристика процесу підвищення конкурентноспроможності виробничих процесів

Тема 1. Сутнісна характеристика конкурентноспроможності виробничих процесів.

Тема 2. Взаємозв'язок якості та конкурентноспроможності продукції підприємства.

Тема 3. Конкурентні переваги як основа формування конкурентно-спроможності товару.

Тема 4. Фактори, що впливають на конкурентноспроможність товару.

Тема 5. Стратегії технологічного розвитку.

Тема 6. Класифікація технологій як складової конкурентноспроможності фірми.

Тема 7. Технологічні аспекти формування конкурентноспроможності продукції.

Тема 8. Методи оцінювання конкурентноспроможності товару.

Тема 9. Етапи управління конкурентноспроможністю товару та виробничих процесів. Напрями підвищення конкурентноспроможності товару.

Управління проєктами в Європейському Союзі

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська/англійська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	інформаційно-комунікаційні ресурси ДВНЗ «УжНУ», зокрема середовище «E-learn» та Moodle
Форма проведення занять	інтерактивні методики проведення занять з теоретичним засвоєнням знань через рольові ігри, вправи, застосування методу case study, презентації, розроблення на практиці авторського (колективного) проєкту
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета навчальної дисципліни – формування знань та навичок щодо застосування проєктного підходу для залучення ресурсів фондів та програм Європейського Союзу для різних сфер соціально-економічного, просторового та гуманітарного розвитку. Курс побудований за схемою «теорія засвоюється через практику» і передбачає як інтегральний результат розробку слухачами на основі здобутих знань та навичок власного проєкту,

Дисципліна забезпечує набуття студентами таких *компетентностей*:

- Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні чинники поточного функціонування та розвитку певного об'єкту та/чи системи з метою планування його майбутнього
- Спроможність визначати та комунікувати з стейкхолдерами певного об'єкту чи системи для реалізації спільних завдань
- Вміння застосовувати стратегічний та проєктний підхід до розвитку різних сфер (об'єкту чи системи)
- Володіння навичками застосування специфічної проєктної термінології, схем життєвих циклів проєктів, інформаційно-технічних рішень, можливостей спеціалізованих інформаційних ресурсів
- Практичне застосування знань про європейську інтеграцію для розвитку певної соціально-економічної, просторової чи гуманітарної сфери.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Теорія проєктної діяльності.
2. Проєкти щодо підтримки академічної мобільності, інституційного розвитку вищої освіти, молоді та спорту в ЄС.
3. Проєкти підтримки наукових досліджень та інновацій в ЄС.
4. Проєкти програми INTERREG NEXT.
5. Програми Цифрова Європа, Креативна Європа.
6. Практика забезпечення життєвого циклу проєкту в Європейському Союзі.

Управлінські компетенції та лідерство

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	електронний конспект лекцій, робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни.
Форма проведення занять	змішана: лекції, практичні і семінарські заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- оволодіння теоретичними знаннями щодо управлінських компетенцій та теорій лідерства;
- теоретичні та практичні навички у сфері обґрунтування методологічних принципів, підходів формування лідерського мислення, вивчення основних категорій лідерства, засвоєння сучасних технологій реалізації лідерства;
- оволодіння методикою лідерських підходів для прийняття ефективних рішень у умовах мінливого навколишнього середовища та прогнозування параметрів конкретних ситуацій;
- набуття навичок формування лідерських якостей, набуття навичок щодо формування ефективних команд та управління ними;
- вироблення умінь щодо реалізації сучасних психологічних методів та інструментів побудови ефективних комунікацій в організаціях.

Вивчення навчальної дисципліни «Управлінські компетенції та лідерство» спрямоване на формування у студентів системи професійної компетентності (знань, прикладних вмінь та навичок) щодо використання принципів, типів, інструментів лідерства для забезпечення управління і тривалого ділового партнерства, а також вивчення індивідуально-психологічних характеристик особистості, її мотивації та ставлення до різних складових трудового процесу, вертикальних і горизонтальних комунікацій та міжособових стосунків в контексті лідерства, тенденцій організаційного розвитку та реакцій на зміни, що дасть можливість ідентифікувати, розуміти та прогнозувати поведінку в процесі становлення та реалізації комунікативних процесів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теоретичні та концептуальні засади лідерства та лідерської поведінки як соціального феномену в комунікаційних процесах.

Тема 2. Комунікації та спілкування: місце та роль в сучасних процесах управління. Вербальні та невербальні комунікації.

Тема 3. Сучасні теорії лідерства: сутність, зміст та аналіз сучасних підходів до феномену лідерства в комунікаційних процесах.

Тема 5. Лідерство як груповий процес.

Тема 6. Основи управління поведінкою індивідів та мотиваційний аспект лідерства в комунікаційних процесах.

Тема 7. Робота лідера в групах та командах. Внутрішньогрупова комунікація.

Тема 8. Конфлікти, стреси та шляхи їх подолання в процесі управлінських комунікацій: лідерські аспекти конфліктології.

Філософія міжнародного бізнесу

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання з дисциплін: філософія, історія України, іноземна мова
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародної політики
Інформаційне забезпечення	мультимедійний проектор, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
- Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.
- Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Метою вивчення дисципліни «Філософія міжнародного бізнесу» є формування системи теоретичних знань про роль бізнесу у міжнародних відносинах, особливості роботи компаній та ТНК, підготовка висококваліфікованих менеджерів та маркетингологів.

Теми: Філософія бізнесу. «Філософія» залучення іноземних інвестицій для розвитку підприємницької діяльності та створення нових підприємств. Підприємство як основна ланка міжнародного бізнесу. Поняття бізнес-плану. Управління персоналом в міжнародному бізнесі. Типи моделей організації менеджменту. «Філософія» маркетингу. Комунікація, як комплекс просування. Бренд, як основа компанії. Управління брендом та його існування (Бренд-менеджмент). «Філософія» існування ТНК та конкурентоспроможність у міжнародному бізнесі.

Філософія науки та методологія наукових досліджень

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу – оволодіння компетентностями: формування у студентів здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатності розробляти проекти та управляти ними; здатності генерувати нові ідеї (креативність); формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; здатність працювати в міжнародному контексті; здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність.

Результати навчання дисципліни:

знати: сутність, структуру філософії науки, методи і підходи до процесів, які відбуваються в природі, суспільстві та методи наукових досліджень; особливості та суттєві аспекти суспільних відносин і наукових процесів; історію становлення та розвитку науки, сучасний стан світової та вітчизняної філософської та наукової думки; знати класичні твори, що становлять джерельну базу філософської науки; сутність основних філософсько-методологічних підходів до аналізу наукових ідей та наукового розвитку; зміст основних концепцій, теорій наукового розвитку; основні філософські категорії та загальнонаукові методи, структуру філософії науки та класифікацію наук; мати базові уявлення про основи філософії науки; засвоїти увесь спектр підходів до філософсько-методологічного аналізу наукового знання;

вміти: застосовувати в свої наукових дослідженнях та переконливо володіти категоріально-понятійним апаратом філософії науки; свідомо приймати участь у наукових дослідженнях та суспільному житті; вирішувати свої науково-практичні та життєві проблеми в цивілізованому співробітництві з іншими людьми, поважаючи їх інтереси й наукові переконання; застосовувати отримані знання в науково-практичній діяльності; ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень; творчо використовувати загальнонаукову методологію у ході наукових досліджень та практичній діяльності, давати моральну оцінку власним вчинкам, коректно покладатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей, усвідомлюючи норми академічної доброчесності; усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності; оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності; давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх з моральними та професійними нормами;

здатен: продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у певній галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; розробляти проекти та управляти ними; абстрактно мислити; генерувати нові ідеї (креативність); формувати системний науково-мистецький світогляд, професійну етику та загальний культурний кругозір; спілкуватися іноземною мовою; використовувати інформаційні та комунікаційні технології; працювати в міжнародному контексті; розуміти та розв'язувати теоретичні, методологічні, світоглядні проблеми сучасної науки, а також надання цілісного викладу основних проблем філософії науки і методології досліджень на рівні об'єктивного, ідеологічного незаангажованого бачення проблем сучасної науки;

володіти навичками: практично використовувати основні філософські поняття, методи й підходи в процесі науково-творчої діяльності; змістовно аналізувати особливості головних течій та напрямків у філософії науки та наукових концепцій; застосовувати знання основних філософських загальнонаукових методів; спроможністю ґрунтовно й логічно доводити і обстоювати свою науково-концептуальну позицію; свідомим підходом щодо своєї професійної діяльності; діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; самостійно вирішувати: науково-практичні та життєві проблеми в цивілізованому співробітництві з іншими людьми, поважаючи їх інтереси й наукові переконання; застосовувати отримані знання в колективній науково-практичній діяльності; застосовувати критичне мислення до аналізу результатів власного наукового дослідження, його наукової новизни, теоретичного і практичного значення відстоювати принципи толерантності та наукової і професійної коректності в процесі співпраці з колегами в межах наукової спільноти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Наука як предмет філософського аналізу.

Тема 2. Основні етапи становлення науки.

Тема 3. Філософія науки: походження та основні етапи розвитку.

Тема 4. Наука як специфічний тип знання.

Тема 5. Класифікація наук.

Тема 6. Розвиток наукового пізнання та методологія науково-дослідницької, інноваційної діяльності.

Тема 7. Філософія і наука на межі XX-XXI століть.

Тема 8. Етика сучасної науки.

Тема 9. Проблема відповідальності вченого.

Тема 10. Наука як виробництво інноваційних знань. Філософія техніки.

Тема 11. Науково-технічний прогрес, особливості розвитку сучасної науки і техніки.

Тема 12. Філософське та наукове осмислення проблем людства.

Філософія освіти

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1/2
Обсяг дисципліни у кредитах	3
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення курсу студенти мають **знати**: головні проблеми сучасних методологічних вчень світової та вітчизняної філософії освіти; досягнення світової та вітчизняної філософії освіти, її історію становлення, основні етапи і особливості розвитку філософії освіти; філософські засади формування духовності сучасної людини; основні функції філософії освіти.

У результаті вивчення курсу студенти мають **вміти**: самостійно аналізувати факти, явища та процеси які відбуваються в освітньому просторі; прогнозувати соціальні процеси в системі освіти; робити світоглядні і методологічні висновки на основі отриманих знань.

У результаті вивчення курсу студенти мають бути ознайомленими: із внеском іноземних вчених у розвиток та модернізацію системи освіти; з методологією та методикою наукового пізнання. Компетентності, що формуються у здобувачів освіти під час вивчення даного курсу: здатність виявляти національну й особистісну гідність, громадянську свідомість та активність, дбати про розвиток і функціонування громадянського суспільства; мати і відстоювати власну громадянську позицію.

Програмні результати навчання: здатність вдосконалювати свою особистість, підвищувати інтелектуальний та культурний рівень, володіти основними нормативними вимогами до організації освітнього процесу; готовність оновлювати правові знання і вміння з питань організації освітнього процесу, методичної роботи та наукової діяльності у вищій школі; здатність до цілісного уявлення про досягнення сучасних методологічних вчень, основних етапів і особливостей розвитку філософії освіти; розуміння педагогічних явищ та фактів у взаємозв'язку з соціальним, політичним і економічним контекстом; готовність оновлювати правові знання і вміння з питань організації освітнього процесу, методичної роботи та наукової діяльності у вищій школі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1. Основні напрями філософії освіти у вирішенні педагогічних проблем.

Тема 1. Освіта та ідеї її розвитку у філософській думці.

Тема 2. . Ідеї сучасної філософії освіти.

Тема 3. Аксиологічний вимір сучасної освіти.

Тема 4. Філософія і стратегії розвитку сучасної освіти.

Змістовий модуль 2. Філософія освіти і сучасна методологія науки.

Тема 1. Філософські засади формування духовності сучасної людини.

Тема 2. Філософія освіти і сучасна методологія науки: тенденції взаємозв'язку та взаємовпливу.

Тема 3. Сучасні філософсько-методологічні засади систематизації основних предметів навчання і методів їх викладання.

Тема 4. Філософсько-методологічні засади управління системою освіти та реформування такого управління.

Філософія та методологія наукового пізнання

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Філософія та методологія наукового пізнання» має на меті на глибокому рівні з'ясувати природу пізнання, пізнавальний процес, його можливості, співвідношення знання та об'єктивної реальності, умови адекватності, істинності такого співвідношення. Курс також сприятиме усвідомленому, глибокому засвоєнню проблем теорії, логіки та методології наукового дослідження, формуванню як загальної, так і логічної культури особистості. У процесі вивчення курсу важливо не тільки засвоїти основні теоретичні положення, а й навчитися застосовувати основні закономірності, методи та форми наукового пізнання на практиці, в тому числі й у професійній науковій діяльності.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хибні та вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації; аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту: здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї;

загальні: набуття навичок всебічного загальнокультурного аналізу проблем суспільного і культурного життя з використанням відповідного категоріального апарату; здатність самостійно опрацювати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;

спеціальні (фахові, предметні): мати професійні знання, бути переконаним у їх соціальній доцільності й корисності, вміння компетентно застосовувати їх у своїй професійній діяльності; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та естетичні особливості особистості в професійній діяльності; вміння застосування методи наукового пізнання в процесі дослідницької діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Філософські основи наукового пізнання

Тема 1. Світоглядні, ціннісні та методологічні основи науки.

Тема 2. Класична, некласична та постнекласична наука.

Тема 3. Пізнання як предмет філософського аналізу.

Тема 4. Структура та етапи процесу пізнання.

Тема 5. Формування наукової картини світу.

Змістовий модуль 2: Методологія наукового пізнання

Тема 1. Поняття та види методів наукового пізнання.

Тема 2. Форми наукового пізнання: факт, гіпотеза, теорія, закон, концепція.

Тема 3. Філософські методи пізнання.

Тема 4. Загальнологічні методи наукового пізнання.

Тема 5. Емпіричні та теоретичні методи наукового пізнання.

Фінансові технології та інновації

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання УжНУ, електронний конспект лекцій, робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Вміти аналізувати передумови формування та еволюцію інноваційних фінансових послуг.
- Розуміти сутність технологій систем децентралізованих розрахунків з використанням криптовалют, інтегрованого білінгу, альтернативних платформ кредитування, залучення капіталу та телематики.
- Пояснити доцільність основних каналів розповсюдження фінансових електронних послуг.
- Демонструвати переваги для компаній та споживачів новітніх фінансових продуктів, ризики пов'язані з використанням фінансових електронних послуг та заходи безпеки, що їх нівелюють.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Розвиток фінансових послуг в контексті інноваційної діяльності
- Тема 2. Інновації в платіжних системах.
- Тема 3. Трансформація страхової діяльності під впливом інновацій
- Тема 4. Нововведення в депозитних і кредитних послугах
- Тема 5. Інноваційні зрушення в залученні капіталу та інвестиційному менеджменті
- Тема 6. Вплив інновацій на маркетингове забезпечення фінансових послуг.

Цифрові інструменти в освітній діяльності вчителя

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	системного аналізу та теорії оптимізації
Інформаційне забезпечення	робоча програма навчальної дисципліни, мультимедійний проектор, комп'ютерний клас
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- надати здобувачам освіти знання щодо ефективного використання ІТ-технологій та онлайн-сервісів у професійній діяльності вчителя, володіння методикою використання і створення системи дидактичних засобів та моделей;
- забезпечити у здобувачів освіти необхідні уміння та навички щодо використання технічних та програмних засобів навчання для ефективності освітнього процесу, підготовки до уроку з використанням засобів ІКТ;
- поєднувати традиційні методичні системи навчання із новими інформаційнокомунікаційними технологіями;
- добирати раціональні платформи та онлайн-сервіси для організації та супроводу освітнього процесу, враховуючи індивідуальні особливості учнів;
- ефективно використовувати відкриті освітні онлайн-сервіси для свого професійного розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основні поняття хмарних технологій. Моделі надання хмарних послуг. Створення Інтернет-опитувань засобами хмарних технологій (Google Forms, Poll Everywhere, ClassMaker, SurveyMonkey, Survio.com, Typeform, Mentimeter, Flippity). Хмарні сервіси як заміна офісним додаткам: створення презентацій засобами хмарних технологій. Платформи дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, Мій клас та інші. Створення електронних навчальних курсів у Google Classroom. Хмаро орієнтовані інтелектуальні карти. Створення сайтів (у т.ч. портфоліо вчителя).

Communicative management

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) / The second (master's) level
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська / English
Передумови для вивчення дисципліни	володіння англійською мовою Proficiency in English
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи / Finance and banking
Інформаційне забезпечення	електронний конспект лекцій, тестові завдання, робоча програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни / Electronic synopsis of lectures, tests, work program, educational and methodological materials for the discipline
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття / Lectures, practical classes
Форма семестрового контролю	залік / Test

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- вміти підбирати канали комунікації для передачі повідомлень, рекламних звернень до різних груп цільових аудиторій;
- здійснювати аналіз повідомлень зворотного зв'язку з метою формування відповідей, роз'яснень та управління комунікаційними процесами;
- застосовувати принципи кодексу поведінки, законодавчі норми при вирішенні проблем, пов'язаних із впливом факторів, які заважають протіканню ефективного комунікаційного процесу;
- вміти налагоджувати внутрішні та зовнішні комунікації в установі;
- обирати канали комунікації, типи комунікаційних мереж з метою ефективної роботи установи, враховуючи її цілі, наявні обмеження, законодавчі та етичні аспекти;
- створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

- to be able to select communication channels for the transmission of messages, advertising appeals to different groups of target audiences;
- to analyze feedback messages in order to form answers, explanations and manage communication processes;
- to apply the principles of the code of conduct, legislative norms when solving problems related to the influence of factors that hinder the effective communication process;
- to be able to establish internal and external communications in the institution;
- to choose communication channels, types of communication networks for the purpose of effective operation of the institution, taking into account its goals, existing restrictions, legal and ethical aspects;
- to create and organize effective communications in the management process.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сутність комунікації та її роль в управлінні. Сутність та призначення комунікації. Види комунікації в організаціях. Стилї та стратегії міжособистісних комунікацій. Комунікація як процес. Етапи комунікаційного процесу обміну інформацією.

Тема 2. Комунікативний аспект спілкування. Спілкування як важлива соціально-психологічна категорія. Характеристика основних стилів спілкування. Специфіка ділового спілкування.

Тема 3. Концептуальні основи комунікативного менеджменту. Сутність та функції комунікативного менеджменту. Роль менеджера з комунікацій. Механізм комунікативного менеджменту в організації. Типи комунікаційних мереж в організаціях.

Тема 4. Комунікаційна політика у системі управлінської діяльності. Поняття та принципи комунікаційної політики. Процес розробки політики маркетингової комунікації. Інституційні основи комунікаційної політики.

Тема 5. Система внутрішніх і зовнішніх комунікацій організації. Взаємодія з групами цільової громадськості. Характеристика інструментів комунікаційної політики. Комунікаційні ризики.

Тема 6. Управління репутацією як актуальний тренд комунікативного менеджменту. Репутація установи як елемент комунікативного менеджменту, її елементи та функції. Репутаційні ризики та фактори їх виникнення. Заходи забезпечення репутаційної безпеки.

Тема 7. Антикризисний комунікаційний менеджмент. Поняття та принципи антикризових комунікацій. Антикризисні комунікаційні стратегії. Спіндокторінг як новітня технологія управління інформацією. Особливості антикризової комунікації із цільовими аудиторіями.

Тема 8. Інтернет-технології в комунікаційній політиці. Інтернет-інструменти в комунікаційній політиці. Сайт установи як ефективний канал комунікацій. Управління взаємовідносинами з клієнтами у мережі Інтернет. Маркетинг в соціальних мережах.

Brief content of the discipline (what will be studied, list of topics):

Topic 1. The essence of communication and its role in management. The essence and purpose of communication. Types of communication in organizations. Styles and strategies of interpersonal communication. Communication as a process. Stages of the communication process of information exchange.

Topic 2. Communicative aspect of communication. Communication as an important socio-psychological category. Characteristics of the main communication styles. The specifics of business communication.

Topic 3. Conceptual foundations of communicative management. The essence and functions of communicative management. The role of the communications manager. The mechanism of communicative management in the organization. Types of communication networks in organizations.

Topic 4. Communication policy in the management system. Concepts and principles of communication policy. The process of developing a marketing communication policy. Institutional foundations of communication policy.

Topic 5. System of internal and external communications of the organization. Interaction with groups of the target public. Characteristics of communication policy tools. Communication risks.

Topic 6. Reputation management as a current trend in communication management. The institution's reputation as an element of communicative management, its elements and functions. Reputational risks and factors of their occurrence. Measures to ensure reputational security.

Topic 7. Anti-crisis communication management. Concepts and principles of anti-crisis communications. Anti-crisis communication strategies. Spin doctoring as the newest information management technology. Peculiarities of anti-crisis communication with target audiences.

Topic 8. Internet technologies in communication policy. Internet tools in communication policy. The institution's website as an effective communication channel. Management of relations with clients on the Internet. Marketing in social networks.

STEM-компоненти педагогічної майстерності

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1, 2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	твердотільної електроніки та інформаційної безпеки
Інформаційне забезпечення	робоча програма та методичні матеріали з навчальної дисципліни
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), а також формування професійної компетентності майбутніх учителів в галузі застосування STEM-технологій в закладах ЗСО та позашкільної освіти з метою розвитку інтелектуальних здібностей учнів у процесі пізнавальної діяльності та їх залучення в науково-технічну творчість.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

зміст і технології STEM-освіти; стандарти STEM-орієнтованого освітнього контенту; методи впровадження STEM-орієнтованого навчання на засадах компетентнісного підходу; теорію формування педагогічної майстерності в контексті STEM-освіти; сучасне інформаційно-комунікаційне та науково-технічне освітнє STEM-середовище

уміти:

використовувати термінологію STEM-освіти; визначати та використовувати методи STEM-навчання для різних вікових категорій учнів; обирати ефективні стратегії навчання щодо реалізації соціально значимих наскрізних змістових ліній; використовувати сучасні цифрові лабораторії, освітню робототехніку, технології віртуальної і доповненої реальності; розробляти та реалізовувати власні інтегровані STEM-проекти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття про STEM-освіту та напрямки її розвитку: STEAM, STREAM, STEEM.

Нормативно-правове та методичне забезпечення використання STEM-освіти в Україні та за кордоном.

STEM-технології в предметних галузях середньої та позашкільної освіти.

Способи формування soft skills та ключових STEM-компетентностей учнів.

Методичні засади навчальних STEM-проектів.

Цифрові лабораторії та освітня робототехніка як напрямки STEM-освіти.

Практичні STEM-кейси з інструментами mozaBook FREE.

Tolerance as a component of professional activity

Level of higher education	the second (master's) level
Course (year) of study	the first year of study
Semester	first\second semester
Course credit	3 credits ECTS
Language of teaching	English
Prerequisites for studying discipline	List of disciplines studied earlier: "Civic Culture", "Jurisprudence", "Political Science", "General Psychology", "Sociology", "Pedagogy", "Philosophy".
The department that provides teaching discipline	department of Political Science and Public Administration
Information support	textbooks and manuals on the basics of tolerance and non-discrimination, the basics of proactive tolerance, the basics of human rights, national and international regulations, educational films, including the films on human rights, documentaries and others.
Form of classes	lecture, lecture-conversation, colloquium, seminar.
Form of semester control	test

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

The purpose of the discipline is to teach higher education students the basics of tolerant communication and daily interpersonal interaction and the formation of skills necessary for effective professional activity.

Tasks of the discipline:

1. formation of higher education students' knowledge of tolerance as a phenomenon of social development;
2. formation of knowledge about personal mechanisms of tolerant behavior;
3. the formation of respect for human dignity and respect for human rights, democratic values, the rule of law, justice, impartiality, and equality in society;
4. formation of tolerance, inclusion and respect for ethnic and cultural diversity, different views, religions and customs, the ability to find common ground with other people in order to achieve socially significant goals;
5. development of flexibility and adaptability, willingness to cooperate, ability to resolve conflicts and prevent discrimination;
6. ensuring purposeful preparation of higher education students for functioning in the system of social relations of the multicultural world.

The discipline "Tolerance as a component of professional activity" is aimed at the formation of the following competencies of higher education students:

- social and communicative: skills and abilities to communicate and establish constructive relations between people, dialogue and public discussion of social problems;
- information: the ability to think critically; skills of search, analysis and evaluation of information, critical evaluation of messages in the media, based on the analysis of sources, social situation;
- social dialogue – the ability to resolve social contradictions; formation of an attitude to tolerant conflict resolution;
- responsible social choice and decision-making – readiness to make an informed decision on the basis of a conscious and balanced choice;
- ability to solve complex problems and practical problems in the field of professional activity or in the learning process.

The discipline is aimed at the formation and development of the following skills:

- to think critically, to identify the problem and see the ways to solve it;
- to analyze different sources of information and argue one's own opinion;
- to lead a constructive dialogue, to cooperate with the others, to find a compromise, to respect the opinion of the others, to show tolerance, empathy;
- to exercise and to protect one's civil rights/responsibilities, to help other people to protect their rights.

Summary of the subject (to be studied, list of topics):

Topic 1. Genesis of views on "tolerance". Formation of classical concepts of tolerance.

Topic 2. Features and directions of modern discourse of tolerance.

Topic 3. Socio-philosophical foundations of tolerance.

Topic 4. Tolerance as a feature of the worldview position.

Topic 5. The moral value of tolerance and the problem of its limits.

Topic 6. Psychological preconditions and challenges of tolerance.

Topic 7. Tolerance as an integral personal characteristic and a component of professional activity.

Topic 8. International and national law in the field of tolerance.

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Міжнародне судочинство

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знати та опанувати теоретичні знання про: інституційні та процесуальні аспекти діяльності міжнародних судових установ, зміст установчих документів міжнародних судових установ, організаційну структуру міжнародних судових установ, судову процедуру розгляду спору в міжнародних судових установах, юрисдикцію міжнародних судових установ, можливості теоретичного та практичного забезпечення міжнародно-правового захисту інтересів України в міжнародних судових установах. Вміти здійснювати фаховий аналіз практики міжнародних судових та арбітражних установ, рішень міжнародних організацій, актів права ЄС, застосовувати найкращий досвід міжнародних судових установ як щодо їхньої організації, так і щодо практики у вітчизняній правотворчій та правозастосовчій діяльності, готувати пропозиції з приведення норм вітчизняного законодавства у відповідність до норм міжнародного права в розумінні, визначеному в рішеннях міжнародних судових установ, розуміти та пояснювати юрисдикцію міжнародних судових установ, здійснювати теоретичне та практичне забезпечення міжнародно-правового захисту інтересів України в міжнародних судових установах. Оволодіти комунікативними навичками щодо: доведення необхідності створення та діяльності міжнародних судових установ, пояснення важливості судових процесів в міжнародних судових установах для розвитку міжнародного та внутрішнього права, становлення справедливості, доведення необхідності застосування найкращого досвіду у вітчизняній правотворчій та правозастосовчій діяльності в розумінні, визначеному в рішеннях міжнародних судових установ. Оволодіти аспектами автономності та відповідальності: вирішувати самостійно колективні задачі, пов'язані з різними міжнародно-правовими практичними аспектами діяльності міжнародних судових установ, автономність в підготовці тез доповідей, наукових статей, презентацій з теоретичного та практичного забезпечення міжнародно-правового захисту інтересів України.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Глобальні судові установи. Арбітражні установи. Міжнародні кримінальні суди та трибунали. Суди Європейської Економічної Зони. Міжнародні суди інших економічних співтовариств. Правозахисні установи. Механізми перевірки, огляду та дотримання в міжнародних фінансових установах. Процедури дотримання в багатосторонніх екологічних угодах.

Світовий інноваційно-інвестиційний розвиток в умовах глобальних трансформацій економіки та безпеки

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних економічних відносин
Інформаційне забезпечення	силабус дисципліни, електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Дисципліна спрямована формування системи теоретичних знань щодо інноваційно-інвестиційного розвитку в умовах поліструктурних трансформацій глобальної економіки загалом та окремих її середовищах, секторах.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Відданість професійному самовдосконаленню, усвідомлення необхідності толерантності та готовності до інновацій.

Здатність до формування пропозицій та прийняття обґрунтованих рішень щодо інноваційно-інвестиційного розвитку на всіх рівнях їх реалізації.

Уміння застосовувати кумулятивні знання в умовах розвитку нової економіки, проявів закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму та дивергенцій глобального розвитку.

Вести спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі міжнародних відносин. Уміти використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел. Уміння формулювати наукову проблему з огляду на стан її наукової розробки та сучасні наукові тенденції.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сутнісні аспекти та середовища функціонування і розвитку глобальної та суверенних національних систем інноваційно-інвестиційної розвитку

- Фінансова та інвестиційна безпека інноваційно-інвестиційного розвитку в умовах Четвертої Промислової революції.
  - Інноваційно-інвестиційний розвиток у фокусі регіонально-національно-глобальної взаємодії. Глобалізація, глокалізація і когезія просторової економіки.
  - Кліматичні зміни та імперативи декарбонізації. Зелений перехід.
  - Кількісні та якісні передумови формування нового міжнародного економічного порядку. Вісь Північ–Південь. Загрози та виклики дивергенції глобального розвитку.
2. Секторальні, національно-суверенні та просторові детермінанти трансформації інноваційно-інвестиційного простору
- Пандемічні та пост- пандемічні ризики та їх вплив на глобальне виробництво, споживання і людський капітал.
  - Сучасні політичні, військово-політичні, міжнародні економічні конфлікти та турбулентність міжнародної та міжнародної економічної безпеки.
  - Продовольча криза (2022)
  - Світова енергетична криза (2021-2022)
  - Криза глобальних ланцюжків постачання (2019-2022)

3. Особливості управління системами інноваційно-інвестиційного розвитку в умовах глобальних трансформацій: роль міжнародних економічних організацій та вплив латентних структур світової політики.

4. Виклики, загрози і наслідки російської агресії та гібридної війни проти України і країн демократії як детермінанти трансформації системи міжнародної економічної та міжнародної інвестиційної безпеки.

Сталий просторовий розвиток транскордонних громад і територій у системі глобально-глокальної бінарності (Cross-border без імітацій)

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних економічних відносин
Інформаційне забезпечення	силабус дисципліни, електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Дисципліна спрямована на здобуття нових знань про складові світового порядку, глобальної та регіональної економік і соціуму, в яких поширення просторових імпульсів глобалізації може трансформуватись властивостями локального середовища. Розглядається глокалізаційні стратегії, за допомогою яких суб'єкти центральної влади та місцевого самоврядування досягають довгострокових цілей розвитку держави чи її частини, орієнтованих або на експлуатацію локальних особливостей і конкурентних переваг території, або на захист локального соціально-економічного середовища.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Відданість професійному самовдосконаленню, усвідомлення необхідності проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

Знання сутності та інноваційних форм міжнародних, міжрегіональних та міжнародних економічних відносин, розвитку транскордонної економіки, державного управління транскордонним співробітництвом та геопросторовим і гео економічним розвитком, їх еволюції та факторів розвитку в ретроспективі- від виникнення найстаріших їх форм до функціонування та середовищ розвитку їх сучасних форм, вміння аналізувати та прогнозувати роль та місце в них власної країни.

Вести спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі міжнародних транскордонних відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сталий геопросторовий та гео економічний розвиток територій на тлі глокалізаційних трансформацій .
2. Поляризація виробництва й добробуту та її вплив на середовище транскордонних асиметрій.
3. Взаємодія полюсів розвитку із національними та глобальними економічними та фінансовими потоками як основа формування нових просторових глокальностей: «Благословенна трійця» «нового регіоналізму».
4. Інституційні основи сталого просторового розвитку та їх роль у процесах транскордонного співробітництва : «Чотири «і» регіональної креативності.
5. Діагностика міжнародних економічних та соціо-культурних зв'язків громад Карпатського (Центрально-Східного) регіону. Три «Трьохкордоння» Центру Європи.
6. Північно-європейська практика функціонування структур єврорегіональної співпраці та транскордонне співробітництво в Карпатському регіоні (порівняльний аналіз).
7. Перспективні механізми та інструменти залучення інноваційного підприємництва до процесів інтенсифікації розвитку міжнародних економічних зв'язків транскордонних територій
8. Інноваційний розвиток транскордонних територій на засадах формування транскордонних кластерів та глокальності освітньо-інноваційного простору .
9. Баланс локальних, національних та пан'європейських інтересів як основа європейських та національних програми регіонального розвитку і міжрегіонального економічного співробітництва. Спільна програма просторового розвитку країн Вишеградської групи 4+2 як бенчмарк національних програм розбудови транскордонних осей розвитку та стимулювання полюсів розвитку
10. Стратегії глокалізації та подолання розривів між диверсифікованими локаціями у фокусі територіальної когезії (згуртованості). Транскордонне співробітництво та процеси інтеграції і дисоціації в Карпатському (Центрально-Східному) регіоні.
11. Перспективні тенденції формування та розвитку гео економічного та соціо-культурного простору Карпатського (Центрально-Східного) регіону Європи.

Універсалізм та регіоналізм у міжнародному праві

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знати особливості та практичні наслідки взаємодії універсальних та регіональних організацій, а також їх вплив на подальший розвиток міжнародно-правової системи; знати суть процесів міжнародного правотворення та правозастосування на універсальному та регіональному рівнях; знати особливості європейського права; вміти з'ясувати основні тенденції та закономірності розвитку універсального та регіонального міжнародного права; вміти готувати рекомендації міжнародно-правового регулювання діяльності основних органів ООН та механізмів взаємодії з регіональними міжнародними організаціями; готувати аналітичну інформацію щодо вдосконалення щодо низки питань, що входять до порядку денного міжнародних універсальних та регіональних організацій; вміти використовувати отримані знання у професійній юридичній діяльності; вміти працювати з професійною аналітичною літературою з питань універсального та регіонального міжнародного права; аналізувати тексти міжнародних договорів, актів Європейського Союзу та рішень міжнародних судових установ з різних питань міжнародного права; оволодіти навичками ведення дискусій із широкою науковою спільнотою та громадськістю з обраних актуальних теоретичних та практичних питань універсального та регіонального міжнародного права; оволодіти навичками переконливого захисту своєї власної точки зору щодо проблемних питань універсального та регіонального міжнародного права; вирішувати колективні завдання, що стосуються міжнародно-правових питань, під наглядом та керівництвом лектора.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Універсалізм міжнародного права: базові концепції. Регіоналізм міжнародного права та відповідні концепції. Універсалізм та регіоналізм міжнародного права: взаємодія.

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти

Академічна доброчесність

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський),	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	системного аналізу і теорії оптимізації	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, інтернет джерела, навчально-методичні посібники	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- знати основні положення чинних нормативно-правових актів з питань академічної доброчесності;
- знати основні принципи сучасної освітньої й наукової діяльності;
- знати основні поняття і фундаментальні цінності академічної доброчесності, її впливу на академічну культуру та якість освіти;
- знати порядок здійснення освітнього та наукового процесів в університеті;
- знати прояви академічної недоброчесності;
- вміти здійснювати інформаційний пошук джерел для навчання та наукової діяльності;
- знати систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності університету;
- знати заходи щодо запобігання академічному плагіату.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Освітній та науковий процес в закладах вищої освіти. Наукова комунікація. Сутність та цінності академічної доброчесності. Академічна доброчесність в університеті. Нормативні документи. Запровадження і дотримання етичних принципів та правил академічної доброчесності в процесі навчання, викладання та провадження наукової діяльності. Відкритий доступ як засіб сприяння академічній доброчесності. Академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, списування. Текстові запозичення, оформлення посилань і цитувань в освітніх та наукових роботах. Системи для перевірки текстів на ознаки плагіату.

Аналітична хімія при оцінці медикаментозного лікування

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський),	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	аналітичної хімії	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

При вивченні курсу розглядаються можливості, досягнення та перспективи розвитку методів хімічного аналізу з точки зору клінічного і фармацевтичного аналізу та контролю докільця щодо забруднень відходами ліків. Недотримання призначення лікарських препаратів – причина смертей, фінансових збитків та забруднення довкілля. В зв'язку з цим розглядаються питання контролю метаболітів та незмінених форм субстанцій у біологічних матеріалах, а також методи визначення відходів ліків у довкіллі - як нагальної проблеми сьогодення

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Правила техніки безпеки та організації праці при роботі в лабораторії.

Тема 2. Тест-методи хімічного та біохімічного аналізу.

Тема 3. Електрохімічні та біохімічні сенсори у діагностиці.

Тема 4. Методи оптичної спектроскопії в контролі за вмістом фізіологічно-активних речовин.

Тема 5. Хроматографічні методи у медицині.

Тема 6. Робота із базами даних мас-спектрометрії та інших високоінформативних методів аналізу.

Аптечка вдома: від А до парацетамолу. Основи долікарської допомоги

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський),	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4	1
Семестр	осінній	весняний

Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання біології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	сімейної медицини та амбулаторної допомоги
Інформаційне забезпечення	міжнародні рекомендації по зберіганню, утилізації лікарських засобів, підручник із сімейної медицини
Форма проведення занять	лекції, практичні
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс розроблений для всіх, хто бажає раціонально підходити до формування домашньої аптечки, для тих, в кого немає ліків вдома, для тих в кого забагато всього, але не зрозуміло, що робити, коли захворів. Також ми пропонуємо слухачам ознайомитися із основними правилами долікарської допомоги при найчастіших захворюваннях.

Мета курсу: Знати, що має входити в домашню аптечку, особливості зберігання та використання різних лікарських засобів, перелік загрозливих станів, що потребують втручання лікаря. Вміти сформувавши аптечку, використати лікарські засоби при необхідності, надати першу допомогу при опіках, травмах, загрозливих станах. Змінити ставлення до препаратів з недоказаною ефективністю та до підбору ліків для домашньої аптечки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Курс буде проходити на базі кафедри сімейної медицини та амбулаторної допомоги у вигляді 2-х годинних занять на тиждень. Кожне заняття складається із теоретичного та практичного блоків з використанням інтерактивних методів навчання, роботи в малих групах та самостійного навчання. На першому занятті ми проведемо розбір аптечки реальної людини. Посортуємо ліки, визначимо які групи препаратів є. Далі на протязі всього курсу ми будемо визначати чи достатньо/правильно наповнена наша аптечка, давати рекомендації по збільшенню/зменшенню наповнення відповідної аптечки. Вкінці курсу створимо типовий перелік ліків та засобів, що мають бути в кожній аптечці.

Перелік тем:

1. Аптечка в домі. Чи всім потрібна аптечка? Як зберігати? Як формувати? Практичний розбір аптечки.
2. Висока температура. Ліки для аптечки. Коли до лікаря?
3. Нежить, кашель, біль в горлі: доказові ліки в аптечці. Коли до лікаря?
4. Вірус чи бактерія? Як визначити? Як собі допомогти? Коли до лікаря?
5. Антибіотики в аптечці: доцільність, показання.
6. Головний біль. Ліки для аптечки. Коли до лікаря?
7. Біль в животі. Що робити?
8. Нудота, блювання. Ліки для аптечки. Коли до лікаря?
9. Діарея, закріп. Ліки для аптечки. Коли до лікаря?
10. Отруєння. Перша допомога. Коли до лікаря?
11. Кровотеча з носа. Ліки, засоби. Коли до лікаря?
12. Алергія. Що? Де? Коли?
13. Перша допомога при алергії. Як жити із алергією?
14. Підсумкове заняття: аптечка для дорослих та основи долікарської допомоги дорослим.
15. Невідкладні стани. Практичні рекомендації.
16. Невідкладні стани: відпрацювання навичок.
17. Травми, опіки. Ліки для аптечки. Коли до лікаря?
18. Практичні рекомендації щодо транспортування, положення при травмах.
19. Автомобільна аптечка. Наповнення.
20. Надання допомоги при аваріях.
21. Аптечка в подорож.
22. Профілактика захворювань при подорожах.
23. Підсумкове заняття: аптечка при для невідкладних станів та основи долікарської допомоги.
24. Аптечка для дітей: температура, кашель, нежить.
25. Аптечка для дітей: нудота, блювання, діарея.
26. Аптечка для дітей: синці, подрипини, травми. Ліки для аптечки.
27. Червоні прапорці в дітей. Коли не можна зволікати?
28. Йод, зеленка, перекис водню – чи доцільно тримати в аптечці.
29. Підсумкове заняття: аптечка для дітей та основи долікарської допомоги.
30. Космецевтика для аптечки: догляд за обличчям та тілом.
31. Акне. Ліки в аптечці.
32. Профілактика грибкових уражень шкіри і нігтів. Космецевтика.
33. Космецевтика для аптечки: емолієнт, код-крем, спф-крем.
34. Вітаміни в аптечці. Показання до прийому.
35. БАДи – замітники їжі/ліків? Доцільність та безпечність прийому.
36. Підсумкове заняття: космецевтика в аптечці.
37. Медичне обладнання в домі: доцільність? перелік? Практичні рекомендації та раціональне використання.
38. Практичне заняття: вимірювання життєвоважливих паказників організму людини.
39. Види лікарських засобів: порошки, сиропи, таблетки, капсули. Як використовувати?
40. Особливі групи ліків в аптечці. Кому? Коли? Для чого?
41. Контрацептиви в аптечці: види, екстренна контрацепція.
42. Утилізація ліків. Правила. Види утилізації.
43. Підсумкове заняття: загальні відомості про зберігання та утилізацію ліків, види лікарських засобів.
44. Розбір аптечок слухачів курсу.

Біологічні та екологічні основи пандемій

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ентомології та збереження біорізноманіття	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Світове поширення в останні десятиліття ряду небезпечних інфекційних захворювань вимагають формування у майбутніх лікарів широкого епідеміологічного мислення, яке включає знання біологічних основ виникнення епідемій та екологічних причин, що мають вплив на їх швидке поширення.

Предметом вивчення дисципліни є загальні біологічні закономірності функціонування осередків паразитарних інфекційних хвороб, екологічні фактори, що мають вплив на поширення та прогресію епідемій.

Мета навчальної дисципліни: ознайомити студентів із біологічними закономірностями формування епідемій як явищ та екологічними чинниками, що впливають на прогресію епідемічних хвороб та формування пандемій.

Завдання: - ознайомитися із класифікацією біологічних факторів епідемічного процесу;

- ознайомитися із ключовими екологічними чинниками, які впливають на епідемічні процеси;
- навчитися прогнозувати темпи та масштаби пандемій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати і вміти:

- встановити біологічні причини виникнення епідемій та пандемій;
- визначити екологічні чинники, що впливають на поширення інфекційних захворювань;
- аналізувати механізми впливу екологічних факторів на прогресування епідемій;
- ідентифікувати етіологію інфекційних процесів;
- порівняти і аналізувати статистичні дані щодо масштабів інвазій епідемічних захворювань.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Основні види біологічних загроз. Взаємодія патогенів з організмом людини на різних рівнях: молекулярному, клітинному, тканинному, органному, організменному.

Тема 2. Комплексна характеристика найважливіших пандемій в історії людства.

Тема 3. Класифікації природних осередків інфекційних захворювань.

Тема 4. Біологічні основи механізмів розвитку епідемічного процесу.

Тема 5. Генетично-популяційні основи патогенності та вірулентності мікроорганізмів і вірусів.

Тема 6. Еволюційні передумови виникнення явища паразитизму та еволюційні аспекти паразитарних і вірусних захворювань.

Тема 7. Механізми саморегуляції паразитарних систем. Адаптації в системі «паразит-хазяїн».

Тема 8. Екологічні фактори впливу на поширення епідемій.

Тема 9. Методи прогнозування темпів та масштабів пандемій.

Тема 10. Сучасні методи біологічного контролю інфекційних захворювань.

Біологія поведінки людини

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології	
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.	
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Внаслідок вивчення курсу здобувач має *отримати знання* про основні закономірності формування психіки; еволюцію та систематику поведінки людини, форми індивідуальної, репродуктивної та соціальної поведінки та специфіку фізіологічних процесів, які пов'язані з ними, особливості формування рефлексів, інстинктивних проявів, форми навчання та специфіку поведінки під впливом різних факторів. Будуть сформовані уявлення про взаємозв'язок вродженого та набутого у поведінці, передумови виникнення та розвитку психіки у людини.

Здобувач повинен *отримати вміння* аналізувати основні аспекти поведінки людини в залежності від дії різних факторів, розрізняти характерні та патологічні поведінкові реакції, опанувати методики спостереження за поведінкою людини.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні методи та сучасні напрямки дослідження поведінки людини.
2. Інстинкти. Інстинктивна поведінка людини. Стимули та імпринтинг.
3. Класифікація типів поведінки. Поняття про рефлекси. Індивідуальна поведінка, її форми. Агресія. Роль агресії у взаєминах.
4. Біологічна обумовленість онтогенезу поведінки людини. Навчання в процесі онтогенезу.
5. Особливості формування відносин. Роль ритуалізації і ієрархічних відносин.
6. Типи комунікації. Зорова, акустична, тактильна, нюхова комунікація. Мови.
7. Шлюбно-сімейні взаємовідносини. Причини різноманітності батьківської поведінки.
8. Адаптивність поведінки її роль. Порівняльні аспекти становлення психіки тварин і людини.

Біохімічна лабораторна діагностика

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	біохімії та фармакології	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, сайт електронного навчання	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Біохімічна лабораторна діагностика має своєю метою підготовку спеціалістів, які мають значний обсяг теоретичних знань та практичних умінь щодо проведення лабораторних досліджень. В процесі навчання студенти повинні засвоїти нормальні біохімічні показники в нормі і при різноманітних патологічних станах. Біохімічні методи дослідження використовуються для вирішення конкретних клінічних питань: ранньої та диференціальної діагностики захворювань, підтвердження ефективності лікувальних заходів, прогнозування кінця хвороби, вивчення молекулярних механізмів патології. Метою викладання біохімічної лабораторної діагностики в системі підготовки сучасного спеціаліста є сформулювати системні знання про сучасні біохімічні методи дослідження. Основна мета викладання курсу полягає в тому, щоб навчити студентів використовувати отримані знання в майбутній професійній діяльності. На досягнення цієї мети спрямовано зміст теоретичного курсу та лабораторних занять. Вони передбачають систематизацію, доповнення та роз'яснення матеріалів підручників, узагальнення їх змісту, а також вивчення принципів організації лабораторій клінічної біохімії, відомості про об'єкти дослідження, про клініко-біохімічні характеристики організму при порушеннях обміну білків, ліпідів, вуглеводів, води, мінералів, при ферментопатіях та ендокринопатіях. Розглянуті питання лабораторної діагностики з використанням біохімічних методів досліджень рідких біологічних середовищ при захворюваннях печінки, ШКТ, нирок, серцево-судинної та кістково-суглобової систем.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Структура та організація роботи у клініко-діагностичних біохімічних лабораторіях.: Мета клініко-лабораторних досліджень; Основні підрозділи клініко-діагностичних лабораторій; Правила техніки безпеки та охорони праці в клініко-діагностичних лабораторіях; Обов'язки працівників клініко-діагностичних лабораторій.

Тема 2. Біохімічний аналіз крові в нормі і при патології. Основні білкові фракції. Білки гострої фази. Патологічні білки. Залишковий азот, його склад і зміни при патологічних станах

Тема 3. Біохімічний аналіз сечі та його зрушення при різних патологічних станах

Тема 4. Клініко-біохімічна оцінка обміну вуглеводів і його порушень. Цукровий діабет, його ускладнення.

Тема 5. Біохімічні дослідження ліпідного обміну. Порушення обміну ліпідів, атеросклероз, дисліпопротеїнемії. Фактори ризику серцево-судинних захворювань, Процеси перекисного окислення ліпідів в патогенезі захворювань.

Тема 6. Дослідження функцій печінки, порушення метаболічних процесів при її захворюваннях. Патобіохімія жовтяниць. Жовчно-кам'яна хвороба. Біотрансформація лікарських речовин у печінці.

Тема 7. Біохімічні дослідження при захворюваннях нирок і сечовидільної системи. Азотемія. Біохімія сечі. Сечокам'яна хвороба.

Тема 8. Клініко-біохімічна оцінка ферментопатій та ендокринопатій.

Вікова фізіологія

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Анатомія людини Гістологія, цитологія та ембріологія	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізіології та патофізіології	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни «Вікова фізіологія» є вивчити загальні закономірності фізіологічних явищ, функції органів та систем в різні вікові періоди з метою використання отриманих знань у вивченні наступних медичних дисциплін, та у майбутній професійній діяльності. Закладає розуміння поняття здоров'я, здорового способу життя та профілактики порушення функцій в різних вікових групах в процесі життєдіяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність приймати обґрунтовані рішення; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність до оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень; здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань; здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів; здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги; здатність до визначення лікувального харчування при лікуванні захворювань; здатність до визначення тактики ведення фізіологічних пологів та післяпологового періоду; здатність до обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступне заняття.

Тема 2. Загальні закономірності росту і розвитку організму людини.

Тема 3. Характеристика і розвиток основних відділів ЦНС у різних вікових групах.

Тема 4. Вікові особливості умовно-рефлекторної діяльності.

Тема 5. Вікові особливості функціонування сенсорних систем.

Тема 6. Ендокринна регуляція функцій в різні вікові періоди.

Тема 7. Вікові особливості системи крові. Кількісні та якісні зміни формених елементів.

Тема 8. Вікові особливості функціонування органів дихання.

Тема 9. Вікові зміни серцево-судинної системи.

Тема 10. Вікові особливості травної системи.

Тема 11. Вікові особливості сечовидільної системи.

Тема 12. Особливості обміну речовин та енергії у різні вікові періоди.

Тема 13. Вікові особливості терморегуляції.

Генеалогія: практикум з дослідження власного родоводу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	історія України та української культури	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра археології, етнології та культурології	
Інформаційне забезпечення	мережа інтернет	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні, самостійні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вміння ідентифікувати історичні документи, необхідні для дослідження родоводу. Здатність опрацьовувати та класифікувати джерела особового походження (спогади, щоденники, листи), візуальні джерела (іконографічні, фотографії, відео- і аудіозаписи) та матеріальні джерела. Здатність працювати зі сховищами генеалогічних джерел. Вміння опрацьовувати та впорядковувати сімейні архіви. Навички роботи в державних архівах і бібліотеках. Здатність працювати з генеалогічними інтернет-ресурсами, інтернет-публікаціями джерел генеалогічного характеру та онлайн-архівами. Вміння працювати з джерелами усної історії та здатність самостійно збирати усно-історичний джерельний матеріал, в тому числі оволодіння технікою проведення відео-інтерв'ю. Головним результатом навчання є здатність досліджувати власний родовід.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Мета курсу полягає у вивченні генеалогії як спеціальної історичної дисципліни та практичному використанні знань у дослідженні власного родоводу. Використовуючи новітні здобутки історіографії, джерелознавства та інших спеціальних галузей історичної науки студенти вивчатимуть та аналізуватимуть джерельний матеріал: документи фіскального, церковного, адміністративного обліку населення, джерела особистісного характеру, візуальні джерела, інтернет-архіви та бази даних тощо. Передбачається освоєння студентами необхідних навичок роботи по проведенню генеалогічних пошуків на теренах України та зарубіжних країн, формування вміння критично опрацьовувати рекомендовані джерела та літературу та аналізувати фактологічний матеріал.

Теми:

- 1) Вступ. Предмет, завдання генеалогії. Становлення та розвиток генеалогічної науки
- 2) Джерела генеалогії. Типи джерел.
- 3) Робота з літературою, архівними документами та іншими джерелами .
- 4) Методика генеалогічного дослідження.
- 5) Родоводи, їх структура і типи. Способи графічного оформлення генеалогічних даних.
- 6) Використання сучасних інформаційних технологій в генеалогічних дослідженнях.
- 7) Сімейні архіви.
- 8) Методика проведення усно-історичного інтерв'ю.

Економіка

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економічної теорії	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання кафедри, навчально-методичний посібник	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: категоріальний апарат економічної теорії, – проблеми та принципи діяльності економіки сьогодення з урахуванням еволюційного чинника та специфіки економіки сучасної України.

Вміти: визначити сутність змішаної ринкової економіки; – визначити механізми, що забезпечують реалізацію економічних законів; – пояснити, чому сучасна ринкова економіка найбільш ефективна порівняно з іншими моделями економіки; – пояснити головні умови зростання економіки та чинники, що породжують її нестабільність; – обчислювати ефективність виробництва, витрати та прибуток. – визначати роль держави та закордону в системі колообігу товарів і доходів; – розраховувати показники системи національних рахунків; – пояснювати механізм формування рівноваги на макроринку; – визначати специфіку функціонування ринку грошей; – пояснювати зміст економічного зростання та циклічних коливань в економіці; – розраховувати витрати виробництва та прибуток.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Економіка: предмет, функції і методи.

Тема 2. Економічні потреби та інтереси суспільства.

Тема 3. Економічні системи суспільства. Відносини власності.

Тема 4. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція.

Тема 5. Теорія грошей.

Тема 6. Ринкове господарство: його структура та інфраструктура.

Тема 7. Механізм саморегулювання ринку: попит, пропозиція, ціна.

Тема 8. Підприємство в умовах ринкового господарювання. Оборот капіталу.

Тема 9. Ринкові відносини в аграрному секторі.

Тема 10. Відтворення трудових ресурсів, зайнятість та соціальна захищеність населення.

Тема 11. Національна економіка та її показники.

Тема 12. Економічне відтворення та економічне зростання. Циклічні коливання в економіці.

Тема 13. Державне регулювання ринкової економіки.

Тема 14. Фінансова система. Державний бюджет. Податки.

Тема 15. Кредитно-банківська система.

Тема 16. Проблеми ринкової трансформації економіки сучасної України.

Економіка та урядування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економічної теорії	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання кафедри, навчально-методичний посібник	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати:

– категоріальний апарат економічної теорії, – проблеми та принципи діяльності економіки сьогодення з урахуванням еволюційного чинника та специфіки економіки сучасної України;

вміти:

– визначити сутність змішаної ринкової економіки; – визначити механізми, що забезпечують реалізацію економічних законів; – пояснити, чому сучасна ринкова економіка найбільш ефективна порівняно з іншими моделями економіки; – пояснити головні умови зростання економіки та чинники, що породжують її нестабільність; – обчислювати ефективність виробництва, витрати та прибуток. – визначати роль держави та закордону в системі колообігу товарів і доходів; – розраховувати показники системи національних рахунків; – пояснювати механізм формування рівноваги на макроринку; – визначати специфіку функціонування ринку грошей; – пояснювати зміст економічного зростання та циклічних коливань в економіці; – розраховувати витрати виробництва та прибуток

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Економічні потреби та інтереси суспільства.

Економічні системи суспільства. Відносини власності.

Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція.

Ринкове господарство: його структура та інфраструктура. Механізм саморегулювання ринку: попит, пропозиція, ціна.

Підприємство в умовах ринкового господарювання. Обороти капіталу.

Відтворення трудових ресурсів, зайнятість та соціальна захищеність населення.

Національна економіка та її показники.

Економічне відтворення та економічне зростання. Циклічні коливання в економіці.

Державне регулювання ринкової економіки.

Фінансова система. Державний бюджет. Податки.

Кредитно-банківська система.

Проблеми ринкової трансформації економіки сучасної України.

Етика ділового спілкування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основними завданнями вивчення дисципліни «Етика ділового спілкування» є не тільки навчання студентів науці ділового спілкування, а й спонування їх до мистецтва спілкування шляхом активної пізнавальної діяльності, формування відповідної мотивації, самовдосконалення, використання різних вправ і завдань. Більш глобальною метою є розкриття краси, гармонії людських стосунків, зокрема у сфері ділового спілкування, спонування до формування особистісних морально-етичних принципів, які стали б основою всієї трудової діяльності керівника, організатора, менеджера.

Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: формування теоретичних засад світогляду, концептуальних принципів духовного розвитку особистості та інтегрального розуміння особливостей соціокультурного розвитку людства;

загальні: здатність оперувати філософським та загальнонауковим понятійно-категоріальним апаратом; здатність самостійно опрацювати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань; здатність генерувати нові ідеї на основі аналітично-синтетичного опрацювання філософської проблематики;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з колективом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та естетичні особливості особистості в професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Феномен ділового спілкування.

Тема 1. Спілкування як основа людської життєдіяльності.

Тема 2. Відображення ролі моральних норм і принципів у пам'ятках історії та культури.

Тема 3. Структура та функції ділового спілкування.

Тема 4. Види та рівні ділового спілкування.

Змістовий модуль 2: Етика як основа ділового етикету.

Тема 1. Способи, моделі, стилі ділового спілкування.

Тема 2. Вербальні засоби спілкування та мовленнєвий етикет.

Тема 3. Невербальна комунікація та етикет ділових відносин.

Тема 4. Службовий етикет та його правила.

Тема 5. Етика ділового спілкування з іноземцям.

Застосування математичних пакетів до розв'язання прикладних задач

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	елементарні знання шкільної математики	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	алгебри та диференціальних рівнянь	
Інформаційне забезпечення	система Moodle, електронні ресурси	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- основні поняття комп'ютерної алгебри;
- методи представлення даних у комп'ютері;
- способи перетворення виразів засобами комп'ютерної алгебри;
- аналізувати та визначати структуру даних, виразів і виконувати їх обчислення;
- досліджувати задачі лінійної алгебри;
- розв'язувати рівняння, нерівності та їх системи;
- обчислювати похідні, границі функцій, інтеграли;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Елементарні перетворення виразів за допомогою математичних пакетів.
2. Розв'язування алгебраїчних рівнянь, нерівностей та їх систем за допомогою математичних пакетів.
3. Побудова графіків функцій та їх дослідження за допомогою математичних пакетів.
4. Обчислення границь функцій та послідовностей за допомогою математичних пакетів.
5. Вивчення операцій диференціювання та інтегрування функцій за допомогою математичних пакетів.
6. Операції з матрицями, визначниками за допомогою математичних пакетів.

Іміджологія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Предметом дисципліни «Іміджологія» є публічний імідж-образ, створений об'єктом, суб'єктом для отримання зворотнього зв'язку з масовою аудиторією.

Теоретичний курс дасть змогу отримати знання про:

- імідж як явище; — іміджмейкерство та його особливості;
- психологічні властивості іміджу;
- технології управління особистісним іміджем;
- методи створення ефективного імідж-образу.

Об'єктом вивчення іміджології є імідж як феномен сучасного світу.

Студент повинен знати: теоретико-методологічну базу іміджології; історію та основні етапи розвитку іміджу; типологію іміджу; — основні функції іміджу; особливості імідж-технологій в організації; принципи корпоративної культури в організації; методи формування, реалізації, корегування іміджу в організації; інструментарій іміджології; основи іміджмейкінгу; особливості ділового іміджу.

Результатом отриманих знань буде вміння: створювати особистий імідж; володіти механізмами впливу імідж-образу на масову свідомість; володіти навичками колористики та стилістики; володіти навичками сучасного іміджмейкера зі створення іміджу фірми, корпорації крізь призму людського фактора.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основними завданнями вивчення дисципліни «Іміджологія» є: пізнати сутність і поняття іміджу і його складових; визначити складові зовнішніх і внутрішніх якостей в особистості; опанувати вміннями створювати імідж за певними технологіями, що включають як певну систему поведінкового аналізу особистості, так і форми і способи придбання тих якостей, які допомогли б людині змінити свій образ в сфері соціального спілкування.

Тема: 1. Іміджологія як наука та навчальна дисципліна;

Тема: 2. Типи іміджів;

Тема: 3. Іміджмейкінг: сутність, основні принципи політичної влади;

Тема: 4. Основні закономірності побудови іміджу;

Тема: 5. Інструментарій іміджології. Іміджеві стратегії;

Тема: 6. Особливості рекламної діяльності у створенні іміджу;

Тема: 7. Створення іміджу організації (корпоративний імідж): основні вимоги та чинники;

Тема: 8. Технології формування політичного іміджу;

Тема: 9. Імідж країни.

Медична паразитологія

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ентомології та збереження біорізноманіття	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Пропонована дисципліна передбачає поглиблене вивчення основ паразитизму та здобуття навичок роботи із паразитичними організмами в лабораторних умовах і базується на знаннях, отриманих на 1 курсі під час вивчення дисципліни «Медична біологія».

Зміст пропонованої дисципліни передбачає вивчення медично важливих паразитичних тварин з точки зору поширеності і циркуляції їх в природі, особливостей життєвих циклів. Окремий акцент зроблено на вивченні факультативних паразитів людини, особливо тих, які паразитують на домашніх (коти, собаки) та сільськогосподарських (свині, кози, кролі, велика рогата худоба, кури тощо) тваринах і можуть бути потенційними паразитами людини.

Лабораторні заняття будуть базуватися на активній конкретній роботі студентів, яка передбачає виготовлення нативних тимчасових та постійних препаратів енто- та ектопаразитів для діагностики. Зокрема, пропонується паразитологічне дослідження риб на предмет виявлення в них енто- та ектопаразитів, під час якого студенти здобудуть практичні навички для аналогічних досліджень у випадках, коли вони будуть змушені працювати із біологічним матеріалом, отриманим із людини чи домашніх тварин (ймовірних паразитів людини) – гельмінтами на різних стадіях розвитку.

Личинкові стадії паразитичних черв'яків (спороцисти, редії, церкарії) будуть вивчатися на основі матеріалу, отриманого із моллюсків, які населяють водойми Закарпаття і Карпатського регіону.

Лабораторні заняття передбачають знайомство із роботою лікарів-паразитологів, клінічних лабораторій, в яких проводяться дослідження на предмет виявлення як найпростіших (протист) – паразитів людини, так і яєць гельмінтів.

Паразитичні та отруйні комахи будуть вивчатися на базі ентомологічних колекцій кафедри ентомології та збереження біорізноманіття.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Лабораторна діагностика найпростіших (протист): амеби, інфузорії, джугитикові (виготовлення тимчасових препаратів, прижиттєве вивчення).

Тема 2. Споривки – збудники захворювань людини і тварин: токсоплазмози, малярія, бабезіози, кокцидіози. Діагностика і профілактика

Тема 3. Методи гельмінтологічних досліджень. Будова марит сисунів на прикладі трематод хребетних (риби). Оцінка зараженості проміжних господарів (моллюсків, відловлених в місцевих водоймах) личинками трематод

Тема 4. Лабораторна діагностика особливо небезпечних представників стьожкових черв'яків: ехінокок, свинячий ціп'як (препарати).

Тема 5. Лабораторна діагностика круглих черв'яків. Гельмінти – факультативні паразити людини

Тема 6. Гельмінти – паразити домашніх тварин, як джерело інвазії людини. Циркуляція трихінели і токсокари в антропоценозах.

Тема 7. Лабораторна діагностика яєць гельмінтів. Складання таблиць для визначення

Тема 8. Кліщі – збудники захворювань людини і тварин. Людина, як факультативний живитель видів, для яких облігатними є дикі та синантропні тварини

Тема 9. Комахи – облігатні та факультативні паразити людини і тварин. Вивчення пристосувань до паразитування на прикладі кровососок, бліх, вошей, пуходів. Виготовлення препаратів і алгоритм визначення по таблицях для ідентифікації видів

Тема 10. Отруйні комахи. Визначення найбільш поширених видів отруйних комах. Комахи місцевої фауни, як переносники важливіших збудників абсорбентних і типових інвазійних паразитів

Методологічні аспекти сучасного природознавства

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4	1
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	знання основ природознавства в межах загальної середньої освіти. Опанування навчальної дисципліни «Філософія» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теоретичної фізики	
Інформаційне забезпечення	дисципліна забезпечена навчальними матеріалами на сайті електронного навчання УжНУ. Підручник, навчальний посібник, методичні рекомендації	
Форма проведення занять	лекції та семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна спрямована на засвоєння студентами найважливіших аспектів методології наукових досліджень. В процесі вивчення курсу особлива увага приділяється методологічним питанням, які мають велике значення для майбутніх фахівців різних галузей природознавства. Курс «Методологічні аспекти сучасного природознавства» органічно пов'язаний як з нормативною дисципліною «Філософія», так і з навчальними дисциплінами природничого, педагогічного та медико-біологічного спрямування, що складають зміст навчального процесу за освітніми програмами в ДВНЗ «УжНУ».

Очікувані результати навчання:

оволодіння студентами сучасними методологією і методами природознавства;
формування здатності до критичного аналізу і оцінки сучасних наукових досягнень та прогнозування їх розвитку;
забезпечення засвоєння специфіки наукового досягнення світу, сприяння формуванню усвідомленої світоглядно-методологічної позиції;
формування вміння використовувати методологічні настанови та принципи у конкретних наукових дослідженнях та міждисциплінарних наукових галузях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Еволюція методологічних засад природознавства.
Тема 2. Основні методологічні концепції розвитку сучасного природознавства.
Тема 3. Сучасна фізична картина світу.
Тема 4. Філософсько-світоглядні проблеми космологічної еволюції.
Тема 5. Сучасні погляди на зародження, будову і еволюцію Всесвіту.
Тема 6. Методологічні аспекти опису стану квантових систем і проблеми вимірювань.
Тема 7. Мікросвіт: концепції сучасної фізики.
Тема 8. Сучасні досягнення квантової теорії поля і фізики елементарних частинок.
Тема 9. Симетрії і закони збереження. Закони збереження в мікросвіті.
Тема 10. Методологічні аспекти розвитку хімії, біології та медицини.

Мінеральні та термальні води України та країн Східної Європи

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4	1
Семестр	осінній	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної та колоїдної хімії	
Інформаційне забезпечення	електронні матеріали, презентації лекцій.	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття (або практичні)	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: Основні родовища мінеральних та термальних вод, їх склад, лікувальні властивості, та негативні наслідки при неконтрольованому використанні; вплив вмісту головних та специфічних компонентів на фізіологічні процеси.

Вміти: Розрізняти мінеральні та термальні води по мінералізації, вмісту головних та специфічних компонентів тощо; аналізувати дані щодо хімічного складу мінеральних та термальних вод, їх можливий вплив на фізіологічні процеси та здоров'я людини.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Історія вивчення мінеральних та термальних вод. Класифікація мінеральних вод. Принципи класифікації мінеральних вод України. Хімічний склад мінеральних вод.

Тема 2. Лікувальні мінеральні води за складом основних іонів. Вуглекислі води. Сірководневі (сульфідні) води.

Тема 3. Води з підвищеним вмістом органічних речовин та борні води. Кременисті, миш'яковисті, залізисті та поліметалічні води. Бромні та йодні води; радонові води.

Тема 4. Провінції мінеральних вод на території України. Регіональне поширення вод із специфічними компонентами.

Тема 5. Промислові мінеральні води. Особливості їх поширення. Формування окремих типів промислових мінеральних вод.

Тема 6. Класифікації та умови формування термальних вод. Термальні води Східної Європи. Забруднення та виснаження підземних мінеральних та термальних вод.

Тема 7. Мінеральні та термальні води Закарпаття, їх лікувальна дія, особливості та переваги, бальнеологічне використання.

Тема 8. Мінеральні води Львівського регіону, лікувальна дія, особливості та переваги, бальнеологічне використання.

Тема 9. Мінеральні води Івано-Франківщини, лікувальна дія, особливості та переваги, бальнеологічне використання.

Тема 10. Мінеральні води Східної Європи, лікувальна дія, особливості та переваги, бальнеологічне використання.

Мозок. Інструкція з використання

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології	
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.	
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Внаслідок вивчення курсу здобувач має *отримати знання* про те, як працює людський мозок. Чому розумні люди часом надходять нелогічно і необачно? Наприклад, витрачають час на другорядні завдання, забуваючи про головне? Навантажують себе роботою, яку не в змозі виконати? Раз у раз сваряться через дрібниці? Болісно реагують на критику? Виявляється, причиною цих та інших проблем є не тільки людська психологія, а й особливості пристрою нашого мозку, яке неможливо змінити, але можна і потрібно враховувати і в роботі, і в повсякденному житті.

Здобувач повинен *отримати вміння* аналізувати основні аспекти поведінки людини в залежності від дії різних факторів, розрізняти характерні та патологічні поведінкові реакції, опанувати методики спостереження за поведінкою людини.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Якими ми себе бачимо?.
2. Із чого складається мозок?.
3. Топографія мозку.
4. Основні характеристики роботи мозку.
5. Установка системи. Як формується мозок.
6. Працездатність мозку.
7. Панель керування. Як змінювати налаштування мозку.
8. Версії мозку.

Науковий підхід до навчання та пізнання

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фармацевтичних дисциплін	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання УжНУ. Базовий підручник – Барбара Оклі. Навчитися вчитися: як запустити свій мозок на повну. К.: Наш формат, 2019. – 272 с.	
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна спрямована на розвиток здатності самостійно навчатись, використовуючи при цьому сучасні та доказові методи, а також знання про особливості роботи людського мозку. Також дисципліна знайомить з базовими принципами організації наукових досліджень – науковим методом.

Очікувані результати навчання: здатність пояснювати особливості роботи людського мозку, пов'язані з процесом навчання; здатність ідентифікувати випадки прокрастинації та вживати ефективних заходів щодо їх подолання; володіння прийомами для покращення засвоювання нового матеріалу; здатність ідентифікувати знання з епістемологічної позиції та відрізнити його від необґрунтованої віри, некоректних тверджень, випадкової успішної здогадки тощо; здатність скептично відноситись до наявних тверджень та аргументувати проти скептичних зауважень; шляхом вирішення ситуаційних завдань демонструвати знання методології наукових досліджень і наукового методу в цілому.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна складається з двох модулів, перший з яких повністю базується на відомому навчальному онлайн-курсі викладачки з Каліфорнійського університету Сан-Дієго Барбари Оклі та науковця-нейробіолога Террі Сейновскі з Інституту біологічних досліджень Солка – «Learning how to learn» (Навчитися як вчитися). Другий модуль знайомить з філософськими поглядами на проблематику наукового пізнання та описує сучасну картину наукового методу – міждисциплінарної сукупності принципів, за якими проводяться наукові дослідження.

Перелік тем:

1. Фізіологічні основи навчання.
2. Розуміння складних речей.
3. Прокрастинація та пам'ять.
4. Розкрити свій потенціал.
5. Основи епістемології.
6. Філософія науки.
7. Науковий метод.
8. Дизайн наукових досліджень за участю людей як об'єктів дослідження.

Новітні цифрові технології в шкільній освіті

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	алгебри та диференціальних рівнянь	
Інформаційне забезпечення	система Moodle, електронні ресурси	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

1. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання.
2. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу.
3. Здатність ефективно планувати та організовувати різні форми позакласної роботи
4. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми навчання, виховання та розвитку (у тому числі, такі, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук.
5. Здатність використовувати різноманітні ресурси для пошуку потрібної інформації, критично аналізує й опрацьовує інформацію з метою використання її у навчальній і професійній діяльності із дотриманням принципів доброчесності та визнанням авторських прав.
6. Вміння здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти, створює та впроваджує новий зміст освіти та новітні методики (технології) навчання

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології у сучасному суспільстві.
- Тема 2. ІТ-супровід освітнього процесу.
- Тема 3. Розробка інтерактивних завдань до уроку за допомогою цифрових ресурсів.
- Тема 4. Інтернет-ресурси для вчителя.
- Тема 5. Мультимедійні технології.
- Тема 6. Створення мультимедійних дидактичних вправ у середовищі LearningApps.
- Тема 7. Персональний веб-ресурс педагога: проектування і розробка.
- Тема 8. Використання Google Form для збору та аналізу анкетних даних. Проведення інформаційного аналізу засобами Google Таблиць.

Основи апітерапії. Лікувальні властивості меду та продуктів бджільництва

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фармацевтичних дисциплін	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Дана дисципліна допоможе поглибити знання і розширити світогляд про вже добре розвинену у нас в країні галузь бджільництва та почерпнути знання про користь не тільки солодкого і такого смачного продукту, як мед, який нам приносять бджілки, а й про цінність і лікувальні властивості на наш організм і продуктів бджільництва. Водночас у тому, що в давнину люди мали міцне здоров'я, велика заслуга також продуктів бджільництва, які порятували японську націю від наслідків атомного бомбардування. Мед та інші бджолопродукти колись були першими ліками людини, а нині вони незаслужено чи не останні. Бджолопродукти несуть у собі величезний енергетичний заряд – енергію живих рослин і сонця, вони містять усі найважливіші для людини речовини, є універсальними природними ліками, які не зрадили нікого, хто їм довірився. Цілющими є не лише продукти бджільництва і повітря на пасіці, а й навіть бджолина отрута - жалячи, бджоли лікують.

Уміння – розпізнавати справжній натуральний мед від великої кількості фальсифікату (перевірка меду, методи, і не тільки органолептичними показниками), знання про продукти бджільництва та вимоги до їх якості.

Загальні компетентності:

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вступ. Ознайомлення з бджільництвом.

Коротко та змістовно про основи галузі.

Основи апітерапії. Сон на вуликах – докладно ознайомлюємось. Апітоксин.

Мед – рідке золото природи. Лікувальні властивості. Ботанічні сорти меду. Походження, склад, властивості.

Показники, за якими визначають якість меду. Визначаємо, досліджуємо, аналізуємо якість.

Перевірка меду- методи перевірки якості.

Ознайомлення з продуктами бджільництва, їх лікувальні властивості:

-Пилок (бджолине обніжжя)- склад, властивості, застосування;

-Перга(бджолиний хліб) - склад, властивості, застосування.

-Печатка меду. Забрус. Склад, властивості, застосування.

-Прополіс(бджолиний клей). Склад, властивості, застосування.

-Знамените «Королівське желе». Склад, властивості, застосування

-Підмор. Личинки воскової моль. Гомогенат трутневих личинок.

Витяжки із них. Склад, лікувальні властивості, застосування.

Досліджуємо продукти бджільництва. Вимоги до якості.

Значення продуктів бджільництва в медицині.

Основи медичного спілкування

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній	осінній
Курс (рік) навчання	2	
Семестр	3	
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	сімейної медицини та амбулаторної допомоги	
Інформаційне забезпечення	презентації, відео, власні навчальні відео, OSCE, клінічні випадки, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета: Інтерактивне навчання студентів алгоритмам комунікації.

Знання: етапів взаємодії з пацієнтом і базових комунікаційних навичок, використовуючи унікальну методологію «Риба OSCE», захищену авторським правом колективу авторів кафедри; базових принципів комунікації: невербальні і вербальні методи (відкриті питання, рефлексію і резюме) як основні засоби комунікації з пацієнтом.

Вміння (практичні навички): зустріч та вітання з пацієнтом; встановлення комплайенсу з пацієнтом; використання невербальних та вербальних засобів комунікації: відкриті питання, рефлексії та резюме в розмові зі стандартизованим пацієнтом за методикою OSCE у моделюванні різних ситуацій; навчання навичкам застосування емпатії у бесіді з пацієнтом.

Змінити ставлення: до методології застосування навичок комунікації. Навчання інтегрованої комунікаційній моделі, що може бути впроваджена в життєву і загально-лікарську практику.

За період курсу студентам пропонуються теми з розряду soft, зокрема комунікації, які є надзвичайно актуальними в клінічній практиці лікаря загальної практики та лікарів інших спеціальностей

- Вербальні і невербальні методи комунікації
- Методика зустрічі та вітання з пацієнтом,
- Використання методики відкритих питань,
- Рефлексії та емпатія.
- Резюмування в розмові з пацієнтом

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

За період курсу студентам пропонуються теми з розряду soft, зокрема комунікації, які є надзвичайно актуальними в клінічній практиці лікаря загальної практики та лікарів інших спеціальностей: Вербальні і невербальні методи комунікації; Методика зустрічі та вітання з пацієнтом; Використання методики відкритих питань; Рефлексії та емпатія; Резюмування в розмові з пацієнтом.

Основи мікроклонального розмноження

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, інтернет-джерела, навчально-методичні посібники, нормативні документи	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після проходження курсу студенти будуть:

знати:

- основні завдання сучасної біотехнології рослин для створення цінних в народногосподарському сенсі продуктів (масового розмноження рослин, продуцентів вторинних метаболітів, продуцентів сировини для фармацевтичної промисловості);
- сучасні методи введення в культуру тканин, особливості вирощування рослин *in vitro*;
- вимоги до організації лабораторії для мікроклонального розмноження рослин;
- теоретичні та практичні основи отримання культури калусних тканин та суспензійної культури, клітинної селекції, клонального мікророзмноження, культури протопластів та соматичної гібридизації, трансгенезу рослин та ДНК-технологій.

вміти:

- працювати в біотехнологічній лабораторії та використовувати основні методи біотехнології рослин;
- вводити в культуру тканин господарсько цінні види рослин (готувати різні види поживних середовищ, стерилізувати посадковий матеріал, проводити пасажування);
- отримувати в культурі життєздатні біполярні експланти та вирощувати калусну культуру для наступного отримання з неї біологічно-цінних речовин

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Організація і техніка культивування клітин та тканин в умовах *in vitro*.

Тема 2. Методи стерилізації під час проведення робіт з культурою ізольованих клітин і тканин рослин.

Тема 3. Приготування живильних середовищ для культивування ізольованих клітин та тканин рослин.

Тема 4. Клональне мікророзмноження рослин. Ізолювання експланту, введення й ініціація його розвитку в умовах *in vitro*.

Тема 5. Отримання і культивування калусної тканини рослин.

Тема 6. Субкультивування калусної тканини на свіжі живильні середовища з різним складом гормонів.

Тема 7. Зняття ростових характеристик калусної культури. Цитологічний аналіз давленого препарату калусної тканини.

Тема 8. Культура ізольованих зародків рослин *in vitro*.

Основи радіохімії

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теоретичної фізики	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Предмет радіохімії. Мета, завдання, зв'язок із іншими галузями природничих наук. Короткий огляд історії радіохімії.

Тема 2. Радіоактивний розпад. Види радіоактивного випромінювання. Хімічні наслідки радіоактивного розпаду. Поняття про ізотопи, ядерно-фізичні характеристики радіоактивних ізотопів, період напіврозпаду.

Тема 3. Вплив опромінення на речовину.

Тема 4. Вплив радіоактивного випромінювання на живі організми. Контроль дози радіоактивного випромінювання. Методи захисту від радіоактивного випромінювання.

Тема 5. Основи загальної радіохімії. Поведінка ізотопних частинок (термодинамічна, загально-хімічна, кінетична).

Тема 6. Процеси ізотопного обміну. Основне рівняння кінетики ідеального ізотопного обміну.

Тема 7. Методи радіохімічних досліджень.

Тема 8. Хімія радіоактивних елементів. Природні радіоактивні ізотопи ^{40}K , ^{222}Rn , застосування радону у медицині.

Тема 9. Актиній і актиноїди. Торій, Уран.

Тема 10. Перспективи застосування досягнень радіохімії у медицині.

Основи технології виробництва міцних крафтових напоїв

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ботаніки	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, інтернет-джерела, навчально-методичні посібники, нормативні документи	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після проходження курсу студенти будуть:

знати:

- основні відомості стосовно історії міцного алкоголю і його ролі в культурі;
- основні технології виробництва в промисловості та в умовах дрібносерійного виробництва (крафту);
- різницю в технологічних процесах дистиляції та ректифікації;
- характеристику основних груп алкогольних напоїв;
- організацію дрібносерійного виробництва в умовах Закарпаття.

вміти:

- організувати дегустацію міцних алкогольних напоїв;
- оцінити якість сировини та інгредієнтів для бродіння;
- налаштувати виробничий процес для крафтової дистиляції;
- проводити контроль якості виробничих процесів;
- розбиратися в питаннях маркетингу та юридичних аспектах виробництва підакцизних товарів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступна частина. Історія вживання алкоголю людиною. Алкогольні напої. Класифікація та географія.

Тема 2. Техніка безпеки на виробництві.

Тема 3. Сировина. Організація бродіння. Лабораторний контроль.

Тема 4. Дистиляція і ректифікація. Характеристика обладнання та особливості у крафтовому виробництві.

Тема 5. Постобробка дистилятів: витримка, купажування, стабілізація, розлив.

Тема 6. Настоянки, наливки, лікери, джини, бітери тощо. Особливості технології виробництва в умовах крафту.

Тема 7. Сенсорний аналіз. Дегустаційна оцінка. Контроль якості.

Тема 8. Основи маркетингу. Юридичні аспекти виробництва та реалізації підакцизних товарів. Комерційні основи виробництва та реалізації.

Педагогічна конфліктологія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3	1
Семестр	осінній, весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	«Загальна психологія», «Соціологія»	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи	
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.	
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

- знати основні історичні етапи розвитку конфліктологічної теорії; сучасні концепції і напрями досліджень у конфліктології в цілому і, зокрема, в педагогічній конфліктології; основні категорії конфліктології та вміти оперувати ними впродовж свого становлення як фахівця;
- знати специфічні особливості конфліктів у соціально-педагогічному процесі; сутність і структуру педагогічного конфлікту, його особливості та характеристики, діагностику; типологію педагогічних конфліктів, їх динаміку;
- знати основні стилі поведінки в конфліктній ситуації та способи конструктивного вирішення соціально-педагогічного конфлікту;
- знати особливості внутрішньоособистісних та міжособистісних конфліктів;
- знати сучасні технології управління конфліктами;
- вміти аналізувати конфліктні ситуації, визначати конфліктну проблему, учасників конфлікту, явні і приховані інтереси та побоювання;
- вміти аналізувати конфліктогени (комунікативні, цільові, змістові, технологічні тощо) педагогічної системи;
- вміти прогнозувати виникнення конфлікту в педагогічному середовищі; визначати фазу конфлікту; складати карту педагогічного конфлікту;
- вміти конструктивно розв’язувати педагогічні конфлікти різними способами;
- вміти вибирати оптимальний стиль поведінки у конфліктній ситуації;
- вміти ефективно управляти педагогічним конфліктом.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття конфлікту в історичному аспекті.

Тема 2. Механізми виникнення конфлікту. Стадії протікання. Структура конфлікту. Функції. Стили поведінки у конфліктній взаємодії та способи вирішення конфліктів.

Тема 3. Характеристика різних типів конфліктів.

Тема 4. Специфічні особливості педагогічних конфліктів. Причини виникнення конфліктів у соціально-педагогічному процесі.

Тема 5. Конфліктогени педагогічної системи.

Персональні фінанси

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економічної теорії	
Інформаційне забезпечення	Бадзяг Р. Таємниця на мільярд. 20 принципів багатства й успіху мільярдерів / Рафаель Бадзяг; Передмова Джека Кенфілда; Пер. з англ. Остапа Гладкого. – К.: КМ-Букс, 2021. – 368 с. Геращенко О.Л. Економіка ХХІ: країни, підприємства, людини / Олексій Геращенко; пер. з рос. М. В. Скоробогатова; худож.-оформлювач В. М. Карасик. – К.: ДОВЖЕНКО БУКС, 2016. – 303с. Трейси Б. Как разбогатеть с нуля / Б. Трейси; пер. с англ. Е.А. Бакушева. Минск: Попурри, 2016. – 432 с.	
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Персональні фінанси» є формування у студентів знань та вмінь щодо формування та раціонального використання сімейного бюджету, формування фінансової грамотності дітей.

Вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теорія фінансової незалежності. (Фінансовий захист і фінансова незалежність. Причини, з яких варто ставати фінансово незалежним. Алгоритм досягнення фінансової незалежності. Чи можна сподіватися на державну пенсію. Антиінвестиційні «виправдання». Фінансовий план, правило 72 і складний %.)

Тема 2. Доходи. (Джерела доходів. Фактори нерівності доходів. Активні і пасивні доходи. Коефіцієнт фінансової незалежності. Збільшення доходів.)

Тема 3. Витрати і заощадження. (Фінансові помилки. Причини, які спонукають витратити більше грошей. Фактори, що впливають на величину витрат сімей. Мотиви і фактори заощаджень. Звичка заощаджувати. Які можливості відкриваються перед тими, хто заощаджує? Шляхи збільшення заощаджень (зменшення витрат).)

Тема 4. Інвестиції. (Інвестиції в людський капітал. Нерухомість. Бізнес. Цінні папери. Недержавні пенсійні фонди. Банківські метали. Депозити)

Підготовка науково-технічних текстів в системі LaTeX

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)	третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	4	1	1
Семестр	весняний	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	українська		
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання та навички користування операційними системами Windows або Linux		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теоретичної фізики		
Інформаційне забезпечення	підручники, навчально-методичні матеріали		
Форма проведення занять	лекції та лабораторні заняття		
Форма семестрового контролю	залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичними основами і практичними навичками верстки та редагування наукових і технічних текстів в видавничій системі LaTeX.

Очікувані результати навчання:

набуття навичок роботи із сучасною видавничою системою LaTeX 2e, зокрема, підготовка до друку бакалаврських та магістерських робіт, дисертаційних матеріалів, наукових статей, створення книг, навчально-методичних посібників та презентацій і т.д.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Основи LaTeX. Різні дистрибутиви.
- Тема 2. Встановлення, налаштування, українізація LaTeX.
- Тема 3. Набір тексту.
- Тема 4. Обробка помилок. Розбиття файлу на частини.
- Тема 5. Набір формул.
- Тема 6. Робота з таблицями.
- Тема 7. Оформлення малюнків та ілюстрацій.
- Тема 8. Оформлення лічильників, цитувань, теорем та ін.
- Тема 9. Оформлення бібліографії.
- Тема 10. Оформлення змісту, предметного показника, титульної сторінки.
- Тема 11. Макрокоманди.
- Тема 12. Робота з класами та стилями.
- Тема 13. Модифікація класів.
- Тема 14. Оформлення тексту вцілому.
- Тема 15. Підготовка постерів та презентацій.

Полікультурна освіта

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3	1
Семестр	осінній, весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи	
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проектор.	
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- визначати вплив етнічних відносин, культурного, релігійного, расового, світоглядного розмаїття у суспільстві на визначальні характеристики освіти; володіти базовими поняттями курсу та дотичними до них; аналізувати специфіку ретроспективного розвитку освіти у Закарпатті з позицій поліетнічності населення регіону;
- аналізувати особливості розвитку полікультурних ідей в зарубіжній освіті; орієнтуватися у теорії та практичному досвіді реалізації її ідей полікультурної освіти;
- володіти змістовим наповненням та інструментарієм полікультурної освіти;
- підбирати і моделювати педагогічні ситуації, які засвідчують полікультурну спрямованість освітнього процесу;
- опанувати методи психологічної та соціальної допомоги учасникам освітнього процесу, які підпали під дискримінаційні дії (виключення або обмеження освітніх можливостей за етнічною, національною, мовною, культурною релігійною соціальною ознакою);
- визначати можливості і умови запозичення зарубіжного досвіду полікультурної освіти у вітчизняну практику;
- дослідити організаційно-педагогічні аспекти забезпечення полікультурної освіти в закладах загальної освіти Закарпатської області;
- формувати полікультурну світоглядну позицію.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Ретроспективний огляд розвитку освіти у Закарпатті в руслі виникнення ідеї полікультурності.
- Тема 2. Поняття про полікультурну освіту. Полікультурна освіта як складова загальної освіти.
- Тема 3. Проблема полікультурності в контексті сучасних глобалізаційних процесів.
- Тема 4. Толерантність як організаційний принцип полікультурного освітнього простору.
- Тема 5. Педагогіка партнерства, як головний інструмент толерантної взаємодії в полікультурному освітньому просторі.
- Тема 6. Історико-педагогічні моделі полікультурної освіти європейських країн.
- Тема 7. Полікультурна освіта як інструмент вирішення проблеми рівності можливостей у країнах азійського регіону.
- Тема 8. Полікультурний підхід до вирішення етнічних проблем в освіті латиноамериканських країн.
- Тема 9. Толерантність як основа концепцій полікультурності в державній освітній політиці високорозвинутих країн.
- Тема 10. Основні концепції полікультурної освіти в США.

Правове регламентування виникнення та припинення життя в медицині

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна «Правове регламентування виникнення та припинення життя в медицині» вивчає основне право особи - Життя, воно є найбільшим і найважливішим із соціальних та правових благ особистості. Право на життя – перше фундаментальне природне право людини, без якого всі інші права втрачають сенс. До сьогодні проблеми евтаназії та абортів викликають запеклі суперечки філософів, медиків та юристів. Існує також низка протиріч з питань реалізації окремих аспектів права на життя, випадків його обмеження, а також обов'язку держав щодо його захисту. Реформування національної системи охорони здоров'я, розвиток новітніх медичних технологій, гармонізація національного законодавства з правом Європейського Союзу, як і невтішна статистика щодо кількості порушень прав людини у сфері охорони здоров'я та багато інших факторів, актуалізують необхідність спеціальних комплексних досліджень правової природи правовідносин у сфері надання медичної допомоги. Метою даної дисципліни є дослідження генези вітчизняної думки щодо правовідносин у сфері надання виникнення та припинення права на життя і з'ясування особливостей, які характеризують її сучасний стан. Завдання ,які ставляться перед дисципліною це визначити Походження біоетики та її сутність, встановити початок правового забезпечення життя людини та право людини щодо припинення її життя на прохання (евтаназія, ортаназія, самогубство, асистоване лікарем (САЛ)). Важливим аспектом на сьогоднішній день є встановлення та визначення проблем правового врегулювання генної інженерії (клонування, химери). Враховуючи сучасні медичні тенденції є необхідність розглянути правове врегулювання стерилізації. Виникнення життя людини можливо природнім шляхом, а також із допомогою допоміжних репродуктивних технологій дана дисципліна аналізує їх види та донація репродуктивних клітин та особливості штучного запліднення. У зв'язку з пандемією виникло багато правових проблем стосовно дітей, які народилися від сурогатної матері, тому потрібно вивчити поняття, ознаки, виникнення та припинення, договір сурогатного материнства. Особливості застосування допоміжних репродуктивних технологій сурогатного материнства для іноземців.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Походження біоетики та її сутність.

Тема 2. Встановлення початку правового забезпечення життя людини.

Тема 3. Право людини щодо припинення її життя на прохання (евтаназія, ортаназія, самогубство, асистоване лікарем (САЛ)).

Тема 4. Проблеми правового врегулювання генної інженерії (клонування, химери).

Тема 5. Правове врегулювання стерилізації.

Тема 6. Поняття допоміжних репродуктивних технологій та їх види.

Тема 7. Донація репродуктивних клітин. Особливості штучного запліднення.

Тема 8. Сурогатне материнства: поняття, ознаки, виникнення та припинення.

Тема 9. Договір сурогатного материнства: поняття, особливості, відповідальність за порушення.

Тема 10. Особливості застосування допоміжних репродуктивних технологій сурогатного материнства для іноземців.

Правове регулювання донорства крові та її компонентів і трансплантації анатомічних матеріалів людини

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права і процесу	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, сайт електронного навчання	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна вивчає, законодавство України, яке допускає реалізацію права на донорство тільки у встановленому порядку, за наявності згоди донора й реципієнта чи їхніх законних представників. Умовою такої операції є і те, що використання інших способів і методів для підтримки життя, відновлення чи поліпшення здоров'я не дає бажаних результатів, а заподіяна пересадженням органів чи інших анатомічних матеріалів (зокрема, крові) шкода буде меншою, ніж та, яка заподіюється донору. Відносини, які виникають між медичним закладом, донором та реципієнтом, потребують чіткого правового регулювання, а реальне забезпечення права на охорону здоров'я та медичну допомогу є результатом побудови демократичних відносин, ознакою соціальної правової держави. кількість операцій із трансплантації нирки, печінки та серця, проведених в нашій державі просто таки мізерна, а трансплантації певних органів взагалі не проводяться. При цьому, спостерігається постійне зменшення кількості проведених операцій з трансплантації протягом останніх років. Так, якщо у 2018 році в Україні здійснено 119 трансплантацій нирки (з них 6 - від донора-трупа) та 10 трансплантацій печінки, то у 2019 році проведено лише 71 трансплантація нирки (з них 4 - від донора-трупа) та 6 трансплантацій печінки. А за I півріччя 2020 року здійснено лише 46 трансплантацій нирки (з них 6 - від донора трупа) та 3 трансплантації печінки, тому вивчення дисципліни є актуальним. вивчення цивільно-правового аспекту регулювання сфери донорства заслуговує на даному етапі розвитку національного медичного права особливої уваги, адже, як свідчить національна та європейська правозастосовна практика, значна кількість позовів у сфері медицини стосуються донорства та трансплантації, а суми задоволених позовних вимог становлять значний тягар для бюджету держави.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Загальні принципи правового регулювання трансплантації.

Тема 2. Сучасна нормативно-правова база трансплантації анатомічних матеріалів людині.

Тема 3. Донор, реципієнт та трансплант-координатор.

Тема 4. Державні інформаційні системи трансплантації.

Тема 5. Співвідношення понять «презумпція згоди» та «презумпція незгоди» при трансплантації.

Тема 6. Трансплантація анатомічних матеріалів з використанням трупних трансплантатів. Право особи на фізичну (тілесну) недоторканність.

Тема 7. Посмертне донорство. Особливості надання згоди.

Тема 8. Право донора і реципієнта на отримання певних гарантій у зв'язку з майбутнім оперативним втручанням. Поняття донорства крові та його компонентів.

Тема 9. Права, обов'язки донора, гарантії та пільги, які надаються йому. Організація донорства крові та її компонентів.

Тема 10. Відповідальність за порушення законодавства про донорство крові та її компонентів.

Практичний курс словацької мови

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	словацька мова, українська мова	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	словацької філології	
Інформаційне забезпечення	підручник, навчальний посібник, методичні рекомендації	
Форма проведення занять	практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Когнітивні компетентності включають:

- знання і розуміння загальних відомостей про Словаччину, її історію, культуру, традиції та сучасні геополітичні умови, місце словацької мови серед інших слов'янських мов, специфіку її фонетичної, граматичної та лексичної системи;
- засвоєння сучасної словацької графіки, опанування словацької вимови, граматики словацької мови, збагачення словникового запасу;
- читання, переклад та переказ словацьких текстів;
- складання речення та діалогів словацькою мовою, ведення бесіди словацькою мовою на задану тему.

До практичних вмінь та навичок входить: володіти відомостями про Словаччину, її історію, культуру та традиції, сучасні лінгвокраїнознавчі реалії, знати специфіку словацької мови на фоні інших слов'янських мов, вміти лінгвістично обґрунтувати особливості фонетичної, граматичної та лексичної будови, володіти усним та писемним словацьким мовленням, перекладати тексти із словацької українською мовою та навпаки, вміти ілюструвати теоретичний матеріал прикладами сучасної словацької мови.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)

Загальні відомості про словацьку мову та Словаччину. Алфавіт. Голосні звуки. Засвоєння необхідних виразів: привітання, прощання, подяка та ін. Типи відмінювання іменників. Дієслівні основи. Дієслова теперішнього часу. Особові та присвійні займенники. Дієслова минулого часу. Числівники. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Синтаксичний зв'язок кількісних числівників з іменниками. Прислівники. Ступені порівняння прикметників та прислівників. Особливості синтаксису сучасної словацької мови. Майбутній час дієслів. Умовний спосіб дієслів. Порядок слів при використанні умовного способу. Наказовий спосіб дієслів. Підрядні речення мети. Прийменники з просторовим відношенням. Пасивні дієприкметники минулого часу. Пасивний стан. Підрядне допустове речення. Закон ритмічного скорочення. Частки. Вигуки. Дієслівне керування. Іменники Pluralia Tantum. Віддієслівні іменники. Підрядне речення місця. Сполучники. Пряма мова. Уживання інфінітива.

Практичний курс чеської мови

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	чеська мова, українська мова	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	словацької філології	
Інформаційне забезпечення	підручник, навчальний посібник, методичні рекомендації	
Форма проведення занять	практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Когнітивні компетентності включають:

- знання і розуміння загальних відомостей про Чехію, її історію, культуру, традиції та сучасні геополітичні умови, місце чеської мови серед інших слов'янських мов, специфіку її фонетичної, граматичної та лексичної системи;
- засвоєння сучасної чеської графіки, опанування вимови, граматики чеської мови, збагачення словникового запасу; читання, переклад та переказ чеських текстів;
- складання речення та діалогів чеською мовою, ведення бесіди чеською мовою на дану тему.

До практичних вмінь та навичок входить: володіти усним та писемним чеським мовленням, перекладати тексти із чеської українською мовою та навпаки, вміти ілюструвати теоретичний матеріал прикладами сучасної чеської мови.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)

Загальні відомості про словацьку мову та Чехію. Алфавіт. Голосні звуки. Засвоєння необхідних виразів: привітання, прощання, подяка та ін. Типи відмінювання іменників. Дієслівні основи. Дієслова теперішнього часу. Особові та присвійні займенники. Дієслова минулого часу. Числівники. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Синтаксичний зв'язок кількісних числівників з іменниками. Прислівники. Ступені порівняння прикметників та прислівників. Особливості синтаксису сучасної чеської мови. Майбутній час дієслів. Умовний спосіб дієслів. Порядок слів при використанні умовного способу. Наказовий спосіб дієслів. Підрядні речення мети. Прийменники з просторовим відношенням. Пасивні дієприкметники минулого часу. Пасивний стан. Підрядне допустове речення. Закон ритмічного скорочення. Частки. Вигуки. Дієслівне керування. Іменники Pluralia Tantum. Віддієслівні іменники. Підрядне речення місця. Сполучники. Пряма мова. Уживання інфінітива.

Прикладна ботаніка Карпат

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ботаніки	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, інтернет-джерела, навчально-методичні посібники, нормативні документи	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після проходження курсу студенти будуть:

знати:

- характеристику основних таксонів царства рослин;
- значення рослин в житті і культурі людини;
- типові види лікарських, ефіроолійних, харчових та отруйних рослин природної флори Українських Карпат;
- особливості вирощування рослин в різних висотних поясах Українських Карпат;
- види рослин, що підлягають охороні на території Закарпаття

вміти:

- провести збір та збереження рослинного матеріалу;
- користуватися визначниками, як традиційними, так і електронними;
- розрізняти отруйні та небезпечні рослини;
- вирощувати одно-, дво- та багаторічні рослини в умовах Закарпаття;
- проводити заходи з охорони рідкісних видів флори.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступна частина. Історія взаємодії людини та флори. Вплив флори на етногенез людини.

Тема 2. Поняття "рослина" в сучасній науці. Онови класифікації рослин. Основні таксони рослин.

Тема 3. Господарська характеристика рослин: культивовані, спонтанні, інтродуковані, лікарські, ефіроолійні, отруйні, небезпечні тощо.

Тема 4. Географія рослин. Розподіл рослин на планеті. Центри походження культурних рослин. Інтродукція рослин. Адвентивні рослини.

Тема 5. Характеристика основних сільськогосподарських рослин. Нові культури для Закарпаття.

Тема 6. Лікарські рослини Карпат.

Тема 7. Отруйні та небезпечні рослини Карпат.

Тема 8. Основи біотехнології рослин. ГМО.

Тема 9. Охорона рослин та раціональне використання флори Карпат. Біобезпека.

Радник для молодих людей та майбутніх батьків

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4	1
Семестр	осінній	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання біології	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	сімейної медицини та амбулаторної допомоги	
Інформаційне забезпечення	міжнародні рекомендації по плануванню сім'ї, ведення вагітності та догляду за новонародженим. Підручник з педіатрії	
Форма проведення занять	онлайн, офлайн	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс створений для молодих людей, що прагнуть знати більше про стосунки, створення сім'ї, своє здоров'я та народження і догляд за дитиною. Курс покликаний розвіяти страхи та упередження щодо різних моментів: контрацепції, стосунків, планування вагітності та батьківства.

Мета курсу: як комунікувати в парі, як створити щасливу сім'ю, знати базові основи: контрацепції, профілактики, скринінгузахворювань, ключові моменти планування вагітності та надання долікарської допомоги. Навчитися доглядати за дитиною від народження. Змінити ставлення стосовно особливостей вигодовування, лікування та догляду за дитиною в контексті сім'ї.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Курс буде проходити на базі кафедри сімейної медицини та амбулаторної допомоги у вигляді 2-х годинних занять на тиждень. Кожне заняття складається із теоретичного та практичного блоків з використанням інтерактивних методів навчання, роботи в малих групах та самостійного навчання.

1. Вступ. Стосунки в парі з точки зору сімейної медицини.
2. Комунікація – основа стосунків.
3. Конфлікти: практичні кроки для їх вирішення.
4. Довіра, вірність, спільні цінності, переконання, готовність до змін – базові стовпи сімейних стосунків.
5. Створення сім'ї. Готовність партнерів.
6. Контрацепція. Покази, протипокази, міфи.
7. Контрацепція. Види, методи.
8. Турбота про своє здоров'я: скринінг, види скринінгу.
9. Вакцинація, профілактика захворювань.
10. Поняття фізичного та ментального здоров'я.
11. Підсумкове заняття: стосунки, комунікація, скринінг.
12. Ми плануємо вагітність.
13. Дві полоски. Що далі?
14. Вагітність. Готуємося до пологів
15. Пологи і народження дитини.
16. Четвертий триместр вагітності. Післяпологова депресія.
17. Стосунки в сім'ї після народження дитини.
18. Підсумкове заняття: вагітність та пологи
19. Грудне вигодовування: виклик прийнято!
20. Ігри незламності: перші кроки батьківства
21. Спільний сон: за чи проти?
22. Поради старшого покоління: проти чи разом.
23. Режим малюка: міф чи реальність?
24. Розвиток дитини від народження до 6 місяців.
25. Перший прикорм. Харчовий інтерес. Готовність до прикорму. Харчування дитини до 1 року: міфи і факти.
26. Алергія, «діатез», атопія, поради молодим батькам.
27. Ручки холодні: основи закалювання, терморегуляція.
28. Розвиток дитини до 1 року.
29. Підсумкове заняття: догляд за дитиною від народження до 1 року.
30. Вакцинація дітей. Календар вакцинації.
31. Дитина захворіла. Коли до лікаря. Червоні прапорці небезпеки
32. Часто хворіюча дитина. Що робити? Поради батькам.
33. Невідкладні стани. Перша допомога. Практичні рекомендації.
34. Опіки, травми. Інструкції.
35. Підсумкове заняття: основи долікарської допомоги.
36. Гаджети і діти.
37. Засоби виховання дитини.
38. Поєднання батьківства та кар'єра. Як балансувати?
39. Періоди розвитку дитини. На що звернути увагу.
40. В домі дитина – дошколяр. Особливості періоду
41. Готуємося до появи другої дитини в сім'ї
42. Школа: виклик для батьків
43. Підліток вдома. Як справитися?
44. Підсумкове заняття: сім'я із підростаючою дитиною

Соціальні комунікації

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Соціальні комунікації» формує базові уявлення про феномен комунікації, основні напрямки загальної теорії комунікації та дослідження конкретних форм і засобів комунікації в сучасній культурі, про основні поняття та моделі комунікації, а також комунікаційні практики в інформаційному суспільстві.

Курс «Соціальні комунікації» формує у студентів поняття м'яких навичок (soft skills), які протиставляються жорстким – спеціальним вузькопрофесійним навичкам (hard skills – професійним компетенціям). Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

- володіти культурою мислення, здатність до узагальнення, аналізу і синтезу в діяльності, пов'язаній із пошуком, накопиченням, зберіганням і використанням інформації;
- мати здатність адаптуватися до нових ситуацій та приймати обґрунтовані рішення;
- демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних мотивів, поваги до різноманіття думок, індивідуальних та міжкультурних відмінностей людей;
- ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команди;
- уміти спілкуватися, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію українською мовою; – мати здатність використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва;
- володіти культурою мислення, узагальнення, сприйняття інформації в постановці мети і вибору шляхів її досягнення;
- пояснювати інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід фахівцям і нефахівцям у фінансовій області;
- уміння вирішувати професійні завдання спираючись на гуманістичні, загальнолюдські цінності, особисті знання, ідеї, переконання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Теоретико-методологічні засади теорії комунікації.

Тема 1. Соціальна комунікація як наука та навчальна дисципліна.

Тема 2. Головні компоненти комунікаційного процесу.

Тема 3. Структурні моделі комунікації.

Тема 4. Комунікаційні бар'єри та комунікативні девіації. Тема 5. Генеза та основні етапи розвитку комунікації.

Змістовий модуль 2: Види, рівні та різновиди соціальної комунікації.

Тема 1. Вербальна та невербальна комунікації. Тема 2. Уснословленна та писемна комунікації.

Тема 3. Міжособистісні комунікації. Комунікація в малих групах.

Тема 4. Різновиди спеціалізованих комунікацій: комунікації в організаціях, політична комунікація, публічна комунікація

Тема 5. Міжкультурна комунікація. Типи сприйняття міжкультурних відмінностей.

Спілкування в освітньому середовищі

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи	
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, персональні комп'ютери	
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- розуміти специфіку спілкування і вербально-невербального комунікативного дискурсу в умовах оновлення та інтенсивних трансформацій сучасного освітнього середовища;
- здійснювати проєкцію теоретичних знань і набутих практичних комунікативних умінь на професійну сферу діяльності для забезпечення ефективної міжособистісної взаємодії та позитивного психологічного клімату в колективі;
- оволодіти знаннями про види й причини виробничих конфліктів в освітньому середовищі та керуватися ними у виборі конструктивних шляхів вирішення та способів адекватного реагування на критику;
- усвідомлювати роль комунікативної компетентності й комунікативної поведінки в структурі власного професійного іміджу та використовувати засоби педагогічної комунікації в публічному мовленні для презентації результатів навчальної, методичної, громадської та інших видів діяльності;
- розуміти суть інфомедійної компетентності як складової превентивної культури сучасних фахівців у використанні інформаційно-комунікаційних технологій, їх оптимального відбору, оцінювання ступеня соціального й психологічного ризиків для суб'єктів освітнього процесу в умовах інформаційної пропаганди тощо;
- володіти методами дослідження і засобами самодіагностики комунікативних умінь та використовувати їх для особистісного й професійного саморозвитку.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Спілкування як соціальний феномен і наукова проблема.

Тема 2. Теоретичні засади комунікації: рівні, функції, види, механізми, форми взаємодії.

Тема 3. Соціально-психологічний клімат закладу освіти. Міжособистісні взаємини: від спілкування до взаємодії.

Тема 5. Вербальні та невербальні засоби комунікації. Бар'єри спілкування.

Тема 6. Комунікативна компетентність як критерій професійності сучасних фахівців: суть, структура, практична значущість.

Тема 7. Особистісні якості та їх вплив на процес комунікації. Діагностика комунікативності як провідної професійної якості.

Тема 8. Суперечності й конфлікти в освітньому середовищі: суть, причини, шляхи реагування й усунення, превентивні механізми.

Тема 9. Інфомедійна культура фахівців освітнього середовища в умовах інформаційної пропаганди й дезінформації.

Тема 10. Структура іміджу керівника освітньої сфери.

Тема 11. Професійно-комунікативний тренінг як засіб формування навичок спілкування в освітній сфері діяльності.

Спортивне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	1
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення Дисципліни	базові знання з правознавства	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу	
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор. обладнання: комп'ютер. програмне забезпечення: windows, power point.	
Форма проведення занять	лекції та семінари	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

здатність визначити правове регулювання у галузі спортивно-фізкультурної діяльності; здатність скласти трудові договори у сфері спортивно-фізкультурної діяльності; здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в сфері спортивного права, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності; здатність сформулювати цілісне уявлення про правове регулювання спорту в Україні; здатність захисту своїх цивільних прав у професійній спортивній діяльності; здатність вирішувати завдання у сфері спортивного судочинства, трудових спорів професійних спортсменів та інших суб'єктів спортивно-фізкультурної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): особливості правового регулювання в галузі спорту в Україні, правовий статус суб'єктів спортивних правовідносин, правовий статус спортивних об'єктів, забезпечення безпеки їх експлуатації, правове регулювання організації та проведення спортивних заходів, забезпечення їх безпеки, правове регулювання спортивного судочинства і процедури розгляду спортивних спорів, систему заборон і обмежень у спорті, особливості відповідальності у спорті, питання інтелектуальної власності щодо відео-, аудіо, та інтернет-трансляції спортивних заходів, питання оподаткування в галузі спорту, питання охорони здоров'я спортсменів і боротьби зі вживанням допінгу, питання попередження хуліганства спортивних уболівальників, правове регулювання трудових відносин у спорті.

Тема 1. Поняття спорту та спортивного права.

Тема 2. Спортивні правовідносини та суб'єкти спортивних правовідносин.

Тема 3. Правове регулювання цивільних, соціальних і трудових відносин у сфері професійного спорту.

Тема 4. Правове регулювання матеріального забезпечення, фінансових, податкових та цивільних правовідносин в сфері спорту та спортивної діяльності.

Тема 5. Медичне спортивне право (правове регулювання медицини у спорті).

Тема 6. Злочини у сфері спорту та спортивної діяльності.

Тема 7. Правове регулювання розгляду та вирішення спортивних спорів.

Сучасні інформаційні технології

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	медико-біологічних дисциплін	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні технології» є формування теоретичних знань, практичних вмінь і навичок роботи з сучасними прикладними програмами, ознайомлення з новітніми інформаційними технологіями та можливостями їх застосування у професійній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- формування та розвиток бази знань, вмінь і навичок, необхідних для ефективного використання сучасного програмного забезпечення у навчально-пізнавальній діяльності та повсякденному житті;
- набуття практичних вмінь та навичок застосування засобів сучасних інформаційно- комунікаційних технологій при дослідженні медико-біологічних об'єктів та розв'язуванні завдань фахового спрямування;
- формування вмінь опрацювання медико-біологічних даних з використанням стандартних процедур, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології.

В результаті навчання студент навчиться: ефективно використовувати сучасне програмне забезпечення у навчально- пізнавальній діяльності та повсякденному житті; самостійно опанувати програмні засоби різного призначення та оновлювати й інтегрувати набуті знання; оцінювати роль новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Вступ. Сучасні медичні інформаційні системи та технології, тенденції їх розвитку.
- Тема 2. Сучасні мобільні інформаційні технології в медичній практиці. Хмарні технології.
- Тема 3. Спеціалізовані прикладні програми опрацювання даних.
- Тема 4. Нейронні мережі.
- Тема 5. Системи зчитування та збереження інформації. Цифрове фото- і відео зображення.
- Тема 6. Правила ведення медичної документації.
- Тема 7. Програмні продукти для автоматизації діяльності медичних установ.
- Тема 8. Перспективи використання 3-D моделювання і друку в медицині.
- Тема 9. Робототехніка в медицині.
- Тема 10. Платформи підтримки дистанційного навчання.

Сучасні статистичні методи обробки та аналізу даних наукових досліджень

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4	1
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська, англійська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	оптики	
Інформаційне забезпечення	дисципліна забезпечена навчальними матеріалами на сайті електронного навчання УжНУ. Підручник, навчальний посібник, методичні рекомендації	
Форма проведення занять	лекції та лабораторні (комп'ютерний клас), практичні заняття,	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна спрямована на розвиток здатності самостійно обробляти та аналізувати дані наукових досліджень в різних галузях (медицина, математики, економіка, інженерія, фізика та інші), використовуючи при цьому сучасні статистичні методи.

Очікувані результати навчання:

- оволодіння сучасними методами аналізу статистичних даних;
- здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень;
- вміння самостійно ставити задачу дослідження та забезпечувати її розв'язання;
- здатність проводити комп'ютерний аналіз даних;
- здатність аналізувати результати досліджень та забезпечувати їх застосування;
- вміння формулювати висновки та рекомендації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ПАРАМЕТРІВ РОЗПОДІЛУ.

Спостереження, вибірка, варіаційний ряд. Точкові і інтервальні оцінки характеристик ряду спостережень. Оцінювання параметрів за відомим законом розподілу Гаусса, рівномірного і трикутного розподілів, експоненційного розподілу, розподілу Вейбула, - розподілу, без наявності інформації закону розподілу. Методи з групуванням даних, аналіз варіаційних рядів. Перевірка гіпотез про згоду оцінки закону розподілу з теоретичною моделлю. Методи без групування даних. Перевірка гіпотез про закон розподілу Гаусса. Перевірка гіпотез про експоненційний закон розподілу. Критерії згоди для рівномірного розподілу. Перевірка гіпотез про закон розподілу Вейбула. Гіпотези про математичне сподівання. Гіпотези про математичні сподівання та дисперсії груп спостережень. Гіпотези про інші статистичні характеристики. Перевірка гіпотези про рівність медіан. Гіпотези про належність спостереження до генеральної сукупності експериментальних даних. Гіпотези про однорідність експериментальних даних.

2. КОРЕЛЯЦІЙНИЙ АНАЛІЗ.

Загальні відомості про поняття кореляції. Кореляційний аналіз даних із розподілом Гаусса. Коефіцієнт парної кореляції Пірсона. Перевірка статистичних гіпотез щодо коефіцієнта кореляції Пірсона. Кореляційний аналіз, що ґрунтується на порядкових статистиках. Рангова кореляція. Коефіцієнт рангової кореляції Спірмена. Коефіцієнт рангової кореляції Кенделла. Спеціальні питання кореляційного аналізу. Часткова кореляція.

3. РЕГРЕСІЙНИЙ АНАЛІЗ.

Лінійна регресія. Спрощені методи оцінювання коефіцієнтів регресії. Стійкі методи оцінювання коефіцієнтів регресії. Оцінювання коефіцієнтів регресії методом найменших квадратів. Перевірка початкових даних на наявність надмірної похибки. Визначення обсягу вимірювань для отримання заданої точності оцінювання коефіцієнтів регресії. Нелінійна регресія. Застосування регресійного аналізу для виявлення та усунення прогресуючої систематичної похибки (тренду).

4. ДИСПЕРСІЙНИЙ АНАЛІЗ.

Загальні відомості та визначення дисперсійного аналізу. Однофакторний дисперсійний аналіз. Двофакторний дисперсійний аналіз.

Телеметрія життєдіяльності людини та пристрої телемедицини

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4	1
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	загальне розуміння фізичних явищ та елементарні знання з електроніки	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізики напівпровідників	
Інформаційне забезпечення	презентації до лекційних занять, робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет ресурси	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття, самостійна робота	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Очікуваними результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачами є:

- Набуття нових знань про мобільні системи телеметрії життєдіяльності людини, які дозволяють оцінювати фізичний, медичний та емоціональний стан пацієнта.
- Вміння використовувати різні сенсори для діагностики основних систем людського тіла – кровообігу, серцевої діяльності, біохімічних параметрів крові, і т.д.
- Знання методів передачі отриманих параметрів на відстані для дистанційного спостереження за станом пацієнта та консультації з іншими лікарями.
- Здатність створювати автономні системи діагностики та попередження про критичні стани людини для співробітників служб порятунку, військових та ін.
- Вміння використовувати та розробляти програмні засоби для аналізу та діагностики пацієнтів на основі порогових алгоритмів та з використанням систем штучного інтелекту з їх попереднім навчанням.

Метою викладання навчальної дисципліни «Телеметрія життєдіяльності людини та пристрої телемедицини» є вивчення одного з напрямків сучасної біомедичної електроніки, яка за рахунок використання малогабаритних мобільних та автономних систем збору та аналізу параметрів життєдіяльності людини здатні в автоматичному, напівавтоматичному або консультативному режимі проводити діагностику пацієнтів на відстані.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Телеметрія життєдіяльності людини як засіб телемедицини. Первинні перетворювачі електричних сигналів людського тіла (ЕКГ, ЕЕГ, ЕМГ та ін.) – одержання, підсилення, фільтрація та обробка. Оптичні методи визначення параметрів життєдіяльності – фотоплетизмографія. Термометрія та інфрачервона діагностика. Радіолокаційні методи медичної діагностики. Автономні спектроскопічні діагностичні засоби. Ультразвукові сенсори та автономна УЗД. Методи передачі медичних даних на відстані. Аналіз, обробка та автоматизована діагностика з використанням елементів штучного інтелекту та машинного навчання.

Угорська мова як іноземна (початковий рівень)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	угорська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	угорської філології	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Однією з найбільших національних меншин Закарпаття виступають угорці. Угорська меншина вільно користується угорською мовою, у тому числі і в спілкуванні поза межами сім'ї. Тому знання угорської мови буде корисним і для працівників медичної сфери для спілкування з пацієнтами, а також для комунікації у випадку подорожей за кордон. Пропонований курс за вибором передбачає навчання угорської мови як іноземної для тих осіб, які взагалі не знають цієї мови.

Мета навчальної дисципліни – практичне оволодіння іноземною мовою в обсязі, необхідному для ситуативного та професійного спілкування з метою одержання інформації.

Завдання: ознайомити студентів із теоретичними основами навчання угорської мови; сформувати у студентів рівень комунікативної компетенції, зокрема мовленнєві вміння, які відповідають рівню А1-А2.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Загальні відомості про угорську мову. Угорський алфавіт.

Тема 2. Відмінювання дієслів теперішнього часу дійсного способу (правильних, неправильних та ікових). Вживання безоб'єктного дієвідмінювання. Післяйменник. Суфікси *ul*, *ül*.

Тема 3. Просторові закінчення. Вираження знахідного відмінка.

Тема 4. Числівники. Множина іменників та прикметників.

Тема 5. Давальний відмінок. Дієслівні префікси.

Тема 6. Категорія присвійності іменників.

Тема 7. Об'єктне дієвідмінювання. Відмінювання особових займенників.

Тема 8. Прислівник. Орудний відмінок.

Тема 9. Відмінювання дієслів минулого часу дійсного способу.

Фізичні основи сучасної медичної діагностики

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теоретичної фізики	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Дослідження характеристик фотонного випромінювання. Гальмівне і характеристичне рентгенівське випромінювання. Гамма-випромінювання. Енергія, кутовий розподіл, закон поглинання фотонного випромінювання. Фізичні принципи комп'ютерної томографії. Взаємодія фотонного (рентгенівського) гамма-випромінювання з речовиною

Тема 2. Поняття про ізопои хімічних елементів. Радіоактивні та стабільні ізопои. Реакції ізопоного обміну. Поняття про хімічні сполуки, які використовуються, як основа напівпровідникових та сцинтиляційних спектрометрів. Контрасти у медичній діагностиці

Тема 3. Використання явища магнетизму у медицині. Фізичні явища на яких базується принципи дії МРТ – томографа. Перспективи застосування речовин з магнітними властивостями у медицині

Тема 4. Особливості радіоактивного бета-розпаду. Закон радіоактивного розпаду. Явище позитронного випромінювання – основа позитронно-емісійної томографії

Філософія лідерства та самореалізації особистості

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основними завданнями вивчення дисципліни «Філософія лідерства та самореалізації особистості» є:

- формування у студентів наукових і професійних знань у сфері ефективного лідерства;
- вироблення мотивації та прагнення до лідерства;
- активізація лідерського потенціалу як сукупності умінь;
- самоуправління і управління іншими людьми;
- розвиток психологічної культури майбутнього керівника і освоєння технологій;
- створення і просування особистого бренду керівника-лідера;
- формування небайдужої, активної позиції у вирішенні проблем як особистого життя, так і у суспільній сфері діяльності;
- сприяння формуванню оптимістичного сприйняття навколишнього середовища, стійкості у стресових і кризових ситуаціях;
- створення й закріплення позитивного досвіду лідерської поведінки та взаємодії з послідовниками;
- розвивати у студентів інтелект, творчі якості, здатність до науководослідницької та інноваційної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: основні положення і глосарій класичних теорій лідерства; актуальні проблеми і теми сучасного лідерства, а також найвищі стандарти досягнень в лідерстві; психологічні характеристики таких явищ та процесів як: лідерська поведінка, лідерські ролі, лідерська мета, персональний бренд та імідж лідера, стилі лідерства, передумови ефективного лідерського впливу, чинники ефективної взаємодії та комунікації тощо; основні принципи управління командою та характерні параметри системи управління; технології публічного виступу й управління аудиторією.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти: демонструвати знання і розуміння сучасних вимог до ефективного лідерства; описувати і пояснювати досвід ефективного лідерства в реальному житті; визначати цілі для особистісного, академічного та кар'єрного росту, а також працювати для їх досягнення; формувати власний стиль лідерства; здійснювати вибір ефективного стилю лідерства в організації; обирати адекватні психотехніки управлінського впливу; визначати готовність колективу до формування команд; вести дискусію й управляти аудиторією; формувати та підтримувати довгострокові партнерські стосунки; здійснювати презентацію ділової інформації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вступ. Методологічні концепти курсу.

Феномен лідерства як міждисциплінарна проблема.

Лідерство як місія і саморозвиток.

Питання здібностей до лідерства в контексті проблематики курсу.

Історія виникнення і розвитку теорії лідерства.

Соціально-філософські концепції теорії лідерства (Г. Лебон, Г. Тард, М. Вебер).

Науково-теоретичні дослідження феномену лідерства в XVIII - XIX ст.

Психоаналітичний підхід до проблеми лідерства.

Науково-теоретичні дослідження феномену лідерства наприкінці XIX — початку XX ст.

Концепції феномену лідерства XX ст.

Сучасні дослідження феномену лідерства та вітчизняні розробки.

Методологічні аспекти курсу та його проблематика.

Феномен самореалізації: історико-філософський екскурс.

Проблема самореалізації як філософсько-світоглядна.

Принцип самореалізації та поняття життєвого шляху.

Типологія теорій самореалізації: теоретичний аналіз.

Самореалізація і самоактуалізація (А. Маслоу, К. Роджерс).

Проблема самореалізації: подальші перспективи дослідження.

Філософія медицини

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	2, 3, 4, 5, 6
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Філософія медицини» слугує теоретичним фундаментом циклу соціально-гуманітарних дисциплін та забезпечує інтеграцію гуманітарного та природничого знання завдяки висвітленню світоглядних та загальнонаукових проблем у їх історичному розвитку та в сучасності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є логічні, гносеологічні, аксіологічні, етичні, філософські проблеми, пов'язані з процесом діагностики та лікуванням людини.

«Філософія медицини» пов'язана з історією, соціологією, культурологією та комплексом медичних наук тощо. Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: формування теоретичних засад світогляду, концептуальних принципів духовного розвитку особистості та інтегрального розуміння логіки соціокультурного розвитку людства;

загальні: здатність абстрактного, логічного мислення, аналізу і синтезу; здатність оперувати філософським та загальнонауковим понятійно-категоріальним апаратом; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань; здатність генерувати нові ідеї на основі аналітично-синтетичного опрацювання філософської проблематики;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з пацієнтом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виваженого рішення у медичній практиці; вміння користуватися критеріями істини у медичній практиці; вміння враховувати культурні, соціальні та економічні особливості особистості пацієнта у власній медичній практиці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Історія, теорія та практичні проблеми філософії.

Тема 1. Історія та філософія науки. Філософські основи медицини як науки. Тема 2. Історичний розвиток філософії від Стародавніх цивілізацій до сучасності. Тема 3. Онтологія. Проблеми буття матеріального та ідеального (свідомості). Філософська антропологія. Тема 4. Гносеологія: проблема пізнання та істини. Феномен науки. Тема 5. Соціальна філософія, філософія культури та філософія історії.

Змістовий модуль 2: Філософський вимір проблем медицини. Тема 1. Філософські категорії та поняття медицини. Тема 2. Гносеологічні проблеми медицини. Тема 3. Морально-етичні проблеми в медицині. Етичне виховання лікарів. Тема 4. Раціоналізм та науковість медичних знань. Тема 5. Проблеми норми, здоров'я та хвороби в соціокультурному вимірі.

Філософія мови і теорія дискурсу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Філософія мови і теорія дискурсу» має на меті сформувати в студентів глибоке розуміння мови як екзистенційно-онтологічної проблеми в межах різних концептуальних підходів, основними ідеями філософії мови та теорії дискурсу, в тому числі й у сучасну постмодерну епоху.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Філософія мови і теорія дискурсу» є: розкрити взаємозв'язок філософії та мови; зрозуміти особливості функціонування мови, її роль та значення в суспільстві, історії людства та в різних культурах; окреслити філософсько-антропологічний підхід до сутності мови, зв'язок мови зі життєвим світом людини; з'ясувати зв'язок між мовою, мисленням і буттям; визначити сутність дискурсу та його особливості на сучасному етапі розвитку суспільства та культури.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: набуття навичок та вмінь ведення дискусії та діалогу; формування теоретичних засад світогляду, концептуальних принципів духовного розвитку особистості та інтегрального розуміння особливостей соціокультурного розвитку людства;

загальні: набуття навичок всебічного загальнокультурного аналізу проблем суспільного і культурного життя з використанням відповідного категоріального апарату; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з колективом на основі комунікативних навичок; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; формування вмінь логічно формулювати, висловлювати та аргументовано відстоювати власну позицію; застосовувати форми й способи дискурсу для обґрунтування власного світобачення, в тому числі й професійного.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Мова як предмет філософського аналізу

Тема 1. Лінгвофілософський підхід до мови.

Тема 2. Гумбольдтіанство та неогумбольдтіанство.

Тема 3. Структуралізм та постструктуралізм у філософії мови. Тема 4. Логіко-семантичний аналіз мови.

Тема 5. Розуміння мови в філософії постмодернізму.

Змістовий модуль 2: Теорія дискурсу

Тема 1. Сутність дискурсу та його значення в культурі сучасного суспільства.

Тема 2. Дискурс і влада в Мішеля Фуко.

Тема 3. Текстуальна аналітика Ролана Барта.

Тема 4. Лінгвопсихоаналіз Юлії Крістевої.

Тема 5. Теорія дискурсу Тьона ван Дейка.

Філософія та біоетика

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	2, 3, 4, 5, 6
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Філософія та біоетика» слугує теоретичним фундаментом циклу соціально-гуманітарних дисциплін та забезпечує інтеграцію гуманітарного та природничого знання завдяки висвітленню світоглядних та загальнонаукових проблем у їх історичному розвитку та в сучасності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система поглядів на світ в цілому і місце в ньому людини, її здібності пізнавати світ і впливати на нього. «Філософія та біоетика» пов'язана з історією, соціологією, культурологією, політологією, соціальною психологією, комплексом медичних наук тощо. Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

інтегральна: формування теоретичних засад світогляду, концептуальних принципів духовного розвитку особистості та інтегрального розуміння логіки соціокультурного розвитку людства;

загальні: здатність абстрактного, логічного мислення, аналізу і синтезу; здатність оперувати філософським та загальнонауковим понятійно- категоріальним апаратом; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань; здатність генерувати нові ідеї на основі аналітично-синтетичного опрацювання філософської проблематики;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з пацієнтом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виваженого рішення у медичній практиці; вміння користуватися критеріями істини у медичній практиці; вміння враховувати культурні, соціальні та економічні особливості особистості пацієнта у власній медичній практиці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Історія, теорія та практичні проблеми філософії.

Тема 1. Філософія і світогляд. Філософія і наука.

Тема 2. Історичний розвиток філософії від Стародавніх цивілізацій до сучасності.

Тема 3. Онтологія. Проблеми буття матеріального та ідеального (свідомості). Філософська антропологія.

Тема 4. Гносеологія: проблема пізнання та істини. Феномен науки.

Тема 5. Соціальна філософія, філософія культури та філософія історії.

Змістовий модуль 2: Біоетика.

Тема 1. Історичні корені біоетики. Епістемологія та етико-культурні корені біоетики. Філософські основи біоетики.

Тема 2. Біоетична концепція демографії. Біоетична концепція охорони життя людини. Основи біобезпеки.

Тема 3. Біоетика і трансплантація органів. Ксенотрансплантація з точки зору біоетики. Проблема евтаназії в контексті біоетики.

Тема 4. Стан і перспективи розвитку біоетики в Україні. Вплив біоетики на ефективність діяльності органів та установ системи охорони здоров'я України.

Тема 5. Біоетика і соціальні проблеми.

Фінансовий план-інструкція з використання або «Як добре жити і не працювати?!» (Інструменти дієвої економіки)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3	1
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	основи економічних знань (рівень середньої школи)	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних економічних відносин	
Інформаційне забезпечення	силабус дисципліни; електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять з виконання розрахунків, проведення аналізу, опрацювання особистих інвестиційних стратегій тощо	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, консультації	
Форма семестрового контролю	залік	

Дисципліна спрямована на здобуття студентами знань щодо фінансового планування, формування бюджету витрат і доходів життєдіяльності і бізнесу. Аналізуються основні риси інвестиційних інструментів: дохідність, ризик та ліквідність, принципи інвестування, захисту капіталу, основні класи активів, вміння та навички диверсифікації інвестицій за валютами, класами активів та країнами.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання про головні принципи інвестування та способи як краще інвестувати в себе.

Здатність сконструювати власний фінансовий план та інвестиційний портфель.

Навички створення системи захисту від ризиків та форс мажорів.

Розуміння як декларувати та платити податки з інвестицій.

Осмислення ролі грошей для особистого щастя та суспільного блага.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Спочатку плануємо. Потім інвестуємо.

Як скласти фінансово-інвестиційний план. Приклади цілей і приклади рішень. Бюджет витрат і доходів. Як побороти емоційні покупки та витратити раціонально. Психологічні установки інвестора. Гроші та щастя. Розрахунок капіталу та його регулярне оновлення. Основні принципи інвестування. Основні класи активів: бізнес, нерухомість, акції і облігації, золото, кеш та депозити. Диверсифікація інвестицій по валютах, класах активів та країнах. Типові психологічні пастки інвестора.

Тема 2. Захист капіталу. Депозити, облігації, фонди та нерухомість в світі та Україні.

Макроекономіка та дієва економіка. Страхування життя та працездатності. Критичні захворювання. Банки, депозити. ОВДП. Муніципальні та корпоративні облігації. НПФ. Фонд облігацій.

Тема 3. Ризикові інвестиції . Податки.

P2P кредити. Займи на пряму бізнесу. Інвестиції в долю бізнесу. Авто в таксі. Сонячна енергетика. Золото. Віскі, вино, картини, ретромобілі. Криптовалюти. Довірче управління. Типи фінансових радників в світі та Україні. Що несе розвиток фінтеху світу. Досвід подачі Декларації про майновий стан та доходи. Податки з інвестиційних прибутків. Податки з нерухомості. Податкові знижки (на навчання дітей, страхування, НПФ, лікування). Електронний цифровий підпис та подача декларацій онлайн.

Тема 4: Диверсифікація та оптимальний портфель.

Основні риси інвестиційних інструментів: дохідність, ризик та ліквідність. Гроші як інструмент. Типи ризиків та їх вплив на вартість портфеля. Кількісні показники дохідності та ризику. Магія диверсифікації. Теорія оптимального портфеля. Що таке "бета" акції та що вона відображає? Психологія інвестора. Поведінкова економіка. Типові помилки. Як гроші впливають на індекси щастя. Підсумковий портфельний дизайн.

Функціональна біомеделектроніка в медичній практиці

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4	4, 5
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	загальне розуміння фізичних явищ та елементарні знання з електроніки	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізики напівпровідників	
Інформаційне забезпечення	презентації до лекційних занять, робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет ресурси	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття, самостійна робота	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: структура та принципи роботи пристроїв функціональної електроніки, фізичні процеси та явища які протікають в твердому тілі, рідинах, газах та полях які можуть бути використані для моделювання різних функцій перетворення інформації; принципи роботи перспективних пристроїв функціональної біомеделектроніки, основні типи сучасних мікроелектронних функціональних пристроїв; фізичні механізми їх роботи; області застосування різних типів записуючих та відтворюючих інформацію пристроїв; перспективи розвитку функціональної біомеделектроніки; експлуатаційні та технічні характеристики пристроїв функціональної електроніки які використовуються в медичній практиці.

Метою викладання навчальної дисципліни «Функціональна біомеделектроніка в медичній практиці» є вивчення одного з напрямків сучасної біомеделектроніки, яка охоплює питання використання різних фізичних явищ в середовищах для інтеграції різноманітних схемотехнічних функцій в об'ємі і створенню електронних пристроїв біомедичного спрямування з такою інтеграцією.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Проблеми сучасної електроніки. Типи носіїв інформаційного сигналу. Основні типи та загальна структура пристроїв функціональної електроніки. Акустоелектроніка. Використання ультразвукових хвиль в інтегральній біомеделектроніці – інтегральні ультразвукові центрифуги та селектори рідини. Ультразвукова діагностика та лікування. Діелектрична електроніка. Прилади на об'ємних зарядах. Суперконденсатори. Магнітоелектроніка. Взаємодія біологічних об'єктів з магнітними полями. Використання магнітних полів для діагностики та лікування. Оптикоелектроніка та акустооптика. Інфрачервоні системи глибинної діагностики. Кріоелектроніка. Хемотроніка. Діагностична лабораторія на чіпі. Біомеделектронні функціональні імпланти.